

PIĄTEK-NIEDZIELA
15-17/03/2024

GAZETA OLSZTYŃSKA WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

SPORT CODZIENIE

KRÓTKA PRZYGODA
TARACHULSKIEGO \21

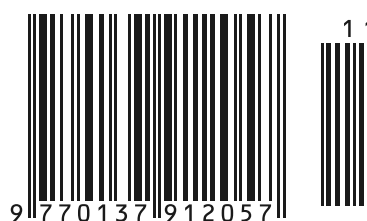

FUTBOL JEST
NIEOBLICZALNY
I UCZY POKORY \22-23

ZWYCIĘSKIE JASTRZĘBIE
BLIŻEJ FINAŁU \23

ISSN 0137-9127

9 770137 912057

OD 25 LAT JESTEŚMY BEZPIECZNI

ABP TADEUSZ WOJDA NOWYM
PRZEWODNICZĄCYM KEP \2

MILIONY EURO NA
AGLOMERACJĘ OLSZTYNA \6

NAJPIERW DERUSYFIKACJA,
POTEM UNIA EUROPEJSKA \8

CHCEMY UJRZEĆ
JEZUSA \16-17

19 | 03 | 2024

Hotel Omega w Olsztynie

Olsztyn, ul. Sielska 4A

KONGRES
PRZYSZŁOŚCI
SAMORZĄDY I GOSPODARKA 2024

WSTĘP BEZPŁATNY

Zapraszamy
do udziału!

Nowy przewodniczący KEP jest pallotynem. Ma 67 lat. W ramach Episkopatu Polski od 2017 r. jest członkiem Komisji ds. Misji, a od 2018 r. członkiem Kościelnej Komisji Konkordatowej. W 2021 r. został członkiem Rady Stałej KEP i Zespołu przy Delegacie KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. W 2021 r. wybrano go na przewodniczącego Rady Nadzorczej Fundacji Opoka, a w 2022 r. na delegata ds. Telewizji Trwam.

Arcybiskup Wojda został wybrany na nowego przewodniczącego KEP przez biskupów w czwartek 14 marca podczas drugiego dnia obrad 397. Zebrania Plenarnego KEP. Zastąpi na tym stanowisku arcybiskupa Stanisława Gądeckiego, który przewodził Kościołowi w Polsce od 2014 r. przez dwie kolejne pięcioletnie kadencje.

Parafia jako wspólnota

Arcybiskup Tadeusz Wojda urodził się 29 stycznia 1957 r. w Kowali na Kielecczyźnie, w rodzinie wielodzietnej, jako czwarte dziecko Władysława i Anieli z domu Pietrzyk. Jego młodszy brat również jest księdzem w Stowarzyszeniu Apostolstwa Katolickiego (pallotyni). Jego starsza siostra jest w Zgromadzeniu Sióstr Elżbietanek Cieszyńskich.

W 1976 r. wstąpił do Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (SAC). W latach 1977-1983 odbył studia z filozofii i teologii w Wyższym Seminarium Duchownym Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Ołtarzewie k. Warszawy, a jednocześnie w latach 1980-1983 studia z teologii fundamentalnej na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, ukończone tytułem magistra.

W 1982 r. przyjął święcenia diakonatu w Stowarzyszeniu Apostolstwa Katolickiego, a 8 maja 1983 r. – święcenia prezbiteratu. Przez kilka miesięcy pracował jako wikariusz w parafii Chrystusa Króla

Abp Tadeusz Wojda

ABP TADEUSZ WOJDA NOWYM PRZEWODNICZĄCYM KEP

METROPOLITA GDAŃSKI ABP TADEUSZ WOJDA ZOSTAŁ NOWYM PRZEWODNICZĄCYM KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI. WYBRALI GO NA 5 LAT BISKUPI NA 397. ZEBRANIU PLENARNYM KEP W WARSZAWIE. PODCZAS PRACY W WATYKANIE WSPÓŁPRACOWAŁ Z PAPIEZAMI JANEM PAWŁEM II, BENEDYKTEM XVI I Z FRANCISZKIEM.

w Warszawie, a następnie był współpracownikiem pallotyńskiego Sekretariatu Misyjnego w Ząbkach pod Warszawą.

W maju 1984 r. decyzją Rady Prowincjalnej został skierowany na studia z misjologii do Rzymu na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. Ukończył je w 1989 r., broniąc pracę doktorską „Nurty teologii misji z Münster i Louvain”. Nostyfiko- wano ją na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w 2001 r.

Hierarcha zna realia funkcjonowania Kurii Rzymskiej, gdzie pracował przez 27 lat.

2 stycznia 1990 r. rozpoczął pracę w Papieskim Dziele Rozkrzewiania Wiary i w Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów. Od 12 grudnia 2007 r. pełnił funkcję kierownika biura w Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów. 24 lipca 2012 r. został mianowany przez papieża podsekretarzem w Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów.

12 kwietnia 2017 r. papież Franciszek mianował go arcybiskupem metropolitą

białostockim. Jako zawołanie biskupie przyjął słowa z Ewangelii wg św. Marka 13,10 „Oporet praedicari Evangelium” (Aby była głoszona Ewangelia).

Arcybiskup Tadeusz Wojda od początku swej biskupiej posługi akcentuje konieczność współpracy duchowieństwa ze świeckimi. W 2020 r., a więc rok przed ogłoszonym przez papieża Franciszka synodem o synodalności, w rozmowie z PAP hierarcha powiedział, że parafia jest wspólnotą, w której każdy ma swoje miejsce i zadania.

Polska jest jedna

Kiedy w 2021 r. pojawił się problem z migrantami na granicy z Białorusią, abp Wojda apelował o rozwiązywanie kwestii z pomocą Unii Europejskiej i innych instytucji międzynarodowych, ale zastrzegł, że „z poszanowaniem szlachetnej tradycji polskiej otwartości i tolerancji”. Podczas mszy św. 11 listopada zaznaczył, że „Polska jest jedna” i „nasz wspólny dom należy kochać, szanować i bronić”.

3 marca 2021 r. papież Franciszek mianował abpa Wojdę nowym pasterzem archidiecezji gdańskiej w miejsce arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia, który osiągnął wiek emerytalny (75 lat). Nowy metropolita gdański zapowiedział wówczas, że podejmie „wszelkie możliwe kroki, by rozwiązywać sprawy pedofilii w archidiecezji gdańskiej, ponieważ jest to rzecz niedopuszczalna”. Od tego czasu jako arcybiskup gdański kilka razy rozmawiał z ofiarami przestępstw.

W ramach Konferencji Episkopatu Polski abp Wojda od 2017 r. jest członkiem Komisji ds. Misji, a od 2018 r. członkiem Kościelnej Komisji Konkordatowej. W 2021 r. został członkiem Rady Stałej KEP oraz Zespołu przy Delegacie KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. W 2021 r. wybrano go przewodniczącym Rady Nadzorczej Fundacji Opoka, zaś w 2022 r. delegatem ds. Telewizji Trwam.

Przewodniczący KEP – zgodnie ze statutem – zwołuje Radę Stałą, zebranie plenarne, radę biskupów diecezjalnych i przewodniczy obradom podczas tych zebrań. Ponadto zaprasza wyjątkowo i w szczególnych przypadkach na zebranie plenarne Konferencji Episkopatu Polski inne osoby, po wysłuchaniu Prezydium KEP.

Kieruje on Konferencją Biskupów, która koordynuje wszystkie prace duszpasterskie i charytatywne

w Polsce i stanowi normy prawne Kościoła w Polsce. Przesyła sprawozdania i dokumenty z zebrań plenarnych i z rady biskupów diecezjalnych do Stolicy Apostolskiej za pośrednictwem nuncjatury Apostolskiej.

WYBÓR ARCYBISKUPA TADEUSZA WOJDY NA PRZEWODNICZĄCEGO KEP JEST KOMPROMISEM POMIĘDZY RÓŻNYMI SKRZYDŁAMI W POLSKIM EPISKOPACIE – POWIEDZIAŁA PAP PUBLICYSTKA EWA K. CZACZKOWSKA, WYKŁADOWCA UKSW. OCENIŁA, ŻE CHOĆ NIE JEST ON DOBRZE ZNANY W SPOŁECZEŃSTWIE, TO CIESZY SIĘ AUTORYTETEM BISKUPÓW.

Ostrzeżenie przed „absolutyzacją środków”

Zastępcą przewodniczącego KEP został metropolita wrocławski abp Józef Kupny.

Arcybiskup Kupny urodził się 23 lutego 1956 r. w Piekarach Śląskich-Dąbrowce Wielkiej. Święcenia kapłańskie przyjął 31 marca 1983 r. w Katowicach z rąk biskupa katowickiego Herberta Bednorza.

Papież Benedykt XVI mianował go 21 grudnia 2005 r. biskupem pomocniczym archidiecezji katowickiej. Święcenia biskupie przyjął 4 lutego 2006 r. Od 18 maja 2013 r. jest metropolitą wrocławskim. Jego ingres do katedry wrocławskiej odbył się 16 czerwca 2013 r.

Podczas wizyty ad limina apostolorum w Watykanie 12 października 2021 r. abp Kupny zwrócił uwagę, że „forma i język kultu, prawa, zwyczaje są tylko środkiem do spotkania z Bogiem, środkiem do przeżycia religijnego, ale nie celem”. Ostrzegł wówczas przed „absolutyzacją środków”, która – jak ocenił – „grozi zarówno tzw. postępowym, jak i konserwatywnym”.

ŹRÓDŁO: PAP

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk

wydawca@gazetaolsztynska.pl

sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

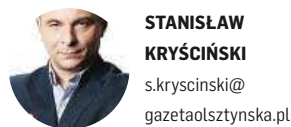
REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikiblski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikiblski.pl

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikiblski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

STANISŁAW
KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

Andrzej Maciejewski jest pielgrzymkowym weteranem. Niestraszna mu trasa do Częstochowy. Z pójściem Ekstremalną Droga Krzyżową zwlekał jednak wiele lat. Kiedy mówi o trasie, w którą wybiera się już w piątek wieczorem, jest wyraźnie poruszony.

— To dla mnie bardzo ważny moment. Przygotowałem się i fizycznie, i duchowo. Jest jednak pewne poczucie lęku, czy dam radę. To ponad 47 km marszu nocą przez 10 do 12 godzin, a ja już nie jestem młodzieniaszkiem — mówi nam Andrzej Maciejewski.

Pan Andrzej, relacjonując swoje przygotowania, wylicza cały ekwipunek, w który się zaopatrzył. A są w nim i nieprzemakalne buty, i nieprzemakalna kurtka, solidne spodnie, wygodny plecak i potrzebny na drogę prowiant wraz z latarką czy wymaganymi przez organizatora elementami odblaskowymi.

— Żeby złapać formę, trenowałem bardziej forsowne kilkukilometrowe marsze — mówi pielgrzym. — Mam też cały pakiet intencji, z którymi wyruszę w trasę, a to przecież silna motywacja, żeby dać radę — dodaje.

Nasz rozmówca należy do ludzi, którzy nie mogą usiedzieć w miejscu, zawsze są wokół niego ludzie. Każdą chwilę angażuje w różne projekty. Z powodzeniem można nazwać go tak zwanym białym kolnierzykiem.

Trasa tegorocznej EDK w Olsztynie

— EDK to dla mnie możliwość zatrzymania się. Cała droga jest spędzana w całkowitej ciszy, dużo łatwiej spotkać się z Chrystusem, który przecież dla nas przeszedł straszną

mękę — mówi widocznie wzruszony Andrzej Maciejewski.

Pan Andrzej podczas tegorocznej Ekstremalnej Drogi Krzyżowej chce modlić się w intencji swoich najbliższych. Także tych, którzy już zmarli.

— W trasę wyruszamy 15 marca, a 16. jest rocznica śmierci mojej kochanej mamy. Praktycznie wprost z EDK będę jechał na mszę w jej intencji — zdradza nam nasz rozmówca.

Autentyczne spotkanie z Chrystusem

O tym, że EDK jest zupełnie czymś wyjątkowym, jest przekonany organizator jej olsztyńskiej trasy. Zdaniem księdza Pawła Szumowskiego, dyrektora warmińskich pielgrzymek pieszych, Ekstremalna Droga Krzyżowa wyrwa ze schematów. Pozwala poznać zupełnie coś innego niż świat pogoni za sukcesem, rywalizacji, zamartwiania się o swoją pozycję czy zarobki.

— To autentyczne spotkanie z Chrystusem, który dodaje nam siły — z przekonaniem mówi kapłan.

Ksiądz Szumowski podkreśla, że Droga Krzyżowa

lamentu płaczących nad jego cierpieniem pobożnych kobiet. Obity, wyniszczony fizycznie, zakrwawiony, w cierniowej koronie. Zmuszony do tego, żeby nieść krzyż, do którego zostanie przecież przybity.

— Tu chodzi o to, aby było jak najwięcej wysiłku, jak najwięcej zmęczenia, aby wręcz człowiek dotknął swojej beznadziei i potem powstał — mówi ksiądz Paweł Szumowski.

Każdy uczestnik EDK w trasie musi mieć ze sobą wszystko, co jest potrzebne w trakcie ekstremalnej wyprawy. To ciepłe ubranie, wygodne, solidne buty, plecak i termos, ale także apteczka na wypadek urazów w drodze. Nie może zabraknąć latarki.

— To nocny marsz, podczas którego uczestnicy rozważają kolejne stacje z Drogi Krzyżowej, a tych jest 14 — przypomina dyrektor warmińskich pielgrzymek pieszych.

Trasa EDK, która w piątek 15 marca wyrusza z Olsztyna, to aż 47 kilometrów. W sumie około 130 tys. kroków. Jej uczestnicy o godzinie 18:00 najpierw będą uczestniczyli we wspólnej mszy celebrowanej w kościele pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa. Dopiero potem wyruszą w trasę, która prowadzi przez Łupstych, Szelażek, Gietrzwałd, Łajsy, Unieszewo, Sząbruk, Naterki, Gronity, Stary Dwór, Kortowo i ponownie do parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Olsztynie.

— Dystans trzeba przejść w jedną noc. Można iść w małej grupie, ale zawsze w skupieniu. W ciszy. EDK to modlitwa indywidualna. Każdy wyrusza na własną odpowiedzialność. Warto iść z kimś lub umówić się na kontakt telefoniczny. Jest nas już około 200 uczestników, ale chętni nadal mogą się zapisać — mówi ks. Paweł Szumowski.

DROGA, KTÓRĄ TRZEBA POCZUĆ

Ekstremalna Droga Krzyżowa to spotkanie z własną słabością, cierpieniem czy zniechęceniem. Według jej uczestników w drodze dokonuje się prawdziwa przemiana. Pierwsza tegoroczna EDK z Olsztyna wyruszy już w piątek 15 marca. W regionie jest zaplanowanych 18 tras.

Rekord jest możliwy

To więcej niż rok temu, kiedy na podobnej trasie, która zaczynała się w parafii NSPJ, szło 170 pątników. Również w piątek wyrusza EDK w Szczytnie. Tydzień później w drogę rusza kolejnych 16 Ekstremalnych Dróg Krzyżowych. Z tego aż 5 na trasach wokół Elbląga, dwie ełckie, dwie wokół

Rucianego-Nidy, ale także w Mikołajkach, w Iławie, Mrągowie, Piszku i w Gajnach.

— Możliwe, że w tym roku pobijemy nasz rekord i na wszystkich trasach będzie szło nawet ponad 2000 pielgrzymów — przewiduje ksiądz Paweł Szumowski.

Pierwsza EDK powstała w 2009 roku. Pomyśl był

odpowiedzią na kryzys męskości i kryzys konsumpcjonizmu. W 2019 roku było blisko 100 tys. uczestników EDK. Przede wszystkim w Polsce, ale również w kilkudziesięciu krajach na świecie. EDK, jak podkreślają ich uczestnicy, to jeden z najszybciej rozwijających się ruchów religijnych na świecie.

Trasy EDK, co warto podkreślić, muszą spełniać określone kryteria. Jeśli to możliwe, powinny unikać miasta, miejsc ruchliwych, dróg asfaltowych na rzecz zanurzenia w przyrodzie i ciszy. Wielu uczestników zabiera ze sobą drewniane krzyże, które wcześniej są poświęcone podczas wspólnej mszy.

— Jest wiele osób, które pragną przeżyć wyjątkowe chwile sam na sam ze sobą i Panem Bogiem, wszystko na Drodze Krzyżowej, krok po kroku z Jezusem Chrystusem, krok po kroku coraz głębiej w siebie, coraz boleśniej. Dlaczego? Bo wielu poszukuje prawdy o sobie, a ta prawda znajduje się na krzyżu — uważa ks. Szumowski. — Miarą EDK nie są kilometry, ale zmiana, która się dokona w człowieku. To dlatego hasłem tegorocznych EDK są słowa Jana Pawła II: „Musicie od siebie wymagać!” — stwierdza kapłan.

REKLAMA

CZYSSTE POWIETRZE SPOTKANIE INFORMACYJNE

Dowiedz się, jak uzyskać dotację na wymianę kotła lub pieca (tzw. kopciucha) na ekologiczne ogrzewanie oraz na ocieplenie i wymianę stolarki w budynkach jednorodzinnych.

Szanowni Państwo,

20 marca 2024 roku odbędzie się spotkanie informacyjne dla mieszkańców Olsztyna, na którym przedstawione zostaną założenia programu Czyste Powietrze. **Spotkanie odbędzie się o godzinie 17.00 w Ratuszu, w sali nr 219** (plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn).

W trakcie spotkania przedstawiony zostanie sposób aplikowania do programu, w tym rejestracja, określenie wielkości możliwego do uzyskania dofinansowania oraz proces wypełniania wniosku o dofinansowanie i płatność.

Więcej informacji o programie pod adresem
czystepowietrze.olsztyn.eu.

NATO TO NASZ BEZPIECZNY SEN

**ANDRZEJ
MIELNICKI**
a.mielnicki@
gazetaolsztynska.pl

— Od 25 lat Polska jest w NATO. Czy dziś możemy czuć się bezpieczni?

— Dzięki naszej obecności w NATO na pewno jesteśmy bardziej bezpieczni. To nie ulega wątpliwości. Nasze starania o wejście do Sojuszu sięgają początku lat 90. A wejście w struktury NATO rozpoczęło się de facto od zaproszenia nas w 1994 roku do operacji związanych z utrzymaniem pokoju na świecie. Już wówczas było jasne, że gdyby NATO przeciągało procedurę naszego wejścia, to sytuacja w Europie byłaby mniej stabilna; bo trzeba pamiętać, że naszym staraniom wejścia do NATO towarzyszyła chęć Rosji do odbudowy nie tylko potęgi militarnej, ale także terytorialnej. Rosja ciągle myślała o takim kształcie terytorialnym państwa, który by jak najbardziej przypominał rok 1990/91, o państwie, które miało być biegunem świata.

— I dziś Rosja straszy.

— Polityka polega między innymi na tym, by zastraszyć tych, którzy są w trudnej sytuacji albo w takiej, gdzie ten strach, ta wojna hybrydowa, jak to się dziś nazywa, jest skuteczna. Nie ma co się dziwić. To element polityki, a do tego Rosja ma świetnie przygotowane kadry dyplomatyczne. To nie jest jakaś chaotyczna działalność w organizacjach międzynarodowych. To jest zorganizowana akcja, której celem jest pokazanie, że Rosja jest głównym graczem na arenie międzynarodowej, a w sprawach bezpieczeństwa europejskiego chce mieć wiodący głos. Spór o Kosowo w Europie i rozpad Jugosławii dalej jest elementem, który spaja wyobrażenie przeciętnego Rosjanina o tym, że Rosja ma zawsze rację w sprawach europejskich.

— Wielu nam wydawało się, że Rosja nie napadnie na Ukrainę, a jednak wojna trwa już ponad dwa lata.

— Ta wojna tak naprawdę zaczęła się wcześniej.

MUSIMY BUDOWAĆ INFRASTRUKTURĘ, KTÓRA DAWAŁABY OCHRONĘ LUDNOŚCI CYWILNEJ — MÓWI TADEUSZ BARYŁA, EKSPERT DS. WSCHODU Z INSTYTUTU PÓŁNOCNEGO IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO W OLSZTYNIE.

— Chodzi mi o tę wojnę wielkoskalową.

— Ta związana ze zbrodniami wojennymi, bo tak bym określił tę fazę wojny, która rozgrywa się na naszych oczach, rzeczywiście zaczęła się dwa lata temu. To jest o tyle niebezpieczne, że dla przeciętnego Rosjanina nazwa Kijów, Charków

PROWADZENIE WOJEN NA OBRZEŻACH NATO JEST NIE TYLKO PROWOKACJĄ, ALE TAKŻE PRÓBĄ ZBUDOWANIA IMPERIUM, KTÓRE CHCE ROZSTRZYGAĆ O LOSACH EUROPY. O NASZYM BEZPIECZEŃSTWIE ROZMAWIAMY Z TADEUSZEM BARYŁĄ, EKSPERTEM DS. WSCHODU Z INSTYTUTU PÓŁNOCNEGO IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO W OLSZTYNIE.

czy Odessa brzmi znajomo, bo te miasta kiedyś jako Republika Ukrainy były w składzie ZSRR. I Kreml ciągle ten sentyment podtrzymuje, a Miedwiediew tłumaczy w social mediach, że Rosja powróci do rosyjskiej Odessy i także do kolebki państwa rosyjskiego, czyli Kijowa. Nie dość, że ukradli 300 lat historii Ukrainy, to jeszcze mówią to otwarcie, nie licząc się z tym, że ktoś może ich sprostować w tej pozornej niewiedzy historycznej.

— Jest coraz więcej głosów, że Rosja w przypadku zwycięstwa nie zatrzyma się na Ukrainie. Co może ją powstrzymać przed kolejnym atakiem? Tu wymieniam się chociażby kraje nadbałtyckie czy wręcz Polskę.

— Myślę, że bardziej prawdopodobnym kierunkiem jest Mołdawia. Rosja będzie chciała ingerować w jej sprawy z terytorium Naddniestrza. To strategicznie jest istotne, bo doszłoby do oskrzydlenia Ukrai-

ny, a po drugie odległość z Mołdawii od Odessy to kilkadziesiąt kilometrów. Co umożliwiłoby atak lądowy i zdobycie Odessy, a zarazem całkowite odcięcie Ukrainy od Morza Czarnego.

— Nie zakłada pan, że Putin zaatakuje kraje NATO?

— Na tym obszarze będą toczyły gry sztabowe, o których będzie głośno w mediach. Będą ruchy wojsk choćby w kierunku granicy z Finlandią czy wzmocnienie rosyjskiej obecności na terenie Białorusi. Takie ruchy z pewnością Rosja wykona. Ale rozstrzygająca będzie decyzja, czy wkracza do Mołdawii poprzez Naddniestrze i czy kontynuuje atak na południu Ukrainy, zmierzając do zajęcia Odessy. Ten konflikt Rosja-NATO w jakiejś utajonej formie ciągle przecież trwa, nie ma jeszcze charakteru konfliktu zbrojnego, ale prowadzenie wojen na obrzeżach NATO, które jest paktem pokojowym,

jest nie tylko prowokacją, ale także próbą zbudowania imperium, które chce rozstrzygać o losach Europy. I to jest bardzo niebezpieczne. Tym bardziej że rosyjskie zasoby gospodarcze, finansowe pozwalają jej na długotrwały konflikt. To jest jedna ze specjalności rosyjskich — przyzwyczaić społeczeństwo do wojny, do obniżonych standardów życia, a jednocześnie przestawić gospodarkę na tory wojenne.

— To może trzeba postuchać jednego z naszych generałów i zamiast płotów na granicy już budować schrony?

— Też tak uważam. Musimy modernizować armię, nadać za rozwój technologiczny; opanowanie pola walki elektronicznej jest w tej chwili przesadzające nie tylko o obronności, ale i możliwości odparcia przeciwnika z własnego terytorium. I musimy budować infrastrukturę, która dawałaby ochronę ludności cywilnej. Wojna na Ukrainie wyraźnie to pokazuje. A my nie mamy obrony cywilnej w kraju.

— Na razie Moskiewie ręce wiąże Ukraina, ale bez dalszego wsparcia Zachodu nie wiadomo, jak długo?

— Rosja jest silnym i dużym państwem, bo przecież prowadzi wojnę w Syrii i próbuje rozstrzygać o sprawach innych państw środkowoafrykańskich. Przedtem było to tylko Wagner, a w tej chwili jest już bezpośrednio zaangażowana militarnie; oczywiście żołnierze nie noszą mundurów rosyjskich. Liczę, że zostaną zwiększone dostawy broni i nowoczesnej amunicji dla Ukrainy, bo musi mieć przewagę technologiczną, żeby minimalizować swoje straty. Myślę, że ta wojna potrwa jeszcze parę lat. Rosja zresztą jest przyzwyczajona do tzw. gorących granic, musi mieć pretekst do ewentualnej interwencji na swoich obrzeżach.

— Tym bardziej więc powinniśmy być wdzięczni za to, że jesteśmy w NATO, bo to oznacza spokojny sen.

— Spokojny to może nie, ale bezpieczny sen, bo spokoju we współczesnym świecie nie ma.

POLITYKÓW Z WARMII I MAZUR ZAPYTAŁIŚMY: CZY W OBECNEJ SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ MOŻEMY CZUĆ SIĘ BEZPIECZNI?

Marcin KULASEK, poseł Nowej Lewicy, wiceminister aktywów państwowych

Gdyby nie wydarzyło się to, co wydarzyło się 25 lat temu, byłibyśmy w zupełnie innym miejscu, niż jesteśmy teraz. Dziś jesteśmy w NATO i mamy pewność i zapewnienie, jak ostatnio prezydenta Stanów Zjednoczonych Joe Bidena, że zaangażowanie Ameryki w Polskę jest żelazne, że atak na jednego jest atakiem na wszystkich. Dzięki naszej obecności w Sojuszu Północnoatlantyckim Polki i Polacy powinni czuć się bezpiecznie; gwarantuje nam to art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego. Niemniej ze względu na nasze położenie i fakt, że Polska ma ponad dwieście kilometrów granicy z wojennym królestwem i Rosją, to nakłada na nas obowiązek modernizacji i zwiększenia liczebności armii. Zbrojenia się i przygotowania się na każdą ewentualność.

Jacek PROTAS, poseł Koalicji Obywatelskiej, wiceminister funduszy i polityki regionalnej

Dzięki naszej obecności w NATO mamy poczucie bezpieczeństwa zarówno militarnego, jak i poczucie bezpieczeństwa gospodarczego dzięki 20-leciu w Unii

Europejskiej. Te dwa najważniejsze kroki w historii po 1989 roku sprawiły, że kraj się rozwija, a jednocześnie nie jesteśmy sami w obliczu naszego wschodniego sąsiada, który znowu okazał się agresorem. Warmia i Mazury graniczą z Rosją; to prawie 200 kilometrów granicy, dlatego dla nas kwestia bezpieczeństwa jest szczególnie ważna, choć dziś nowoczesny teatr wojenny w przypadku agresji obejmuje cały kraj. Jednak wzmocnienie militarne naszej północnej flanki ma dla nas olbrzymie znaczenie i to się dzieje, o czym świadczy chociażby obecność od kilku lat wojsk amerykańskich w Bemowie Piskim czy Giżycku. Pokazuje to, że w każdej chwili nie tylko my, ale również nasi sojusznicy są gotowi do obrony granic NATO, granic Rzeczypospolitej.

Marcin KUCHCIŃSKI,
marszałek województwa
warmińsko-mazurskiego

Członkostwo Polski w najpotężniejszym sojuszu wojskowym na świecie dało naszemu krajowi gwarancje bezpieczeństwa – tak ważne w dzisiejszej sytuacji międzynarodowej. Te 25 lat to proces ciągłej modernizacji polskiej armii, a także udział żołnierzy w ćwiczeniach, manewrach oraz operacjach na całym świecie. Udowodniliśmy, że jesteśmy bardzo wiarygodnym partnerem. Dowodem na to jest coraz większa ilość żołnierzy państw Sojuszu w Polsce, również na Warmii, Mazurach i Powiślu. Od kilku lat w Elblągu działa Dowództwo Wielonarodowej Dywizji Północny Wschód. Batalionowa grupa bojowa NATO z kolei jest ulokowana w Bemowie Piskim niedaleko Orzysza. Stacjonuje tam ponad 800 żołnierzy, głównie ze Stanów Zjednoczonych, na co dzień współpracując z 15. Giżycką Brygadą Zmechanizowaną. Ich funkcjonowanie jest niezmiennie bardzo ważne zarówno dla obronności regionu, kraju,

jak i całego sojuszu NATO, którego Polska przecież jest członkiem. Nasze siły zbrojne stanowią istotny element obronny na wschodniej flance Sojuszu Północnoatlantyckiego. Działania poparte są profesjonalizmem, rzetelnością oraz pełną trudów i poświęceń codzienną służbą, dzięki której czujemy się bezpiecznie w naszej Ojczyźnie.

Artur CHOJECKI,
poseł
Prawa i Sprawiedliwości

Wstąpienie Polski do NATO jest z pewnością jedną z ważniejszych decyzji w najnowszej historii Polski. Wkorzenienie się w największy sojusz militarny we współczesnym świecie jest gwarancją naszego bezpieczeństwa. To widać szczególnie z dzisiejszej perspektywy, kiedy spojrzymy na obecną sytuację geopolityczną. To właśnie obecność w Sojuszu Atlantyckim daje nam poczucie bezpieczeństwa, ale jednocześnie trzeba przypomnieć, że przez wiele lat było wewnętrznym przyzwoleniem do zaniechania własnych działań mających wzmocnić Polskę militarnie. Dopiero rząd Prawa i Sprawiedliwości odwrócił tę fatalną tendencję, a Polska zaczęła znacząco inwestować we własne bezpieczeństwo. Przynależność do NATO to zadanie, którego należy się wywiązywać, bo na tym właśnie oparty jest sojusz. Na obronności nie wolno oszczędzać. Szczególnie w obecnej sytuacji międzynarodowej.

Maria BĄKOWSKA,
członkini zarządu
województwa
warmińsko-mazurskiego

Jest coś niezwykłego w fakcie, że przyszło nam – jak dotąd – żyć w najbardziej stabilnym, pokojowym i bezpiecznym okresie w naszej historii. Choć od 79 lat Polska nie zaznała wojny, to naprawdę bezpieczni możemy czuć się dopiero od ćwierćwiecza, od chwili wstąpienia do NATO. Nasza obecność w strukturach Paktu to ważny element polskiej polityki zagranicznej. Kształtujemy naszą pozycję międzynarodową poprzez przewidywalność, odpowiedzialność i profesjonalizm polskiej armii oraz pełną gotowość do realizacji sojuszniczych zobowiązań. Staliśmy się jednym z liderów Sojuszu, co zostało dobitnie potwierdzone podczas niedawnej wizyty naszych przywódców w Waszyngtonie. I choć jesteśmy dobrze przygotowani, to przecież chcemy wszyscy, by faktyczna siła NATO nigdy nie została wystawiona na próbę.

Piotr LISIECKI,
lider Konfederacji
na Warmii i Mazurach

Decyzja o przystąpieniu do paktu NATO była jedną z najważniejszych i najlepszych decyzji, jaką podjęły władze polskie po zmianie ustroju. Pakt Północnoatlantycki wspomaga nasze bezpieczeństwo, wspomaga nasz system obronny i pozwala nam spokojniej myśleć o przyszłości. Niemniej jednak Polacy nie mogą opierać całości swojego systemu obronnego o uczestnictwo w pakcie NATO. Bardzo ważnym jest, zwłaszcza dzisiaj, po ćwierćwieczu obecności Polski w Pakcie, pamiętać o tym, że tylko własne siły zbrojne, dobrze wyposażona i wyszkolona armia może zapewnić Rzeczypospolitej bezpieczeństwo przed agresją z zewnątrz, a także posłużyć do uporządkowania sytuacji, gdyby zaistniały specjalne okoliczności wewnętrzne. Zatem po 25 latach naszego członkostwa w Pakcie Północnoatlantyckim w mocy pozostaje maksyma „Si vis pacem, para bellum”. **AM, SK**

DROGA POLSKI DO NATO

31 marca 1991 r. – Rozwiązane zostały struktury wojskowe Układu Warszawskiego. W lipcu tego roku UW został formalnie rozwiązany.

11-12 marca 1992 r. – Podczas wizyty w Polsce Sekretarz Generalny NATO Manfred Woerner oświadczył, że „drzwi do NATO są otwarte”.

10 kwietnia 1992 r. – Pierwsze posiedzenie Komitetu Wojskowego NATO, w którym uczestniczyli również ministrowie obrony i szefowie sztabów państw Europy Środkowej i Wschodniej.

1 września 1993 r. – Prezydent Lech Wałęsa w liście wystosowanym do Sekretarza Generalnego NATO stwierdził, że członkostwo Polski w NATO jest jednym z priorytetów polskiej polityki zagranicznej.

10 stycznia 1994 r. – Na szczycie w Brukseli NATO przedstawiło państwom Europy Środkowej i Wschodniej, w tym krajom powstałym po rozpadzie ZSRR, propozycje współpracy z Sojuszem w ramach programu Partnerstwo dla Pokoju – PdP. PdP stwarzało możliwość wspólnych ćwiczeń wojskowych, udziału w operacjach pokojowych i humanitarnych oraz konsultacje partnerów z NATO w razie zagrożenia ich bezpieczeństwa.

12 stycznia 1994 r. – Prezydenci państw Grupy Wyszehradzkiej (Czechy, Słowacja, Węgry i Polska) na spotkaniu z prezydentem Bille Clintonem w Pradze zaakceptowali program Partnerstwa dla Pokoju.

5 lipca 1994 r. – Polska i NATO przyjęły Indywidualny Program Partnerstwa (IPP). Polska była pierwszym z państw programu PdP, które uzgodniło z Sojuszem ten program.

12-16 września 1994 r. – Na poligonie w Biedrusku pod Poznaniem, w ramach Partnerstwa dla Pokoju, odbyły się pierwsze wspólne ćwiczenia wojskowe, w których uczestniczyły jednostki z 13 państw członkowskich Sojuszu i z krajów partnerskich.

4 kwietnia 1996 r. – Polska przekazała NATO Indywidualny Dokument Dyskusyjny prezentujący argumenty Polski na rzecz poszerzenia Sojuszu, wizję europejskiej architektury bezpieczeństwa i przyszłej roli NATO.

7 maja 1996 r. – W Brukseli odbyło się pierwsze spotkanie w ramach indywidualnego dialogu – NATO. Poza spotkaniami indywidualnymi w 1996 roku odbyły się jeszcze dwie sesje wspólne dialogu NATO z krajami PdP. Ostatnie spotkanie dialogu indywidualnego odbyło się 25 kwietnia 1997 r.

22 października 1996 r. – Prezydent USA Bill Clinton w przemówieniu wygłoszonym w Detroit po raz pierwszy podał konkretną datę powiększenia NATO: oświadczył, że pierwsi nowi członkowie spośród krajów Europy Środkowej i Wschodniej powinni być przyjęci do Sojuszu najpóźniej w 1999 roku – na 50-lecie NATO.

8 lipca 1997 r. – Na szczycie szefów państw i rządów NATO w Madrycie podjęto decyzję

o zaproszeniu Polski, Czech i Węgier do rozmów w sprawie członkostwa w Sojuszu.

16 września 1997 r. – Rozpoczęły się rozmowy akcesyjne pomiędzy NATO a Polską.

23 października 1997 r. – W Kwaterze Głównej NATO w Brukseli odbyło się czwarte i ostatnie spotkanie w ramach rozmów akcesyjnych RP – NATO.

10 listopada 1997 r. – Minister SZ Polski Bronisław Geremek wystosował do Sekretarza Generalnego NATO list, w którym strona Polska oficjalnie zaakceptowała wysokość swych składek (2,48 proc.) do cywilnego i wojskowego budżetu Sojuszu oraz Programu Inwestycyjnego NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP).

14 listopada 1997 r. – Minister Geremek przekazał Sekretarzowi Generalnemu list wyrażający wolę RP przystąpienia do Traktatu Północnoatlantyckiego. Dokument potwierdzał wolę RP otrzymania zaproszenia do Sojuszu, jak również gotowość przyjęcia obowiązków związanych z członkostwem.

16 grudnia 1997 r. – W Brukseli ministrowie spraw zagranicznych państw NATO podpisali Protokoły Akcesyjne dla Polski, Czech i Węgier. Protokoły te, w roku 1998, stanowiły przedmiot ratyfikacji w szesnastu krajach Sojuszu.

28 grudnia 1997 r. – Przedstawiciele Polski, Czech i Węgier po raz pierwszy uczestniczyli – jako obserwatorzy – w cotygodniowym spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej na szczelbu ambasadorów.

11 marca 1998 r. – W trakcie spotkania premierów Polski, Czech i Węgier w Londynie podjęto decyzję o wspólnym przekazaniu dokumentów akcesyjnych rządowi Stanów Zjednoczonych.

17-18 grudnia 1998 r. – W Brukseli, z udziałem ministrów obrony z Polski, Czech i Węgier, odbyło się spotkanie ministrów obrony NATO. Zatwierdzono na nim zmiany w strukturze dowodzenia Sojuszu.

29 stycznia 1999 r. – Sekretarz Generalny NATO J. Solana wystosował do Polski, Czech i Węgier formalne zaproszenia do przystąpienia do Traktatu Północnoatlantyckiego.

17 lutego 1999 r. – Sejm, a następnie tego samego dnia Senat przyjęły ustawę o ratyfikacji Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzonego w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 roku.

26 lutego 1999 r. – Prezydent podpisał, po uprzedniej kontrasygnacie premiera, akt przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Traktatu Północnoatlantyckiego.

12 marca 1999 r. – W Independence w amerykańskim stanie minister Geremek przekazał na ręce Sekretarza Stanu USA Madeleine Albright akt przystąpienia Polski do Traktatu Północnoatlantyckiego. Z tą chwilą Rzeczpospolita Polska stała się formalnie stroną Traktatu – członkiem Sojuszu Północnoatlantyckiego. **ŹRÓDŁO: PAP**

MILIONY EURO NA AGLOMERACJĘ OLSZTYŃSKĄ

OLSZTYŃ I SĄSIEDNIE GMINY OTRZYMAJĄ PONAD 300 MLN ZŁ NA ROZWÓJ MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO. SKORZYSTA NA TYM ZARÓWNO STOLICA REGIONU, JAK I SIEDEM PODMIEJSKICH GMIN.

Srodki w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dotyczą realizacji inwestycji obejmującej samorządy tworzące Miejski Obszar Funkcjonalny. Liderem w nim jest Olsztyn, który współpracuje z siedmioma podmiejskimi gminami.

– Pieniądze zamierzamy przeznaczyć m.in. na innowacje i nowe metody kształcenia w edukacji. To także wspólne projekty społeczne w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi – mówi prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz. – Dochodzi do tego zakup taboru do komunikacji miejskiej

i realizacja infrastruktury rowerowej.

Po środki w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych zamierzają sięgnąć również władze dwóch największych podolsztyńskich gmin: Stawigudy i Dywity.

– Będziemy czerpać z każdego możliwego projektu. Dotyczy to zarówno zamierzeń drogowych, tras rekreacyjnych, termomodernizacji, jak i gospodarki wodno-ściekowej – zapowiada Michał Kontraktowicz, wójt gminny

Stawiguda. – Mamy w tym już duże doświadczenie.

W przypadku zamierzeń drogowych gmina Stawiguda spróbuje pozyskać środki na budowę przeprawy przez Łynę w przedłużeniu ul. Bukowskiego.

– Trasa ta, która ma przebiegać z dala od osiedli, rozwiąże na pewno problemy komunikacyjne tej części naszej gminy oraz Olsztyna – podkreśla wójt Kontraktowicz.

Kolejny plan to m.in. rozbudowa szkoły w Stawigudzie, wybudowanie trasy

pieszo-rowerowej z ronda w Bartagu do ul. Rumiankowej oraz z Bartążka do drogi wojewódzkiej. – W ten sposób połączymy nasze trasy z miejskimi – mówi wójt Kontraktowicz.

Co planują władze Dywity?

– Czekamy na ogłoszenie konkursów i wkrótce będziemy mogli rozpocząć realizację inwestycji ważnych dla bezpieczeństwa mieszkańców – mówi wójt Gminy Dywity Daniel Zadworny. – Na pewno w pierwszym rzędzie będziemy chcieli połączyć brakujący fragment

ścieżki między Słupami i Wadagiem – mówi wójt, po czym dodaje: – Będziemy chcieli wykonać ścieżkę z Wadagą przez Kieźliny do cmentarza i aż do DK51 do Osiedla Sterowców. Kolejna ścieżka do realizacji to Dywity – Brąswald. W planach, o ile wystarczy środków, są jeszcze takie ścieżki, jak kontynuacja ścieżki z Różnowa do „krzyżówek barczewskich”, ścieżka Słupy – Kolonia Gady i Gady – Tuławki.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

g.szydowski@gazetaolsztynska.pl

– Doceniamy te wspólne inwestycje, dlatego w tej perspektywie unijnej zwiększyliśmy z 6 do 8 proc. wartość wsparcia dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych – podkreśla marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Marcin Kuchciński, który zapowiedział, że podobne wsparcie otrzymają także MOF-y skupione wokół Elbląga i Ełku

JEST PRZEŁOM W SPRAWIE UL. NOWOBAŁTYCKIEJ W OLSZTYNIE

Władze miasta wykonały ważny krok w kierunku budowy ul. Nowobałtyckiej. Wystąpiły o pozwolenie na jej budowę i szykują się do rozpisania przetargu na realizację tej inwestycji.

W ciągu ostatnich kilku lat w Olsztynie wybudowano wiele nowych dróg. To m.in. ul. Płoskiego, czyli przedłużenie al. Sikorskiego w kierunku wylotu na Butryny. Wąskim gardłem jest za to ul. Bałtycka. Stąd pomysł wybudowania ul. Nowobałtyckiej, która ma się rozpoczynać przy wiadukcie przy ul. Bałtyckiej i prowadzić do granic administracyjnych miasta równolegle do tej ostatniej.

Budowa ul. Nowobałtyckiej to dla niektórych jedna z najważniejszych miejskich inwestycji. Licząc po dwa pasy ruchu w każdym kierunku ulica miałaby według jej entuzjastów przyczynić się do podniesienia bezpieczeństwa i ułatwienia dojazdu do osiedli takich jak Gutkowo czy Redykajny.

Ratusz, szukając środków na tę inwestycję, złożył do marszałka województwa wniosek o ujęcie tego projektu – w trybie pozakonkursowym – w programie operacyjnym na lata 2021-2027 dzielącym unijne fundusze.

Ulica Nowobałtycka z unijnym dofinansowaniem

I właśnie ta inwestycja znalazła się na liście projektów, na które zarząd województwa znalazł dofinansowanie unijne. Dla Olsztyna zarezerwowano kwotę ponad 68 mln euro, dla Elbląga – około 49 mln euro, a dla Ełku – ponad 21 mln euro. 480 mln euro to pula na tzw. projekty strategiczne.

Największym kłopotem, jaki dotychczas napotkała realizacja tej inwestycji, to jej przebieg, a dokład-

Nowobałtycka ma prowadzić wzdłuż torów, równolegle do obecnej ul. Bałtyckiej, począwszy od wiaduktu na tej ulicy. Czteropasmowa droga ma mieć ok. 5 kilometrów

nie stojące na jej trasie dwa domy. Nie chcąc zmieniać jej przebiegu, a tym samym generować wyższych kosztów, należy je wyburzyć.

Kolejna nieruchomości, która stanęła na drodze inwestycji, to dom w Gutkowie, który zamieszkiwały dwie rodziny. Jedna

z nich podjęła negocjacje z władzami miasta i zgodziła się sprzedać swoją część nieruchomości za 700 tys. zł. Sprawa z drugą rodziną była nieco bardziej skomplikowana, jednak rzutem na taśmę do porządku obrad sesji Rady Miasta został wprowadzony pro-

jekt uchwały zezwalającej na wykup drugiej części nieruchomości, który radni przyjęli.

Wniosek do ZRiD

Na jakim obecnie etapie są przygotowania do realizacji tej inwestycji?

– W poprzednim tygodniu projektant złożył wniosek o wydanie decyzji ZRID. To może potrwać około trzech miesięcy. Wówczas będzie powstawał projekt wykonawczy oraz poznamy kosztorys – informuje Patryk Pulikowski z Biura Prezydenta Miasta Olsztyna.

ZRID to nic innego, jak zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. Jej uzyskanie otwiera drogę do rozpisania przetargu na wyłonienie wykonawcy tej inwestycji.

– Liczę, że dzięki sprawności służb wojewody oczekiwana przez nas decyzja zostanie wydana w ciągu dwóch miesięcy – zaznacza prezydent Piotr Grzymowicz. – Czekając na to, przygotowujemy dokumentację przetargową. Sam przetarg powinien zostać rozpisany w połowie roku.

Kolejny krok to wyłonienie potencjalnego wykonawcy. – Biorąc skalę przedsięwzięcia i jego wartość, to jestem przekonany, że przetarg będzie cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Jego rozstrzygnięcie powinno nastąpić pod koniec roku. A to oznaczałoby, że sama budowa ul. Nowobałtyckiej rozpoczęłaby się wiosną 2025 roku – mówi prezydent Olsztyna.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

Rodzinne firmy meblarskie napędzają polską gospodarkę

AJRAM jest rodzinną firmą specjalizującą się w produkcji wysokiej jakości drewnianych krzeseł i stołów. Posiada ponad 30-letnie doświadczenie w branży. Dużą część swojej produkcji eksportuje na rynki azjatyckie. Tamtejszy rynek stawia przed producentami mebli dodatkowe wyzwania.

Problemem są m.in. warunki klimatyczne (wysoka temperatura i wysoka wilgotność), negatywnie wpływające na trwałość produktów. Konwencjonalne techniki montażu mebli nie sprawdzały się w produkcji na tamtejsze rynki. Dlatego firma musiała zainwestować w nową linię technologiczną, a Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pomógł sfinansować tę inwestycję.

Kraje azjatyckie szansą dla polskich producentów

Polska branża meblarska odpowiada za ok. 2% PKB i jest czwartym przemysłem pod względem zatrudnienia w Polsce, generując około 147 tys. miejsc pracy. Polska od lat jest w gronie 5 największych światowych producentów z ponad 5 proc. udziałem w globalnym rynku, a jej znaczenie systematycznie rośnie. Kryzys gospodarczy wywołany przez pandemię COVID-19 i wojnę w Ukrainie zatrzymał wprowadzenie wzrostowe tendencje w eksporcie, ale branża poradziła sobie z kryzysem lepiej niż inne kraje. Jednak europejski rynek skurczył się, dlatego polscy producenci muszą poszukiwać nowych kierunków eksportu.

Z przygotowanego przez PKO BP raportu *Branża meblarska: Pozycja międzynarodowa polskich*

Siłą firmy jest dbałość o jakość na każdym etapie produkcji

producentów i prognozy rozwoju rynku do 2026 r. wynika, że mimo zawirowań, polskie meble pozostają na mocnej pozycji na światowym rynku. Potrzebują jednakże nowych

i dają powody do optymizmu. Przede wszystkim przewaga naszych firm to wysoka jakość produktów, różnorodność oferty i atrakcyjne ceny. Polscy producenci mają

ją się inwestować w park maszynowy i umiejętnie wykorzystują możliwości finansowego wsparcia.

Naszą siłą jest dbałość o jakość na każdym etapie produkcji – poczy-

ści naszym atutem jest szeroka gama produktów, elastyczne podejście do potrzeb klienta i nieustanne doskonalenie procesów – mówi Mateusz Łesyk, dyrektor ds. zakupów w AJRAM.

Małe i średnie firmy mają duży potencjał eksportowy, ale żeby zaistnieć na zagranicznych rynkach muszą często zainwestować w innowacje i nowe linie technologiczne. Nie każde przedsiębiorstwo stać na samodzielne sfinansowanie takich inwestycji. Dlatego jako polski bank rozwoju poprzez udzielane finansowania wspieramy przedsiębiorców z sektora przemysłowego MŚP – mówi Anna Bułto, dyrektor Regionu Warmińsko-Mazurskiego BGK.

To nie jest zwykły bank

Bank Gospodarstwa Krajowego, który udzielił finansowania firmie AJRAM, to polski bank rozwoju, jedyna taka instytucja w kraju. Bank wspiera zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Polski. Jak to robi? Realizuje pro-

gramy i udziela finansowań, które wpływają m.in. na powstawanie miejsc pracy, budowę mieszkań, rozwój infrastruktury i poprawę jakości powietrza. BGK działa przez model biznesowy, który skupia się na 8 obszarach: rozwój przemysłu, przedsiębiorczości; infrastruktura, transport i logistyka; mieszkalnictwo; ochrona zdrowia; spójność społeczna i terytorialna; finanse publiczne oraz bezpieczeństwo strategiczne.

W tym roku mija równo 100 lat od założenia Banku Gospodarstwa Krajowego. Dziś BGK jest obecny w każdym regionie Polski, a także za granicą – ma swoje przedstawicielstwa w Brukseli, Londynie i Frankfurt nad Menem. Wspiera eksport i ekspansję zagraniczną polskich firm.

BGK, poprzez współpracę z biznesem, sektorem publicznym i instytucjami finansowymi, odpowiada na potrzeby gospodarcze oraz podejmuje szereg inicjatyw promujących zrównoważony rozwój.

Finansowanie BGK pomógł firmie sfinansować nową linię technologiczną

rynków zbytu, a największych wzrostów popytu należy spodziewać się na rynkach azjatyckich.

Przewagi konkurencyjne polskich producentów

Kilka czynników wyróżnia polskie firmy

wieloletnią tradycję. Jednocześnie są niezwykle elastyczni oraz potrafią dostosować się do trendów rynkowych. Najważniejszą ich zaletą wydaje się jednak przedsiębiorczość i odwaga w działaniu. Przedsiębiorcy stara-

nając od selekcji surowca, poprzez jego obróbkę, aż po efekt końcowy w postaci gotowego krzesła lub stołu. Dlatego jest dla nas ważne, by wszystkie te etapy odbywały się w zakładzie pod okiem fachowców. Oprócz jako-

Przypomnijmy tylko, że ta pierwsza była żoną Clausa Schenka Grafa von Stauffenberg, który próbował w lipcu 1944 roku zabić Hitlera i został za to stracony. Jego żonę zesłano do obozu koncentracyjnego. Dla współczesnych Niemców jest bohaterem, ale dla większości tych z 1944 roku był zdrajcą.

W Polsce pamiętamy jednak o tym, że spiskowcy w 1944 roku chcieli usunąć Hitlera, żeby ratować Niemcy, ocalić jak najwięcej się da, także dzisiejsze woj. warmińsko-mazurskie wskładzie Niemiec.

Z kolei Aleksiej Nawalny oddał życie za wielką Rosję, Rosję z Krymem w swoich granicach. Dla obecnych Rosjan, może dla tych przyszłych, już zderusyfikowanych, będzie bohaterem. Ja w przemianę Rosjan nie wierzę, ale kto wie. W końcu społeczne cuda też się zdarzają.

W każdym razie na swoje marcowe orędzie Biden zaprosił wdowę po Nawalnym i żonę prezydenta Zełenskiego. Olena Zełenska odmówiła, bo... miała już zaplanowane spotkanie z sierotami z domu dziecka.

To zdarzenie świetnie ilustruje to, czym pisze w swojej książce „Rosja-Ukraina. Największe starcie XXI wieku” Serhii Plokhyy, czyli po naszemu Serhij Plochij. Co ważne, książka została napisana dla anglojęzycznego czytelnika, więc zawiera uproszczenia potrzebne mu do jej zrozumienia, ale też dlatego jest ciekawa dla polskiego czytelnika, choćby dlatego, że nie jest przeciążona patrzeniem na Ukrainę przez pryzmat relacji polsko-ukraińskich.

Warto jednak przytoczyć pewną jego opinię w tej materii. — Polacy jak naród odpowiedzialni za unicestwienie jedności ludu rosyjskiego odgrywają szczególną rolę we wszystkich imperialnych

rosyjskich narracjach — pisze Plochij. Zdaniem Putina Polacy jako naród są odpowiedzialni za unicestwienie jedności ludu rosyjskiego i wymyślenie „konceptu ludu ukraińskiego”. Zatem skoro Polacy „wymyślili” Ukraińców, to trzeba ich tak spacyfikować, żeby już nigdy na to mieli ani siły, ani ochoty.

Autor książki pisze głównie o współczesnych relacjach rosyjsko-ukraińskich i rosyjskiej agresji, ale sporo uwagi poświęca też stosunkowi do wojny USA, Francji i Niemiec.

Zacznijmy od tych ostatnich. Zdaniem ukraińskiego historyka Scholtz „wyraźnie grał na czas, mając nadzieję na to, że wojna jakoś się ułoży, co zwolni Niemcy z obowiązku wywiązania się ze złożonych obietnic”. Kiedy tak się nie stało, a Polska stała się ważnym graczem w polityce europejskiej, Niemcy zmieniły kurs, ale nie porzuciły swojego rosyjsko centrycznego spojrzenia na wojnę.

— Kanclerz winą za wybuch wojny obarczył przywódcę Rosji, a nie kraj czy naród. „To Putin wybrał wojnę, a nie rosyjski naród, więc musimy wyraźnie zaznaczyć, że to jest wojna Putina” — przypomina autor „Rosja-Ukraina. Największe starcie XXI wieku”. I dodaje: — Wprawdzie Niemcy należący do pokolenia kanclerza nigdy by nie zakwestionowali odpowiedzialności ich narodu za „wojnę Hitlera”. Scholz nie odważył się zastosować takiego samego standardu oceny wobec Rosjan — pisze Plokhyy. Między innymi przez zbrodnie, jakich dokonali Niemcy w czasie II wojny „w Rosji”. Scholz nie wie lub nie chce jednak wiedzieć, że dokonali ich w Ukrainie i na Białorusi. Może zresztą to tylko „historyczna zasłona dymna”, bo wręczystości chodziło o to, że wtedy 55 proc. gazu Niemcy brały od Rosjan?

Dzisiaj, po wypowiedziach, w których nie wykluczył wysłania żołnierzy NATO do Ukrainy, prezydent Francji dołączył dość niespodziewanie do antyrosyjskich jastrzębi. Ale przecież jeszcze dwa lata temu tenże Macron ustawiał Francję na pozycji mediatora. W dalekim już 2022 roku udzielił wywiadu, gdzie wezwał, aby „uniknąć upokarzania Rosji, tak żebyśmy w dniu, w którym ustaną walki, mogli uto-

Antinomy/Wikipedia

rować wyjście z konfliktu środkami dyplomatycznymi”. — Dmytro Kuleba, ukraiński minister spraw zagranicznych skwitował to cierpko, że takie wezwania mogą co najwyżej „upokorzyć Francję” — przypomina Serhij Plochij.

wtedy w Waszyngtonie, Londynie i innych zachodnich stolicach nie sądził, że ukraińskie siły zbrojne zdołają stawić opór dłużej niż przez kilka dni — przekonuje Plochij. I dodaje, że Amerykanie wysłali do Ukrainy Javeliny i Stinge-

Serhii Plokhyy urodził się w Rosji, dzieciństwo spędził w położonym w południowo-wschodniej Ukrainie Zaporozu. Studiował w Dniepropietrowsku (teraz Dnipro), Moskwie i Kijowie. Obecnie wykłada na Harvardzie, pisze po angielsku. W przekładzie na polski nakładem wydawnictwa Znak w 2022 roku ukazała się jego książka „Wrota Europy. Zrozumieć Ukrainę”. Teraz „Rosja-Ukraina. Największe starcie XXI wieku”.

A swoją drogą i nam warto zadumać się nad stereotypami. Powszechne jest bowiem u nas mniemanie, że komuniści zniszczyli imperium rosyjskie, a tak naprawdę to przystosowali je do współczesnych czasów. Serhij Plochij idzie nawet dalej, przypo-

Mówiąc inaczej, jeden reżim zastąpił inny. Imperialna Rosja pozostała. I w tym sensie ta wojna wpisuje się tak naprawdę w wojny XIX wieczne, „którym towarzyszył schyłek i upadek światowych imperiów”. — Rosyjska agresja na Ukrainę przekształciła się w wojnę dziewiętnastowieczną pod względem ideologicznym, toczoną przy użyciu dwudziestowiecznej taktyki i z wykorzystaniem broni z XXI wieku — przekonuje Serhij Plochij.

Jak się skończy, tego nie wiemy. I nie bardzo też wiadomo, jak ograniczyć do minimum rosyjskie zagrożenie. Choć po prawdzie to wiadomo, ale głośno się o tym nie mówi.

Marszałek Piłsudski doskonale rozumiał, że nie jest ważne, kto rządzi w Moskwie. Każda Rosja bowiem będzie dążyła do podporządkowania sobie sąsiadów. Dlatego jego zdaniem trzeba ją rozpruć po szwach narodowościowych. I to się prawie stało. Teraz przyszła pora na drugi krok, czyli uczynienie z niej izolowanego państwa średniej wielkości otoczonego, gdzie się tylko da kordonem NATO. Potem można pomyśleć o derusyfikacji, bo odpowiednik denazyfikacji to dla Rosjan za mało. I wtedy, za jakieś 50 lat od tego momentu, można będzie przyjąć Rosję do NATO i UE.

W marcu 2009 roku nowa sekretarz stanu USA Hillary Clinton podarowała Ławrowi prezent, czerwony guzik „resetu” z rosyjskim napisem, który miał symbolizować nowe otwarcie w stosunkach rosyjsko-amerykańskich, których twarzą był Barack Obama. Oboje wymieniali się doświadczeniami, aż Clinton zapytała Ławrowa, czy prawidłowo przetłumaczyli słowo „reset” na rosyjski. Użyli w tłumaczeniu słowa „peregruzka”, czyli przeciążenia zamiast „perezagruzka”.

— Ciężko pracowaliśmy, aby znaleźć właściwe rosyjskie słowo. Czy sądzi pan, że nam się udało? — zapytała Clinton Ławrowa. — Pomyliliście się — odpowiedział Ławrow.

I to idealnie pasuje na pointę dla tematu tej książki. Zachód już nie raz mylił się wobec Rosji, może już pora wyciągnąć z tego wnioski. I przestać się mylić wobec Rosji, bo to już nie jest głupota, tylko zbrodnia wobec nas wszystkich. IGOR HRYWNA

NAJPIERW DERUSYFIKACJA, POTEM UNIA EUROPEJSKA

WYOBRAŹMY SOBIE, ŻE FRANKLIN DELANO ROOSEVELT
WPADŁBY NA POMYSŁ, ŻEBY WYGŁOSIĆ ORĘDZIE O STANIE
PAŃSTWA W TOWARZYSTWIE NINY VON STAUFFENBERG
I ŻONY ÓWCZESNEGO POLSKIEGO PREZYDENTA
WŁADYSŁAWA RACZKIEWICZA. NA COŚ W TYM STYLU
WPADŁ WIELE LAT PÓŹNIEJ OBECNY PREZYDENT USA.

Zresztą mało kto wierzył wtedy w Ukrainę. Amerykanie, którzy wiedzieli o tym, że Rosja pójdzie na Ukrainę, dostarczali tam... broń przydatną partyzantom.

— Stany Zjednoczone zagroziły Putinowi udzieleniem wsparcia potencjalnemu ukraińskiemu powstaniu, które po zajęciu Ukrainy przez Rosjan mogłoby wybuchnąć przeciwko wojskom okupacyjnym. Nie było mowy o wspieraniu stawiającej opór regularnej armii, nikt bowiem

ry, by mogli nimi walczyć ukraińscy partyzanci, tak jak wcześniej Afgańczycy.

I chyba tylko Polska wierzyła w Ukraińców i od początku wspierała ukraińską armię. Podobnie jak Rumunia czy Bałtowie. A rolę w montowaniu antyrosyjskiej koalicji, jaką odegrali premier Mateusz Morawiecki i prezydent Andrzej Duda trudno jest przecenić. To dzięki Polsce Berlin i Paryż mogli stanąć po dobrej stronie mocy i porzucić wporę pozycję mediatora.

mina mowę, jaką Gorbaczow wygłosił przy okazji swojej rezygnacji z funkcji premiera ZSRS i mówi o uratowaniu imperium. — O godzinie 19.12, gdy Gorbaczow wypowiedział ostatnie słowa przemówienia, oficjalnie zakończył swój żywot Związek Radziecki. Komunistyczny reżim, który zdołał uratować od upadku rosyjskie imperium carów, a następnie wyrósł na supermocarstwo i groził całemu światu użyciem broni atomowej, przestał istnieć — pisze Serhij Plochij.

Ależ to są Fury i Motocykle! Te pojazdy podbijają Wasze serca

Ewelina Żuberek
ewelina.zuberek@polskapress.pl

Trwa emocjonująca rywalizacja o tytuły Mistrzów Motoryzacji. W kategorii Ale Fura! oraz Ale Motor! otwieramy drzwi dla tych, którzy chcą podzielić się historią swojego pojazdu i ukazać go światu.

Prędkość, technologie, estetyka i emocje – to coś, co napędza serca wielu pasjonatów motoryzacji na ca-

łym świecie. Dla nich samochód czy motocykl to nie tylko metalowa maszyna, ale prawdziwy przyjaciel, któremu oddają swój czas, uwagę i miłość. Towarzyszą im w codziennych podróżach, ale także w najbardziej wyjątkowych momentach życia. Właśnie tę miłość chcemy uczcić w ramach akcji Mistrzowie Motoryzacji. W kategorii Ale Fura! oraz Ale Motor! otwieramy drzwi dla tych, którzy nie tylko posiadają pojazdy, ale naprawdę nimi żyją. To wyjątkowa oka-

zja, by podzielić się historią swojego samochodu czy motocykla z innymi i pokazać światu, dlaczego właśnie ten pojazd jest dla nas tak ważny. Zgłoszenia do Ale Fura! i Ale Motor! trwają, a do naszej redakcji wciąż napływają zdjęcia i opowieści pełne pasji. Każdy pojazd, który znalazł się w naszej galerii, odzwierciedla poświęcenie i oddanie jego właściciela, a także stanowi dumę i inspirację dla całej społeczności pasjonatów motoryzacji. Wśród zgłoszeń znajdują się

zarówno klasyczne auta z długą historią, jak i nowoczesne cuda techniki, o które właściciele dbają z miłością godną najszlachetniejszego uczucia. W ramach akcji zanurzymy się głębiej w świat motoryzacji, tworząc specjalny kalendarz na rok 2025, który będzie pełen zdjęć i inspiracji dla wszystkich miłośników pojazdów. Dodatkowo, najbardziej wyjątkowe auta i motocykle, wybrane przez naszych Czytelników, zagospodzą na okładce specjalnego dodatku do gazety, w którym bę-

dziemy podsumowywać całą akcję i prezentować Mistrzów Motoryzacji. Dziś przedstawiamy po 12 pojazdów z obu kategorii, które mają szansę trafić na karty kalendarza. To one, jak do tej pory, zdobyły serca naszych Czytelników i największą liczbę głosów. Ale rywalizacja w plebiscycie nadal trwa, a każdy uczestnik ma szansę na zwycięstwo. Aktualne wyniki głosowania można znaleźć na www.gazetaolszynska.pl/moto

LIDERZY W KATEGORII ALE FURA!

1. Audi A4 B9, 2019, Kamil Kumkowski

2. BMW E46, 2003 r., Agnieszka Adasiewicz

3. Packard 443, 1928, Tomek Rutkowski, Naterki

4. BMW E34, 1990, Oliwier Koźlik, Dobie Miasto

5. Jaguar MK2 (wersja Daimler 250 V8), 1969, Andrzej Rutkowski, Gronity

6. Cupra Formentor VZ, Aleksandra Zdunek, Działdowo

7. Ascona B, 1979, Damian Zaboroś, Olsztyn

8. Skoda Fabia, 2002, Jacek Bagiński, Elk

9. VW Golf GTI, 1985, Jacek Zdunek, Działdowo

10. Jeep Grand Cherokee WK2 SRT 6.4, 2013, Tomasz Dreszler, Pikuś

11. Toyota Corolla, 1987, Katarzyna Błaszkiwicz, Dobie Miasto

12. BMW E36, 1995 r., Dawid Lipczak, Lidzbark Warmiński

LIDERZY W KATEGORII ALE MOTOR!

1. Yamaha Super TENERA 1200, 2013, Andrzej Stępliński, Braniewo

2. Suzuki DL 1000, 2002, Kamil Urbanowicz, Węgorzewo

3. Yamaha YZF 600R Thundercat, Mateusz Wasilewski

4. Suzuki GSXR 1100 G6, 1992, Patryk Poloniewicz, Smolajny

5. Suzuki GSX-R, 2008, Dominika Wileńska, Giżycko

6. Yamaha Virago 535, 2006, Beata Dzikowska, Szczecino

7. Honda CBR F4, 2000, Piotr Bogdan

8. HONDA CBR1000RR, 2007, Dawid Gleba, Olsztyn

9. Honda CB 400 Four Super Sport, 1977, Krzysztof Sawicki, Giżycko

10. Honda CB 400 Four Super Sport, 1977, Krzysztof Sawicki, Giżycko

11. Suzuki Boulevard C90T, Marcin Majewski

12. HONDA CBR 600, 2000, Damian Kuciński, Olsztyn

KASA DLA ASA

**Program stypendialny
dla uczniów szkół
branżowych I i II stopnia
oraz techników**

**NABÓR
WNIOSKÓW DO
02.04.2024**

Do zdobycia stypendium w wysokości 1000 zł

**Fundator stypendiów:
Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.**

**REGULAMIN I WNIOSEK :
www.wmsse.com.pl/kasadlaasa**

**Polska
Strefa Inwestycji**

**Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna**

15 - 21 marca 2024

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

0:00

TVP 2

Błąd systemu
Dramat, Niemcy, 2019

9-letnia Benni, szukając rozpaczliwie miłości i zrozumienia, staje się coraz bardziej zła i agresywna, sprawia poważne problemy wychowawcze. Próby zwrócenia na siebie uwagi, objawiają się skandalicznym zachowaniem, co powoduje, że dziewczynka zraża do siebie wszystkich. Zostaje nawet wyrzucona ze specjalnej szkoły, bezradni są opiekunowie społeczni, rezygnują kolejne rodziny zastępcze. Nikt nie umie okiełznać wcielonego potwora. Benni pragnie wrócić do swojej matki, która wyrzekła się jej. Dziewczynka czuje się nieszczyśliwa i odrzucona.

Piątek

1:35

TVP KULTURA

Sekret jej oczu
Dramat kryminalny, Argentyna, Hiszpania, 2009

Benjamin Esposito całe swoje życie zawodowe przepracował w argentyńskim sądownictwie. Będąc na emeryturze postanawia napisać wspomnieniową książkę. Rozpamiętuje różne sytuacje związane z kryminalną sprawą z tamtego okresu, która do dziś nie daje mu spokoju. Podejmuje kolejną już próbę przelania na papier kłębiących się myśli o strasznej zbrodni - w czerwcowy poranek 1974 roku młoda kobieta została zaatakowana przez nieznanego sprawcę w swoim domu. Benjamin Esposito za punkt honoru stawia sobie wyjaśnienie sprawy gwałtu i mordu Liliany Colotto.

Sobota

0:20

POLSAT

Kapitan Phillips
Biograficzny, dramat, USA, 2013

Oparty na prawdziwych wydarzeniach film Paula Greengrassa to opowieść o porwaniu amerykańskiego statku handlowego przez somalijskich piratów w 2009 roku. Maersk Alabama, amerykański statek handlowy dowodzony przez kapitana Richarda Phillipsa (Tom Hanks), został w 2009 roku porwany przez somalijskich piratów. Film koncentruje się na relacji pomiędzy tytułowym bohaterem a dowódcą piratów Muse'em (Barkhad Abdi), który bierze Phillipsa jako zakładnika. Obaj działają pod silną presją. Sytuacja, w której się znaleźli, prowadzi ich do nieuniknionej konfrontacji...

Niedziela

20:00

TVN 7

Na skraju jutra
SF, USA, Kanada, 2014

Rasa obcych, zwanych Mimikami, przpuszcila na Ziemię bezlitosny atak i rozprzestrzeniła się niczym pszczeni rój, obracając w ruinę całe miasta i zostawiając za sobą miliony ludzkich ofiar. Podpułkownik Bill Cage (Tom Cruise) zostaje rzucony w sam środek misji samobójczej. Cage ginie podczas akcji, zabijając jednego z obcych. Budzi się jednak rankiem w dniu swojej śmierci i jest zmuszony walczyć i umierać... bez końca. Kontakt z kosmitą spowodował, że Cage znalazł się w pętli czasu i został skazany na przeżywanie wciąż tej samej brutalnej walki. **INNE DATY EMISJI: WTOREK, 23:45**

Wtorek

20:00

TVP KULTURA

Antygonia w Nowym Jorku
Teatr Telewizji, Polska, 1994

Wyjeżdżając z Polski w 1981 r. na premierę „Kopciucha” w londyńskim Royal Court Theatre, Janusz Głowacki był już cenionym pisarzem. Znalazłszy się w Nowym Jorku przez dłuższy czas mieszkał na dolnym Manhattanie. Groziło mi, że trafię na ulicę, bez pieniędzy”, wspominał. Dzisiaj jest jednym z najbardziej znanych w świecie polskich pisarzy współczesnych. Za swoją pierwszą sztukę pisaną na emigracji, „Polowanie na karaluchy”, otrzymał w 1986 r. prestiżową nagrodę Stowarzyszenia Amerykańskich Krytyków Teatralnych - za najlepszą sztukę roku. „Antygonia w Nowym Jorku” stała się kolejnym sukcesem autora.

Środa

21:05

POLSAT

Chłopaki nie płaczą
Komedia sensacyjna, Polska, 2000

Dla Kuby Brennera (Maciej Stuhr) ten dzień od początku zapowiadał się fatalnie - rzuca go dziewczyna, na studiach musi powtarzać egzamin, a jego najlepszy kumpel wplątuje go w gangsterskie porachunki. Nic, tylko sięść i płakać. Ale przecież... „Chłopaki nie płaczą”. Oskar (Wojciech Kłata), wyjątkowa ofiara losu, namówił go na godzinne spotkanie z panienkami z agencji towarzyskiej, po czym okazało się, że nie ma czym zapłacić. Tymczasem do Warszawy przyjechali dwaj gangsterzy z Wybrzeża - Fred (Cezary Pazura) i Grucha (Miroslaw Brojewicz).

Czwartek

23:50

TVP 2

Na przekłętej ziemi
Dramat, kryminał, Wielka Brytania, Kanada, USA, 2017

Miejszem akcji jest Wind River, rezerwat Indian w Stanach Zjednoczonych. Te bezkresne tereny penetruje lokalny tropiciel dzikich zwierząt, Cory Lambert. Pewnego razu Cory odkrywa w lesie zwłoki nastoletniej dziewczyny. Okazuje się, że przed śmiercią ofiara została brutalnie zgwałcona. Na miejsce zbrodni przyjeżdża niedoświadczona agentka FBI, Jane Banner. Zamknięta w swoim świecie lokalna społeczność jawnie okazuje jej brak zaufania. Panuje ogólna zмова milczenia. Agentkę Banner stara się jednak wspierać Lambert, pomaga jej dotrzeć do wrogo nastawionych tubylców.

PIĄTEK • 15 marca

TVP 1

04:50 Klan - telenowela

05:15 Dziedzictwo - serial

06:10 Złoty chłopak - serial

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn

08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym., Niemcy, Austria, 2012

08:50 Ranczo - serial obyczajowy

09:45 Komisarz Alex - serial krym.

10:45 Ojciec Mateusz - serial

11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny

12:10 Agrobiznes

12:30 Agropogoda - magazyn

12:35 Rok w ogrodzie Extra

12:55 Opowieści śródziemnomorskiego lasu - Las stuletnich dębów - dok., Hiszp., 2019

14:00 Złoty chłopak - serial

14:55 Jaka to melodia?

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy

05:25 M jak miłość - serial obycz., 2020

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się

06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy

07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny

11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny, 2024

11:50 Dla niesłychających - serial obyczajowy, 2024

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Akacja 38 - serial

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany

15:05 Górczy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2021

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.

05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn

11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:40 Szpital - program obycz.

15:45 Doradca smaku - program kulinarny

15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

18:00 Detektywi - program krym.

19:00 Fakty

19:25 Relacja z gali rozdania medialnej nagrody M. Waltera

19:30 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny

09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny

12:50 Wydarzenia - program informacyjny

13:20 Interwencja - magazyn reporterów

13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki

08:30 Wydarzenie aktualne

09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1988

10:10 Ogniem i mieczem - dram. historyczny, Polska, 1999

13:20 Słobrobranie - magazyn

13:55 Legendy opery - Jose Carreras - dok., Wlk. Bryt., 2018

14:55 Mała Apokalipsa - obycz., Polska, Włochy, Franc., 1992

16:55 Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora - Lato - reportaż

18:15 Reminiscencje z Opola - 17 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '79. Irena Santor - koncert

18:40 Reżyserzy - Ron Howard - dok., Wlk. Bryt., 2018

19:40 Portrety - Romuald Twardowski - reportaż

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - Jake kontynuuje śledztwo w sprawie śmierci swojego przyjaciela na Hawajach.

08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

10:00 Zbuntowany anioł - serial

12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - paradokument obyczajowy

13:00 Lombard. Życie pod zastaw - 17-letni Sewer miał kilka miesięcy wcześniej wypadek, przez który teraz porusza się na wózku. Chłopak nie może się z tym pogodzić i próbuje popełnić samobójstwo.

16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Klaudia, 35-letnia bibliotekarka, wraz ze swoim mężem Tomkiem, zmagają się ze spornymi długami po nieudanym biznesie mężczyzny. Klaudia dostaje kuszącą propozycję...

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy

06:55 Szpital - program obycz.

07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

11:00 Detektywi - program krym.

12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny

12:45 Szpital - program obycz.

13:50 Sąd rodzinny - program sądowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

16:55 Skarby z szafy - program lifestylewy

17:25 Ten moment - program obyczajowy

17:55 Szpital - program obycz.

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

TV 4

06:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy

09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy

10:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

13:00 Gliniarze - serial paradok.

14:00 Na ratunek 112

15:05 Pomóż mi - serial fabularyz.

16:05 Policjantki i Policjanci

17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej

19:00 Policjantki i Policjanci

20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny

21:00 Pamiętniki z wakacji

22:00 Love Island. Wyspa miłości

23:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny

01:05 STOP Drogowca

02:05 Interwencja - magazyn reporterów

02:25 Love Island. Wyspa miłości

03:25 Disco Polo Life

04:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień

09:45 Jestem Mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Głos Polski

11:45 Życie wg. św. Jana Pawła II

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Generał naszej wolności - Kpt. Janusz Belza

13:15 Śląskie ślady Świadka Prawdy - blog. Ryszard Henkes SAC

13:30 Msza święta

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Siódmy Sakrament

16:40 Prosto o gosp.

17:00 Droga Krzyżowa

17:30 Geopolityka

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc Ojczyzna

21:00 Apel Jasnogórski

21:20 Inf. dnia

21:40 Polski Punkt Widzenia

SOBOTA • 16 marca	
TVP 1	TVP 2
05:35 Balans bieli - magazyn 06:10 Siostry - Ojciec drzew - serial obycz., 2009 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Życie lasu. Storzcyki - dok., 2021 09:30 Rancho - serial obyczajowy 10:35 Komisarz Alex - serial krym. 11:35 Ojciec Mateusz - serial 12:30 Gwiazdy w południe - łowcy skalpów - western, USA, 1968 14:25 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Miłość i medycyna - serial obyczajowy, Dania, 2018 15:55 Sanatorium miłości - reality show 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2024 06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn 11:30 To jest grane - magazyn muzyczny 12:05 Artur i Minimki - animacja, familijny, Franc., USA, 2006 14:00 Familjada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 17:25 Wiadomo - magazyn 17:55 Słowo na niedzielę 18:10 Va Banque - teleturniej
	
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Komisarz Alex - serial kryminalny 21:20 Hit na sobotę - Marzec '68 - dramat, Polska, 2022 23:30 Dobrych ludzi - thriller, Szwecja, Dania, USA, 2014 01:15 Kogel-Mogel - kom., Polska, 1988 03:10 Jaka to melodia? 04:10 Clint Eastwood - ostatni z wielkich - dok., Franc., 2018	18:45 Akacja 38 - serial 19:40 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze 20:00 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 22:20 Panorama 22:55 Muzyka na dobry wieczór - widowisko muz. 23:55 Cwaniaki z Hollywood - kom. krym., USA, 2020. Producent filmowy Max Barber (Robert De Niro) kręci różne filmy, najczęściej nieudane. To niezły cwaniak i finansowe przekręty uchodzą mu na sucho. 01:50 Nie wysiadaj! - thriller., Niemcy, 2017 03:45 Nie powiesz nikomu? - kom. romant., USA, 2019

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Bitwa o gości - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:30 The Traitors. Zdrajcy - reality-show 13:05 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 13:35 Camera Cafe. Nowe parzenie - serial, Polska 14:05 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 15:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund 18:25 Milionerzy - program rozrywkowy 19:00 Fakty; Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:55 Karate Kid 4: Mistrz i uczennica - familijny, sztuki walki, USA, 1994 10:10 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny 12:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu - paradokument 13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Dagmara szuka męża - serial obyczajowy 16:45 Wieżenie kobiet - program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny
	
20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 21:45 Planeta singli II - kom., Polska, 2018. Związek Ani (Agnieszka Wiedłocha) i Tomka (Maciej Stuhr) przeżywa poważny kryzys. On, showman-celebryta wcale nie ma zamiaru się ustatkować. Ona z kolei chce poważnego związku. 00:10 Anabelle wraca do domu - horror, USA, 2019 02:25 Rzeczy, których nie nauczyła mnie matka - serial, Polska 03:00 Szpital - program obycz. 03:55 Uwaga! - program interw. 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:35 Recepta na stary dom 05:00 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Guędy 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Shrek Forever - anim., familijny, kom., USA, 2010 22:00 Elizjum - Akcja, SF, USA, 2013. Osadzony w przyszłości obraz postapokaliptycznego świata, w którym tylko najzamożniejsi mają prawo do szczęścia. 00:20 Kapitan Phillips - biograf., dramat, USA, 2013 03:15 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Tyle słońca - przeboje Anny Jantar - koncert, 2000 09:00 Tamte lata, tamte dni - Kazimierz Kaczor - mag. 09:40 Serialowa nostalgia - Przygody pana Michała - serial historyczno-przygodowy, Polska, 1969 11:00 Royal Concertgebouw Orchestra pod dyktando Paavo Järvi. Mozart i Schumann - koncert, Niemalandy, 2021 12:30 Portrety - Romuald Twardowski - reportaż 12:50 Słobowianie - magazyn 13:25 Maestro włoskiego plakatu - dok., Włochy, 2020 15:15 Zona dla Australijczyka - kom., Polska, 1963 17:05 Wydarzenie aktualne 17:30 Retrospektywa - Śmierć na Nilu - film kryminalny, Wlk. Bryt., 1978

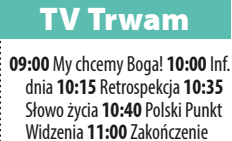
20:00 Bilet do kina - Osiem kobiet - musical, kom. kryminalna, Franc., Włochy, 2002. Odcięte od świata, zdane tylko na siebie, panie próbują znaleźć w swoim gronie sprawczynię zabójstwa. 22:00 Jazz.pl - Big Band Śląski - koncert, 2023 24:00 Bulwar zachodzącego słońca - dramat, USA, 1950 02:00 Kino nocne - Ostatni garnitur - dram., Argent., Hiszp., 2017 03:45 Obywatelka Jane Fonda - dok., Franc., 2020 04:50 Teledyski 05:10 Podróże z historią - Baśń o wodzie - dokument, Polska, 2017 05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 07:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 40-letni Rafał, właściciel niewielkiego bistro, od kilku lat jest po rozwodzie, ale dotychczas z nikim się nie związał. Pewnego dnia do jego lokalu przychodzi Patrycja wraz ze swoim sparaliżowanym i niekontaktującym po wypadku bratem. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Instruktorka jogi Daria od roku spotyka się z Marcelem. Mężczyzna jest żonaty, ale Daria naiwnie wierzy, że kochanek rozwiedzie się dla niej, mimo iż ten ewidentnie ją zwodzi.

20:00 Paradise City - akcja, USA, 2022. Ian Swan (Bruce Willis) to łowca nagród, który wpada na trop groźnego barona narkotykowego. Niestety, nie wszystko idzie zgodnie z planem... 21:55 John Wick - akcja, USA, 2014. John Wick (Keanu Reeves) był najlepszym płatnym zabójcą w Stanach, ale dla ukochanej żony wycofał się z biznesu. Niestety... 00:00 Kobiety mafii 2 - akcja, Polska, 2019 02:55 Menu na miarę - program kulinarny 03:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:35 Dyżur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - 14-letnia Tosia Skrzypiec kochała się ze swoim chłopakiem, licealistą Robertem Baranem. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 Lego przygoda - kom., USA, Australia, Dania, 2014 09:35 Skarby z szafy - program lifestyleowy 10:10 Ten moment - program obyczajowy 10:45 Ukryta prawda 13:45 Detektywi - Policjantka prowadzi śledztwo w sprawie więzionego i torturowanego chłopca. Policja zatrzymała jego matkę, ale śledztwo utknęło w martwym punkcie. Komisarz Anna Palka prosi Annę Potaczek i Macieja Dębosza o pomoc.

14:45 Podróż na tajemniczą wyspę - przyg., USA, 2012 16:45 Wonder Woman - przyg., USA, 2020 20:00 Hellboy II: Złota armia - przyg., USA, Niemcy, 2008 22:40 Pasażer 57 - sens., USA, 1992. Kontrolę nad lotem do Los Angeles przejmują terroryści Charles Ran. Zbięg okoliczności sprawia, że tym samym samolotem podróżuje jeden z najlepszych antyterrorystów na świecie - John Cutter (Wesley Snipes). 00:20 Zabójcy - sens., USA, Franc., 1995 03:05 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:50 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 04:35 Druha strona medalu

TV 4
06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Parasol bezpieczeństwa - kom. sensacyjna, USA, 2003 13:00 Witaj w domu, panie Jenkins - kom., USA, 2008 15:15 Jaś Fasola radzi 15:30 13 posterunek 2 - serial kom. 17:00 STOP Drogówka - serial policyjny 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Laleczka Chucky : Następne pokolenie - horror, USA, Wlk. Bryt., Rumunia, USA, 2004 01:55 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 Fabryka jedzenia - program edukacyjny 03:25 Disco Polo Life - prog. muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 My chcemy Boga! 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospektywa 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Zakończenie peregrinacji i jubileuszu 900-lecia diecezji włocławskiej 13:00 Jej misja trwa 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta 14:30 Przegląd Tyg. 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Żywa nić tradycji 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni z Janem Pawłem II 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysząc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

NIEDZIELA • 17 marca	
TVP 1	TVP 2
05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Program poradnikowy 08:55 Fascynujący czas wiosny - Przebudzenie - dok., 09:20 Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956 10:55 U Pana Boga w ogródku - serial komediowy, 2008 11:55 Mędzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Mędzy ziemią a niebem 12:45 Misja Brazylii - Ocean biedy - reportaż 13:05 Serengeti II - Przywództwo - dok., 14:10 Klan - telenowela 15:05 Dom - serial, Polska, 1980 17:00 Teleexpress; Pogoda	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:35 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familjada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971. James Bond ma wyjaśnić przyczyny zwiększonego przemytu diamentów z Afryki Południowej do USA oraz związanych z tym kilku morderstw. 19:25 Rodzinka.pl - serial kom.
	
17:35 Komisarz Alex - serial krym. 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Matylda - serial kostium. 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton 22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:25 Markiza Angelika - film kostiumowy, Austria, Franc., Belgia, 2013 01:30 Marzec '68 - dram., Polska, 2022 03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	20:05 Postaw na milion - teleturniej 21:10 Obietnica - serial krym., Franc., Belgia, 2020 22:20 Panorama - program informacyjny 23:00 Kino bez granic - Umysł w ogniu - fab., USA, 2016. Wspaniałe życie bohaterki zaczyna się zmieniać, gdy pojawiają się pierwsze, dziwne objawy, które mogą tylko oznaczać poważną chorobę, powodującą zachwianie mentalnej równowagi. Film oparty na prawdziwej historii 00:40 Obywatel - komediodramat, Polska, 2014 02:35 Cwaniaki z Hollywood - kom. krym., USA, 2020

TVN	POLSAT
05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:30 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 12:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:45 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 14:30 Milionerzy - program rozrywkowy 15:05 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund 18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty; Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:00 Angrý Birds 2 Film - anim., Fin., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2019. Wyspy zamieszkane przez Angry Birds i Świnki znajdują się w niebezpieczeństwie, nowy wróg daje o sobie znać. 09:20 Ralf Demokla w Internecie - anim., familijny, kom., USA, 2018 11:40 Shrek Forever - anim., familijny, kom., USA, 2010 13:40 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
	
20:00 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 21:35 Dar - sens., USA, Australia, Chiny, 2015. Spotkany przypadkiem dawny kolega Simona staje się nowym przyjacielem domu. Wkrótce okazuje się, że nowy przyjaciel jest kimś innym, niż się wydawało. 23:45 Czas na show. Drag me out - program rozrywkowy 00:50 Kong: Wyspa czaszki - przyg., USA, Chiny, 2017 03:15 Szpital - program obycz. 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy	20:00 Dancing with the Stars. Taniec Gwiazdami . 22:10 Planeta Singli. Osiem historii - serial, kom. Młoda chemikalka postanawia stworzyć specjalny test, który ma sprawdzać cechy niezbędne do zbudowania udanego związku. 23:10 Kiler-ów 2-6ch - kom. sensac., Polska, 1999 01:55 Bez hamulców - thriller, akcja, USA, 2012. Wilee jest kurierem rowerowym, całymi dniami dostarcza przesyłki niecierpliwym klientom. Tym razem nie będzie miał lekko: w pościg za nim rusza psychopatyczny policjant. 03:45 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Jastrzębiu-Zdroju 09:05 Cinecitta, tworząc historię - dok., Franc., 2021 10:15 Od ucha do ucha - Ktoś i Coś - Narty - Koń - filmy animowane 10:45 Wydarzenie aktualne 11:25 Francuskie śniadanie - Thierry Smialek - serial przygodowo-historyczny, Franc., 1963 12:40 Tamte lata, tamte dni - Kazimierz Kaczor - magazyn 13:25 Zaproszenie dla rewolwerowca - western, USA, 1964 15:05 Księga Przestrzeni - Zielone numery 15:50 Serialowa nostalgia - Przygody pana Michała - serial, Polska, 1969 17:15 Niedziela z... twórczością Anny Jantar - widowisko rozrywkowe

20:00 Autor widmo - thriller, Franc., Wlk. Bryt., 2010 22:15 Więcej niż fikcja - Dżungla - dok., Włochy, 2022 23:45 Noc krótkich filmów - W pobliżu krąży tygrys - Niezrozumiałości - filmy animowane 00:15 Kino nocne - Osiem kobiet - musical, komedia kryminalna, Franc., Włochy, 2002 02:20 Reżyserzy - Ron Howard - dok., Wlk. Bryt., 2018 03:15 Niedziela z... twórczością Anny Jantar 04:10 Teledyski 05:05 Podróże z historią - Kaszubskie życie - dok., Polska, 2017 05:40 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 48-letni wdowiec Tomasz szuka pracownika do swojej niewielkiej cukierni. Ostatecznie zatrudnia 22-letnią Paulinę... 08:20 Żandarm się żeni - kom., Franc., 1968 10:00 Żandarm na emeryturze - kom., Franc., 1970 12:20 Różowa Pantera 2 - kom., USA, 2009. Jacques Clouseau jest niezdarłym detektywem. Gdy Historyczne przedmioty całego świata zostają skradzione, Clouseau zostaje przydzielony do zespołu nieporadnych detektywów. 14:15 Kłamczuch - kom., Franc., 2021 16:00 Głupi i głupszy bardziej - kom., USA, 2014 18:25 Taxi 2 - kom., Franc., 2000

20:00 John Wick 2 - akcja, USA, 2017. Do drzwi domu Johna Wicka, najbardziej znanego płatnego zabójcy, puka włoski mafioso Santino, który składa mu propozycję nie do odrzucenia... 22:20 Syberia - akcja, Kan., USA, 2018 00:25 Obserwator - thriller, USA, 2000. Po latach tropienia seryjnego mordercy i przemytnym załamaniu nerwowym, agent FBI Joel Campbell postanawia zrezygnować z pracy i przeprowadzić się do innego miasta. 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:45 Taki jest świat 04:25 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Wiza na miłość - Siódemka Amerykanów wyrusza na międzynarodową randkową przygodę. 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 Za duży na bajki - kom., Polska, 2022. Pobudzająca wrażliwość opowieść o chłopcu, który musi stawić czoła trudnym tematom, dzięki czemu robi wielki krok w dorastanie i pokazuje, że #DzieciMajaMoc. 09:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:50 Detektywi - program krym. 14:50 Ugotowani w parach - turniej kulinarny 15:50 Lego przygoda II - kom., Dania, Nor., Australia, USA, 2019 18:10 Minionki - kom., USA, 2015

20:00 Na skraju jutra - SF, USA, Kan., 2014 22:30 Kac Vegas III - kom., USA, 2013. Życie Phila, Stu, Douga i Alana zmienia się bardzo po ostatniej wyprawie do Bangkoku. Mają rodziny oraz przyjaciół, na których mogą liczyć w trudnych chwilach. Alan za namową przyjaciół i pod ich czujną eskortą zamierza wyjechać do ośrodka leczenia uzależnień. Niestety okazuje się, że ich podróż odbiega daleko od normy. 00:35 365 dni - film erotyczny, Polska, 2020 02:55 Mój sąsiad morderca 03:45 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 04:30 Druha strona medalu

TV 4
06:00 STOP Drogówka - serial policyjny 07:00 Wielkie tajemnice historii 08:50 Jaś Fasola radzi 09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:05 Opiekun - familijny, kom., akcja, USA, 2011 13:15 Smok: Historia Bruce'a Lee - biograf., dram., akcja, USA, 1993 15:45 Jaś Fasola radzi 16:00 Pamiętniki z wakacji - serial obyczajowy 19:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 23:05 Król Skorpion 2: Narodziny Wojownika - fantasy, przyg., Niemcy, RPA, USA, 2008 01:30 Wielkie tajemnice historii 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta

PONIEDZIAŁEK • 18 marca	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym., Niemcy, Austria, 2012 08:50 Ranczo - serial obyczajowy 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów . Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2023 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Serengeti II - Przywództwo - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia?	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2020 06:20 Program katolicki 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial hist., 2024 21:10 Teatr Telewizji - Związek otwarty - 2000 22:15 Sanktuarium Sulisławice Cudowna Historia - dok. 23:20 Balans bieli - magazyn 00:05 BAT 21 - dram., USA, 1988 02:05 Markiza Angelika - film kostium., Austria, Franc., Belgia, 2013	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2024 20:00 Przepis dnia - program kulinarny 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:10 Stulecie Winnych - serial, Polska, 2021 00:00 Błąd systemu - dramat, Niemcy, 2019 ● 02:15 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2018 03:10 Ptaszka - film TVP, 1994

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny

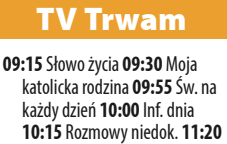
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Odwilż - miniserial, Polska 22:45 Skyscraper Drapacz chmur - sens., USA, Hong Kong, 2018 00:50 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:35 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:40 Szpital - program obycz. 03:35 Uwaga! - program interwencyjny 03:50 Nauka jazdy - reality show 04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - Pewnego dnia Zofia po porodzie z uczelni zostaje zrozpaczoną matką, która tłucze talerze. 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 MEGA HIT - Czarna pantera - akcja, SF, USA, 2018 22:55 Kontrabanda - thriller, akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., 2012 01:30 8 części prawdy - sens., thriller, USA, 2008 03:20 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Informacje kulturalne 09:05 Francuskie śniadanie - Thierry Śmiealek - serial przygodowo-historyczny, Franc., 1963 10:25 Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora - reportaż 11:50 Wesołe jest życie starszuszka - recital Wiesława Michnikowskiego 12:30 Słowobranie - magazyn 13:10 Reżyserzy - Ron Howard - dok., Wlk. Bryt., 2018 14:15 Retro kino - Śmierć na Nilu - film kryminalny, Wlk. Bryt., 1978 16:45 Pogranicze w ogniu - serial, 1988 17:55 Wędrowiec Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - reportaż 18:35 Julie Andrews, niezapomniana Mary Poppins - dok., Franc., 2020 19:40 Informacje kulturalne 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Szpieg, który mnie kochał - sens., Wlk. Bryt., 1997 22:15 Panorama kina polskiego - Człowiek z magicznym pudełkiem - fab., Polska, 2017 00:15 Scena muzyczna - Sebastian Wypych - „Polska Enter” - koncert, 2020 01:20 Autor widmo - thriller, Franc., Wlk. Bryt., 2010 03:35 Informacje kulturalne 04:00 Kronos - Męczeństwo - magazyn kulturalno-społeczny 04:50 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Gliniarz i prokurator - Turysta nakłania Jake'a i McCabe'a do rozpoczęcia śledztwa w sprawie serii morderstw ulicznych przestępców. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - paradokument 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - paradokument 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Emerytka, 70-letnia Janina Frankiewicz ciągnie po ulicy wózek z zakupami. Niespodziewanie jest świadkiem posługu policjanta za dilerem narkotyków, który... 20:00 Żądza śmierci - akcja, USA, Kan., Rosja, 2009. Były członek rosyjskiej mafii - Ruslan, zamierza napisać książkę o świecie przestępczym. Po wielu latach postanawia także odnowić kontakt ze swoją córką... 22:00 Transporter: Nowa moc - akcja, Belgia, Chiny, Franc., 2015 00:00 Traffik - akcja, USA, 2018 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Takı jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Szkoła - Ósmoklasistka Hania Radowicz zafascynowała się ekologią. Organizuje w szkole akcję ekologiczną 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Dr Wojciech Jarosz zajmuje się 18-latkim, który wpadł do rzeki podczas nagrywania filmiku. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zapisane w gwiazdach - paradokument 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Kler - obycz., Polska, 2018. Trzej księża spotykają się w każdą rocznicę katastrofy, którą wspólnie przeżyli. Celebrytą cud życia i doskonale się bawią, choć na co dzień układają im się różnie. 23:45 Czas na show. Drag me out - program rozrywkowy 00:50 Wydział pościgowy - sens., USA, 1997. Płodejrzany o zabójstwo Mark Roberts zostaje aresztowany. Ma być przewieziony do Nowego Jorku. W czasie podróży ucieka. 03:25 Medium z Long Island 03:55 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 15:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 16:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:05 American Pie: Naga miła - kom., USA, Kan., 2006 01:20 STOP Drogówka 02:20 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV

TV Trwam

09:15 Słowo życia **09:30** Moja katolicka rodzina **09:55** Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Użyź mi pogody ducha **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Pogoria. Żeglarska szkoła życia **13:00** Z Zaczyna na Syberię **13:30** Msza święta **14:30** „Życie jest piękne” **15:00** Moja wyspa wiary **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:30** Zwycięskie Powstanie Wlkp. **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** 40 dni z Janem Pawłem II **19:30** Król Chwały **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Z wędką nad wodę

WTOREK • 19 marca	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial hist., 2024 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Opowieści śródziemnomorskiego lasu - Królowa nocy - dok., Hiszp., 2019 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obyczajowy 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 21:10 80 milionów - sens., 2011 23:05 Troje na gigancie - fab., USA, 2014 01:00 Magazyn Ekspresu Reporterów , 2024 02:05 BAT 21 - dram., USA, 1988 04:00 Ja wam pokażę! - serial obycz., 2007	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2020 06:25 Beresteczko - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowa 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:05 Przepis dnia 11:15 Z wieszaka historii 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej
	
17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obyczajowy 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 21:10 80 milionów - sens., 2011 23:05 Troje na gigancie - fab., USA, 2014 01:00 Magazyn Ekspresu Reporterów , 2024 02:05 BAT 21 - dram., USA, 1988 04:00 Ja wam pokażę! - serial obycz., 2007	18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama - program informacyjny 23:10 Stulecie Winnych - serial, 2020 23:55 Stacja - fab., Polska, 2001 01:50 Umysł w ogniu - fab., USA, 2016 03:30 Persona: film, który ocalał Bergmana - dok., Franc., 2018

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Czas na show. Drag me out - program rozrywkowy 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:10 Odwilż - miniserial, Polska 01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:25 Szpital - program obycz. 03:15 Uwaga! - program interw. 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:05 Recepta na stary dom 04:35 Jak to jest zrobione?

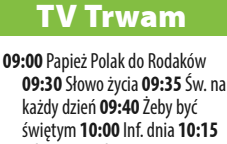
POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - paradokument

18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 22:05 Najlepszy - biograf, dram., sport, Polska, 2017 00:35 Czarna pantera - akcja, SF, USA, 2018 03:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:25 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami Extra 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki - teledyski 08:45 Informacje kulturalne 09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1988 10:15 Kapryśne lato - fab., Czechosłow., 1967 11:40 Kotlina Kłodzka gorączka złota - reportaż 12:20 Julie Andrews, niezapomniana Mary Poppins - dok., Franc., 2020 13:25 Jeszcze nie wieczór - obycz., Polska, 2008 15:20 Pokolenie - dram., Polska, 1954 17:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1988 18:05 Niedziela z... 19:00 Mistrzowie muzyki filmowej - 1950s A New Dawn - dok., Wlk. Bryt., 2019 20:00 Teatr Telewizji - Antygona w Nowym Jorku - 1994 ● 22:10 Lekkie obyczaje - Chińczyk na wynos - dram., kom., Hiszp., 2011. W jaki sposób los połączy dwóch obcych osób mężczyzn i co wspólnego z nimi ma krowa z początku opowieści? 23:55 Wspomnienia: Geneza „Obcego” - dok., Hiszp., 2019 01:40 Kino Mocnych Wrażeń - Szpieg, który mnie kochał - sens., Wlk. Bryt., 1977 03:55 Mroczne oblicze Hollywood - „Kleopatra” - dok., Franc., 2020 05:05 Teledyski 05:25 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Gliniarz i prokurator - Piękna kobieta sukcesu, Kate Shaw, wykonuje z precyzją chirurga swój przestępczy plan... 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokument 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Odcinek z gościnnym udziałem Bilguuna Ariunbataara oraz z Małgorzatą Ostrowską-Królikowską, która w tym sezonie pojawia się w „Lombardzie” jako Baśka. 20:00 Karbala - akcja, Polska, 2015. Środek wojny w Zatoce Perskiej. 3 kwietnia 2004 roku do irackiego miasta Karbala przybywają pielgrzymi celebrujący święto Aszura. Niespodziewanie, w pełnym ludzi mieście, dochodzi do zamachów 22:15 Bartkowiak - akcja, Polska, 2021 00:15 Ostatnia misja - akcja, Polska, 1999 02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:25 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Szkoła - Licealista Eryk Wróbel jest zafascynowany hip-hopem i rapuje przy każdej możliwej okazji. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - Dr Piotr Wójtowicz podejrzewa, że jego pacjentka, 35-latka ma kleszczowego zapalenia mózgu. 16:55 Zapisane w gwiazdach - paradokument 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Zabójcy - sens., USA, Franc., 1995. Rath decyduje się przyjąć nowe zlecenie, jak przypuszcza ostatnie w jego karierze. Ma otrzymać 2 milionów dolarów za zlikwidowanie dwójki biznesmenów. Rath przekonuje się, że nie tylko on wyruszył na polowanie... 23:45 Na skraju jutra - SF, USA, Kan., 2014 ● 02:10 Hotel Paradise - reality show 03:05 Medium z Long Island - program paradokumentalny 03:35 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 15:00 Pomóż mi - serial fabularz. 16:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obyczajowy 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:05 American Pie: Bractwo Beta - kom., Kan., USA, 2007 00:55 STOP Drogówka - serial policyjny 01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Fabryka jedzenia - program edukacyjny 02:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Papież Polak do Rodaków **09:30** Słowo życia **09:35** Św. na każdy dzień **09:40** Żeby być świętym **10:00** Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy **10:45** Żew natury **11:05** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Św. Józef. **13:20** Nuty nadziei **13:30** Msza święta **14:30** Kazania wielkopostne kard. Raniero Cantalamessa OFM **15:00** Siła modlitwy **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Jestem mamą **16:40** Zdrowie z Bożej Apteiki **16:55** Życie wg. św. Jana Pawła II **17:10** Prosto o gsp. **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** 40 dni z Janem Pawłem II **19:30** Każdy małuch to potrafi **19:45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci

ŚRODA • 20 marca

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrujnowani odbudowani 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Opowieści śródziemno-morskiego lasu - Ukryci mieszkańcy Sierra Morena - dok., Hiszp., 2019 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka - 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia?	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2020 06:25 Pisarze pochodzenia żydowskiego w literaturze polskiej 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:05 Przepis dnia 11:15 Zrujnowani odbudowani 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial 21:10 Pozdrowienia z Paryża - akcja, Franc., 2010 22:50 Chirurgia - Chirurgia plastyczna - dok., 2023 23:50 Operacja Delta Force - akcja, USA, RPA, Nederl., 1996 01:35 80 milionów - sens., Polska, 2011 03:35 Czarne żniwa - Ginzburg - serial kostiumowy, Ukraina, 2019 04:30 Notacje - dokument	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:45 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:10 Stulecie Winnych - serial 24:00 Do domu po miłość - obycz., USA, 2019 01:35 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 02:45 Chirurgia prenatalna - dok., Wlk. Bryt., 2020 03:45 Ludzie i bogowie - Duet - serial, 2020
---	--

TVN

05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - Detektywi na zlecenie Joanny Wiwczarek obserwują jej syna, Pawła, który od pewnego czasu dziwnie zachowuje się, znika nocami. 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - paradokument 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów
---	--

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 The Traitors. Zdraycy - reality-show 23:10 Oszukać przeznaczenie III - horror, USA, Niemcy, 2006 01:00 Superwizjer 01:30 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:35 Szpital - program obycz. 03:25 Uwaga! - program interwencyjny 03:40 Nauka jazdy - reality show 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:35 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy 05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy	16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:05 Chłopaki nie płaczą - kom. sensac., Polska, 2000 23:10 Króliczek - kom., USA, 2008 01:30 Obłędny rycerz - kom., przyg., USA, 2001 04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
--	---

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki 08:35 Wydarzenie aktualne 09:05 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1988 10:10 Pokolenie - dram., Polska, 1954 11:50 Tamte lata, tamte dni - Kazimierz Kaczor - mag. 12:30 Mistrzowie muzyki filmowej - 1950s A New Dawn - dok., Wlk. Bryt., 2019 13:35 Dziwak? - interpretacje - dok., 2021 14:45 Dzieci słońca - dram., Iran, 2020 16:40 Pogranicze w ogniu - serial, 1991 17:55 Rzec Polska - Meble dla Ignacego Mościckiego - dok., 2018 18:20 Którędy po sztukę - Aleksander Gierymski - magazyn 18:35 Fragonard - oddcienie miłości - dok., Franc., 2015 19:40 Informacje kulturalne	08:00 Muzyczne poranki 08:40 Informacje kulturalne 09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1991 10:15 Dzieci słońca - dram., Iran, 2020 12:05 Rzec Polska - Meble dla Ignacego Mościckiego - dok., 2018 12:30 Którędy po sztukę - Aleksander Gierymski - magazyn 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów
---	---

20:00 Na wschód od Hollywood - Polegaj na mnie - dram., Wlk. Bryt., 2017. Poruszająca historia nastolatka, który wykrada ulubionego konia, aby ustrzec go przed oddaniem do rzeźni. 22:10 W 80 dni dookoła świata - serial przyg., Franc., Włochy, Niemcy, 2021 23:15 Jazz.pl - Big Band Śląski - koncert, 2023 01:15 Lekkie obyczaje - Chińczyk na wynos - obycz., Hiszp., 2011 03:00 Anthony Perkins, aktor niepokojący - dok., Franc., 2020 04:10 Teledyski 05:10 Afisz kulturalny ekstra 05:35 Jeszcze więcej kultury	20:00 Jestem zemstą - akcja, USA, 2016. Stanley Hill (John Travolta) i jego żona Vivian (Rebecca DeMornay) padają ofiarami napadu w podziemnym garażu. Vivian umiera na rękach męża. Stanley chce zemścić się na bandytach... 21:50 Czas rozliczenia - akcja, Kan., USA, 2019 00:00 Obserwator - thriller, USA, 2000 02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
--	--

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - McCabe bada sprawę śmierci przyjaciela, który zginął w katastrofie lotniczej. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 33-letnia Ewa mieszka z mężem Marcinem i synkiem Krzysiem w domu swoich teściów. Małżeństwo ledwo wiąże koniec z końcem 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	06:00 Gliniarz i prokurator - McCabe bada sprawę śmierci przyjaciela, który zginął w katastrofie lotniczej. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 33-letnia Ewa mieszka z mężem Marcinem i synkiem Krzysiem w domu swoich teściów. Małżeństwo ledwo wiąże koniec z końcem 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
---	---

17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Czerwony kapitan - sens., Czechy, Polska, Słowacja, 2016. Po upadku komunizmu pozostało wiele nierozwiązanych spraw kryminalnych. W ręce Krauz (Maciej Stuhr) - ambitnego, młodego detektywa, wpada jedna z nich. 23:20 Kac Vegas III - kom., USA, 2013 01:25 Hotel Paradise - reality show 02:25 Medium z Long Island 03:00 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 03:50 Druga strona medalu	17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Czerwony kapitan - sens., Czechy, Polska, Słowacja, 2016. Po upadku komunizmu pozostało wiele nierozwiązanych spraw kryminalnych. W ręce Krauz (Maciej Stuhr) - ambitnego, młodego detektywa, wpada jedna z nich. 23:20 Kac Vegas III - kom., USA, 2013 01:25 Hotel Paradise - reality show 02:25 Medium z Long Island 03:00 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 03:50 Druga strona medalu
--	--

TVN 7

05:00 Szkoła - Siódmoklasista Tomek Rudnicki szuka sposobu na zdobycie pieniędzy na nowy komputer. Uczeń postanawia sprzedawać intymnie zdjęcie starszej siostry. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Dr Robert Szewczyk przyjmuje na oddział niemowlę, które spadło matce z przewijaka. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny	05:00 Szkoła - Jagoda Grabowska z 3c liceum jest zaręczona z Antkiem Kusiem. Nastolatka myśli, że spędzi z nim resztę życia. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show
--	---

17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Czerwony kapitan - sens., Czechy, Polska, Słowacja, 2016. Po upadku komunizmu pozostało wiele nierozwiązanych spraw kryminalnych. W ręce Krauz (Maciej Stuhr) - ambitnego, młodego detektywa, wpada jedna z nich. 23:20 Kac Vegas III - kom., USA, 2013 01:25 Hotel Paradise - reality show 02:25 Medium z Long Island 03:00 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 03:50 Druga strona medalu	17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Czerwony kapitan - sens., Czechy, Polska, Słowacja, 2016. Po upadku komunizmu pozostało wiele nierozwiązanych spraw kryminalnych. W ręce Krauz (Maciej Stuhr) - ambitnego, młodego detektywa, wpada jedna z nich. 23:20 Kac Vegas III - kom., USA, 2013 01:25 Hotel Paradise - reality show 02:25 Medium z Long Island 03:00 NASA - archiwum tajemnic - dok., Wlk. Bryt. 03:50 Druga strona medalu
--	--

TV 4

06:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjanci i Policjanci 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial 15:00 Pomóż mi - serial fabularyz. 16:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:00 Pamiętniki z wakacji 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:05 Król Skorpion z Walka o odkupienie - fantasy, przyg., USA, 2011 01:20 STOP Drogówka 02:20 Interwencja - mag. report. 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje	06:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjanci i Policjanci 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial 15:00 Pomóż mi - serial fabularyz. 16:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:00 Pamiętniki z wakacji 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:05 Król Skorpion z Walka o odkupienie - fantasy, przyg., USA, 2011 01:20 STOP Drogówka 02:20 Interwencja - mag. report. 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
--	--

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audyencja Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Zagłada redemptorystów Woli 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Polskie dziedzictwo 13:00 Obchody Narodowego Dnia Pamięci... 14:40 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bolesławie Stefańskim 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Stanisław Kulon 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni z Janem Pawłem II 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Życia nie można zmarować	09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audyencja Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Zagłada redemptorystów Woli 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Polskie dziedzictwo 13:00 Obchody Narodowego Dnia Pamięci... 14:40 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bolesławie Stefańskim 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Stanisław Kulon 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni z Janem Pawłem II 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Życia nie można zmarować
---	---

CZWARTEK • 21 marca

TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Opowieści śródziemno-morskiego lasu - - Opancerzony wojownik - dok., Hiszp., 2019 14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy, Turcja, 2022 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:25 M jak miłość - serial obycz., Polska, 2020 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny, 2024 06:50 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:05 Przepis dnia 11:15 Wspólny dom - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2021 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej

15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:25 Piłka nożna - Polska-Estonia 23:25 Tajemnice zamarniętego jeziora - fab., USA, 2020 01:05 Drapieżnik - thriller, USA, 2007 03:00 Czarne żniwa - Twardochlib - serial kostiumowy, Ukraina, 2019	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 20:50 Postaw na milion 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:00 Erynie - Liczba mędrca - serial krym., 2021 23:50 Na przekłętą ziemi - dram., krym., Wlk. Bryt., Kan., USA, 2017 01:50 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 03:00 Uprowadzenie Agaty - obycz., Polska, 1993
---	--

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:35 Klara - relacja z premiery 19:40 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - Policia trafia na zbiorowy grób ofiar groźnego gangstera o pseudonimie Zwierz. 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - paradokument 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
--	--

19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Na bank się uda - kom., Polska, 2019 00:45 Koniec świata, czyli kogel mogel IV - kom., Polska, 2021 02:50 Szpital - program obycz. 03:50 Uwaga! - program interw. 04:05 Nauka jazdy - reality show 04:30 Recepta na stary dom 04:55 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy	17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:10 Przyjaciółki - serial obycz. 22:10 Hanna - thriller, akcja, USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2011. 16-letnia Hanna posługuje się bronią lepiej od niejednego komandos. 00:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy 01:05 Zakończenie programu - przerwa techniczna
---	--

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki 08:40 Informacje kulturalne 09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1991 10:15 Dzieci słońca - dram., Iran, 2020 12:05 Rzec Polska - Meble dla Ignacego Mościckiego - dok., 2018 12:30 Którędy po sztukę - Aleksander Gierymski - magazyn 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy	08:00 Muzyczne poranki 08:40 Informacje kulturalne 09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1991 10:15 Dzieci słońca - dram., Iran, 2020 12:05 Rzec Polska - Meble dla Ignacego Mościckiego - dok., 2018 12:30 Którędy po sztukę - Aleksander Gierymski - magazyn 12:5
--	---

BERLIN – PARYŻ:
NAPIĘCIA, JAK NIGDY

Dzieje się w Europie Zachodniej – niczym w discopolowej piosence. Iskrzy między Berlinem a Paryżem. Nie od dziś, ale obecnie staje się to coraz bardziej spektakularne. Stąd właśnie prezydent Macron jedzie do Niemiec, do kanclerza Olafa Scholza, aby pokazać „Urbi et orbi”, że to tylko chwilowe nieporozumienia, które zaraz znikną. Sprawa jest jednak poważniejsza. Nie zaczęła się wczoraj. Jeszcze za rządów kanclerz Angeli Merkel ówczesna przewodnicząca CDU, premier

Kraju Saary Annegret Kramp-Karrenbauer wystąpiła z propozycją, aby Francja, będąca po Brexicie jedynym państwem członkowskim Unii Europejskiej, które zasiada w stałej Radzie Bezpieczeństwa ONZ, uwaga: ustąpiła swoje miejsce na rzecz Unii Europejskiej! Wywołało to zrozumiałą, uzasadnioną wściekłość Francuzów. Zresztą już wcześniej Niemcy często podkreślali, że to przede wszystkim Francuzi korzystają na tym, że w tandemie z Niemcami są „motorem” integracji europejskiej. „Dają dużo mniej niż my, a biorą dużo więcej” – słyszałem i ja takie głosy. Na co Paryż wpadał w irytację, bo

przecież według oficjalnych statystyk, gdy chodzi o strefę euro, to jej głównym beneficjentem były Niemcy (także Holandia), a Republika Francuska na eurolandzie sporo straciła (nie tak, jak Włochy, ale jednak bardzo dużo). Do tego dochodziły zarzuty Paryża, że Berlin rozgrywa go wobec państw trzecich, w tym także z naszego regionu. Francuzi niejednokrotnie „łapali” Niemców na przekazie suflowanym Polsce i innym nacjom: „no, wiecie, my byśmy nawet na to i tamto się zgodzili, ale rozumiecie: Francja nie chce”. Paryż nerwowo reagował na to obsadzanie przez Niemcy siebie w roli „dobrego

policjanta”, a robienie z Paryża „złego policjanta”. Napięcie narastało, aż doszło do odwołania, po raz pierwszy w historii, corocznego spotkania obu rządów: niemieckiego i francuskiego. Było ono już tradycją, ale też sygnałem wobec Europy i świata, że unijne „Biuro Polityczne” działa świetnie i jego „kierownicza rola” nie jest zagrożona. Do tego doszły jeszcze merytoryczne spory (oczywiście z dużymi pieniędzmi w tle) odnośnie do zakresu akceptowanej przez UE pomocy publicznej dla państwa niemieckiego i państwa francuskiego. W przypadku Berlina łaskawość Unii była

olbrzymia (53 proc. wszystkich środków zaakceptowanych przez UE) a w przypadku Paryża dwa razy mniejsza (26 proc.). A teraz do tego doszedł kolejny poważny zgrzyt odnośnie wojny w Europie Wschodniej i zakresu pomocy dla Ukrainy. Macron werbalnie jest za wysyłaniem tam żołnierzy z państw Unii – Niemcy tym pomysłem są przerażeni. Publicznie oponują kanclerz Scholz i jego minister obrony Boris Pistorius. Inna sprawa, że Francuzi być może tylko grają, że są tacy ostrzy, ale Niemcy nie mówią „sprawdzam”, tylko od razu to negują. Czy Polskę powinny martwić rozbieżności i konflikty między

Berlinem a Paryżem? Nie. To tylko wzmacnia pole naszej gry – i manewru – w polityce międzynarodowej. Tylko trzeba to umieć wykorzystać.

RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ
PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

KONGRES PRZYSZŁOŚCI

SAMORZĄDY I GOSPODARKA 2024

- Interesujące prelekcje i dyskusje
- Inspirujący goście
- Stoiska wystawiennicze
- Strefa networkingowa

19 | 03 | 2024

Hotel Omega w Olsztynie

Olsztyn, ul. Sielska 4A

Zaprojektujmy przyszłość regionu!
Bądź z nami na Kongresie Przyszłości

WSTĘP BEZPŁATNY - ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU!

ORGANIZATORZY

PATRONI HONOROWI

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

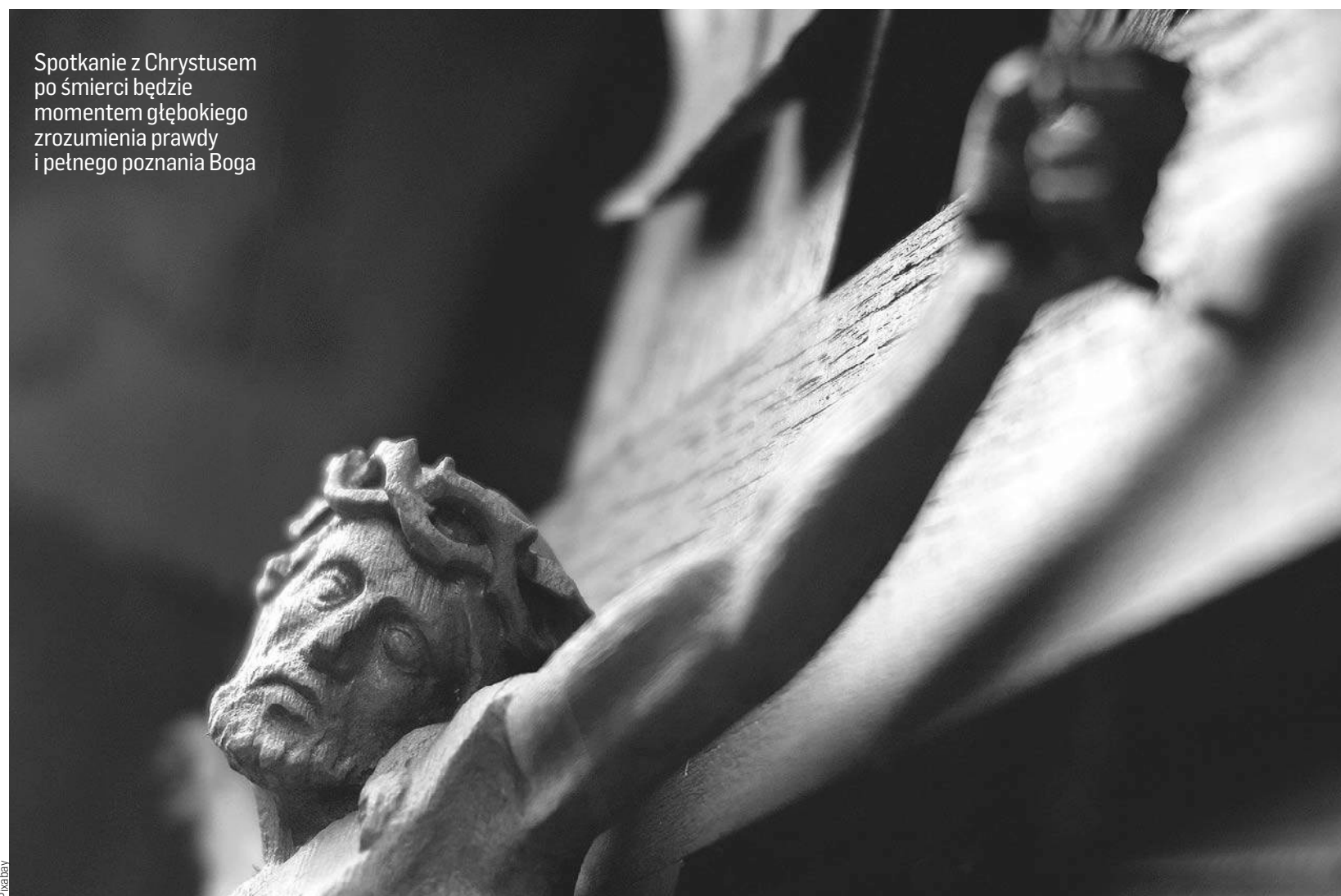
Niewątpliwie po śmierci spotkamy się z Chrystusem „twarzą w twarz”. Wówczas będziemy mogli go zobaczyć, poznać i być z Nim. Nadzieja na spotkanie z Jezusem jest centralnym elementem wiary chrześcijańskiej. Choć opis takiego spotkania wykracza poza ludzkie pojęcia i doświadczenia, chrześcijanie wierzą, że będzie to pełne, nieopisane szczęście i doskonale zjednoczenie z Bogiem, zrozumienie Jego miłości, miłosierdzia i chwały w sposób niepojęty dla ludzkiego umysłu. Spotkanie z Chrystusem po śmierci będzie momentem głębokiego zrozumienia prawdy i pełnego poznania Boga. Dusza człowieka dostrzeże sens swojego życia, zrozumie Boży plan zbawienia oraz otrzyma odpowiedzi na wszelkie pytania i wątpliwości. To spotkanie przyniesie ukojenie, pokój i szczęście, ponieważ dusza osiągnie cel swego istnienia – zjednoczenie z Bogiem na wieczność. Pani Magdalena Siemion, której recenzowałam pracę doktorską, napisała, że „dzień jej śmierci będzie najszczęśliwszym dniem jej życia”, bo wówczas pozna osobiście Chrystusa.

Jednak Chrystusa można spotkać i „ujrzeć” już teraz. Chrystus doskonale wiedział, że człowiek musi mieć tę szansę już w życiu doczesnym, codziennym, ponieważ bez Niego gubi się nie tylko na drogach swego życia, ale również gubi swoją duszę, gubi szansę na życie wieczne.

Znając wartość chociaż jednej mszy św., umarlibyśmy ze szczęścia (św. Ireneusz z Lyonu)

Jak zatem można dziś spotkać Jezusa? Można doświadczyć Jego obecności na kilku poziomach. Pierwszym z nich są sakramenty, a przede wszystkim Eucharystia. Niestety, wielu katolików nie pamięta lub nie wie, jaka jest jej istota. Nie zdają sobie sprawy z tego, czym jest ten Sakrament. Owszem, idą może nawet co niedzielę do kościoła, ale to wszystko. Eucharystię traktują jako obowiązek, więc nawet szukają kościoła lub godziny mszy św., która będzie krótka, a więc „dobrze” odprawiona. Nie daj Boże, aby miała trwać godzinę.

Spotkanie z Chrystusem po śmierci będzie momentem głębokiego zrozumienia prawdy i pełnego poznania Boga

Chcemy poznać Jezusa, ale tej godziny Mu żalujemy. Jednej godziny w ciągu siedmiu dni tygodnia. A już nie ma mowy, aby pójść do kościoła w ciągu tygodnia. Niektórym to się w głowie nie mieści. Po co chodzić do kościoła w dni powszednie? Owszem, msze są odprawiane, ale idą na nie tylko stare dewotki i bigoci, którzy nie mają co zrobić z czasem i muszą się gdzieś podziąć. Takie myślenie jest powszechne, niestety. Wiem to z obserwacji. Często bowiem widzę, ile osób przychodzi na msze święte poza niedzielą, które są zwykle, we wszystkich parafiach tak wyznaczone w grafiku, aby dać szansę na nich bywać także osobom, które pracują czy mają inne obowiązki. Czasami jestem na mszy świętej w pobliskiej wiosce, w czasie której ksiądz po czytaniach codziennie głosi króciutką homilię. Piękny kościół w centrum wsi, ale na Eucharystii zwykle są tylko dwie siostry zakonne i może jedna starsza pani. Gdzie są inni mieszkańcy, którzy mają kilka kroków do tej wspaniałej świątyni? Święta Teresa od Dzieciątka Jezus z Lisieux powiedziała, że „Gdyby ludzie

CHCEMY UJRZEĆ JEZUSA

„WŚRÓD TYCH, KTÓRZY PRZYBYLI, ABY ODDAĆ POKŁON BOGU W CZASIE ŚWIĘTA, BYLI TEŻ NIEKTÓRZY GRECY. ONI WIĘC PRZYSTĄPILI DO FILIPA, POCHODZĄCEGO Z BETSAIDY GALILEJSKIEJ, I PROSILI GO, MÓWIĄC: «PANIE, CHCEMY UJRZEĆ JEZUSA»”. JEST TO FRAGMENT Z EWANGELII ŚW. JANA Z ROZDZIAŁU 12, WERS 20 CZYTANEJ W V NIEDZIELĘ WIELKIEGO POSTU, KTÓRA PRZYPADA W TYM ROKU 17 MARCA. CHCIEĆ ZOBACZYĆ JEZUSA TO NIE BYŁO TYLKO PRAGNIENIE GREKÓW, ALE JEST TO PRAGNIENIE UNIWERSALNE, POWSZECHNE. KTO SŁYSZAŁ O JEZUSIE, CHCIAŁBY GO ZOBACZYĆ I SIĘ Z NIM SPOTKAĆ. CZY JA, CZŁOWIEK XXI WIEKU, MOGĘ DOŚWIADCZYĆ SPOTKANIA Z NIM? CZY MUSZĘ CZEKAĆ NA KONIEC MOJEGO ŻYCIA, POZA KTÓREGO HORYZONTEM DOPIERO UJRZĘ CHRYSZTUSA?

znali wartość Eucharystii, służby porządkowe musiałyby kierować ruchem u wejścia do kościołów”. A o. Pio mówił licznym wiernym, którzy wczesnym rankiem gromadzili się na sprawowanej przez niego Eucharystii: „Świat mógłby istnieć bez słońca, lecz nie mógłby istnieć bez Mszy Świętej”. Tymczasem ludzie, przychodząc na mszę świętą, widzą tylko świece, krzyż, ołtarz, księdza, ale nie widzą Chrystusa. Wtedy wydaje się, że jest ona najnudniejszym spektaklem na świecie, który najchętniej, aby był krótki. A przecież spotkanie z Jezusem podczas Eucharystii jest centralnym punktem wiary katolickiej. Podczas mszy świętej, szczególnie w momencie konsekracji, chleb i wino stają się rzeczywistym Ciałem i Krwią Chrystusa. To nie jest jedynie symboliczne uczczenie Jego pamięci, lecz rzeczywiste spotkanie z Jezusem żywym i obecnym. Dla wierzącego, który przyjmuje Komunię Świętą, to nie jest zwykły chleb i wino, lecz rzeczywiste ciało, krew, dusza i bóstwo Jezusa Chrystusa. Podczas tego sakramentu wierzący nie tylko spotyka Chrystusa, ale także łą-

czy się z Nim w najgłębszy możliwy sposób. To duchowe zjednoczenie z samym Bogiem karmi duchowo i umacnia wiarę, przynosi nadzieję, pociechę i siłę. To moment, w którym wierzący mogą oddać Mu swoje troski, prosić Go o pomoc i dziękować Mu za Jego obecność w ich życiu. Jest to także okazja do nawrócenia i duchowego wzrostu, gdyż w obecności Jezusa można lepiej zrozumieć Jego naukę i żyć według niej. W ten sposób Eucharystia staje się sercem życia chrześcijańskiego, miejscem spotkania z samym Chrystusem, który kocha nas bezgranicznie i pragnie być blisko nas w każdej chwili.

Kto nie zna Biblii, nie zna Chrystusa (św. Hieronim)

Chrystusa możemy też spotkać w Słowie Bożym. Jest Ono fundamentalne dla życia duchowego wierzącego. Biblia przecież jest natchnionym słowem Boga, które objawia Jego plan zbawienia dla wszystkich ludzi oraz Jego miłość i miłosierdzie dla każdego człowieka. Kiedy czytamy Pismo Święte i medytujemy nad nim, spotykamy w nim samego Chrystusa. Jego nauki, przykłady,

cuda i przypowieści pozwalają nam lepiej zrozumieć Jego osobę i sposób, w jaki pragnie, abyśmy żyli jako Jego uczniowie. W Słowie Bożym możemy spotkać Chrystusa jako nauczyciela, który prowadzi nas na drodze prawdy i życia. Możemy również doświadczyć Jego miłosierdzia i przebaczenia, gdy czytamy o Jego ofercie na krzyżu i zmartwychwstaniu, które dają nam nadzieję na życie wieczne. Przez Słowo Boże możemy także spotkać Chrystusa jako Przyjaciela, który towarzyszy nam w naszych codziennych sprawach, radościach i cierpieniach, zwycięstwach i porażkach. Jego obecność w Słowie daje nam siłę i pociechę w trudnych chwilach, a Jego nauki są dla nas drogowskazem i źródłem mądrości.

SPOTKANIE
Z CHRYSTUSEM
W SŁOWIE BOŻYM
WYMAGA OTWARTEGO
SERCA, GOTOWEGO
DO PRZYJĘCIA JEGO
NAUK I NAŚLADOWANIA
JEGO PRZYKŁADU. TO
NIE TYLKO CZYTANIE
TEKSTU, ALE TAKŻE
GŁĘBSZE ZANURZENIE
SIĘ W JEGO PRZESŁANIE
I PRÓBA WCIENIENIA GO
W ŻYCIE CODZIENNE.
W TEN SPOSÓB SŁOWO
BOŻE STAJE SIĘ DLA
NAS DROGOWSKAZEM
NA DRODZIE NASZEJ
WIARY I PROWADZI
NAS DO CORAZ
WIĘKSZEGO ZBLIŻENIA
Z CHRYSTUSEM. POLECAM
CODZIENNE CZYTANIE
PISMA ŚWIĘTEGO.
EFEKTY TEJ LEKTURY,
CHOĆBY 15 MINUT
DZIENNIE, PRZYNOSZĄ
NIEPRAWDOPODOBNE
EFEKTY. MOŻNA SIĘ
O TYM PRZEKONAĆ,
PODEJMUJĄC TĘ
PRAKTYKĘ. CHCEMY
SPOTKAĆ CHRYSTUSA,
CZYTAJMY BIBLIĘ!

Tym, którzy utrzymują, że nie mają czasu na modlitwę, brakuje nie czasu, lecz miłości (Jan Paweł II)
Obecności Chrystusa możemy też doświadczyć w modlitwie. Modlitwa jest niezwykłym momentem spotkania człowieka z Chrystusem. Jest to oso-

Chrystusa możemy też spotkać w Słowie Bożym

bista rozmowa z Bogiem, w której wierzący otwiera swój umysł, serce i duszę na obecność Chrystusa, aby Go poznać, oddać Mu cześć, wyrazić wdzięczność, prosić o pomoc i dzielić się z Nim swoimi radościami, troskami i pragnieniami. Kiedy się modlimy, Chrystus staje się dla nas żywym i realnie obecnym. Jego miłość i łaska otaczają nas, a Jego słowa kierowane do naszego serca dają nam pokój i pociechę. Modlitwa umożliwia nam także lepsze zrozumienie woli Bożej i naszej roli w Jego planie zbawienia. Spotkanie z Chrystusem w modlitwie wymaga skupienia, uwagi, otwarcia się na Jego obecność i gotowości do słuchania Jego głosu. To czas ciszy i spokoju, w którym możemy oderwać się od zgiełku codzienności i skoncentrować na Bogu. W modlitwie możemy doświadczyć obecności Chrystusa na różne sposoby. Może to być poczucie Jego bliskości i przyjaźni, wewnętrzny pokój i pociecha, inspiracja i mądrość do podejmowania decyzji, a także uzdrowienie i przebaczenie w trudnych sytuacjach. Modlitwa jako spotkanie człowieka z Chrystusem nie musi być skomplikowana czy wymagać specjalnych słów. To po prostu szczerza rozmowa z Bogiem, w której wyrażamy swoje myśli, uczucia i pragnienia. Chry-

stus, będąc miłosiernym i litościwym Ojcem, zawsze nas wysłuchuje i odpowiada na nasze modlitwy z miłością i troską.
MOJĄ PREFEROWANĄ MODLITWĄ JEST ADORACJA. JEST ONA BARDZO PROSTA I ZARAZEM BARDZO TRUDNA. CZYM JEST ADORACJA? JA NAZYWAM JĄ MODLITWĄ OBECNOŚCI. W ADORACJI ODDAJĘ BOGU SIEBIE I SWÓJ CZAS. NIC WIĘCEJ. PO PROSTU TRWAM PRZED BOGIEM. W SYNAGODZE RZYMSKIEJ W CENTRALNYM JEJ MIEJSCU JEST NAPIS: „PAMIĘTAJ, PRZED KIM STOISZ”. W CZASIE ADORACJI TRZEBA PAMIĘTAĆ, PRZED KIM SIĘ ZNAJDUJESZ. NIE TRZEBA WTEDY ODMAWIAĆ MODLITW, MÓWIĆ RÓŻAŃCA, RECYTOWAĆ NOWENNY LUB LITANII, ABY „ZABIĆ CZAS”. TRZEBA TYLKO BYĆ.
Cisza i obecność to najistotniejsze elementy tej modlitwy. Trwać w milczeniu na przykład przez 30 minut, bez żadnego zaangażowania, po prostu być, nie jest łatwym doświadczeniem. Lecz w jej trakcie rozwiązują się różne sprawy, Bóg w człowieku

delikatnie i niewidzialnie naprawia to, co popsute, co nie jest na swoim miejscu, oczyszcza, wyzwala pokój, daje odprężenie, niweluje napięcia, przywraca wewnętrzny ład. Codzienna praktyka adoracji możliwa jest także w domu, gdy nie ma możliwości pójścia do kościoła. Może to być adoracja krzyża lub ikony. Przynosi ona naprawdę spektakularne rezultaty. Zapewniam, że można ich doświadczyć, trzeba tylko zdecydować się na tę formę modlitwy.
Nie można kochać Boga, którego się nie widzi, nie kochając człowieka, którego się widzi (św. Jan)
Chrystus daje się też poznać w drugim człowieku. Błogosławiona Celestyna Faron, kuzynka mojego serdecznego kolegi, adorowała Chrystusa nie tylko w ciszy swego serca przed Najświętszym Sakramentem, ale także w ludziach, z którymi się spotykała. Zobaczenie Chrystusa w drugim człowieku jest jednym z fundamentów chrześcijańskiej wiary. Jezus nauczał, że każda osoba, szczególnie ta, która potrzebuje pomocy, jest Jego obliczem na ziemi. Kiedy pomagamy, kochamy i troszczymy się o innych ludzi, spotykamy w nich Chrystusa. Spotkanie Chrystusa w drugim człowieku oznacza widzenie w nim obrazu Boga, szacunek dla jego godności

i szukanie możliwości służby i miłosierdzia. Możemy dostrzegać obecność Chrystusa w ludziach poprzez ich dobroć, współczucie, ofiarność i gotowość do pomocy innym. Jezus mówił: „Cokolwiek uczyniliście jednemu z tych moich najmniejszych braci, Mnieście uczynili” (Mt 25, 40). To słowa, które przypominają nam, że nasze działania wobec innych ludzi mają konsekwencje duchowe i że każde dobro, jakie czynimy dla bliźniego, jest czynione dla samego Chrystusa.
ZOBACZENIE CHRYSTUSA W DRUGIM CZŁOWIEKU WYMAGA JEDNAK OTWARTEGO SERCA, ROZUMU I WZROKU PEŁNEGO MIŁOŚCI. TO UMIEJĘTNOŚĆ DOSTRZEGANIA W KAŻDYM CZŁOWIEKU WARTOŚCI BYCIA DZIECKIEM BOŻYM. GDY ZDARZAJĄ SIĘ SYTUACJE, GDY KTOŚ MNIE MOCNO IRYTUJE, WYTRĄCA Z RÓWNOWAGI, GDY KOGOŚ NIE LUBIĘ, WÓWCZAS ŚWIADOMIE, CHOĆ NIE BEZ TRUDU, PRZYPOMINAM SOBIE, ŻE TA OSOBA JEST TEŻ CHCIAJĄCYM DZIECKIEM BOGA, ŻE BÓG DAŁ JEJ ŻYCIE, CHCE JEJ I PRAGNIE JEJ DOBRA.

TO MI POMAGA W NIWELOWANIU NIECHĘCI, ZMIANIE OPTYKI PATRZENIA NA NIĄ, A NAWET WYWOŁUJE POTRZEBĘ POMODLENIA SIĘ ZA TĘ OSOBE. DZIAŁAJĄC Z MIŁOŚCIĄ I TROSKĄ WOBEC INNYCH, DOŚWIADCZAMY OBECNOŚCI CHRYSTUSA W NASZYM ŻYCIU, A NASZE RELACJE STAJĄ SIĘ GŁĘBSZE I BARDZIEJ ZNACZĄCE.
Oprócz tego zobaczenie Chrystusa obecnie może oznaczać uważne obserwowanie Jego działania w naszym życiu, w świecie i w historii. Możemy dostrzegać Jego obecność w znakach Jego miłości, w wydarzeniach i sytuacjach, w które ingeruje, i które prowadzą nas do zbawienia i duchowego wzrostu. Chrystus może się objawiać poprzez wydarzenia, relacje, inspiracje duchowe zarówno w naszym życiu indywidualnym, jak i w działaniach Kościoła.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

**WEEKENDOWY
REPERTUAR HELIOS**
Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

Piątek, 15 marca
ZA DUŻY NA BAJKI 2 / fami-
lijny / od 7 lat: 13:40, 15:00,
15:50, 17:15, 18:00
UROJENIE / napisy: 14:10,
18:45, 21:15

MEAN GIRLS / napisy: 12:15,
15:15, 20:00
MIŁOŚĆ BEZ OSTRZEŻENIA /
napisy: 19:45
BĘKART / napisy: 20:15
DIUNA: część druga / napisy:
15:30, 19:00, 20:30
DIUNA: część druga / dubbing:
12:10, 17:00
KUNG FU PANDA 4 / familijny
/ od 6 lat / dubbing: 13:00,
15:15, 16:30, 17:30
TYLKO NIE TY / napisy: 12:45, 17:45
BIAŁA ODWAGA: 15:40, 19:30, 21:00
SAMI SWOI. Początek: 18:15
STREFA INTERESÓW / napisy: 13:15

Sobota 16 marca
ZA DUŻY NA BAJKI 2 / familijny
/ od 7 lat: 10:45, 11:30, 12:30,
13:40, 14:15, 15:50, 17:15, 18:00

**WEEKENDOWY
REPERTUAR
KINA AWANGARDA
W OLSZTYNIE**

Piątek, 15 marca
Strefa interesów - prod.
Wielka Brytania: godz. 17.45
Pokój nauczycielski
- prod. Niemcy: godz. 17.45
Miłość bez ostrzeżenia - prod.
USA: godz. 17.45
Bękart - prod. Dania: godz. 19.30
Anatomia upadku
- prod. Francja: godz. 19.30
Biała odwaga
- prod. Polska: godz. 19.45

Sobota, 16 marca
Najlepsze polskie krótkie
metraże 2023: godz. 15.00
Strefa interesów - prod.
Wielka Brytania: godz. 15.30
Test na teściów
- prod. Francja: godz. 15.30
Tyle co nic - prod. Polska:
godz. 16.00
Bękart - prod. Dania: godz. 17.00
Biała odwaga - prod. Polska:
godz. 17.30

UROJENIE / napisy: 14:10,
18:45, 21:15
MEAN GIRLS / napisy: 12:15,
15:40, 20:00
MIŁOŚĆ BEZ OSTRZEŻENIA /
napisy: 19:45
BĘKART / napisy: 20:15
DIUNA: część druga / napisy:
13:30, 15:30, 19:00, 20:30
DIUNA: część druga / dubbing:
10:00, 12:10, 17:00
KUNG FU PANDA 4 / familijny
/ od 6 lat / dubbing: 10:15,
12:00, 13:00, 15:15, 16:30, 17:30
TYLKO NIE TY / napisy: 10:30,
15:20, 17:45
BIAŁA ODWAGA: 14:40, 19:30,
21:00
SAMI SWOI. Początek: 18:15
STREFA INTERESÓW / napisy:
13:20

Niedziela, 17 marca
ZA DUŻY NA BAJKI 2 / fami-
lijny / od 7 lat: 10:45, 12:30,
13:40, 14:15, 15:50, 17:15, 18:00
UROJENIE / napisy: 11:00,
18:45, 21:15
MEAN GIRLS / napisy: 12:50,
15:45, 20:00
MIŁOŚĆ BEZ OSTRZEŻENIA /
napisy: 19:45
BĘKART / napisy: 20:15
DIUNA: część druga / napisy:
13:30, 15:30, 19:00, 20:30
DIUNA: część druga / dubbing:
10:00, 12:00, 17:00
KUNG FU PANDA 4 / familijny
/ od 6 lat / dubbing: 10:15,
11:30, 13:00, 15:15, 16:30, 17:30
TYLKO NIE TY / napisy: 10:30,
15:20, 17:45
BIAŁA ODWAGA: 14:40, 19:30,
21:00
SAMI SWOI. Początek: 18:15
STREFA INTERESÓW / napisy:
13:20

Pokój nauczycielski
- prod. Niemcy: godz. 17.45
Anatomia upadku
- prod. Francja: godz. 19.15
Miłość bez ostrzeżenia
- prod. USA: godz. 19.30
Strefa interesów - prod. Wiel-
ka Brytania: godz. 19.45

Niedziela, 17 marca
Najlepsze polskie krótkie
metraże 2023: godz. 15.00
Strefa interesów - prod.
Wielka Brytania: godz. 15.30
Test na teściów
- prod. Francja: godz. 15.30
Tyle co nic - prod. Polska:
godz. 16.00
Bękart - prod. Dania:
godz. 17.00
Biała odwaga - prod. Polska:
godz. 17.30
Pokój nauczycielski
- prod. Niemcy: godz. 17.45
Anatomia upadku
- prod. Francja: godz. 19.15
Miłość bez ostrzeżenia
- prod. USA: godz. 19.30
Strefa interesów - prod.
Wielka Brytania: godz. 19.45

15 MARCA
Koncert symfoniczny

Olsztyn
Miroslaw Jacek Błaszczyk – dyrygent
Gary Guthman (USA) – trąbka
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii
Warmińsko-Mazurskiej
Program:
— Georges Bizet – Suita „Arleżjan-
ka” nr 1 i 2
— Gary Guthman – Koncert na
trąbkę i orkiestrę.
**Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-
-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego,
ul. Głowackiego 1.**

15 MARCA
**Spotkanie z cyklu
„Pogadajmy o muzyce”**

Olsztyn
Spotkanie z cyklu „Pogadajmy
o Muzyce”. Po tym uczestnicy wyda-
rzenia wysłuchają prelekcji wpro-
wadzającej (godz. 18.00), a także kon-
certu symfonicznego.
**Godz. 17.00, Filharmonia Cafe,
ul. Głowackiego 1.**

15 MARCA
**Michał Pepol:
Kora nieskończoność**

Olsztyn
Koncert z nieznanymi materiałami
fonograficznymi Kory Jackowskiej.
Występ Michała Pepola „Kora nie-
skończoność”
„Kora nieskończoność” to solowy
debiut fonograficzny Michała Pepo-
la. Płytę skomponował w latach 2019-
2020, korzystając z prywatnych, nie-
znanych światu, nigdy nie wydanych
materiałów fonograficznych Kory Jac-
kowskiej, które otrzymał od Kamila
Sipowicza. Intrygujący, ale jednocześ-
nie wymagający proces odzyskiwania
nagrań z odnalezionych 24-śladowych
taśm studyjnych, które często były led-
wie czytelne, wymagał niesamowitego
pokładu energii. Płytę tworzą aran-
żacje i remiksy istniejących utworów,
ale przede wszystkim zupełnie nowe
utwory, łączące w sobie pop, rock, mu-
zykę klasyczną, osobliwe słuchowisko
i awangardową alternatywę.
**Godz. 19.00, Kościół ewangelicko-
-augsburski, ul. Stare Miasto 1.**

16 MARCA
**Myslovitz: 25 lat Miłości
w czasach popkultury**

Olsztyn
Można powiedzieć, że „Miłość
w czasach popkultury” odmieniła
na kolejną dekadę oblicze polskiej
sceny pop-rockowej. Wiele cytatów
z tej płyty zagościło na stałe w słowni-
kach inteligenckiej młodzieży. Teksty,
choć niełatwe i nieoczywiste, trafiły
do kanonu i są dziś publikowane
w podręcznikach i encyklopediach
muzyki. Aktualnie zespół Myslovitz
przeżywa drugą młodość, a piosenki
z „Miłości w czasach popkultury” są
dla dzisiejszej młodzieży odwiedzają-
cej koncerty zespołu wręcz kultowe.
**Godz. 19.00, Centrum Edukacji
i Inicjatyw Kulturalnych, ul. Parkowa 1.**

16 MARCA
Koncert Historia Pink Floyd

Olsztyn
Zespół Pink Floyd nie nagrywał
„przebojów”, nie tworzył „hitów”, ale ma
na swoim koncie dziesiątki utworów,
bez których trudno sobie wyobrazić
ścieżkę dźwiękową naszego życia! 16
marca 2024 roku usłyszymy w Olszty-
nie same najbardziej znane, specjalnie
wybrane na ten koncert kompozycje.
W Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej
kultowe utwory zagra dobrze znana
z doskonałych floydowskich interpre-
tacji grupa Spare Bricks.
**Godz. 16.00, Filharmonia Warmińsko-
-Mazurska, ul. Głowackiego 1.**

16 MARCA
Defying x Gorycz x Datura

Olsztyn
Olsztyński Defying zaprasza na
RELEASE PARTY nowego albumu
„WADERA”, który swoją premierę ma
już 23.02.2024 r. Nowa płyta redefiniuje
muzykę zespołu, która aktualnie może
być określana jako progresywny post/
black metal. Na koncercie zaprezen-
towany zostanie CAŁY materiał z „WADE-
RA”, a to wydarzenie przypada w dziesiątą
rocznicę debiutu olsztyńskiego kwartetu!
**Godz. 18:30, Scena Zgrzyt,
ul. Nowowiejskiego 15.**

16 MARCA
**Teatr Piasku Tetiany
Galitsyny - Koncert bajkowy**

Olsztyn
Tego jeszcze nie było! Zaśpiewamy
razem na żywo! Teatr Piasku Tetia-
ny Galitsyny, zwyciężczyni programu
MAM TALENT, zaprasza na niezwy-
kły koncert. Zobacz ulubione bajki
malowane na żywo piaskiem, a w
nich: Annę i Elżę, Vaianę, Simbę wraz
z Timonem i Pumbą, Piękną i Bestię,
Aladyna i wiele innych. Malowanie pia-
skiem historii ulubionych bohaterów
jest połączone z koncertem na harfie
i przepięknym śpiewem solistów.
Godz. 17.00, ul. Stare Miasto 16.

16 MARCA
**III Olsztyński Jarmark
Wielkanocny**

Olsztyn
Kolejny jarmark, który dedykujemy
najmłodszym. Przygotowujemy dla
nich wyjątkowe atrakcje dzięki któ-
rym My wszyscy pocujemy magię
świąt Wielkanocnych. W programie:
— specjalna Strefa dla dzieci; animacje
i warsztaty dla najmłodszych; odwiedzi-
ny Gości Specjalnych; bogata oferta Wy-
stawców; pyszna Strefa Gastro
**Godz. 10.00, Kuźnia Społeczna,
ul. Kotańskiego 1.**

17 MARCA
**Koncert rodzinny ze Smokiem
Kwintusiem i Fermatką
– Wiosenne opowieści**

Olsztyn
Wykonawcy:
— Małgorzata Zalewska – harfa/
fortepian
— Daria Falkiewicz – flet
— Zofia Radwańska – obój
— Agnieszka Połubińska – wiolon-
czela
— Justyna Stripling – kontrabas
— Wojciech Natkaniec – perkusja
Prowadzenie koncertu: Katarzyna
Kropidłowska – Fermatka
Marcin Młynarczyk – smok Kwintuś
W programie utwory inspirowa-
ne wiosną.
**Godz. 11.00, Filharmonia Warmińsko-
-Mazurska, ul. Głowackiego 1.**

17 MARCA
Wiosna tuż tuż...

Olsztyn
Zapraszamy serdecznie na wiosen-
ne muzykowanie w chór! tanecz-
no-wokalnym i teatralnym wydaniu.
W programie:
— Chór im. prof. Wiktora Waw-
rzychka UWM; Zespół Pieśni i Tań-
ca „Kortowo” UWM; Teatr Kloszart.
Będziemy radośnie witać nadcho-
dzącą wiosnę i świętować 25-lecie
Uniwersytetu Warmińsko Mazur-
skiego w Olsztynie.
**Godz. 17.00, Centrum Konferencyjne
UWM, ul. Dybowskiego 11.**

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1	48			52		55		59		2		63		67		71		3		76			80	
						4								5		11								
6								2		7										8				
	14													9										
				9										10										
				20																8				
11										12											13			
						14	57		61					15	69		72						19	
														4						23				
16			50		54					17		65							18		77		81	
					17																		24	
					19									20										
21									22										23					
													16							7				
					24									25										
26		49							27		64		68						28			79		
										15														
					29	56		60								30		74						
	18																							
31				53				32												33				
				34																1				
36			51				5			37				13										
					39		58		62					40	70		73		75					
41										42		66								43				
					44								45											
	3																							
46								21											6					
																				47				
																							22	

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2		3	4	5	6	7	8		9	10	11	12		13	14	15	16	17	18		19	20	21
22	23	24																						

POZIOMO: 1) dawna stolica Pakistanu; 2) Brytyjczyk w spódnicy; 3) prymitywne WC; 4) trzecia zmiana; 5) rzęsimy deszcz; 6) gromada psów; 7) stolica Piemontu; 8) wulkan, najwyższy szczyt wyspy Bougainville; 9) kruchy, chrupki, wątlwy; 10) bezwład; 11) Patrice, grał w filmach "Taxi 3", "Tic-Tac"; 12) plac z ratuszem; 13) mityczna rzeka w Hadesie; 14) maszyna do czyszczenia lodowiska; 15) król od Okrągłego Stołu; 16) beksa, płaksa; 17) niewiadoma w równaniu; 18) pustynia w stanie Kalifornia, USA; 19) "ojciec" powieści; 20) porowata myjka; 21) kaczkę, gospodyni w domu doktora Dolittle; 22) sztuka wiązania sznurków, bez użycia igieł; 23) do odrobienia przez ucznia; 24) w oku się kręci; 25) stadium rozwojowe owada; 26) rulon banknotów; 27) zbiór map; 28) Pismo Święte; 29) większe od sokołów; 30) wokalista U2; 31) czapka ulańska; 32) wojsko z armatami; 33) osoba prowadząca wycieczki; 34) Teofil, hrabia z powieści "Nad Niemnem"; 35) dawna niewola turecka; 36)

wojskowy rekonesans; 37) żołnierska zielen; 38) elegancka restauracja; 39) Juan Carlos, urugwajski pisarz "Krótkie życie"; 40) przepalona glina ogniotrwała; 41) mitologiczna siedziba muz i Apollina; 42) rzeka w ptn. Polsce zwana "Czarną Wodą"; 43) cienki pasek skórzany; 44) wielki heroiczny poemat epicki; 45) komosa biała, chwast; 46) więzienie śledcze; 47) opiekunka do dzieci

PIONOWO: 2) domena kabaretu; 3) stratowulkan w Andach w ptn. części Chile; 16) uczony mąż; 17) rzeka w Rosji, przy jej ujściu do Angary leży Irkuck; 18) stolica Gwinei Równikowej; 27) stare i cenne meble; 30) opowiadanie z morałem; 33) Polska Rzeczpospolita Ludowa; 36) jarzynowa dla malucha; 39) Carduus, roślina kolczasta; 42) jednostka mocy; 48) pojazd wodnolądowy; 49) trzecie co do wielkości jezioro Finlandii; 50) tytułowa

postać w sztuce Becketta; 51) angielska Agnieszka; 52) potocznie o starym domu; 53) rzeka w Australii, tworzy jezioro Argyle; 54) Lobo, Jonatan lub Gala; 55) Bergman, szwedzki reżyser; 56) obrotowy pręt w piekarniku; 57) zarzucanie nieprzyjaciela gradem kul; 58) Musk, założył PayPal, SpaceX, Tesla; 59) wyspa u zachodniego wybrzeża Irlandii; 60) kilowy lub mieczowy; 61) Mjanma wcześniej; 62) długi "ogon" sukni; 63) ptasi paśnik; 64) duża wyspa duńska w Zelandii; 65) magmowa lub osadowa; 66) wyższy od tenoru; 67) szata starożytnych Rzymian; 68) tenisowa zagrywka; 69) pieczywo w kształcie sierpa; 70) mleczne u dzieci; 71) spoiwo budowlane; 72) imię autora powieści "Imię Róży"; 73) sprzęt lekkoatletyczny do rzutów; 74) Jo, norweski pisarz; 75) z wieloryba; 76) ostry sos meksykański; 77) dorosły Kuba; 78) kończy grecki alfabet; 79) kozodój, ptak; 80) Vladimir, rosyjsko-amerykański pisarz "Lolita"; 81) ubiera się modnie i wytwornie; 82) waga bokserska

SUDOKU

3								1
6					4	3	2	
1	8	2	3	6			9	
	3			4	1			6
	9		6					7
8								
7	6		9			2		8
5						1		
	1							

247

		3					8	
			4	3		1		5
2					5			6
1								
7		9	8					1
5	6		9	2		4	7	
9			6				1	8
8				9	7	6		
			5	1	8		9	

248

5	8			4	6			
				1				3
		7						6
	1	8	6	9	5	2	3	
				8				
		9			4		8	1
				7		3	2	5
2	5	4					7	8
	7	1	8	5		6		

249

KONSTAŁ PRODUCENT

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

184240trb1-a-M

ZWIERZĘTA

sprzedam

JALÓWKI wysokocielne i kłacz sztumska, 89-617-20-72

SPRZEDAM amura, karpia i tołpygę - do dalszej hodowli. Bornity 18, gm. Pieniężno, 669-483-895.

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

MOLTAJNY sprzedam mieszkanie 78m2 4-pokoje, 885-704-777

OLSZTYN, Pojezierze, ul. Grotha 27/16. III/4, 1993 r., 78,10 m2, 3 pokoje, salon z kuchnią, łazienka, wc, duży balkon, piwnica 8,5m2, wózkownia, cena 590 000 zł. Garaż 21m2, 65 000 zł., tel. 600-396-316

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL mieszkań, domów 603 584 180 zapytaj

PRACA

dam pracę

MURARZA, pracownika budowlanego, 501-481-210

PRACE wykończeniowe mieszkań, 793-164-163

SPRZĄTACZKĘ praca w okolicach Warszawy z zakwaterowaniem, 660-795-386

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

szukam pracy

POSPRZĄTAM, 697-136-211

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

TURYSTYKA

WCZASY DLA SENIORA - Stegna - 8 dni - maj od 1099zł/os., czerwiec od 1399zł/os., lipiec od 1349zł/os., sierpień od 1349zł/os., wrzesień od 1199zł/os., (55) 247-60-30, 534-244-044. www.owcubex.pl, (55) 247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

WCZASY DLA SENIORA - Krynica Morska - 8 dni, marzec od 999zł/os., kwiecień od 1099zł/os., maj od 1249zł/os., czerwiec od 1649 zł/os. i inne www.owjantar.pl, (55) 247-60-30, 534-244-044, www.owcubex.pl, (55) 247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

USŁUGI

budowa | remont

REMONTY, 664-493-138

USŁUGI remontowo - wykończeniowe, 508-813-761

ZDROWIE I URODA

GINEKOLOG, 790310034.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555

380-314190pb1-b-M

Nie jesteś już tam, gdzie byłeś,
ale jesteś wszędzie tam, gdzie my jesteśmy

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 13 marca 2024 r. zmarł Nasz Kochany
Mąż, Tata, Dziadek i Teść

ś. † p.
Jacek Sadowski

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
16 marca 2024 r. (sobota) o godz. 10.00 mszą świętą
pogrzebową w bazylice konkatedralnej św. Jakuba
w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Pograżona w żałobie rodzina

429240pb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 13 marca 2024 r. zmarł

ś. † p.
dr Andrzej Rudziński

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 16 marca 2024 r.
o godz. 14.00 Mszą Świętą Żałobną w kościele
św. Franciszka z Asyżu przy ul. Dybowskiego w Kortowie.
Po Mszy Prochy Zmarłego zostaną złożone do grobu
na cmentarzu komunalnym w Dywitach.
Pograżona w smutku rodzina

433240pb1-a-M

Koleżance
Ali

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci
Babci

składają koleżanki i koledzy
z Oddziału Urologii Szpitala Miejskiego w Olsztynie

419240pb1-a-M

17 marca 2024 r., w niedzielę, o godz. 14.00
w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
przy ul. Mickiewicza 10 w Olsztynie
zostanie odprawiona
msza święta w intencji pierwszej rocznicy śmierci
naszej
Mamy, Babci i Prababci
dr Ewy Wojnarowskiej-Kustosz

356240pb1-a-M

Pani
Grażynie Kłoszewskiej

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
Mamy

składają pracownicy
Fundacji LAURENTIUS Oddziału w Olsztynie

426240pb1-a-M

Wyrazy szczerego współczucia koleżance
Halinie Kostyrze

z powodu śmierci
Syna

składają pracownicy
Przedszkola Miejskiego nr 29 w Olsztynie

432240pb1-a-M

Wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
Pani **Katarzynie Woźniak**

z powodu śmierci
Taty

składają Dyrektor i Pracownicy Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Olsztynie

425240pb1-a-M

Najszczerze wyrazy współczucia
Całej Rodzinie
Marysi Łamejko

absolwentki Przedszkola Miejskiego nr 29
w Olsztynie

składają dzieci wraz z rodzicami
oraz personel przedszkola

432240pb1-b-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną postugę

1039230pb1-c-P

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

320520pb1-d-M

AR KA USŁUGI POGRZEBOWE

AR KA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-f-M

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy
wiadomość o śmierci naszego kolegi

ś. † p.
Janusza Piaseckiego

wieloletniego współpracownika
Spółki REMONDIS Warmia-Mazury.

Rodzinie Zmarłego

składamy wyrazy
szczerego współczucia i wsparcia.

Zarząd i Pracownicy Spółki
REMONDIS Warmia-Mazury

430240pb1-a-M

KRÓTKA PRZYGODA TARACHULSKIEGO

PIŁKA NOŻNA\\ Jeśli prawdą jest, że raz do roku to nawet kij od szczotki potrafi wystrzelić, to i tak jest skuteczniejszy od piłkarzy Stomilu, którzy właśnie przegrali trzeci mecz z rzędu. W efekcie pracę stracił trener Bartosz Tarachulski.

• **Pogoń Siedlce - Stomil Olsztyn 1:0 (0:0)**
1:0 - Demianiuk (54); **czerwona kartka**: Kośmicki (74, Stomil)
STOMIL: Garstkiewicz - Wójcik, Szabaciuk, Waleńcik (14 Sadowski), Kośmicki, Karlikowski - Żwir (80 Krawczun), Laskowski, Szramowski (80 Arai), Florek (63 Retlewski) - Kurbiel

Zapowiadając środowy mecz napisaliśmy, że Bartosz Tarachulski, szkoleniowiec Stomilu, mógłby obiecać - sądząc po poprzednich wynikach, że w Siedlcach „zremisujemy, przegramy albo... przegramy”.

Okazało się jednak, że dając olsztynianom aż 33 procent szans na remis, byliśmy przesadnymi optymistami, bo „Duma Warmii” przegrała trzeci raz z rzędu, co jej chwały oczywiście nie przynosi. Swoją drogą chyba najwyższy czas pomyśleć nad zmianą przydomka, bo od wielu lat nie ma najmniejszych nawet powodów do dumy.

A co do meczu w Siedlcach, to walcząca o awans Pogoń była lepszym zespołem i mogła wygrać zdecydowanie wyżej (słupek i poprzeczka). Sporo szczęścia

olsztynianie mieli tuż przed przerwą, bo Pogoń mogła wtedy zdobyć nawet dwa gole. Udało się jej to dopiero w 54. min, gdy Cezary Demianiuk nie miał już problemów z pokonaniem olsztyńskiego bramkarza. Osiem minut później mogło być 1:1, bowiem tuż przed zejściem z boiska Florek trafił w słupek.

Szanse gości na korzystny wynik drastycznie zmaleły w 74. min, ponieważ za drugą żółtą kartkę boisko opuścił Kośmicki. O przebiegu meczu najlepiej świadczy fakt, że pierwszy rzut rożny Stomil wywalczył dopiero w 82. min i oddał tylko jeden strzał na bramkę.

Jeśli prawdą jest, że raz do roku to nawet kij od szczotki potrafi wystrzelić, to i tak ma lepszą skuteczność od piłkarzy Stomilu, z których większość na pytanie: co wolisz, radość ze zdobycia bramki czy święta Bożego Narodzenia, odpowie: zdobywanie bramek jest fajne, ale Boże Narodzenie jest częściej...

Warto przypomnieć, że olsztynianie na wyjeździe ostatni raz wygrali w sierpniu zeszłego roku w Stalowej Woli. Efekt jest taki, że umocnili się w strefie spadkowej, co zapewne wzbudziło duże zainteresowanie

W czterech ligowych meczach trener Bartosz Tarachulski zdobył tylko jeden punkt, w efekcie stracił pracę

m.in. w Wikielcu, Białej Piskiej i Łowiczu.

- Nasza sytuacja w tabeli jest trudna, ale nie poddajemy się - powiedział po meczu trener Tarachulski. - Jest jeszcze wiele spotkań do rozegrania, więc liczę na to, że drużyna się podniesie i nastąpi przełamanie. Mam nadzieję, że już w Chojnicach.

My też mamy taką nadzieję, z tym że mecz z Chojniczanką nie jest już problemem Tarachulskiego, bowiem w czwartek za porozumieniem stron władze Stomilu rozwią-

zały z nim umowę. W mediach społecznościowych klubu ukazało się krótkie oświadczenie: „Z dniem 14 marca 2024 roku Bartosz Tarachulski przestał pełnić funkcję pierwszego trenera Stomilu Olsztyn. Umowa została rozwiązana za porozumieniem stron. Bartosz Tarachulski w grudniu 2023 roku przejął drużynę po trenerze Januszu Bucholcu. „Dumę Warmii” poprowadził w 4 meczach 2. Ligi, notując bilans: 3 porażek i 1 podział punktów. Obowiązki pierwszego szkoleniowca w najbliższym spotkaniu

przejmie Grzegorz Lech. Trenerze, dziękujemy za pracę w Stomilu Olsztyn i życzymy powodzenia”!

Tym samym przed Grzegorzem Lechem trudne zadanie, bo Chojniczanka to czołowy zespół II ligi z aspiracjami na awans. Domowy bilans ekipy z Chojnic to pięć zwycięstw, pięć remisów i porażka z Pogonią, z kolei Stomil na wyjeździe dwa razy wygrał, a z pozostałych dziewięciu meczów wrócił na tarczy.

Początek niedzielnego spotkania o godzinie 17.

ARTUR DRYHNYCZ, EM

• **Inny wynik zaległego meczu**: GKS Jastrzębie - KKS 1925 Kalisz 1:1 (0:1).
• **24. kolejka, piątek**: Skra Częstochowa - Olimpia Grudziądz (19), Wisła Puławy - Sandecja Nowy Sącz (20);
sobota: Zagłębie II Lubin - Lech II Poznań (13); **niedziela** Chojniczanka Chojnice - Stomil Olsztyn (17), Stal Stalowa Wola - KKS 1925 Kalisz (19:30), Pogoń Siedlce - Polonia Bytom (12), GKS Jastrzębie - Olimpia Elbląg (14), Radunia Stężyca - Kotwica Kołobrzeg (14); **poniedziałek**: ŁKS II Łódź - Hutnik Kraków (18:15).

PO 22 KOLEJKACH		
1. Kalisz	42	37:21
2. Kotwica	41	45:31

3. Pogoń	40	38:30
4. Radunia	35	30:28
5. Stal	34	25:25
6. Chojniczanka	34	31:29

7. Hutnik	33	33:31
8. ŁKS II	32	36:33
9. Zagłębie II	32	35:33
10. Lech	32	28:35
11. Skra	31	29:26
12. Olimpia E.	30	28:30
13. Polonia	29	28:31
14. Jastrzębie	26	25:31

15. Wisła	25	31:33
16. Stomil	24	21:31
17. Olimpia G.	21	24:33
18. Sandecja	21	23:36

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW\\ Borussia Dortmund po zwycięstwie 2:0 nad PSV Eindhoven i Atletico Madryt, które w rzutach karnych wyeliminowało Inter Mediolan, to ostatni ćwierćfinałista Champions League. W 1/4 finału wystąpią też: Manchester City, Real Madryt, Barcelona, Arsenal Londyn, Bayern Monachium i PSG. Borussia musiała wygrać na Signal Iduna Park po remisie 1:1 w Eindhoven. I już w trzeciej minucie objęta prowadzeniem, gdy Jadon Sancho płaskim strzałem blisko lewego słupka umieścił piłkę w bramce. To drugi gol Anglika wypożyczonego z Manchesteru United po powrocie do klubu, w którym grał w latach 2017-21. Gospodarze jeszcze w pierwszej połowie stworzyli

kolejne dobre okazje. Donyell Malen i Julian Brandt zostali jednak powstrzymani przez argentyńskiego bramkarza PSV Waltera Beniteza. W 77. minucie Marco Reus postąpił dośrodkowaniem z rzutu wolnego, a Niclas Füllkrug uderzył bez przyjęcia i umieścił piłkę w bramce. Po analizie VAR okazało się, że niemiecki napastnik był na spalonym i gol został anulowany. Wynik w doliczonym czasie gry ustalił Reus, który wykorzystał błąd obrońców PSV i z zimną krwią podwyższył na 2:0. Borussia Dortmund jest drugim niemieckim klubem, który awansował do 1/4 finału Champions League. Wcześniej udział w tej fazie rozgrywek zapewnił sobie Bayern Monachium po wyeliminowaniu Lazio Rzym.

Radość piłkarzy Atletico Madryt po wyeliminowaniu Interu Mediolan

Natomiast w Madrycie spisujący się doskonale w lidze włoskiej Inter musiał bronić skromnej zaliczki z pierwszego spotkania z Atletico (1:0). Na Wanda Metropolitano, w meczu prowadzonym przez Szymona Marciniaka, pierw-

szy cios wyprowadzili goście. Nicolo Barella w 33. min podał do pole karne, a Federico Dimarco pokonał słoweńskiego bramkarza Jana Oblaka. Odpowiedź Atletico była jednak błyskawiczna, bo dwie minuty później wyrównał

Francuz Antoine Griezmann. W drugiej połowie gospodarze przeważali, ale zawodnicy Interu skutecznie się bronili. Aż do 87. min, gdy Koke podał prostopadłe do pole karne, a wprowadzony niedawno na boisko Holender Memphis Depay strzelił gola, który oznaczał dogrywkę, choć jeszcze w doliczonym czasie Rodrigo Riquelme mógł podwyższyć na 3:1. Dogrywka nie przyniosła zmiany rezultatu i podobnie jak we wtorek w Londynie (Arsenal - FC Porto) konieczne były rzuty karne. W drugiej serii Chilijczyk Alexis Sanchez z Interu trafił w Oblaka, a Saul Niguez strzelił wprost w Yanna Sommera. Następnie Słoweniec obronił strzał Davy'ego Klaassena i po trafieniu Riquelme

Atletico było bliżej awansu. W piątej serii jedenastki nie wykorzystał argentyński napastnik Interu Lautaro Martinez i skończyło się 3-2. Tym samym w ćwierćfinałach LM znalazły się trzy ekipy hiszpańskie, po dwie niemieckie i angielskie oraz francuski rodzynek - Paris Saint-Germain. W składach ósemki, która pozostała w rywalizacji o Puchar Europy, są dwaj polscy piłkarze - napastnik Barcelony Robert Lewandowski i obrońca Arsenalu Jakub Kiwior. Losowanie par ćwierćfinałowych i półfinałowych zaplanowano na dzisiaj. Pierwsze mecze 1/4 finału odbędą się 9 i 10 kwietnia, a rewanże - tydzień później. Finał zostanie rozegrany 1 czerwca na londyńskim Wembley.

- Jak pan ocenia szanse reprezentacji Polski w barażach o Euro 2024? Zwłaszcza pod kątem ewentualnego finału na wyjeździe, bo w półfinale 21 marca w Warszawie z Estonią kadra Michała Probiezja będzie zdecydowanym faworytem...
- Od strony organizacyjnej PZPN zapewnił drużynie komfortowe warunki przygotowań. Wszystko jest dopięte na ostatni guzik. Wynik sportowy zależy już wyłącznie od piłkarzy i sztabu szkoleniowego. Im bliżej 21 marca, tym więcej mamy w sobie emocji. Gdybyśmy nie wygrali z Estonią... Nie, ja tego nie biorę nawet pod uwagę. Na pewno jesteśmy myślami już przy drugim meczu. Oczywiście piłka jest nieobliczalna, uczy pokory i do każdego przeciwnika trzeba podchodzić przygotowanym na sto, a nawet dwieście procent.

Nie ma już słabych drużyn. Mieliliśmy przykład z Mołdawią. W dwóch meczach z tym rywalem straciliśmy pięć punktów. Gdyby nie to, dzisiaj nie rozmawialibyśmy o barażach. Ale już nie cofniemy czasu. Musimy się lepiej przygotować. Wierzę w nasz zespół i liczę na wsparcie kibiców.

- W porównaniu z jesiennymi meczami reprezentacji sytuacja wygląda znacznie lepiej. Formę strzelecką odzyskali Robert Lewandowski i Krzysztof Piątek, po kontuzji wrócił Jakub Moder, po zawieszeniu Bartosz Salamon, a po występach w USA we Włoszech odnalazł się Karol Świdorski. Podziela pan ten optymizm?

- Jeżeli chodzi o formację ataku, to zawsze mieliśmy w niej kilku dobrych zawodników. W bramce też mamy świetnych specjalistów... Sytuacja, o której pan wspominał – owszem, dzisiaj to wygląda optymistycznie, ale finał barażu jest za dwa tygodnie. I teraz trudno spekulować, jak będzie wówczas z formą i zdrowiem zawodników. Mam nadzieję, że unikniemy takich kłopotów jak jesienią, gdy trener Probiez nie mógł skorzystać z kilku kontuzjowanych piłkarzy.

- Już raz za pana kadencji Polska awansowała z barażu na wielki turniej – w marcu 2022 roku na mistrzostwa świata po wygranej w Chorzowie ze Szwecją 2:0. Kiedy pan był spokojniejszy o wynik – wówczas czy teraz?

- Jeśli ktoś pracuje w piłce, klubowej czy reprezen-

Cezary Kulesza (z lewej) i Łukasz Wachowski podczas pożegnania Kubę Błaszczykowskiego

tacyjnej, to tego spokoju nigdy nie ma. Zawsze jest niepokój. U każdego zapewne różny poziom emocji, ale my cały czas jesteśmy „pod prądem”. Zwycięski baraż ze Szwecją? To już przeszłość. Patrzymy na to, co tu i teraz.

- Kogo – w razie zwycięstwa nad Estonią – wolalby pan w finale barażowym? Walię czy Finlandię?
- Wolę ten zespół, który pokonamy w finale.
- Jak wygląda kwestia ewentualnych nagród za awans na Euro? Czy fakt, że nie został wywalczony bezpośrednio, a może być przez baraże, wpłynie np. na wysokość tych premii?

- U nas premie dla piłkarzy są za określony wynik. A tutaj takim wynikiem jest awans. Nie rozróżniamy, czy doszło do niego bezpośrednio, czy poprzez baraże.

- A czy piłkarze będą jeszcze dodatkowo motywowani finansowo przed barażami?
- Okwestii premii meczowych rozmawiamy z radą drużyny. Ale jak wspominałem, będziemy wynagradzać piłkarzy i dostaną premie jedynie za awans.

- Udział w Euro 2024 to duży zastrzyk gotówki od UEFA – co najmniej dziewięć milionów euro. Jak bardzo, w razie porażki w barażach, ta strata może być odczuwalna dla PZPN?

- Budżet na 2024 rok został już wcześniej ustalony. Nie mamy w nim uwzględnionej ewentualnej premii od UEFA. Jeśli awansujemy, będą to dodatkowe pieniądze dla PZPN. Nie jesteśmy od nich w niczym uzależnieni.

- A jak ewentualny brak awansu wpłynąłby na polski futbol? Od Euro 2016 kadra narodowa grała w każdym

dużym turnieju. Sekretarz generalny związku Łukasz Wachowski powiedział na zjeździe PZPN w październiku, gdy padło takie pytanie, że „obudzilibyśmy się w innej rzeczywistości”.

- Zgadza się z tym stwierdzeniem. Duże turnieje to radość dla kibiców, ale też ogromny wpływ na nasz futbol. Chłopcy i dziewczęta zapisują się do klubów, zaczynają trenować, próbują swoich sił w piłce. A każdy sukces dorosłej reprezentacji, awans na wielki turniej, dopinguje tych młodych ludzi. Trudno nawet mówić

- Nie dzielimy skóry na niedźwiedziu, bo ten niedźwiedź jeszcze biega po lesie. Skupmy się na tym, żeby awansować, a później zostanie wybrany ośrodek. Dla wszystkich uczestników mistrzostw Europy wystarczą baz w Niemczech. Jeżeli chodzi o logistykę, zawsze jesteśmy świetnie przygotowani.

- Mamy za to jasność w kwestii grupy Ligi Narodów. Jesienią reprezentacja zagra z atrakcyjnymi rywalami: Chorwacją, Portugalią i Szkocją. Wiadomo już, gdzie odbędą się domowe mecze?

chciałbym jednak składać konkretnych deklaracji.

- Od kilku tygodni odwiedza pan Wojewódzkie Związki Piłki Nożnej. To realizacja wcześniejszych obietnic czy początek kampanii przed wyborami w 2025 roku?

- Kampania wyborcza jeszcze daleko. Tak wcześniej się jej nie robi... Były już dawno temu ustalenia, że po dwóch latach mojej kadencji odwiedzę wszystkie związki wojewódzkie, porozmawiam o rozwoju polskiej piłki na szczeblu regionalnym. I tak zrobiłem.

- Wybory to może odległy termin, ale coraz głośniejsze o pana ewentualnych kontrkandydatach, m.in. wywodzących się z obecnych władz PZPN, np. spośród wiceprezesów. Odczuwa pan jakąś wewnętrzną opozycję w federacji?

- Ja tego nie zauważyłem. Jeżeli media tak piszą, to warto zapytać osoby zainteresowane. Nie chciałbym się za nie wypowiadać, bo nie wiem, co myślą na ten temat i czy rzeczywiście te osoby powiedziały dziennikarzom o chęci kandydowania.

- Ale pan oczywiście będzie kandydować?

- Czas na takie decyzje jeszcze przyjdzie. Dzisiaj można tylko spekulować. Teraz skupiam się na barażach o Euro 2024.

owane środki z UEFA, które nam pomogą. Co również ważne, będziemy sami taki ośrodek utrzymywać. Większość federacji w Europie posiada taki ośrodek, nawet Liechtenstein.

MY JESTEŚMY DUŻYM KRAJEM, CHWALIMY SIĘ PIĘKNYMI STADIONAMI, A NIE MAMY BAZY TRENINGOWEJ DLA REPREZENTACJI POLSKI. WYSTARCZY, ŻE PRZYJDĄ GORSZE WARUNKI POGODOWE I NIE MOŻEMY ZNALEŹĆ W WARSZAWIE ODPOWIEDNIEGO BOISKA DO TRENINGU.

Mamy łącznie 17 reprezentacji, licząc z futsalem, piłką młodzieżową i kobietą. Obecnie wydajemy około 37 milionów złotych na te wszystkie reprezentacje oraz Szkołę Trenerów. Amając taki ośrodek, byłibyśmy płatnikiem sami dla siebie. Jeżeli będzie możliwość jakiegokolwiek pomocy ze strony państwa, na pewno z tego skorzystamy.

- Czy wobec ostatnich wydarzeń bierzecie pod uwagę również inną lokalizację niż Otwock?

- Mamy wszystko przygotowane, jeżeli chodzi o Otwock. Gdyby była taka wola i chęć, to na pewno można byłoby powrócić do tego tematu. A jeżeli nie, to trzeba będzie składać nowy wniosek i myśleć o czymś innym. Dla nas najważniejszą sprawą jest, aby taki ośrodek powstał, bo jest on zwyczajnie potrzebny i będzie służył wielu pokoleniom zawodników, sędziów oraz trenerów. Jesteśmy otwarci na dialog i szukanie skutecznych rozwiązań w tej sprawie.

- Dawno nie było w polskiej ekstraklasie przypadku, żeby w połowie rundy rewanżowej aż sześć klubów miało realne szanse zdobycia mistrzostwa Polski. I bardzo trudno wskazać faworyta.

A kogo pan typuje?

- Nie będę się bawić w typowanie, bo piłka jest bardzo przekorna. Popatrzmy na poprzednią kolejkę. Aktualny mistrz kraju Raków grał z niżej notowaną Puszczą prowadził, miał przewagę jednego zawodnika i... zremisował. Legia traci punkty w zaskakujący sposób. Kilka kolejek temu prowadziła w Kielcach z Koroną 3:1 i skończyło się 3:3. W ostatni weekend wielu pretendentów straci-

FUTBOL JEST NIEOBLICZALNY I UCZY POKORY

CEZARY KULESZA PRZYZNAJE ŻE BRAK AWANSU NA EURO 2024 OZNACZAŁBY DLA POLSKIEGO FUTBOLU „ZUPEŁNIE INNĄ RZECZYWISTOŚĆ”, JEDNAK PREZES POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ NIE BIERZE POD UWAGĘ PORAŻKI W PÓŁFINALE BARAŻOWYM Z ESTONIĄ.

o jakiejś skali porównawczej. Na pewno dla polskiej piłki brak awansu to byłaby zupełnie inna rzeczywistość. Musimy zrobić wszystko, żeby pojechać na Euro 2024.

- PZPN wybrał wstępnie trzy lokalizacje pod kątem ewentualnej gry w Niemczech. Największe prawdopodobieństwo – okolice Bremy lub Berlin. Czy można coś więcej ujawnić?

- Jeszcze się nad tym nie zastanawialiśmy. Decyzje na pewno zapadną w najbliższych tygodniach.

- Pan wolalby Warszawę, która z finansowego punktu widzenia jest najbardziej korzystna, biorąc pod uwagę pojemność PGE Narodowego?

- Tutaj jest największy stadion, ale zobaczymy... Być może któryś z meczów rozegramy poza stolicą. Nie

- Jak wygląda obecnie perspektywa powstania ośrodka szkoleniowego PZPN w Otwocku po decyzji ministra sportu i turystyki unieważniającej współfinansowanie budowy?

- Będziemy cały czas się starać. Jeżeli będzie nowy program, to na pewno do niego przystąpimy. Posiadamy środki własne, żeby po części sfinansować taką bazę. Mamy też zagwaran-

ło punkty. Pogoń Szczecin przegrała u siebie z Zagłębiem Lubin 0:2, a pewnie wszyscy kibice myśleli, że zwycięży. Lech Poznań też się zaciął...

- Nie strzelił gola od 450 minut, licząc z Pucharem Polski...

- No właśnie. Atak na tytuł mistrza Polski idzie faworytowi bardzo wolno. Góra tabeli jest spłaszczona, a po minionej kolejce mógł być tam jeszcze większy ścisk. Do końca będzie duża rywalizacja. Na dodatek czołówka gra jeszcze między sobą.

Kto wytrzyma ciśnienie i będzie w znakomitej formie w decydującym momencie sezonu, sięgnie po tytuł. Cieszą mnie te emocje, liga przyciąga coraz więcej kibiców.

- W miarę upływu sezonu, a na pewno po jego zakończeniu, powrócą rozmowy na temat przepisów o młodzieżowcu w ekstraklasie. Większość klubów jest za zniesieniem obecnego przepisu. A PZPN?

- Wiem, że kluby chciałyby grać bez żadnych obciążeń. Ale co w zamian? Każdy przepis można zdjąć, tylko za chwilę może być tak, że nie zobaczymy w drużynie żadnego Polaka. Dlatego oczekujemy konkretnej deklaracji, co zamiast tego przepisu. Oczywiście trzeba rozmawiać. Słuchamy, co mówi piłkarskie środowisko klubowe. Prezesi i zwłaszcza trenerzy nie chcą mieć ograniczeń. Amy wiemy, że jeśli tego przepisu nie będzie, to stracą na tym nasze reprezentacje młodzieżowe.

- A propos piłki juniorskiej. W 2023 roku polski futbol osiągał sukcesy. Najwięcej mówiono o kadrze do lat 17, która dotarła do półfinału mistrzostw Europy. Pod koniec roku spisała się jednak znaczenie gorzej w mistrzostwach świata w Indonezji...

- Ci chłopcy pokazali, że potrafią grać w piłkę. Dotarli do półfinału na Węgrzech, gdzie przegrali z drużyną niemiecką, która nas zdominowała fizycznie. Ale uzyskaliśmy przepustkę na mundial. Poleciało 21 piłkarzy i – jak wiemy – czterech wróciło, ukaranych dyscyplinarnie za złe zachowanie. FIFA nie pozwoliła nam uzupełnić tej kadry. Zostało więc 17 piłkarzy, w tym trzech bramkarzy. Przed niektórymi meczami zawodnicy narzekali na dolegliwości zdrowotne, także żołądkowe. Ale zacisnęli zęby i grali. Nie zdobyliśmy

żadnego punktu. To nauka dla piłkarzy i dla nas, która jednak nie powinna przesłonić obrazu naszej piłki młodzieżowej. Mamy naprawdę ciekawe zaplecze.

- W ostatnim czasie głośno było w mediach o sprawie klubu Stomilanki Olsztyn. Były zawodniczki oskarżyły władze klubu o zaległości finansowe i niewłaściwe traktowanie. Podjął pan decyzję o odwołaniu Dariusza Maleszewskiego ze składu Komisji ds. Piłkarstwa Kobiecego. Mielście wcześniej niepokojące sygnały z Olsztyna?

- Nie. Do nas nie docierało. Może tylko gdzieś do prezesa klubu, a on dalej już tego nie przekazywał. Jak widzę, zawodniczki już nie wytrzymały napięcia i całej tej sytuacji. Powiedziały o tym publicznie. Szybko zareagowaliśmy. Teraz sprawę wyjaśniają nasze organy dyscyplinarne, czyli Komisja Dyscyplinarna oraz Adam Gilarski (Rzecznik Dyscyplinarny PZPN – red.). Tę sprawę trzeba szczegółowo sprawdzić. A wiem, że pan Gilarski robi to bardzo sumiennie. Pragnę zapewnić, że osoby pokrzywdzone nie zostaną pozostawione w tej sytuacji same. Wyjaśnimy tę sprawę do końca.

- TVP będzie od nowego sezonu pokazywać – na mocy umowy z PZPN – m.in. rozgrywki Pucharu Polski i I ligi. Szefem TVP Sport został niedawno były rzecznik PZPN i reprezentacji Jakub Kwiatkowski, z którym federacja rozstała się w grudniu, na dodatek w niezbyt przyjaznych okolicznościach. Czy może to wpływać na obecne relacje PZPN z TVP?

- Zapewniam, że z naszej strony przeszłe zdarzenia nie będą w żaden sposób wpływać na obecną współpracę. Patrzymy w przyszłość, będziemy realizować zapisy wynikające z umowy i jestem pewien, że tak samo postąpi druga strona. Mamy do siebie szacunek, jesteśmy profesjonalistami. Nie ma z naszej strony jakichś złośliwości. Zresztą już mieliśmy okazję się spotkać. Podkreślam – z mojej strony nie ma żadnego problemu. A jeśli chodzi o umowę, jesteśmy zadowoleni, podobnie jak kluby, bo transmisje meczów I ligi będą docierać do ponad 90 procent gospodarstw domowych. Działaczom klubów łatwiej będzie znaleźć nie tylko lokalnych, ale też ogólnokrajowych sponsorów.

ZWYCIĘSKIE JASTRZĘBIE BLIŻEJ FINAŁU

SIATKÓWKA\\\ Jastrzębski Węgiel po zwycięstwie nad Ziraatem Bankasi Ankara i Itaz Trentino po wygranej z Cucine Lube Civitanova są bliżej finału Ligi Mistrzów. Rewanże zostaną rozegrane 20 i 21 marca.

• **Jastrzębski Węgiel**
- Ziraat Bank Ankara 3:0 (25:13, 25:18, 30:28).

JASTRZĘBIE: Toniutti, Fornal, Gladyr, Huber, Patry, Sedlacek, Popiwczak (libero) oraz Sclater
MVP: Patry (Jastrzębie)

W jastrzębskim klubie zastanawiano się, czy w ekipie z Ankary znajdzie się jej gwiazdor, przyjmujący Matthew Anderson. Amerykanin wyszedł na rozgrzewkę, ale w meczu nie wystąpił.

Spotkanie zaczęło się od małej wpadki organizacyjnej, bowiem nie został odegrany hymn Ligi Mistrzów. Za to siatkarze polskiej drużyny dali „koncert” w pierwszym secie, bo pozwolili rywalom na zdobycie zaledwie 13 punktów. W drugim secie było podobnie, ale po

Jean Patry - najlepszy zawodnik środowego meczu Ligi Mistrzów

widowiskowym bloku Tomasza Fornala zespół trenera Marcelo Mendez wygrał do 18.

Inaczej przebiegała trzecia partia, bo na początku prowadził Ziraat (4:1, 10:6), a gospodarze zostali zmuszeni do odrabiania strat. Wyrównał zagrywką

Francuz Jean Patry (12:12), później jastrzębianie złapali rytm i kiedy było 24:22 kibice wstali czekając na ostatni punkt. Okazało się, że musieli sporo poczekać, bo zespół turecki, przy trudnej zagrywce Wouterata Ter Maata, zdobył trzy punkty z rzędu i miał piłkę setową. Osta-

tecznie jednak po autowym ataku Holendra Benniego Tuinstry ze zwycięstwa cieszyli się jastrzębianie.

MVP spotkania został atakujący Patry, który zdobył 20 punktów. Rok temu jastrzębianie dotarli do finału Ligi Mistrzów, ale w Turynie przegrali 2:3 z ZAKSĄ Kędzierzyn-Koźle 2:3.

- Nie oczekiwałem żadnego konkretnego wyniku. Chciałbym po prostu wygrać i cieszyć się, że to zrobiliśmy – powiedział trener Jastrzębskiego Węgla Marcelo Mendez.

- Ziraat to naprawdę bardzo dobry zespół, ze świetnymi zawodnikami. Jestem szczęśliwy, że skończyło się 3:0, bo to ważne przed rewanżem (20 marca - red.).

• **Wynik drugiego półfinału:** Itas Trentino - Cucine Lube Civitanova 3:1 (25:17, 16:25, 25:18, 25:23).

SPRINTEM

LEKKA ATLETYKA\\\ Mistrz olimpijski i rekordzista świata w skoku o tyczce Armand Duplantis na igrzyska olimpijskie w Paryżu szykuje nowy, sztywniejszy sprzęt.

„Podczas wywiadów i konferencji prasowych jest bardzo miły i skromny przypominając grzecznego chłopaka z sąsiedztwa, lecz rozpoczynając kolejny konkurs zamienia się w kogoś innego, a jego oczy stają się mordercze jak u Supermana” - opisał Szweda dziennik „Expressen”.

„Zamieniam się w wojownika, który stacza pojedynki z najstraszniejszymi typami, które istnieją tylko w mojej głowie i za każdym razem chcę ich zabić. Rywale, których znam i z którymi spotykam się na kolejnych zawodach to przyjaciele, lecz wyimaginowani rywale to potwory i olbrzymy, tak jak u Don Kichota. Różnica jest jednak taka, że ja nie walczę z wiatrakami, lecz z konkretną poprzeczką, której mówię: ja ci jeszcze pokażę” - powiedział tyczkarz gazecie.

Duplantis już siedem razy poprawiał rekord świata, który obecnie wynosi 6,23 m. Zapowiedział kolejne próby jego pobicia jeszcze przed igrzyskami w Paryżu (26 lipca - 11 sierpnia). Szczerze mówiąc na Paryż już mam przygotowane nowe sztywniejsze tyczki. Jeszcze ich nie używałem, lecz są gotowe na wynik 6,30” - wyjaśnił.

Urodzony i wychowany w USA 24-letni Duplantis od 2015 roku reprezentuje Szwecję, której obywatelstwo otrzymał ze względu na pochodzenie matki. Jest dzisiaj ikoną szwedzkiego sportu i w popularności może się mierzyć tylko z byłym napastnikiem AC Milan Zlatanem Ibrahimovicem.

Triumfował w mistrzostwach świata w 2022 roku w Eugene i ubiegłorocznych w Budapeszcie oraz dwukrotnie w mistrzostwach Europy - w Berlinie (2018) i Monachium (2022). Jest halowym mistrzem świata z Belgradu (2022) i Europy z Torunia (2021). W marcu zdobył złoty medal halowych MŚ w Glasgow.

SIATKÓWKA\\\ W poniedziałek Indykpol AZS rozegra w Uranii bardzo ważny mecz z Cuprum Lubin. Będzie to zarazem pierwszy w historii nowej Uranii „Mecz Warmiński”, bowiem na trybunach zasiądzie 1000 dzieci i młodzieży z gmin i miast, które współpracują z klubem w ramach Programu Partnerstwa Regionalnego.

Początek poniedziałkowego spotkania o godz. 17:30. Bilet normalny - 40 złotych, ulgowo dla dzieci i młodzieży (do 26. roku życia) - 30 złotych. Wejściówki dostępne są wyłącznie online.

• **26. kolejka PlusLigi, piątek:** Skra Bełchatów - GKS Katowice (17.30), Asseco Resovia Rzeszów - Czarni Radom (20.30); **sobota:** Jastrzębski Węgiel - Projekt Warszawa (20.30); **niedziela:** ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Trefl Gdańsk (18), Aluron Warta Zawiercie - Ślepsk Suwałki (20.30); **poniedziałek:** Indykpol AZS Olsztyn - Cuprum Lubin (17.30); **wtorek:** Norwid Częstochowa - Barkom Łwów (20.30); **mecz rozegrany awansem:** Stal Nysa - LUK Lublin 1:3 (21:25, 25:21, 25:27, 23:25).

PO 25 KOLEJKACH		
1. Jastrzębski	64	67:21
2. Projekt*	59	63:21
3. Warta	59	66:27
4. Resovia	49	61:37
5. LUK**	47	58:45
6. Trefl	45	54:41
7. ZAKSA	38	46:43
8. Indykpol AZS	38	48:48

9. Stal**	37	50:53
10. Skra*	33	44:49
11. Barkom	30	41:54
12. Częstochowa	23	32:62
13. Ślepsk	22	31:58
14. Katowice	22	35:61
15. Cuprum	19	31:63
16. Czarni	15	21:65
* mecz mniej ** mecz więcej		

FUTSAL\\\ W 26. kolejce Ekstraklasy prowadzący w tabeli Constract Lubawa podejmie Widzew Łódź (niedziela, g. 18).

TENIS STOŁOWY\\\ W niedzielę o godz. 16 w Działdowie rozpocznie się mecz Superligi Dekorglass - Polski Cukier Gwiazda Bydgoszcz, natomiast we wtorek do Działdowa przyjedzie Dąb Bogoria Grodzisk Mazowiecki (g. 17). Oba mecze będą miały olbrzymi wpływ na końcowy układ tabeli i zestaw par w play-offach.

GRUPA MISTRZOWSKA		
1. Bogoria	33	36:12
2. Gwiazda	29	32:18
3. Dekorglass	28	33:17
4. Polonia	21	29:2
5. Dojlidy	20	24:23
6. Olimpia-Unia	18	24:28

PIŁKA NOŻNA\\\ W 21. kolejce III ligi w sobotę o godz. 14 GKS Wiekielec podejmie Unia Skierniewice, a Concordia Elbląg na wyjeździe zagra z Olimpią Zambrów.

• **17. kolejka IV ligi, sobota:** Stomil II Olsztyn - Tęcza Biskupiec (12:30), Znicz Biłgoraj - Mrągowia Mrągowo (14), Jeziorak Iława - Polonia Lidzbark Warmiński (15), DKS Dobrze Miasto - Constract Lubawa (15), Motor Lubawa - Granica Kętrzyn (15), Polonia Iłowo - Mazur Etka (15); **niedziela:** Rominta Gołdap - Mamry Giżycko (14), Olimpia II Elbląg - Olimpia Olsztyn (14).

VIII KONGRES PRZYSZŁOŚCI SAMORZĄDY I GOSPODARKA 2024

9.00-11.00 – OFICJALNA CZĘŚĆ – SALA CONCORDIA

Powitanie gości oraz wystąpienia Partnerów

Wręczenie statuetek: MARKI WARMII I MAZUR 2024 | CZEMPIONY BIZNESU 2023 | NAJPOPULARNIEJSZY SAMORZĄDOWIEC 2024

SALA CONCORDIA

- 11.00-12.30 SAMORZĄDY | Olsztyn 2024-2029 – miasto przyszłości**
- Robert Szewczyk, Przewodniczący Rady Miasta Olsztyna, kandydat na Prezydenta Olsztyna
 - Czesław Jerzy Małkowski, radny Olsztyna, kandydat na Prezydenta Olsztyna
 - Monika Rogińska-Stanulewicz, radna Olsztyna, kandydatka na Prezydenta Olsztyna
 - Marcin Możdżonek, kandydat na Prezydenta Olsztyna
 - Grzegorz Smoliński, kandydat na Prezydenta Olsztyna
 - Bartosz Grucela, kandydat na Prezydenta Olsztyna
- moderator: Igor Hrywna
- 12.30-13.30 ENERGETYKA | Od śmieci do atomu**
- Urszula Paślawska, Poseł na Sejm RP
 - Maciej Romanowski, Starosta Elbląski
 - Jacek Wiśniowski, Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego
 - Ryszard Niedziółka, Burmistrz Kętrzyna
 - Wojciech Płachetka, Dyrektor Generalny XOOG Kłastrów Energii PSA
- moderator: Andrzej Mielnicki
- 13.30-14.30 BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE | Wojsko – to nie tylko bezpieczeństwo, to istotny element napędowy gospodarki**
- Marcin Kulasek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych
 - Marek Budzisz, historyk, publicysta, ekspert ds. Rosji i postsowieckiego Wschodu
 - Karol Motyka, Starosta Braniewski
 - por. mgr Agnieszka Pasko, Dyrektor Centrum Edukacji Mundurowej w Elku
 - ppłk Paweł Supiński, Dowódca 44 Batalionu Lekkiej Piechoty Obrony Terytorialnej w Elku
- moderator: Mariusz Korpolański
- 14.30-16.00 PRZYSZŁOŚĆ WARMII I MAZUR | Perspektywy rozwoju Warmii, Mazur i Powiśla**
- Gustaw Marek Brzezina, Senator RP
 - Mateusz Szauer, Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski
 - dr hab. Anita Frankowiak, prof. UWM, Pełnomocnik Wojewody Warmińsko-Mazurskiego ds. Protokołu Dyplomatycznego
 - Lidia Wójtowicz, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego
 - Jacek Kosmala, Burmistrz Nidzicy
 - Józef Blank, Burmistrz Nowego Miasta Lubawskiego
- moderator: Igor Hrywna
- 16.00-17.00 KOBIECY | Współczesne kobiety – kompetentne liderki**
- Olga Semeniuk-Patkowska, Poseł na Sejm RP
 - dr hab. Anita Frankowiak, prof. UWM, Pełnomocnik Wojewody Warmińsko-Mazurskiego ds. Protokołu Dyplomatycznego
 - Wioletta Śląska-Zyśk, Dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Centrum Chorób Płuc w Olsztynie
- moderator: Zuzanna Leszczyńska

SALA NAUTICA 1

- 11.00-12.00 RYNEK PRACY | Młodzi na rynku pracy – przełamywanie schematów**
- Bożena Piątek, Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie
 - Łukasz Michnik, Rzecznik Prasowy Nowej Lewicy
 - Jolanta Agata Opaluch, Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. J. Śniadeckiego w Elku
 - Radosław Typa, przedsiębiorca, kierowca rajdowy
 - Krzysztof Karwowski, Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Szczytnie
- moderator: Beata Januszczyk, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Szczytnie
- 12.00-13.00 BIZNES | Start-up to niezależność, innowacyjność czy ryzyko? I co dalej, aby rozwijać swój biznes?**
- Agnieszka Stajszczak, p.o. Dyrektor Biura, Starszy Specjalista ds. Współpracy z Przedsiębiorcami, Polska Agencja Rozwoju Przemysłu Biuro Regionalne w Olsztynie
 - Krzysztof Komosa, Wiceprezes OZEOS Sp. z o.o.
 - Patryk Kamiński, pomysłodawca i współzałożyciel start-upu Waterly
- moderator: Bartosz Gołębiowski
- 13.00-14.00 RYNEK PRACY | Mazury – idealne miejsce do workation**
- Agnieszka Pietrowicz, Dyrektor Parku Naukowo-Technologicznego w Elku
 - Piotr Pancer, Dyrektor Suskiego Ośrodka Kultury
 - Piotr Burczyk, Z-ca Dyrektora Departamentu Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego
 - Hubert Górski, Fundacja Wsparcia Nauki i Biznesu
- moderator: Paweł Tomkiewicz
- 14.00-14.45 KOBIECY | W zgodzie z samą sobą**
- Jola Taperek, certyfikowana trenerka mentalna, dyplomowana trenerka biznesu i mentorka
 - Ewa Najmowicz, trenerka fitness
- moderator: Anna Głazek
- 14.45-15.45 SPOTKANIE AUTORSKIE | Polityka międzynarodowa - spotkanie z autorem**
- Marek Budzisz, historyk, publicysta, ekspert ds. Rosji i postsowieckiego Wschodu
- moderator: Maciej Matera
- 15.45-16.45 DEWELOPERSTWO | Perspektywy lokalnego rynku nieruchomości na tle Polski**
- Andrzej Bogusz, Prezes Arbet Investment Group
 - Beata Dąbrowska, ekspert finansowy, NOTUS Finanse SA
 - Renata Zawadzka, agent nieruchomości, Freedom Nieruchomości Sp. z o.o.
 - Grzegorz Gosk, Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu STBU Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o.
 - Grzegorz Michalecki, Członek Zarządu Banku Spółdzielczego w Szczytnie
- moderator: Ada Romanowska
- 16.45-17.45 PROMOCJA REGIONU | Szlakiem Świętej Warmii przez powiat olsztyński**
- Andrzej Abako, Starosta Olsztyński
 - Monika Sztorc, przewodniczka turystyczna
 - Jakub Wilk, ZULI Miodosytia Warmińska

SALA NAUTICA 2

- 11.00-12.00 EKOLOGIA – EKONOMIA | 3E, czyli Elk – Ekonomia – Ekologia**
- Tomasz Andrukiewicz, Prezydent Elku
 - Wojciech Dziekoński, Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Elku Sp. z o.o.
 - Waldemar Klimach, Główny Energetyk Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Elk
- moderator: Paweł Tomkiewicz
- 12.00-13.00 KOBIECY | Empatyczna Liderka – jak w miejscu pracy kształtować odporność psychiczną i dbać o dobrostan mentalny swój i zespołu**
- Jola Taperek, certyfikowana trenerka mentalna, dyplomowana trenerka biznesu i mentorka
 - Bożena Rogowska, coach
 - Marta Kamińska, Wójt Gminy Barciany
- moderator: Anna Głazek
- 13.00-14.00 EDUKACJA | Warsztaty STEAMowe dla nauczycieli**
- Monika Lentacz, Dyrektorka NODN Cyfrowy Dialog
 - Karol Zieliński, Trener Kompetencji Cyfrowych, Cyfrowy Dialog
- moderator: Monika Lentacz
- 14.00-15.00 EDUKACJA | Warsztaty STEAMowe dla nauczycieli**
- Monika Lentacz, Dyrektorka NODN Cyfrowy Dialog
 - Karol Zieliński, Trener Kompetencji Cyfrowych, Cyfrowy Dialog
- moderator: Monika Lentacz
- 15.00-16.00 WSPÓLNA EUROPA | 20 lat w Unii Europejskiej – i co dalej?**
- Irena Petryna, Pełnomocnik Wojewody Warmińsko-Mazurskiego do spraw analiz w zakresie służby zdrowia
 - Beata Deka, Dyrektor Przychodni Specjalistycznej w Olsztynie
 - Robert Waraksa, Burmistrz Olsztyna
 - Roman Lewandowski, Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Ameryce
- moderator: Magdalena Maria Bukowiecka
- 16.00-17.00 EDUKACJA | Warsztaty STEAMowe dla nauczycieli**
- Monika Lentacz, Dyrektorka NODN Cyfrowy Dialog
 - Karol Zieliński, Trener Kompetencji Cyfrowych, Cyfrowy Dialog
- moderator: Monika Lentacz
- 17.00-18.00 ZDROWIE | Zdrowie – między rządem a samorządem**
- Sylwia Jaskulska, Wicemarszałkini Województwa Warmińsko-Mazurskiego
 - Iek. med. Irena Kierzkowska, Dyrektorka Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie
 - dr nauk med. Tomasz Waśniewski, prof. UWM, Ordynator Oddziału Klinicznego Ginekologiczno-Położniczego i Ginekologii Onkologicznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie
- moderator: Magdalena Maria Bukowiecka

KONGRES
PRZYSZŁOŚCI

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

wawa.info

PIĄTEK |15|03|2025|

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

PANOPTIKUM SAMORZĄDÓW

SAMORZĄDY
– FILAR
DEMOKRACJI

Samorządy – filar demokracji

Mówiąc o niebagatelnym znaczeniu samorządów w polskim systemie politycznym, pamiętajmy, że już w 1981 roku podczas historycznego I Zjazdu NSZZ „Solidarność” powstał program zatytułowany Samorządna Rzeczpospolita.

Od reaktywowania w Polsce samorządu terytorialnego minęły 34 lata. To wystarczający upływ czasu, by stwierdzić, że stał się on niezwykle istotnym elementem polskiego życia społeczno-politycznego. Nie sposób bowiem wyobrazić sobie współczesnej Polski pozbawionej roli i znaczenia samorządów terytorialnych. Wszak stanowią one immanentny element systemu polityczno-ustrojowego naszego kraju, a jednocześnie są instytucją podlegającą ciągłym zmianom i wyzwaniom. Oczywiście samorządność nie sprawdziłaby się i nie odniosła zamierzonego skutku bez wymiernego udziału społeczeństwa.

Warto także podkreślić, że samorządy lokalne kształtowały się w Polsce niemalże równolegle z organizacjami społecznymi oraz społeczeństwem obywatelskim. W tym sensie samorządność jest więc jednym z filarów demokracji oraz przemian, które nastąpiły w Polsce po 1989 roku.

Pewnej symboliki nabiera też fakt, że pierwszymi w pełni demokratycznymi wyborami w III RP były właśnie wybory do rad miast i gmin z 1990 roku.

Jednostki samorządu odpowiadają za dostarczanie ogromnej ilości usług publicznych, a ich sprawność w naturalny sposób przekłada się na jakość życia Polaków. Na poziomie miast i gmin podejmowane są przez mieszkańców najróżniejsze inicjatywy kulturalne, społeczne i sportowe. To właśnie tu rozwija się aktywność gospodarcza małych i średnich przedsiębiorstw, które są swego rodzaju kołem napędowym gospodarki.

Swoją siłę samorządy pokazały też podczas trwającej od 24 lutego 2022 roku pełnoskalowej wojny na Ukrainie, dając schronienie ludziom zaatakowanym przez reżim ze stolicą w Moskwie.

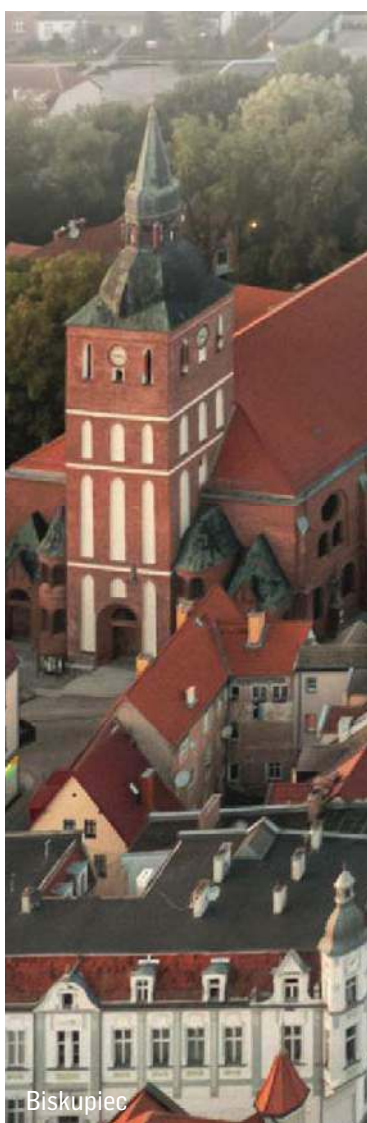
Oczywiście rzeczywistość nie jest czarno-biała i samorządy oraz samorządowcy mają swoje problemy. Niemniej jednak, obiektywnie rzecz biorąc, rozwój samorządu terytorialnego jest ważnym sukcesem demokratycznej Polski.

Biszynek

Powiat olsztyński

Biskupiec

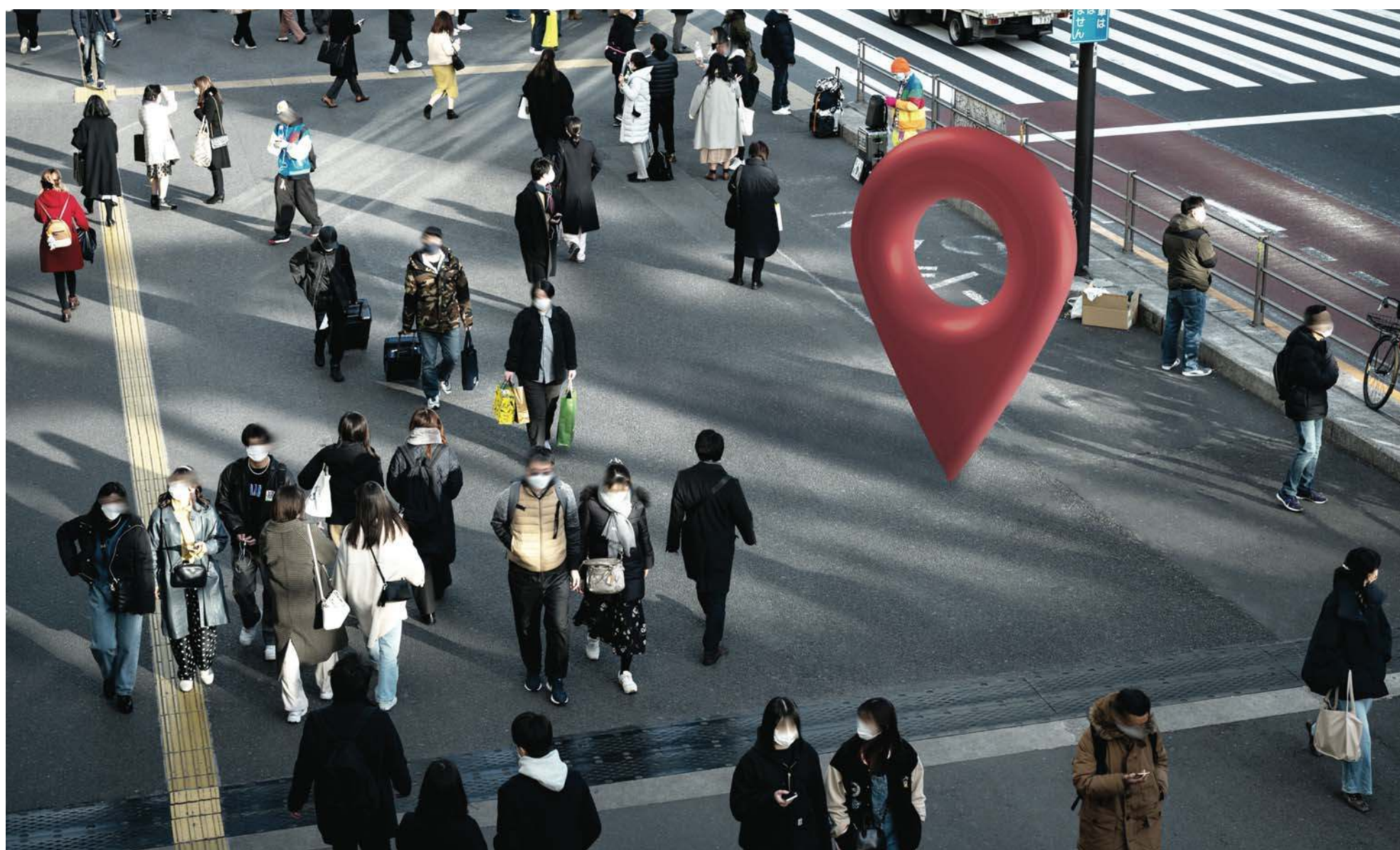
Gmina Gołdap

SPIS TREŚCI

Samorządowe wyzwania 2024	3-5
Europejski BELC	6-7
Powiat Bartoszycki	8-9
Powiat Braniewski	10
Powiat Działdowski	11
Powiat Elbląski	12-14
Powiat Ełcki	15
Powiat Gołdapski	16
Powiat Iławski	17
Powiat Kętrzyński	18-23
Powiat Mrągowski	24
Powiat Nowomiejski	26-27
Powiat Olsztyński	28-32
Powiat Ostródzki	34-35
Powiat Piski	36
Powiat Szczycieński	37-39

SAMORZĄDOWE WYZWANIA NA WYBORCZY ROK 2024

KIEDY ZBLIŻAJĄ SIĘ KOLEJNE WYBORY SAMORZĄDOWE — SAMORZĄDOWCY ZACZYNAJĄ ŚCIGAĆ SIĘ NA POMYSŁY WSPIERAJĄCE I REFORMUJĄCE SAMORZĄD. I DOBRZE! BO W NASZYM NIESTABILNYM ŚWIECIE WZMOCNIENIE POZYCJI SAMORZĄDÓW LOKALNYCH JEST KLUCZOWĄ, CHOĆ CZĘSTO POMIJANĄ DROGĄ DO BARDZIEJ ELASTYCZNEJ I ODPORNEJ DEMOKRACJI.

Mimo już całkiem długiej historii polski samorząd i generalnie system zarządzania lokalnego w dalszym ciągu boryka się z mnóstwem wyzwań. Jedni wskazują na nadmierną centralizację, inni — na niewystarczające zasoby finansowe. Wśród słabości pojawiają się też ograniczone możliwości instytucjonalne i niewielkie miejscami zaangażowanie obywateli. W ostatnich latach wyzwania samorządów lokalnych stały się jeszcze bardziej skomplikowane. Wychodzimy po drugiej stronie trwającej od lat pandemii i jesteśmy świadkami coraz bardziej ekstremalnych

zjawisk pogodowych, a jednocześnie wiara w instytucje publiczne jest na najniższym w historii poziomie.

Dobra wiadomość jest taka, że Polacy nadal mają wyższy poziom zaufania do samorządów lokalnych niż do instytucji centralnych. Aby utrzymać tę wiarę, samorządy lokalne muszą aktywnie rozwiązywać wyzwania współczesnej administracji — niezależnie od ich złożoności.

W miarę zbliżania się wyborów samorządowych pojawiają się jednak manifesty — złasz-

cza przedstawicieli większych, ogólnopolskich partii, z których jasno wynika potrzeba zmian, ale i niespójne podejście do samorządności w różnych regionach Polski. A także udział społeczności w lokalnym zarządzaniu — ostatecznie im najbliższym — obszarem i szeroko pojętym środowiskiem.

Jakie na dziś najważniejsze problemy współczesnego samorządu lokalnego możemy wskazać? Jakże już dziś można zidentyfikować przyczyny drastycznej zmiany wyzwań związanych z samorządami lokalnymi w cią-

gu ostatniej dekady? Dlaczego wyzwania związane z samorządami lokalnymi zmieniły się tak drastycznie w ciągu ostatnich 5-10 lat? Co przyniesie wyborczy rok 2024?

Wiele rąk do pracy!

To społeczność odgrywa ważną rolę we wzmacnianiu praktyk demokratycznych i promowaniu skutecznego i odpowiedzialnego zarządzania lokalnego. Im większe jej zaangażowanie — tym lepiej dla wszystkich. Udział społeczności ma kluczowe znaczenie w samorządzie lokalnym z kilku powodów. Po pierwsze, umożliwia obywatelom aktywne uczest-

nictwo w procesach decyzyjnych, które bezpośrednio wpływają na ich życie i dobrostan. Uczestnicząc w samorządzie lokalnym, członkowie społeczności mogą wyrażać swoje obawy, przedstawiać swoje pomysły i współpracować z samorządem lokalnym.

Po drugie, udział społeczeństwa zwiększa odpowiedzialność i przejrzystość samorządu lokalnego. Kiedy obywatele są aktywnie zaangażowani w proces decyzyjny, łatwiej jest śledzić działania i decyzje urzędników samorządowych. Ta przejrzystość zmniejsza prawdopodobieństwo korupcji i promuje dobre zarzą-

dzanie. Mając świadomych i zaangażowanych obywateli, samorządowcy chętniej działają w interesie publicznym, wiedząc, że ich decyzje podlegają kontroli i partycypacji społecznej.

Po trzecie, uczestnictwo społeczności promuje spójność społeczną, tworzy więzi. Dzięki aktywnemu uczestnictwu obywatele mają możliwość nawiązania kontaktu ze sobą, podzielenia się wspólnymi celami i pracy na rzecz poprawy swojej społeczności. Promując współpracę, zaangażowanie społeczności buduje zaufanie i wzmacnia więzi społeczne.

Ale świat się zmienia...

W ostatnich dziesięcioleciach, a zwłaszcza w ostatnich latach, świat zmienił się szybko, podobnie jak wyzwania związane z samorządami lokalnymi. Boom technologiczny na początku XXI w. podniósł jakość życia milionów ludzi, ułatwiając bardziej niż kiedykolwiek dostęp do kluczowych towarów i usług za pomocą kilku dotknięć telefonu. W rezultacie obywatele zaczęli oczekiwać szybkich, wydajnych i szybko reagujących usług, na które samorządy lokalne nie zawsze mają środki.

Z kolei pandemia zmusiła organizacje publiczne do ponownego przemyślenia niektórych z tych powolnych, biurokratycznych procesów, które utrudniają efektywne świadczenie usług. Nie wszystkie samorządy przyjęły

jednak te postępy z otwartymi ramionami. Niektóre agencje niechętnie wprowadzają zmiany takie jak telepraca na stałe — co prowadzi do dużej rotacji i problemów z utrzymaniem pracowników samorządów lokalnych.

I zmieniają się ludzie. W dzisiejszym, coraz bardziej połączonym świecie, mieszkańcy stali się bardziej świadomi roli samorządu lokalnego w ich codziennym życiu. Obywatele domagają się pełnej przejrzystości i współpracy z rządem na nowe sposoby, od udziału w decyzjach budżetowych po tworzenie grup zadaniowych ds. zmiany klimatu. Władze lokalne muszą stanąć na wysokości zadania, aby zająć się tą złożoną i wzajemnie powiązaną dynamiką.

Lepsze usługi

Samorządy w coraz większym stopniu świadczą podstawowe usługi, nawet jeśli borykają się z coraz większymi wyzwaniami finansowymi. Stanowią sferę publiczną, która współpracuje z mieszkańcami, by stale poprawiać ich warunki życia. Usługi świadczone w tym kontekście obejmują m.in. wodę, infrastrukturę sanitarną, mobilność, energię elektryczną oraz usługi społeczne, takie jak dostęp do opieki zdrowotnej i edukacji.

Nie zapominajmy o smogu, który stale nęka, zwłaszcza te większe i bardziej zurbanizowane samorządy, ale też miasta

stare, z licznymi i rozległymi obszarami ze starą zabudową kamieniczną. By poprawić jakość powietrza, w skali globalnej zwiększają się inwestycje w transport publiczny i ekologiczną mobilność. Paradygmat mobilności miejskiej odchodzi od systemów zależnych od benzyny, a samorządy lokalne odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu alternatywnych rozwiązań. Wszystko po to, by sprostać wyzwaniom związanym z mobilnością w miastach, w których smog po prostu i odśłownie zabija.

Lokalne polityki promujące transport publiczny, ruch pieszki lub rowerowy poprzez odpowiednie inwestycje w infrastrukturę oraz środki zniechęcające do korzystania z pojazdów prywatnych poprzez podatki, opłaty drogowe i opłaty parkingowe inspirowane przez więcej miast do przejścia na modele niskoemisyjne. Podobne polityki można dostosować do celu ochrony środowiska, na przykład poprzez zrównoważoną gospodarkę wodą i odpadami. Recykling to nie tylko szansa dla miast na oszczędzanie zasobów, ale także na zwiększenie źródeł

dochodów osób zajmujących się procesem recyklingu i powiększenie łańcucha wartości. Ponadto gminy mogą faworyzować spółdzielnie ubogich mieszkańców miast lub społeczności lokalne w zakresie zarządzania procesami recyklingu w celu wspierania źródeł utrzymania nieformalnych pracowników.

Lepsza przestrzeń

Planowanie, zarządzanie gruntami i budynkami użyteczności publicznej — to kolejne bardzo ważne zadania samorządów. Aby stawić czoła segregacji miejskiej,

samorządy lokalne powinny zapewnić wszystkim wysokiej jakości przestrzenie zielone i publiczne. Osiedla zamknięte takiej przestrzeni nie zapewniają. Stąd tak ważne jest wspomniane już zaangażowanie społeczne — ale zapewnienie infrastruktury to w tym przypadku kluczowa kompetencja władz. Obiekty sportowe, bezpieczne i dostępne przestrzenie dla dzieci i młodzieży, parki i tereny zielone powinny stanowić część miasta i wszystkich dzielnic, bez ograniczeń.

Co więcej, polityki promujące rezydencje o różnym przeznaczeniu i dla osób o różnych dochodach, a także przestrzenie do pracy, nie tylko zmniejszają segregację przestrzenną, ale także pozytywne długoterminowe skutki dla lokalnego rozwoju gospodarczego i produktywności. Jednocześnie samorządy lokalne mogą monitorować i regulować

użytkowanie gruntów, aby czynić miasta bardziej odpornymi na zmiany klimatyczne i katastrofy. Ochrona rzek i jezior oraz promocja alternatywnych źródeł energii są tak samo ważne, jak profilaktyczne działania edukacyjne, np. plany awaryjne. Działania te są jednak skuteczne jedynie we współpracy ze społecznościami, a co za tym idzie, przy zaangażowaniu odpowiedzialnego za nie samorządu terytorialnego.

Rosnące znaczenie klęsk żywiołowych

W miarę utrzymywania się kryzysu klimatycznego samorządy lokalne będą zmuszone przeznaczyć swoje i tak już ograniczone zasoby na łagodzenie skutków klęsk żywiołowych. Obejmuje to przygotowanie na nieuchronne wydarzenie poprzez zwiększanie odporności i działania łagodzące, zapewnianie natychmiastowej

reakcji w sytuacjach awaryjnych oraz zarządzanie skuteczną, długoterminową operacją odzyskiwania po awarii.

By złagodzić skutki tych klęsk żywiołowych, samorządy lokalne muszą inwestować w odporną infrastrukturę, korzystając z zasobów budżetu lokalnego oraz dotacji federalnych lub stanowych. Aktualizacja przepisów budowlanych w celu uwzględnienia skorygowanego ryzyka powodziowego i wymagania stosowania przepuszczalnych nawierzchni może pomóc złagodzić wpływ zmian klimatycznych na społeczności lokalne. Korzystanie z oprogramowania do zarządzania sytuacjami kryzysowymi pozwoli na skuteczniejsze taktyki łagodzenia skutków i sprawniejszą reakcję na kryzys.

Jaka przyszłość?

Na arenie międzynarodowej w

ramach niedawnego porozumienia w sprawie celów zrównoważonego rozwoju ONZ poczyniono znaczne postępy. Coraz więcej agencji ONZ — ONZ Habitat, Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju czy Międzynarodowa Organizacja Pracy — uznaje rolę lokalnych społeczności rządów i zobowiązuje się do „lokalizacji celów zrównoważonego rozwoju”. Wszystko po to, by większą uwagę zwrócić na miasta. Chodzi też o zaangażowanie w budowanie Nowej Agendy Miejskiej, która dla samorządów lokalnych będzie istotna.

Cele Zrównoważonego Rozwoju, w szczególności cel 11 ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I WSPÓLNOTY oraz 16 POKÓJ, SPRAWIEDLIWOŚĆ I SILNE INSTYTUCJE — to ważne kamienie milowe w uznaniu roli samorządów lokalnych i regio-

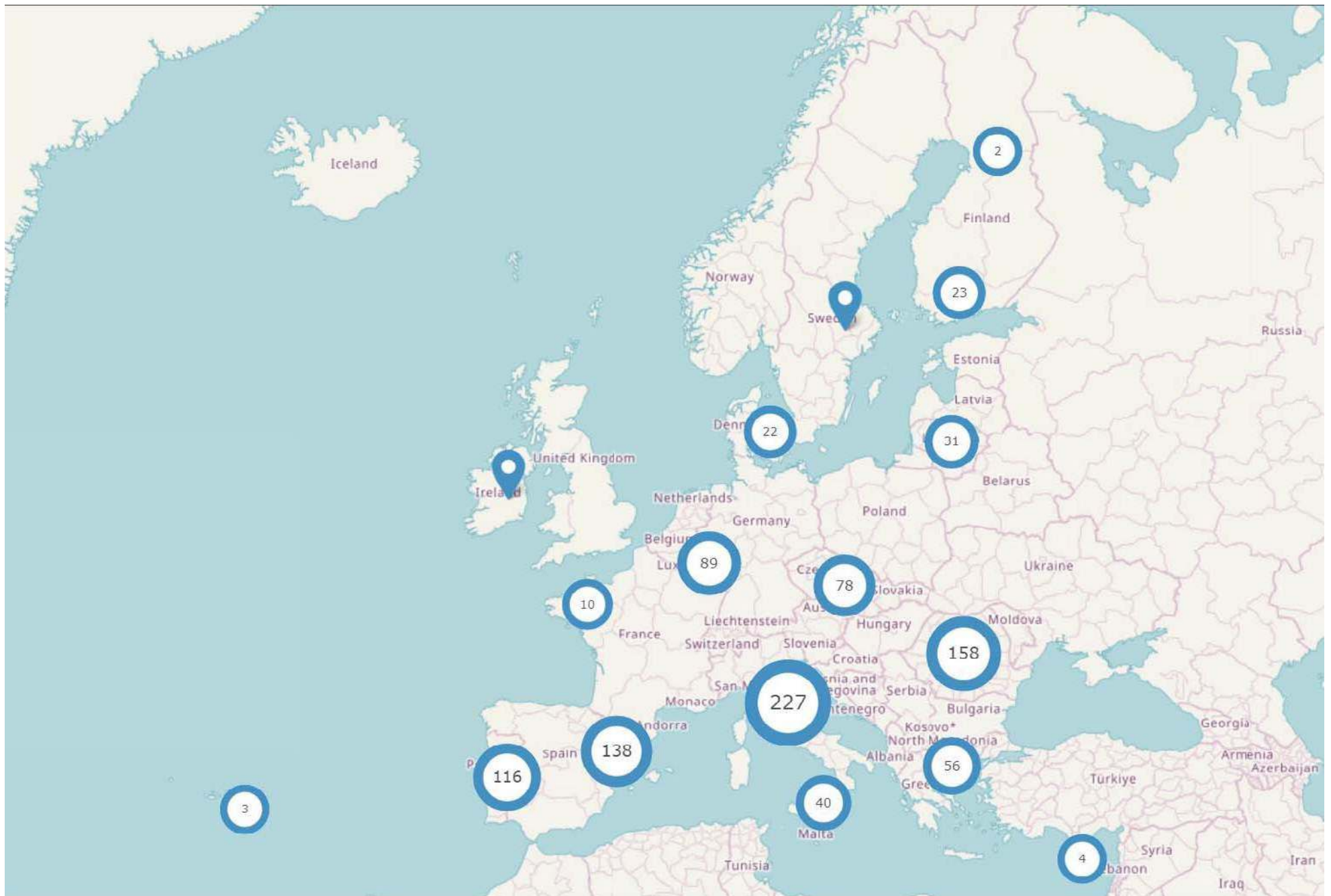
nalnych w zrównoważonej urbanizacji. Jednakże możliwości techniczne i finansowe wielu samorządów lokalnych są niewystarczające do ich realizacji. Dlatego, co najważniejsze, przywódcy lokalni i regionalni oraz ich stowarzyszenia poszukują silnych partnerstw z rządami krajowymi, aby stworzyć sprzyjające ramy prawne i zapewnić odpowiednie zasoby, aby mogli wypełniać swoją rolę w osiąganiu Celów Globalnych. W tym aspekcie bardzo istotna jest współpraca rozwojowa w zakresie decentralizacji i wsparcia stowarzyszeń samorządów lokalnych. To one stanowią ważne ogniwo pomiędzy globalnymi celami a lokalnymi liderami, którzy będą potrzebować wsparcia, uwagi i środków, aby umożliwić zrównoważoną urbanizację.

Magdalena Maria Bukowiecka
Korzystałam z materiałów ONZ.

EUROPEJSKI BELC, CZYLI SILNIEJSI RAZEM

PROJEKT „BUDOWANIE EUROPY Z RADNYMI LOKALNYMI” (BUILDING EUROPE WITH LOCAL COUNCILLORS — BELC) TWORZY EUROPEJSKĄ SIĘĆ LOKALNIE WYBIERANYCH POLITYKÓW, KTÓRYCH CELEM JEST KOMUNIKOWANIE UNII EUROPEJSKIEJ POPRZEC BEZPRECEDENSOWY SOJUSZ POMIĘDZY STRUKTURAMI EUROPEJSKIMI I SAMORZĄDOWYMI.

22 czerwca 2022 r. Komisja Europejska uruchomiła projekt „Budowanie Europy z radnymi lokalnymi (BELC)”. Umożliwia on lokalnym politykom współpracę i rozpowszechnianie informacji o sprawach unijnych, które dotyczą ich wyborców, zwłaszcza tych na szczeblu lokalnym. Pomaga także zwiększać zaangażowanie i pobudza do debaty na tematy aktualne, ale też o przyszłości Europy. Ogólnym celem projektu jest wspieranie tworzenia prawdziwie europejskiej sfery publicznej i wyposażenie lokalnych radnych i władz w całej UE w narzędzia potrzebne do

komunikowania się o UE mieszkańcom ich lokalnego okręgu wyborczego. Sieć BELC zapewnia władzom lokalnym dostęp do aktualnych materiałów na temat polityki UE i zasad, które mogą mieć wpływ na ich okręg wyborczy, ukierunkowanych seminariów internetowych na temat kluczowych kwestii, a także umożliwi odwiedzanie UE instytucje. Sieć BELC współpracuje też ze wszystkimi państwami członkowskimi i na dziś skupia ponad 500 radnych lokalnych. Członkami są wybrani przedstawiciele małych i średnich miast, głównie liczących od 10 do 100

tys. mieszkańców, ale także małych, kilkusetosobowych wiosek.

— Jako były burmistrz doskonale rozumiem znaczenie samorządu dla naszych obywateli. Zapewnienie władzom lokalnym narzędzi potrzebnych do komunikowania się o UE pomoże naszym obywatelom dowiedzieć się więcej o UE, a tym samym poczuć się częścią europejskiego projektu. Zachęcam jak największą liczbę lokalnych radnych do zarejestrowania się w tej znakomitej inicjatywie — powiedziała Dubravka Šuica, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej od 2019 w dniu inauguracji projektu BELC.

Strategiczna rola

Lokalni politycy odgrywają strategiczną rolę w angażowaniu społeczności w kwestie UE: przede wszystkim mówią tym samym językiem i mają to samo pochodzenie, co mieszkańcy małych okręgów wyborczych, którzy czasami mogą czuć się pozostawieni samym sobie. Podstawową ideą BELC jest komunikowanie — które tak naprawdę jest wspólnym obowiązkiem instytucji unijnych i państw członkowskich na wszystkich poziomach, w tym na szczeblu samorządu lokalnego. Konferencja w sprawie przyszłości Europy w 2022

r. wmurowała kolejny kamień węgielny, włączając w zalecenia końcowych wezwań do utworzenia sieci radnych lokalnych (proponycja 36, pkt 6). Radni przyłączający się do sieci BELC stanowią elementy składowe europejskiego zarządzania składającego się z instytucji, społeczności lokalnych i obywateli, którzy wkrótce będą głosować w wyborach europejskich w 2024 r.

Wszyscy zaproszeni

Komisja Europejska zaprasza władze lokalne do przyłączenia się do projektu. A to bardzo łatwe. Wystarczy wypełnić for-

mularz zgłoszeniowy, załączyć oświadczenie z podpisem wyznaczonego radnego i prawnego przedstawiciela samorządu i złożyć je na stronie <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Application-form-local-councillors>.

Po dołączeniu do sieci radni lokalni proszeni są o wypełnienie specjalnej ankiety, na podstawie której otrzymają następnie ukierunkowany zestaw usług komunikacyjnych, takich jak materiały cyfrowe i fizyczne, seminaria internetowe i oferty edukacyjne na wybrane tematy. Będą też otrzymywać zaproszenia na wizyty w instytucjach brukselskich. Wszystko w ich języku! I tak, by

jak najskuteczniej mogli angażować się w debatę z członkami swojego okręgu wyborczego i/lub lokalnymi mediami na temat inicjatyw i działań politycznych podejmowanych przez UE.

Komunikowanie o sprawach unijnych na szczeblu lokalnym jest niezbędne, aby utrzymać dynamikę nadaną przez Konferencję w sprawie przyszłości Europy oraz w kontekście NextGenerationEU. Projekt realizowany jest w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim oraz Europejską Siecią Radnych Regionalnych i Lokalnych Komitetu Regionów.

Członkowie

Gdyby spojrzeć dziś na mapę członków i partnerów BELC —

zasięg sieci robi wrażenie. Widać natychmiast, że największą liczbę przedstawicieli mają Włochy, Rumunia, Hiszpania i Portugalia — dziś to kraje wiodące prym w BELC. Ale członkowie i partnerzy są rozproszeni po całej Unii — od Wysp Kanaryjskich po Łotwę!

Już w marcu 2023 r. pierwszych 50 radnych przybyło do Brukseli w dwóch grupach, zwiedziło główne budynki instytucjonalne i wzięło udział w serii sesji tematycznych dostosowanych do ich potrzeb z udziałem ekspertów, członków Parlamentu Europejskiego i Komitetu Regionów. Uczestnicy cieszyli się świetnymi możliwościami nawiązywania kontaktów oraz możliwością

szczegółowego omówienia tematów znajdujących się wysoko w programie obrad, takich jak zmiany klimatyczne, kryzys energetyczny, rolnictwo i możliwości dla młodych rolników oraz polityka spójności z europejskimi urzędnikami wysokiego szczebla.

— Uczestnictwo jest jedną z wartości założycielskich UE. Mój udział jako lokalnego polityka w sieci BELC sprawi, że obywatele zrozumieją, że obszary lokalne są ważne dla Unii Europejskiej jako wspólny projekt — mówi Irene Falchini, radna z Sesto Fiorentino we Włoszech.

Sieć Building Europe with Local Councillors rozpoczęła się kilkoma wydarzeniami publicznymi, takimi jak Europejski Tydzień Regionów i Miast, Świa-

towy Kongres Smart Cities Expo w Barcelonie, Salon des Maires w Paryżu i doroczna konferencja Porozumienia Burmistrzów w Brukseli.

Partnerstwo kontra członkostwo

Aplikujący samorząd lokalny pełni rolę partnera projektu, otrzymuje materiały informacyjne, które może wykorzystać, aby pokazać, że dany samorząd stał się partnerem Komisji Europejskiej w komunikowaniu i angażowaniu obywateli w kwestie UE (władze lokalne otrzymają metalową tabliczkę, roll-up do wywieszenia w miejscach dostępnych dla obywateli). Władze lokalne zapewnią ciągłość i powołają nowego członka niezwłocznie po wygaśnięciu lub ustaniu mandatu wyborczego poprzedniego członka z dowolnej przyczyny. Wyznaczona osoba wybrana lokalnie stanie się aktywnym członkiem sieci, otrzyma dostęp do ukierunkowanych informacji, do dedykowanej platformy cyfrowej oraz do uprzywilejowanych relacji z instytucjami UE.

Kto powinien zostać członkiem sieci — a kto nie?

Wszelkie zgłoszenia od osób na różnych poziomach pracy w lokalnej radzie są mile widziane. Nie ma konkretnego wymogu przynależności politycznej ani roli pełnionej w radzie lokalnej. Członkowie muszą być wybranymi radnymi w bieżącej kadencji wyborczej. Muszą być także nominowani przez władze lokalne, które reprezentują. Członkowie muszą chcieć aktywnie komunikować się z obywatelami na swoim obszarze lokalnym w kwestiach związanych z UE. Komisja z zadowoleniem przyjmuje mianowanie kobiet i osób należących do niedostatecznie reprezentowanych grup — czyli mniejszości.

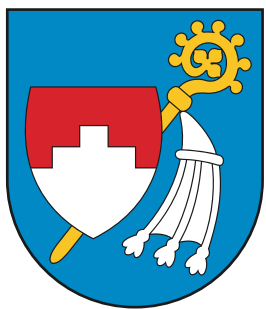
Magdalena Maria Bukowiecka

EUROPE DIRECT
Warmia i Mazury

Projekt jest realizowany w ścisłej współpracy z Komitetem Regionów i jego „Unijną Siecią Radców Lokalnych i Regionalnych”. Komunikowanie o UE jest wspólnym obowiązkiem instytucji UE i wszystkich szczebli sprawowania rządów w państwach członkowskich.

Już dziś lokalni radni i władze mogą zarejestrować się, aby wziąć udział w tym projekcie. Jest to bezpośrednia odpowiedź na jedną z propozycji Konferencji o Przyszłości Europy, która wzywała do „systemu lokalnych radców UE, jako sposobu na zmniejszenie dystansu pomiędzy instytucjami UE a obywatelami Europy”.

GMINA BISZTYNEK

Gmina Bisztynek leży w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego i należy do powiatu bartoszyckiego. Szczególnym miejscem w Gminie Bisztynek jest Rezerwat Przyrody „Polder Sątopy- Samulewo”. Jest to rozległy, płytki zbiornik wodny z licznymi kępami szuwaru o ogromnych walorach przyrodniczych. Jego powierzchnia wynosi 333,3 ha. Znajdują się tam około 100 różnych gatunków ptaków, z których połowa jest objęta różnymi formami ochrony jako zagrożone i rzadkie.

Na terenie Gminy Bisztynek znajdują się cenne zabytki architektury-kościół gotycki z XIV i końca XV wieku, kapliczki i zabytkowe kamienice sprawiają, że Bisztynek jest atrakcyjnym celem wycieczek krajowych i zagranicznych.

Rozwój Gminy jest najlepiej widoczny przez pryzmat zrealizowanych inwestycji.

WIĘKSZE INWESTYCJE Z 2023 ROKU:

- **Modernizacja i rozbudowa remizy OSP Bisztynek.** Trwają prace budowlane przy realizacji inwestycji: „**Poprawa efektywności energetycznej budynku OSP i podstacji pogotowia ratunkowego w Bisztynku wraz z rozbudową OSP oraz budową i przebudową przyległych dróg gminnych**”. Strażnica zostanie rozbudowana kubaturowo o 10 m. Zostanie zainstalowanych 9 głębinowych pomp ciepła, ocieplenie i wymieniona

zostanie stolarka okienna i drzwiowa. Zlokalizowana w sąsiedztwie OSP podstacja pogotowia ratunkowego również przejdzie gruntowny remont. Drugim elementem inwestycji jest przebudowa i budowa 3 ulic i placu manewrowego. Zakończenie planowane jest na koniec kwietnia 2024r. Koszt inwestycji to około 6.600,000 zł.

- **Dobiegają końca prace budowlane przy realizacji inwestycji: „Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynku Ośrodka Kultury i Aktywności Lokalnej w Bisztynku oraz modernizacja obiektu”.** Zadanie obejmuje prace polegające na montażu instalacji fotowoltaicznej, modernizację tarasu zewnętrznego z zastosowaniem nowych izolacji oraz nowej nawierzchni, prace elewacyjne, wewnętrzne oraz prace związane z odwodnieniem budynku. Wraz z pracami budowlanym, które zrealizowała Biblioteka Publiczna w Bisztynku w tym samym obiekcie wykonano montaż powietrznych pomp ciepła, wymieniono grzejniki i oprawy oświetleniowe. Koszt tej inwestycji wyniósł około 2,6 mln zł., a modernizacji i wyposażenia biblioteki około 1,1 mln zł.
- **Zrealizowano zadanie „Budowa oraz modernizacja infrastruktury kulturalnej na terenie Gminy Bisztynek poprzez inwestycję w świetlice wiejskie”.**

W ramach projektu została wybudowana świetlica wiejska w Sątopach, zmodernizowana świetlica wiejska w Paluzach oraz dostosowane zostały do potrzeb świetlicy wiejskiej budynki w Pleśniku oraz Sątopach – Samulewie. Wartość prac to 2.936.248,78 zł.

Powyższe inwestycje były możliwe do wykonania dzięki środkom otrzymanym z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

- **Powstały trzy nowe odcinki dróg osiedlowych w miejscowości Łabławki.** Koszt to około 287 tys. zł.
- **Otwarto drogę w miejscowości Sątopy** tzw. Sątopy I. Koszt to około 485 tys. zł.
- **Otwarto drogę w Pleśniku.** Koszt to około 196 tys. zł

Poprawa jakości dróg osiedlowych w miejscowościach wiejskich była możliwa do zrealizowania przez Gminę Bisztynek dzięki wsparciu i sfinansowaniu ich w całości przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oddział w Olsztynie.

- **Oddano do użytku 7 nowych mieszkań** po zmodernizowaniu budynku w Sątopach-Samulewie, po byłym punkcie przedszkolnym. Koszt inwestycji to około 1,4 ml zł. Dofinansowanie do 85% z Funduszu Dopłat BGK.
- **Zakończono kolejny etap prac przy rozbudowie remizy OSP Troszko-wo.** Wykonano prace w zakresie

utwardzenia terenu przy remizie, wykonano posadzki, stolarkę okienną, tynkowanie ścian, położono instalację elektryczną. Koszt prac wyniósł 115 tys. zł. W tym roku planowane są prace związane z instalacją centralnego ogrzewania.

- **Trwają prace budowlane przy zadaniu „Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego w miejscowości Warmiany 10.** Aktualnie wykonano 75% prac. Planowane zakończenie robót w lutym 2024 r.
- **Zakup nowego wozu strażackiego dla OSP Bisztynek.** Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Bisztynku otrzymała dofinansowanie na zakup nowego wozu strażackiego. Całkowita kwota dotacji to 1 217 697,54 zł. Wsparcie finansowe jest możliwe dzięki trzem źródłom finansowania. 475 000 zł zostało przyznane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. 225 000 zł to środki w dyspozycji Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej pochodzące z firm ubezpieczeniowych. Resztę niezbędnych środków, czyli 517 697,54 zł. to wsparciu Gminy Bisztynek.
- **Podsumowanie działalności w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej**

Bisztynek z lotu ptaka

Świetlica w Sątopy

Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Bisztynku

OSP Bisztynka

Mieszkania w Sątopy

KZN Warmia i Mazury Sp. z o. o. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN Warmia i Mazury powstała z udziałem 17 gmin oraz Krajowego Zasobu Nieruchomości celem budowy przystępnych cenowo mieszkań na wynajem w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej, których administratorem będzie SIM oraz 7 mieszkań komunalnych, które wejdą do zasobu mieszkaniowego gminy.

- Podpisano umowę z wykonawcą na drogę do m. Troksy i przez tą miejscowość od drogi wojewódzkiej nr 594. Długość 731mb. Koszt inwestycji 1,6 mln.
- Podpisano umowę z wykonawcą na dokończenie ul. Kościelnej w Bisztynku na kwotę 625 tys. zł.
- Podpisano umowę z wykonawcą na modernizację oczyszczalni ścieków w Bisztynku – koszt 4,8 mln zł.
- Podpisano umowę z wykonawcą na modernizację oczyszczalni ścieków w Sątopy – koszt 3,450,000 zł.
- Podpisano umowę z Panem Marszałkiem woj. warmińsko-mazurskiego na kwotę 5 mln. zł z PROW (wyjątkowo dofinansowanie 100%) w obszarze wodno-ściekowym
- Otrzymaliśmy 3,450,000 zł. na Centrum Opiekuńczo-Mieszkaniowe z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej po byłej Szkole Podstawowej w Grzędzie.

POZYSKANE DOFINASOWANIA NA REALIZACJĘ INWESTYCJI W 2024 ROKU:

**I .
Otrzymano promesy wstępne dla zadań:**

1. Zakup i montaż instalacji przeciwpożarowej w kościele Św. Macieja Apostoła i Najdroższej Krwi Pana Jezusa w Bisztynku na kwotę 93.100,00 zł.
 2. Budowa ogrodzenia cmentarza komunalnego w Bisztynku - etap I na kwotę 240.100,00 zł.
 3. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Prosiatych na kwotę 367.500,00 zł.
 4. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Paluzach na kwotę 196.000,00zł
 5. Prace konserwatorskie przy budynku komunalnym w Bisztynku na kwotę 200.900,00 zł.
 6. Budowa ogrodzenia cmentarza komunalnego w Bisztynku - etap II na kwotę 199.920,00 zł.
 7. Prace konserwatorskie elewacji kościoła w Sątopy na kwotę 99.999,00 zł.
 8. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Paluzach - II etap - 99.999,00 zł.
- Powyższe promesy uzyskano po złożeniu wniosków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

OKIAL-wnętrze

**II.
Otrzymano promesy wstępne w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych edycja 6 i 8 dla poniższych zadań:**

1. Modernizacja kotłowni miejskiej w Bisztynku na kwotę 1.960.000,00 zł.
2. Budowa wielofunkcyjnego boiska w Sątopy – Samulewie na kwotę 529.200,00 zł.
3. Modernizacja, przebudowa i budowa dróg na terenie gminy Bisztynka - etap II na kwotę 5.358.000,00zł. Wykonywane są plany funkcjonalno użytkowe

następujących dróg: ulica Górnośląska i Miarki , dokończenie ul. Kąpielowej ,ulica Ceglana, Satopy-Samulewo (tzw. dołek), Nisko, Sątopy (do świetlicy) i Pleśno-Pleśnik.

Mamy też kompletną dokumentację projektową dotyczącą przedłużenia ulicy Sportowej i ulicy Asnyka, gdzie do sprzedaży będzie osiem działek pod budownictwo jednorodzinne i jedna pod usługi.

4. Modernizacja stadionu miejskiego w Bisztynku na kwotę 2.286.000,00 zł.
5. Modernizacja skweru przy Placu Wolności z uruchomieniem fontanny na kwotę 351.000,00 zł.

Powiat Braniewski

Ostatnie lata, a zwłaszcza rok 2023, były dla Powiatu Braniewskiego latami bardzo pracowitymi, obfitującymi w szereg inwestycji służących poprawie infrastruktury, które udało się zrealizować dzięki decyzjom podejmowanym przez Zarząd Powiatu Braniewskiego i przychylności Radnych Rady Powiatu Braniewskiego.

Ważną przesłanką realizowanych inwestycji w powiecie było zwiększenie dostępności naszych terenów dla turystyki i inwestorów zewnętrznych. Stąd większość środków własnych i dofinansowań z Budżetu Państwa, a w szczególności Rządowego Funduszu „Polski Ład”: Program Inwestycji Strategicznych, było skierowanych na poprawę infrastruktury i bezpieczeństwa na drogach powiatowych, szczególnie głównych szlaków komunikacyjnych. Na inwestycje kierowane były także środki ze specjalnego Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Na te działania wykorzystano w ostatnich latach, środki na wysokości około 40 mln zł. Modernizacją i przebudową objęto między innymi DP1397N Braniewo – Płoskinia – Pakosze – Bornity – granica Powiatu Braniewskiego; DP1393N Grzechotki – Żelazna Góra – Lelkowo – Kwiatkowo; DP1393N odcinek Lipowina – Gronówko. Przy modernizacji dróg współpracowaliśmy z czterema Nadleśnictwami: Zaporowo, Orneta, Górowo Haweckie, Młynary, które na dofinansowanie naszych

inwestycji drogowych przeznaczały corocznie do 500 tys. zł. oraz z samorządami gminnymi i miejskimi z terenu Powiatu Braniewskiego.

Rozwój powiatu to nie tylko szlaki komunikacyjne ale również trasy i ścieżki rowerowe, na których sukcesywnie wymieniano nawierzchnię szutrową na asfaltową co wpłynęło na zwiększenie bezpieczeństwa poruszania się po nich oraz łatwiejsze ich utrzymanie w dobrym stanie.

Inwestowano również w infrastrukturę oświatową i pomoc społeczną, m.in. przebudowując poddasze w Liceum Ogólnokształcącym im. Feliksa Nowowiejskiego. Jednostka otrzymała w ten sposób nowe pomieszczenia lekcyjne i aulę szkolną, którą można wykorzystywać podczas organizacji akademii okolicznościowych oraz w czasie egzaminów maturalnych.

Przeniesiono Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną do nowej siedziby z wyposażonymi w nowoczesny sprzęt gabinetami.

Otrzymaliśmy dofinansowanie z Funduszu „Polski Ład” na modernizację boiska szkolnego w Zespole Szkół Zawodowych im. Jana Liszewskiego mieszczącego się w historycznym „Liceum Hozjanum”. Dzięki przeprowadzonej modernizacji powstało boisko sportowe wielofunkcyjne do kosza, piłki siatkowej, piłki nożnej oraz bieżnia do biegu na 60 m i skocznia na dal. Cały kompleks został ogrodzony, oświetlony z ławkami małej

widowni oraz wyposażony w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych (podjazd). Zespół Szkół Zawodowych otrzymał również środki od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z siedzibą w Olsztynie na wymianę stolarki okiennej na parterze i II piętrze budynku Zespołu. Dzięki tej inwestycji nastąpiła poprawa walorów estetycznych obiektu – budynek odzyskał w części swoją dawną świetność i wygląd zbliżony do okresu jego powstania.

Uruchomiliśmy wirtualną strzelnicę laserową, strzelecki systemem szkolno-treningowy działający w wirtualnej rzeczywistości, w pomieszczeniach budynku Zespołu Szkół Budowlanych, z której korzystają głównie kadeci Liceum Ogólnokształcącego im. 9 Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej im. Króla Stefana Batorego jak również uczniowie szkół ponadpodstawowych, dla których jesteśmy organem prowadzącym.

W 2023 r. zakończyła się także inwestycja w Powiatowym Domu Pomocy Społecznej w Braniewie polegająca na wymianie pochodzącego z lat 80-tych ubiegłego stulecia dźwigu osobowego wraz z modernizacją maszynowni oraz wszelkiej infrastruktury dźwigowej (kabina, mechanizm napędu, olinowania, prowadnic). Zamontowane urządzenie spełnia aktualne normy bezpieczeństwa i jest przystosowane do obsługi osób z niepełnosprawnościami.

Inwestowano w ochronę środowiska naturalnego, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i pyłów do środowiska naturalnego, budowę nowoczesnych przyjaznych środowisku źródeł energii elektrycznej, m.in. zlikwidowano stare kotły węglowe i docieplono budynek Zarządu Dróg Powiatowych (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych).

W budynku Powiatowego Centrum Medycznego Sp. z o.o. wykonano nowoczesną instalację oświetlenia elektrycznego zasilanego z elektrowni słonecznej, budynek docieplono zmniejszając tym samym zużycie energii. Zdemontowano stary kocioł węglowy, a cały budynek PCM. Sp. z o.o. zasilono w energię ciepłą z miejskiej sieci ciepłowniczej – zmniejszając do zera emisję pyłu węglowego. Na te działania przeznaczono około 12 mln zł.

Jesteśmy również na finiszu realizowanej inwestycji w budynku Starostwa Powiatowego w Braniewie, której przedmiotem jest budowa szybu windowego zewnętrznego, przyległego do budynku Starostwa wraz z zagospodarowaniem otaczającego terenu. Głównym celem inwestycji jest zapewnienie dostępności do istniejącego budynku użyteczności publicznej dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się, osób starszych i niepełnosprawnych. Inwestycja zakończy się w I kwartale 2024 roku.

Winda w budynku Starostwa Powiatowego

Boisko szkolne w Zespole Szkół Zawodowych

Wyremontowana droga powiatowa

Członkowie Zarządu Powiatu Braniewskiego – kadencja 2018-2024

Wykształcenie:

Wyższe, magister inżynier
Uniwersytet Morski w Gdyni,
Wydział Elektryczny, kierunek Elektrotechnika.

Praca zawodowa/ Działalność samorządowa:

- Od roku 2018-do chwili obecnej – Radny Powiatu Braniewskiego, Starosta Braniewski.
- W latach 2016-2018 – wiceprezes ENERGA Serwis, branża elektryczna, własna działalność gospodarcza.
- W latach 1981-2016 – praca w firmach związanych z branżą elektryczną.
- W latach 1978-1981 – praca w firmie rodzinnej.

Dodatkowa aktywność:

- Od roku 2007-do chwili obecnej – członek partii Prawo i Sprawiedliwość.
- Od roku 1981- do chwili obecnej członek Stowarzyszenia Elektryków Polskich.
- W latach 1978-1990 r. – członek organizacji Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, ratownik wodny.
- Od roku 1978-do chwili obecnej – członek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, kwalifikowany organizator turystyki pieszej.

Karol Motyka Starosta Braniewski

Mirostaw Kudliński Wicestarosta Braniewski

Wykształcenie:

policealne studium zawodowe.

Praca zawodowa/ Działalność samorządowa:

- Od roku 2018-do chwili obecnej – Radny Powiatu Braniewskiego, Wicestarosta Braniewski.
- W latach 2014-2018 – Radny Powiatu Braniewskiego, Etatowy Członek Zarządu Powiatu Braniewskiego.
- W latach 2006-2010 – Radny Powiatu Braniewskiego, Przewodniczący Komisji Budżetu i rozwoju Gospodarczego, Członek Komisji Rewizyjnej.

Dodatkowa aktywność:

- Od roku 2021-do chwili obecnej – Komendant Gminny OSP RP w Lelkowie.
- Od roku 2002-do chwili obecnej – Sołtys Sołectwa Wyszkowa.

Krzysztof Kowalski Etatowy Członek Zarządu Powiatu

Wykształcenie:

wyższe, magister inżynier leśnictwa.

Praca zawodowa/ Działalność samorządowa:

- Od roku 2018-do chwili obecnej – Radny Powiatu Braniewskiego, Etatowy Członek Zarządu Powiatu Braniewskiego.
- W latach 2014-2018 – Radny Powiatu Braniewskiego, Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.
- W latach 2010-2014 – Radny Powiatu Braniewskiego, Starosta Braniewski.

Katarzyna Maciejewska Członek Zarządu Powiatu

Wykształcenie:

wyższe, pedagogiczne.

Praca zawodowa/ Działalność samorządowa:

- Pracuje jako nauczyciel w Zespole Szkół Zawodowych im. Jana Liszewskiego w Braniewie
- Od roku 2018-do chwili obecnej – Radna Powiatu Braniewskiego, Członek Zarządu Powiatu Braniewskiego.
- W latach 2014-2018 – Radna Powiatu Braniewskiego, Członek Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.

Małgorzata Wojtas Członek Zarządu Powiatu

Wykształcenie:

wyższe, pedagogiczne.

Praca zawodowa/ Działalność samorządowa:

- Pracuje w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Braniewie na stanowisku Kierownika.
- Od roku 2018-do chwili obecnej – Radna Powiatu Braniewskiego, Członek Zarządu Powiatu Braniewskiego.
- W latach 2014-2018 – Radna Powiatu Braniewskiego, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej, Członek Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej.
- W latach 2010-2014 – Radna Powiatu Braniewskiego, Członek Zarządu Powiatu Braniewskiego.

POWIAT DZIAŁDOWSKI

Paweł Cieśliński
Starosta Działdowski

Lata 2019-2023, były dla rozwoju naszego powiatu bardzo dobrym czasem, ponieważ zrealizowaliśmy wiele zadań w postaci licznych przedsięwzięć, różnorodnych inwestycji, projektów o charakterze zarówno infrastrukturalnym, jak też społecznym, oświatowym, sportowym czy kulturalnym.

Wiele z nich zostało zrealizowanych dzięki efektywnemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zarówno unijnych, jak i krajowych. Środki te w znaczący sposób wzmocniły potencjał, w tym przede wszystkim możliwości finansowe Powiatu Działdowskiego. Świadczy o tym, m.in. wzrost wydatków bieżących i majątkowych z budżetu Powiatu Działdowskiego ponoszonych w latach 2019-2023: z poziomu 71 812 192,82 zł w 2019 roku do poziomu 143 568 066,97 zł w 2023 roku, co pokazuje ich dwukrotne zwiększenie.

Władze powiatu, skutecznie realizując zadania i racjonalnie gospodarując środkami publicznymi, podejmowały działania w wielu kluczowych dla rozwoju naszego powiatu obszarach, np. pomocy społecznej i wspierania osób niepełnosprawnych, polityki senioralnej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, edukacji publicznej, opieki zdrowotnej, promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej oraz infrastruktury, a także współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych.

W minionych latach, dzięki wykorzystaniu środków z budżetu Powiatu Działdowskiego oraz pozyskanym środkom krajowym i unijnym z powodzeniem zrealizowaliśmy, m.in. wiele inwestycji drogowych, przebudów i remontów, termomodernizacji obiektów oraz zadbałmy o unowocześnienie wyposażenia wszystkich naszych jednostek organizacyjnych – Starosta Działdowski Paweł Cieśliński.

W 2023 r. Powiat Działdowski zakończył realizację inwestycji pt. „Termomodernizacja kompleksowa, wielobranżowa budynków Domu Pomocy Społecznej w Uzdowie”. Całkowita wartość tej inwestycji to 3 468 354,38 zł, w tym 55 % to środki unijne pozyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a 45 % to środki własne Powiatu Działdowskiego.

W latach 2019-2023 Powiat Działdowski udzielił Szpitalowi SPZOZ w Działdowie wsparcia finansowego na realizację inwestycji oraz zakup sprzętu medycznego w łącznej wysokości 6 931 875,41 zł.

Środki te zostały przeznaczone na:

- zakup laparoskopu z dwoma kompletami narzędzi,
- zakup mobilnych lamp LED do fototerapii noworodków i bilirubinometru na potrzeby Oddziału Neonatologicznego,
- wkład własny do projektu pn. „Doposażenie SPZOZ w Działdowie

w nowoczesny sprzęt, aparaturę medyczną i diagnostyczną”,

- zakup przewoźnego cyfrowego aparatu RTG przyłóżkowego w ramach wkładu własnego do projektu pn. „Zakup nowoczesnej aparatury medycznej wraz z elementami TIK oraz adaptacją pomieszczeń służących diagnostyce obrazowej, radiologicznej i endoskopowej na potrzeby SPZOZ w Działdowie”,
- zakup trzech aparatów do znieczuleń w salach operacyjnych,
- zakup nowoczesnej aparatury medycznej w ramach wkładu własnego do projektu pn. „Zakup nowoczesnej aparatury medycznej wraz z elementami TIK oraz adaptacją pomieszczeń służących diagnostyce obrazowej, radiologicznej i endoskopowej na potrzeby SPZOZ w Działdowie”,
- zakup transformatora wysokiego napięcia wraz z montażem do tomografu komputerowego w Pracowni Tomografii Komputerowej,
- zakup ambulansu z wyposażeniem,
- zakup aparatu do laseroterapii z aplikatorem skanującym na potrzeby Działu Fizjoterapii,
- opracowanie projektu budowy węzła cieplnego oraz rozbudowy szpitala o Blok Operacyjny, OIOM, Centralną Sterylizatornię i Szpitalny Oddział Ratunkowy,
- materiały, wyposażenie oraz sprzęt służący w okresie pandemii COVID-19 do utworzenia i funkcjonowania Punktu Masowych Szczepień.
- wymianę trzech sztuk przestarzałych urządzeń dźwigowych na trzy nowoczesne dźwigi osobowe: dwa siedmioprzystankowe znajdujące się w budynku głównym szpitala i jeden dwuprzystankowy znajdujący się w pawilonie psychiatrycznym,
- dostosowanie Oddziału Psychiatrycznego do wymagań określonych w przepisach, tj. na przebudowę węzłów sanitarnych oraz sal dla pacjentów pobudzonych,
- przebudowę izolatki w Oddziale Dzieciątym,
- zakup sprzętu i aparatury medycznej, tj.: chłodziarkę laboratoryjną do przechowywania krwi, zamrażarkę laboratoryjną do przechowywania osocza i cieplarkę do preparatów,
- zakup bramek do pomiaru temperatury w celu przeciwdziałania i zapobiegania COVID - 19,
- przebudowę sali konferencyjnej dla potrzeb utworzenia dwóch gabinetów USG wraz z poczekalnią oraz kabiną higieniczno-sanitarną,
- zakup sprzętu i aparatury medycznej dla różnych pracowni i oddziałów.

W latach 2019-2023 Powiat Działdowski przeznaczył na rzecz szpitala łącznie 17 456 937,40 zł (w tym na pokrycie straty netto). Zapewniło to szpitalowi stabilne funkcjonowanie, także w stanie pandemii COVID-19, umożliwiło cykliczną modernizację obiektu oraz tworzyło warunki do pozyskiwania przez szpital środków finansowych z zewnątrz, m.in. na realizację projektów.

W latach 2019-2023 Powiat Działdowski przeprowadził w szkołach i placówkach oświatowych inwestycje i remonty oraz dokonał zakupów sprzętu i wyposażenia w łącznej wysokości 19 606 592,05 zł między innymi:

- W 2023 r. została ukończona bardzo ważna inwestycja w Zespole Szkół w Malinowie - Termomodernizacja budynku dydaktycznego. Łączna

wartość tej inwestycji wyniosła 4 745 420,68 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 2 231 939,07 zł oraz środki własne z budżetu Powiatu Działdowskiego 2 513 481,61 zł. Wyremontowany budynek dydaktyczny stanie się z pewnością zapleczem noclegowo-gastronomicznym dla kolejnej inwestycji prowadzonej przez Powiat, jaką jest utworzenie Branżowego Centrum Umiejętności. Będzie to zaawansowany technologicznie ośrodek kształcenia, szkolenia i egzaminowania w dziedzinie przemysłu szklarskiego. Łączna wartość inwestycji wyniesie 14 735 152,38 zł. Na realizację Powiat otrzymał dofinansowanie w wysokości 11 979 798,68 zł z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

- Ważną inwestycją dla Powiatu Działdowskiego w aspekcie społecznym i edukacyjnym jest realizacja po dawnym Zespole Szkół Rolniczych w Gródkach innowacyjnej inwestycji pn. Edukacyjne centrum rehabilitacyjno – medyczne w Gródkach. Inwestycja polega na modernizacji istniejącego budynku po byłym Zespole Szkół w Gródkach i przystosowaniu go do nowego zakresu użytkowania. Realizacja tej inicjatywy ma na celu stworzenie systemu i zaplecza technicznego, stanowiącego bazę edukacyjną dla osób nabywających kwalifikacje z zakresu pielęgniarstwa bądź specjalistycznej rehabilitacji. Kwota inwestycji wyniesie: 7 575 204,23 zł. Dofinansowanie w kwocie 4 250 000,00 zł zostało pozyskane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
- Kolejną inwestycją z udziałem środków pozyskanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych jest Modernizacja budynku internatu przy dawnym Zespole Szkół Rolniczych w miejscowości Gródki, przedsięwzięcie polegać będzie na kompleksowym remoncie pomieszczeń internatu, termomodernizacji budynku, wymianie instalacji, dostosowaniu budynku do obowiązujących przepisów p.poż., a także przystosowaniu go do zakresu użytkowania, jakim będzie internat, czyli miejsce zakwaterowania przy przyszłym Edukacyjnym centrum rehabilitacyjno – medycznym w Gródkach. Kwota inwestycji: 8 000 000,00 zł w tym dofinansowanie: 6 800 000,00 zł.

Powiat Działdowski w 2024 zrealizuje następujące inwestycje drogowe, które poprawią komfort uczestników ruchu drogowego, a przede wszystkim bezpieczeństwo mieszkańców powiatu działdowskiego dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg:

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1363N w miejscowości Petrykozy z odwodnieniem wgłębnym na dł. ok. 800m”.
- Inwestycja opiewa na kwotę 2 556 653,55 zł, w tym dofinansowanie: 2 045 322,84 zł,
- „Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych nr 1294N, nr 1298N i dróg gminnych w miejscowości Stare Dłutowo”. Szacowana wartość inwestycji: 2 614 613,63 zł, w tym pozyskane dofinansowanie 1 841 654,40 zł,
- „Przebudowa ulicy Lipowej w Płońscy w ciągu drogi powiatowej nr 1288. Koszt inwestycji wyniósł 4 036 569,33 zł, w tym środki

finansowe z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 2 825 598,53 zł,

- „Przebudowa drogi dla pieszych – chodnika w miejscowości Wielki Łęck w ciągu drogi powiatowej nr 1288N”. Koszt inwestycji wyniósł 442 497,67 zł, dofinansowanie – 353 998,14 zł, środki Powiatu Działdowskiego – 41 883,53zł i środki Gminy Płońnica – 46 616,00 zł.
- „Przebudowa drogi dla pieszych – chodnika przy drodze powiatowej nr 1353N w miejscowości Bryńsk”. Koszt inwestycji wynosi 967 890,47 zł dofinansowanie: 762 455,18 zł. Przewidywany termin zakończenia inwestycji: 19.08.2024 r.
- Na rozstrzygnięcie postępowania przetargowego czeka inwestycja

pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1351N na odcinku Chełsty – Ciechanówko”, na którą Powiat Działdowski otrzymał dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Przewidywany termin realizacji do 31.10.2024 r.

- Powiat Działdowski w latach 2019 - 2023 dzięki bardzo dużemu zaangażowaniu Powiatowego Zarządu Dróg w Działdowie przebudował i wyremontował drogi powiatowe o łącznej długości 83,926 km. Całkowita wartość tego typu inwestycji i przedsięwzięć w analizowanym okresie wyniosła 64 191 876,94 zł przy wsparciu finansowym funduszy rządowych.

Przebudowa drogi Gnojno – Zakrzewo

Przebudowa chodnika Wielki Łęck

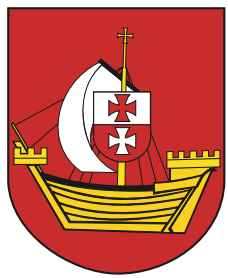
Ambulans dla SPZOZ w Działdowie

Budynek Główny Zespołu Szkół w Malinowie

Dom Pomocy Społecznej w Uzdowie

POWIAT ELBLĄSKI

Dobiega końca szósta kadencja Samorządu i Rady Powiatu Elbląskiego. Te niespełna 6 lat to czas intensywnej pracy na rzecz rozwoju regionu. Podczas mijającej kadencji zmodernizowano ponad 120 km dróg, koszty związane z inwestycjami i zakupem sprzętu do utrzymania dróg wyniosły ponad 117 milionów złotych. Powiat aktywnie sięga po środki zewnętrzne, unijne czy krajowe. Dzięki temu może realizować więcej inwestycji dotyczących infrastruktury drogowej, a drogi w całym regionie zmieniają swoje oblicze poprawiając nie tylko komfort jazdy, ale i bezpieczeństwo. Ta kadencja to okres ciągłych inwestycji. Postawiono na rozwój służby zdrowia, Szpital Powiatowy w Pasłęku jest beneficjentem trzech dużych projektów, najpierw w 2018 roku za ponad 2 miliony 200 tysięcy złotych wybudowano budynek na potrzeby Ośrodka Rehabilitacji Diennej i Fizjoterapii. W 2022 roku, zakończyła się modernizacja Oddziału Chorób Wewnętrznych. Oddział po modernizacji nie odbiega standardom XXI wieku. Na pacjentów czeka łącznie 30 łóżek w salach dwu, trzy i czteroosobowych. Wydzielone są też trzy izolatki z łazienkami, całość inwestycji to ponad 3 miliony 200 tysięcy złotych. W 2023 roku oddano do użytku Oddział Rehabilitacji Stacjonarnej oraz Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej Diennej dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego. Piękny obiekt, wyposażony w nowoczesny sprzęt kosztował około 8 milionów 600 tysięcy złotych, podczas otwarcia oddziału odsłonięto również tablicę upamiętniającą Witolda Żaka, wieloletniego lekarza pracującego w pasłęckim szpitalu, oraz pierwszego przewodniczącego Rady Powiatu w Elblągu. Zakończyła się także przebudowa i adaptacja części istniejących pomieszczeń budynku w celu utworzenia pracowni tomografii komputerowej oraz wykonania łącznika do budynku głównego wraz z przebudową podjazdu dla karet. Oficjalne otwarcie pracowni odbyło się 15 grudnia br., a z początkiem bieżącego roku rozpocznie się udzielanie świadczeń w zakresie badań TK. Łącznie w tej kadencji Powiat Elbląski pozyskał na inwestycje ponad 100 milionów złotych ze środków zewnętrznych. Spore środki z tej puli, przeznaczono na rozwój oświaty za prawie 4 i pół miliona złotych, rozbudowano Liceum Sztuk Plastycznych w Gronowie Górnym, które zyskało nowoczesne pracownie. W tych murach swój warsztat, pod okiem

ekspertów, kształcą przyszli artyści czy specjaliści branż kreatywnych. Kolejne duże inwestycje przypadły pasłęckim szkołom: termomodernizacja Zespołu Szkół za 17 milionów złotych oraz budowa hali widowiskowo-sportowej w Zespole Szkół Ekonomicznych i Technicznych za 13 milionów złotych. Niebawem zakończy się budowa największego w Polsce mostu obrotowego w Nowakowie o łącznej wartości blisko 30 milionów złotych. Powiat Elbląski jest wyjątkowy na skalę całego kraju, tu znajduje się Kanał Elbląski uznawany za cud hydrotechniki, czy jezioro Drużno, które jest rajem dla ponad 200 gatunków ptaków. Wyjątkowe zabytki z organami Hildebrandta na czele, walory przyrodnicze i krajobrazowe zachęcają do turystyki wodnej, pieszej, rowerowej, a nawet do podróżowania w przestworzach, chociażby podczas corocznych zawodów balonowych. Z tej perspektywy, jeszcze dokładniej widać jak zróżnicowany jest to region, od terenów depresyjnych, po tereny łąskie górskie i od niedawna praktycznie z dostępem do morza. Powiat Elbląski to także wzorowa współpraca z aktywną lokalną społecznością, gminnymi władzami, stowarzyszeniami, których jest ponad 200 w powiecie. I to ludzie tworzą prawdziwy klimat tego Powiatu, to dzięki ich pracy społecznej i zaangażowaniu, zmieniają się wiejskie krajobrazy powstają nowe inicjatywy, kultywowana jest tradycja, ludzie pamiętają o swojej historii, tożsamości dawnych i współczesnych bohaterach. Kapitał ludzki to bez wątpienia, największy skarb tego regionu.

Oddział Rehabilitacji z zewnątrz

Budynek Pracowni TK

Pochylnia Kąty

Termomodernizacja w ZS

Kościół św. Bartłomieja w Pasłęku

Port w Tolkmicko

Stacja wodna w Nadbrzeżu

Nowa siedziba Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pasłęku

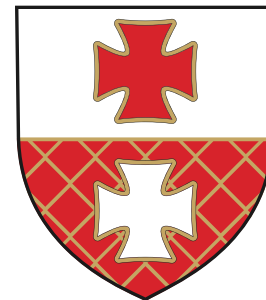
Remont budynków LSP

Remont drogi w Fiszwie

DEKADA PREZYDENTURY

Ponad miliard złotych środków przeznaczonych na inwestycje, znaczny spadek zadłużenia miasta, ponad 560 mln złotych pozyskanych z funduszy zewnętrznych. Tak w skrócie można podsumować dwie kadencje Prezydenta Elbląga. O prawie dekadzie prezydentury rozmawiamy z Witoldem Wróblewskim.

Witold Wróblewski
Prezydent Elbląga

– Na początku tego roku, podczas konferencji prasowej przekazał Pan elblążanom swoją decyzję, że nie będzie kandydował na urząd prezydenta miasta w nadchodzących wyborach.

– Tak, 8 stycznia poinformowałem, że podjąłem decyzję o niekandydowaniu na kolejną kadencję. Nie znaczy to jednak, że nie myślę o pracy na rzecz miasta. Niebawem napłyną do Polski środki finansowe z KPO i innych programów pomocowych. Chciałbym moje doświadczenie w tej dziedzinie wykorzystać na rzecz Elbląga pracując w samorządzie wojewódzkim.

– Cofnijmy się do grudnia 2014 roku kiedy wygrał Pan wybory. W jakim stanie zastał Pan finansy miasta po objęciu władzy?

– Sytuacja była bardzo trudna, wręcz tragiczna. Brak płynności finansowej, duże zadłużenie miasta i jednocześnie brak przygotowanych projektów, żeby pozyskiwać dodatkowe środki do budżetu. Kiedy składałem ślubowanie, 5 grudnia 2014r., wskaźnik zadłużenia miasta wynosił 75% to kwotowo

prawie 379 mln zł., przy dopuszczalnych wówczas ustawą 60%. Dziś po ponad 9 latach, wskaźnik ten wynosi ok. 30 %. To efekt wprowadzonych oszczędności i konsekwentnemu pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, bo co istotne oddłużanie miasta nie zahamowało jego rozwoju i nie wstrzymało realizacji inwestycji.

– Pana prezydentura przypadła na trudny i wyjątkowy czas: pandemia COVID-19, agresja Rosji na Ukrainę i związany z tym kryzys uchodźczy.

– To prawda, pandemia to czas ogromnych ograniczeń, pozamykane firmy, praca zdalna, zdalne nauczanie. Nikt wcześniej tego nie przerabiał, nie było żadnego doświadczenia. Gminy stanęły przed nowymi wyzwaniem operacyjnymi związanymi z organizacją edukacji, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej. Powołałem sztab kryzysowy, który pracował non stop, trzeba było działać szybko i w jak najlepszym interesie mieszkańców. Stawką było zdrowie i życie. Ogromne poświęcenie setek ludzi pracujących przy chorych, ich izolowanych rodzinach, zapamiętamy na zawsze. Ledwie uporaliśmy się z tym kryzysem gdy przyszedł następny. Dwa lata temu Rosja napadła na Ukrainę i prawie od razu pojawili się u nas uchodźcy. I znów sytuacja bez precedensu, w której największą rolę odegrały samorządy i mieszkańcy. Te dwa kryzysy, które pojawiły się nagle i jeden po drugim pokazały, jak władze centralne nie radziły sobie w sytuacjach kryzysowych. Ale najważniejsze, że i z tą, absolutnie wyjątkową sytuacją, przy ogromnym wsparciu mieszkańców poradziliśmy sobie bardzo dobrze.

– Co uważa Pan za największe osiągnięcia i sukcesy tych prawie 10 lat?

– Przez dwie kadencje na inwestycje przeznaczaliśmy ponad miliard złotych. Wśród najważniejszych dla miasta jest zmodernizowana oczyszczalnia ścieków za ponad 200 mln złotych, wiadukt na Zatorze, nowy blok operacyjny w Szpitalu Miejskim, nowy tabor tramwajowy czy nowe mieszkania w ETBS dla elblążan. Są to zadania, które znacznie ułatwiły życie mieszkańcom, podniosły standard usług, a także zapewniły bezpieczeństwo i spokój na wiele lat. Ja osobiście bardzo cieszę się z wiaduktu na Zatorze, pamiętam, jak wiele osób mówiło mi, że to się nie uda, że mało miejsca, nie zdobędziemy środków itd. Udało się, wiadukt stoi, spełnia nie tylko swoje komunikacyjne zadanie, ale też łączy Zatorze z resztą miasta. Ta dzielnica przez ostatnie dwie kadencje zmieniła się, zyskała nowoczesne przedszkole i żłobek, nowi inwestorzy, budują kolejne mieszkania. Na pewno sukcesem ostatnich lat jest także rozwój szkolnictwa zawodowego, na który przeznaczaliśmy ok. 50 mln zł. Mamy w tej chwili jedno z najlepszych modeli kształcenia i szkolenia zawodowego w Polsce, z których korzystają uczniowie i pracodawcy. Podobnie z pomocą społeczną, która w ramach Elbląskiego Centrum Usług Społecznych świadczy szeroki i nowoczesny wachlarz usług dla wszystkich zainteresowanych. Tylko przez ostatni rok Centrum wsparło ponad 6 tysięcy elblążan. Przez te lata podjęliśmy sporo działań skierowanych do seniorów. To liczna grupa mieszkańców, która bardzo chętnie

angażuje się w życie miasta. Cieszy także to, że organizowanych jest u nas wiele imprez o zasięgu regionalnym czy krajowym, że przyjeżdża coraz więcej turystów, że rozbudowuje się Stare Miasto, rusza budowa kompleksu basenowego i wreszcie zaczyna się dużo dziać na naszej rzece.

– W ostatnich miesiącach Elbląg zaistniał w całej Polsce za sprawą portu

– To prawda. Przez ostatni rok, za sprawą budowy kanału żegludowego przez Mierzeję Wiślaną i tematu pogłębienia toru wodnego do portu, Elbląg nie schodził z pierwszych stron gazet. Poprzedni rząd uznał, że pogłębić ostatni odcinek do portu musimy sami, a jeśli ma to zrobić właściciel, czyli Skarb Państwa, to nie za darmo, a za oddanie pakietu większościowego naszej komunalnej spółki portowej. Absolutnie nie było na to zgody ani władz miasta, ani mieszkańców. Udało się, obroniliśmy port, a dziś już wiemy z przekazu premiera Tuska, że w przyszłym roku rozpoczną się prace przy pogłębieniu tego najważniejszego dla nas odcinka, bo do samego portu. Warto było walczyć o swoje.

– A czego nie udało się zrobić?

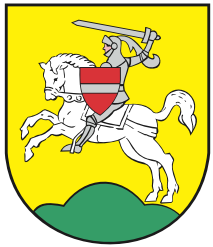
– Niestety, nie powiodła się walka o utrzymanie w Elblągu Dowództwa 16 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej, stacjonującego w Elblągu od kilkudziesięciu lat. Kuriozalna, nie uzasadniona taktycznie i operacyjnie decyzja wyprowadzenia naszej dywizji do Białobrzegów, a ostatecznie do Olsztyna, tłumaczona była przez rząd ulokowaniem

w Elblągu Dowództwa Wielonarodowej Dywizji Północny Wschód. Bardzo szkoda, bo to kawał historii naszego miasta i setek elbląskich rodzin. Skoro mówimy o tym, czego nie udało się zrobić, to chciałbym powiedzieć, że gdyby o czasie były środki z Krajowego Planu Odbudowy to już mogłyby być realizowane inwestycje za ok. 800 mln złotych, m.in. budowa nowego systemu produkcji i dystrybucji ciepła, czy rozbudowa portu morskiego. Stracone zostały 2 lata, ale mam wielką nadzieję, że dzięki odblokowaniu środków unijnych, uda się te i inne wnioski zrealizować.

– Te prawie 10 lat na stanowisku prezydenta miasta to współpraca i kontakty z tysiącami osób zaangażowanych w rozwój Elbląga.

– Żaden prezydent nic sam nie zrobi bez wiedzy i doświadczenia osób pracujących w samorządzie oraz radnych Rady Miejskiej. W imieniu swoim i Panów wiceprezydentów pragnę im wszystkim z całego serca podziękować za ogromne zaangażowanie i wsparcie. Dziękuję wszystkim, którzy z pełnym oddaniem pracowali na rzecz rozwoju naszego miasta. Możliwość pracy na stanowisku prezydenta przez dwie kadencje to był dla mnie wielki zaszczyt i honor. Dziś, w przededniu kończącej się kadencji, dziękuję mieszkańcom Elbląga za zaufanie, za setki spotkań, za rady, wskazówki i pomysły, za aktywność obywatelską i życzliwość. Razem, wspólnie udało nam się tak wiele zrobić dla naszego Elbląga. Nowemu prezydentowi miasta życzę sukcesów i zrealizowania programu wyborczego.

Prawa miejskie 1297 r.

GMINA PASŁĘK

URZĄD MIEJSKI W PASŁĘKU
pl. św. Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk
tel. 55 618 27 02, fax 55 248 31 80
e-mail: paslek@paslek.pl
www.paslek.pl

Ziemia Pasłęcka to kraina niezwykła. Łączy w sobie stworzony ręką człowieka harmonijny krajobraz Żuław Wiślanych, wspaniałe widoki Wysoczyzny Elbląskiej i pagórkowaty teren Pojezierza Iławskiego.

„Stolicą” gminy jest 727-letni Pasłęk - miasto wspaniałych zabytków, o bardzo ciekawej, często tajemniczej historii. Władze Pasłęka konsekwentnie realizują wizję rozwoju miasta, jako atrakcyjnego gospodarczo i turystycznie, otwartego na świat, miejsca dobrego do życia.

Miasto posiada współcześnie odbudowany zamek z początku XIV wieku, ratusz, trzy zabytkowe kościoły oraz inne ciekawe zabytki. Pasłęckie stare miasto otaczają nowo odrestaurowane w latach 2020-2022 mury obronne z dwiema bramami. Jest to jedna z najdłuższych, zachowanych od czasów średniowiecza, tego typu fortyfikacja w Polsce. Władze Pasłęka, przy współpracy z wieloma organizacjami i wsparciu mieszkańców, realizują różnorodne przedsięwzięcia z myślą o tym, aby mieszkańcom Gminy Pasłęk żyło się lepiej, wygodniej, nowocześniej i bezpieczniej.

W okolicy Pasłęka znajdują się liczne atrakcje turystyczne, w tym m. in.: unikatowy w skali światowej Kanał Elbląski z systemem pięciu pochylni, przy pomocy których statki pokonują

dr Wiesław Śniecikowski
Burmistrz Pasłęka w latach 2002-2024

Plac Rekreacyjno-Edukacyjny
w Pasłęku

Mury obronne w Pasłęku

Mury obronne w Pasłęku

Kościół pw. św. Bartłomieja w Pasłęku

Organy Andreea Hildebrandta w Pasłęku

Stadion miejski w Pasłęku

Ratusz z 1380 r. w Pasłęku

Zamek w Pasłęku
(siedziba władz Miasta i Gminy Pasłęk)

Droga S7 – Węzeł Pasłęk Południe

różnicę poziomów na wózkach poruszających się po szynach.

Pasłęk ma bardzo bogatą infrastrukturę do organizacji przedsięwzięć sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych. Są tu boiska ze sztuczną nawierzchnią tzw. Orliki, ścieżki rowerowe, konne i spacerowe. Na terenie miasta znajduje się wielofunkcyjny Stadion Miejski, mogący pomieścić 1450 widzów.

Sztandarowym obiektem rekreacyjnym Pasłęka jest Park Ekologiczny. Główną zaletą parku są zbiorniki i ciek wodne tj. kąpielisko miejskie, Zakrzewko I (zarybiony zbiornik retencyjny), Zakrzewko II (kąpielisko, plaża), rzeka Wąska, Kanał Młyński. Szczególny element parku stanowi zbudowany w technologii surowej, ubijanej ziemi, doświadczalny budynek dydaktyczno – ekspozycyjny. W parku znajduje się hala do całorocznej rekreacyjnej jazdy konnej.

Przez Pasłęk przebiega nowo wybudowana dwujezdniowa droga ekspresowa S 7 z dwoma węzłami Pasłęk Północ i Pasłęk Południe, która łączy miasto z Elblągiem, Trójmiastem i Warszawą.

Miłośnicy aktywnego wypoczynku znajdą tu liczne atrakcje. Renomowane pole golfowe – Sand Valley Golf Resort, trasy rowerowe, ścieżki dla biegaczy oraz atrakcje dla wędkarzy.

Zmęczone zwiedzaniem dzieci i rodzice mogą odpocząć na położonym w centrum miasta parku rekreacyjnym – jednym z największych bezpłatnych placów zabaw w regionie. Wyposażony w najróżniejsze atrakcje, przyrządy gimnastyczne oraz fontannę park sprawia, że dzieci w każdym wieku znajdą tu coś dla siebie. W trakcie budowy jest skatepark w Pasłęku.

Miasto Pasłęk nie pobiera od gości opłat za parkowanie!!!

Zapraszamy do Pasłęka i poznania dziedzictwa kulturowego ziemi pasłęckiej.

Gmina Kalinowo pięknieje...

Koniec kadencji to dobry czas na podsumowanie i ocenę tego, co udało zrobić się w ostatnich latach. Najbardziej namacalnym przejawem działalności samorządu terytorialnego są nowopowstające inwestycje, ważny jest jednak również rozwój kapitału społecznego.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Do większych sukcesów obecnego samorządu można zaliczyć budowę nowej oczyszczalni ścieków, która zastąpiła ponad 40-letni, przestarzały obiekt. Całkowita wartość inwestycji to kwota 7.110.130,80 zł. „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kalinowie” była możliwa do zrealizowania dzięki dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 3.879.711,04 zł.

Należy również wspomnieć o połączeniu sieci wodociągowej – Kalinowo i Wierzbowo, a także o wybudowanej kanalizacji sanitarnej na odcinku Piętki – Kalinowo oraz budowie instalacji fotowoltaicznej do zasilania oczyszczalni ścieków oraz SUW-u w Kalinowie. Wszystkie te działania zmierzają do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Kalinowo.

Łącznie na inwestycje wodno-kanalizacyjne przeznaczono prawie 10 milionów zł, z czego ponad 5 milionów zł to środki pozyskane z zewnątrz.

DROGI

Kolejnym dużym sukcesem jest na pewno poprawa infrastruktury drogowej w Gminie Kalinowo. Udało się wyremontować i przebudować 16 dróg. Łączna kwota inwestycji drogowych wynosi prawie 22 miliony zł, z czego prawie 15 milionów zł to środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych.

Środki z Funduszu Dróg Samorządowych pozwoliły na przebudowę dróg w Romanowie, Staczach oraz odcinek Wierzbowo-kolonia, Mikołajki – Szczudły.

Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg przebudowano drogę w Łaskach Małych, Mazurowie, Staczach, Kalinowie na odcinku ul Sportowej i ul. Połnej.

Niewątpliwym sukcesem jest pozyskanie środków na przebudowę dróg w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji

Strategicznych. W ramach dofinansowania prace drogowe zrealizowano w miejscowościach Dudki, Grądzkie Ełckie, Marcinowo, Dorsze, Wysokie oraz Kalinowo ul. Osiedlowa, a także odcinek drogi Mazurowo-Kulesze-dr. krajowa nr 16.

OŚWIATA

Edukacja stanowi ważny element sprzyjający rozwojowi społeczności lokalnej zarówno w aspektach ekonomicznym, gospodarczym, kulturalnym i co najważniejsze edukacyjnym.

Mając na uwadze potrzeby najmłodszych mieszkańców Gminy, samorząd pozyskał środki na doposażenie szkół, organizację dodatkowych zajęć, szkolenia dla nauczycieli oraz wyjazdy edukacyjne z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Wartość projektu to kwota ponad 2 mln 983 tys., z tego dofinansowanie to ponad 2 mln 700 tys. zł.

Dzięki dofinansowaniu zewnętrznemu przebudowane zostały boiska i place zabaw przy szkole w Pisanicy i przy szkole w Borzymach.

Gmina Kalinowo realizowała projekt dofinansowany z Funduszy „Przeciwdziałanie cyfrowemu wykluczeniu dzieci z rodzin byłych pracowników PGR”, dzięki któremu 236 uczniów otrzymało sprzęt komputerowy.

Koszty na dodatkowe działania samorządu na rzecz edukacji wynoszą prawie 5,5 mln zł, z czego prawie 5 mln zł to środki pozyskane z różnych źródeł zewnętrznych.

MILEWO

DZIAŁANIA SPOŁECZNE

W 2023 r. wybudowano świetlicę w Milewie, która jest nowoczesnym obiektem wyposażonym w odnawialne źródła energii – pompy ciepła oraz instalację fotowoltaiczną. Inwestycja otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości 1.080.000,00 zł. Pozostałe środki w wysokości 465.956,62 zł to środki z budżetu Gminy Kalinowo.

Kolejnymi istotnymi inwestycjami dla Gminy Kalinowo jest przebudowa ośrodka zdrowia oraz kompleksowa modernizacja oświetlenia ulicznego. Zakończenie tych inwestycji planowane jest w 2024 roku.

Środki na realizację tych inwestycji pozyskane zostały z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 udało się pozyskać środki na realizację wielu działań na terenie Gminy, m.in. wybudowano świetlicę w Sypitkach oraz zagospodarowano przylegający do niej teren.

Łącznie na działania społeczne przeznaczono prawie 14 milionów zł, z czego ponad 10 milionów zł to środki zewnętrzne.

Realizując poszczególne zadania nie sposób oczywiście zaspokoić wszystkich oczekiwań mieszkańców, jednakże każde działanie miało na celu poprawę wizerunku otoczenia oraz podnoszenie standardu życia mieszkańców Gminy Kalinowo.

Z okazji 5. rocznicy powstania PANOPTIKUM

chcielibyśmy życzyć Szanownej Redakcji, a także jej Czytelnikom wszelkiej pomyślności oraz ciągłej pasji dziennikarskiej. Niech kolejne lata upłyną pod znakiem nieustannego Rozwoju, a grono czytelników rozrasta się z każdym rokiem.

Andrzej Bezdziecki
Wójt Gminy Kalinowo
wraz z Pracownikami

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W KALINOWIE

DORSZE

DZIAŁALNOŚĆ GMINY GOŁDAP DOCENIANA NA ARENIE WOJEWÓDZKIEJ, KRAJOWEJ I MIĘDZYNARODOWEJ

Tomasz Rafał Luto
Burmistrz Gołdapi

„Jest nam niezmiernie miło, że na przestrzeni ostatnich lat działania naszego samorządu na rzecz rozwoju uzdrowiska, promocji, turystyki, czy ekologii były zauważane i doceniane. Gołdap to atrakcyjne pod wieloma względami miasto, wyjątkowość naszego uzdrowiska oraz oferta prozdrowotna i turystyczna przyczyniły się do przyłączenia naszego miasta do „Najlepszych Europejskich Destynacji Turystycznych”. Gołdap została laureatem prestiżowych nagród i wyróżnień, z których jesteśmy dumni” – Burmistrz Gołdapi Tomasz Rafał Luto

W 2019 roku Gołdap Mazurski Zdrój została zwyciężcą konkursu EDEN na „Najlepsze Europejskie Destynacje Turystyczne” w kategorii turystyka zdrowotna i wellness. Jesteśmy też bardzo dumni z prestiżowego wyróżnienia przyznanego

przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Gołdap w 2021 roku otrzymała „Laur najlepszym z najlepszych” w kategorii „turystyka”, co należy podkreślić za dwa lata z rzędu: tj. w XVII i XVIII edycji. W 2020 roku Gołdap otrzymała nagrodę w międzynarodowym konkursie „Chiocciola Orange” na najlepszą praktykę w sieci Cittaslow za projekt pod tytułem: „Health Resort” przedstawiający kompleksowe działania związane z rozwojem Uzdrowiska Gołdap. Gołdap zdobyła nagrodę główną w konkursie „PRO Warmia i Mazury 2019” oraz „PRO Warmia i Mazury 2022” w kategorii promocja ogólna za projekty „Gołdap Mazurski Zdrój, Regeneracja Przyrodą” i „Regionalny Festiwal Pogranicza Kartaczewo”. W 2023 roku Gołdap stała się jednym z 16 cudów Polski na plebiscycie magazynu National Geographic Traveler „Cuda Polski 2023”.

Gołdap na przestrzeni ostatnich lat znalazła się w czołówce rankingów Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” w Województwie Warmińsko-Mazurskim:

„Oszczędny Urząd” – to ranking wydatków na administrację w kategorii „Miasta powiatowe

poniżej 20 tys. mieszkańców”, w którym Gołdap zdobyła 1 miejsce w województwie warmińsko-mazurskim oraz 31 miejsce w Polsce.

Gołdap w 2022 roku zajęła 2 miejsce w województwie warmińsko-mazurskim i 16 miejsce w skali kraju w kategorii miast powiatowych w rankingu wykorzystania środków UE przez samorządy w latach 2014–2021. Wartość zrealizowanych inwestycji w naszej gminie w latach 2014 - 2021 wyniosła niemal 150 mln złotych, z czego prawie 85 mln złotych stanowi dofinansowanie z funduszy europejskich.

„Ranking najbogatszych samorządów w 2022 roku” – Gołdap z kwotą 4040,03 zł na mieszkańca – znalazła się na 4 miejscu w województwie warmińsko-mazurskim i 137 miejscu w kraju. Ranking opracowany został w kilku kategoriach – województw, miast wojewódzkich, miast na prawach powiatu, powiatów, miast powiatowych, miasteczek i gmin wiejskich.

Nie ma lepszego wskaźnika obrazującego kondycję JST niż poziom nadwyżki operacyjnej. Gołdap zdobyła 6 miejsce w województwie oraz 128 miejsce w Polsce w rankingu „Kondycja finansowa samorządów”

nadwyżka operacyjna 2020–2022. Wartość nadwyżki operacyjnej to jeden z najważniejszych wskaźników obrazujących sytuację finansową jednostki samorządowej. Decyduje o możliwościach rozwojowych, o tym, ile środków możemy przeznaczyć na nowe przedsięwzięcia po zaspokojeniu bieżących potrzeb wydatkowych.

W 2020 roku Gołdap zajęła 7 miejsce w województwie oraz 69 miejsce w kraju w rankingu „Liderzy Inwestycji”, który opublikowało pismo samorządu terytorialnego „Wspólnota”. Ranking dotyczący wydatków inwestycyjnych samorządów w latach 2016-2018, jest jednym z najważniejszych zestawień pokazujących aktywność samorządów w Polsce. Gołdap nieprzerwanie stawia na zrównoważony rozwój oraz systematyczne pozyskiwanie środków zewnętrznych na kluczowe inwestycje, mające na celu zaspokojenie oczekiwań i potrzeb naszych mieszkańców. Jesteśmy gotowi na nowe wyzwania i realizujemy kolejne zaplanowane zadania, które z pewnością przyczynią się do rozwoju naszej gminy. Dziękujemy wszystkim, którzy wnieśli swój wkład w nasze osiągnięcia i sukcesy.

Laur Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego
„Najlepszym z Najlepszych” edycja XVII oraz XVIII
w kategorii turystyka

Gołdap – Mazurski Zdrój zwyciężcą konkursu EDEN
na „Najlepsze Europejskie Destynacje Turystyczne”
w kategorii turystyka zdrowotna i wellness

Mazurskie Tężnie Solankowe
w Gołdapi

Nagroda główna w kategorii promocja ogólna
konkursu PRO Warmia i Mazury 2022
za projekt „Regionalny Festiwal Pogranicza Kartaczewo”

Gmina Iława – miejsce, gdzie natura i tradycja łączą się z nowoczesnością

Ubiegły sezon turystyczny był wyjątkowy dla nas wszystkich. Turyści masowo przybyli nad Jeziorak spragnieni wypoczynku. W tym roku jesteśmy szczególnie dobrze przygotowani, żeby zapewnić wszystkim przybywającym do gminy Iława gościom bezpieczny pobyt i przyjazny klimat.

Naszym największym atutem jest piękna, nieskażona przyroda. Na terenie gminy leży najdłuższe jezioro w Polsce, Jeziorak. Prawie połowa obszaru gminy to lasy, w tym 4 rezerwaty przyrodnicze. Największa baza turystyczna znajduje się w Siemianach. Znajduje się tam kompleksowa infrastruktura rekreacyjna: ekologiczna mini-przystań żeglarska, plaża, zaplecze sanitarne, pole namiotowe, stanowiska dla kamperów oraz nowy amfiteatr.

Dynamicznie rozrasta się również prywatna baza wypoczynkowa oraz infrastruktura do obsługi jachtów i łodzi motorowych. Dzięki temu rozwijają się turystycznie inne miejscowości położone nad Jeziorakiem, takie jak Makowo i Szwałkowo.

Nie będą rozczarowani naszą gminą także miłośnicy wycieczek pieszych i rowerowych. Niemal każdego roku budujemy nowe ścieżki rowerowe. Dzisiaj jest ich kilkadziesiąt kilometrów. Podczas wycieczek po gminie warto zapoznać się z jej bogactwem. Odwiedzić zabytkowe kościoły, a także rezerwat przyrody. Na szczególną uwagę zasługuje rezerwat „Jezioro Jasne” z krystaliczną wodą, ale również rezerwat „Jeziora Karaś”, gdzie swoje miejsca lęgowe ma ponad 150 gatunków ptaków.

Oprócz walorów naturalnych i rozbudowanej infrastruktury magnesem dla turystów są także wydarzenia kulturalne. W amfi teatrze w Siemianach od 18 lat odbywa się festiwal „Nad Jeziorakiem” – sztandarowa impreza promocyjna gminy. W Szwałkowie ma miejsce cykliczny festiwal folklorystyczny, a od 7 lat dużą popularnością cieszy się Fiesta Balonowa rangi mistrzostw Polski. Są też lokalne imprezy, m.in. Jarmark Ludowy w Rudzienicach, Ząbrowiada, Laseczniada, Festyn Behringowski, który popularyzuje postać wielkiego noblisty prof. Emila von Behringa (urodził się w Ławicach - dawna nazwa Hansdorf - gdzie znajduje się również Izba Pamięci tego wielkiego naukowca). Jest on pierwszym laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny.

Do atutów gminy należą również korzystne połączenia komunikacyjne. Podróż z Iławy do Warszawy trwa dzięki szybkiej kolei tylko ok. 1,5 godziny(!).

Gmina Iława to miejsce nie tylko do wypoczynku. Iława należy do największych gmin w województwie i bardzo dynamicznie się rozwija. Wbrew ogólnopolskiej tendencji systematycznie przybywa nam mieszkańców. Na przestrzeni około 20 lat liczba mieszkańców gminy wzrosła z ok. 10 tys. do ponad 13 tys. Tak duży wzrost jest możliwy dzięki miejscowemu planowi zagospodarowania przestrzennego, który pozwala na rozbudowę mieszkalnictwa jednorodzinnego. Często turyści, którzy nas odwiedzają, są tak urzeczni naszymi terenami, że decydują się zainwestować w domy, działki letniskowe, własne biznesy w gminie. To osoby z odległych zakątków Polski, a nawet z zagranicy, które u nas znalazły wymarzone miejsce do życia, pracy, wypoczynku.

Stale inwestujemy w ścieżki rowerowe, modernizujemy infrastrukturę drogową. Przygotowujemy nowe tereny pod inwestycje turystyczne. Ostatnio skupiamy się także na zrównoważonym rozwoju, inwestując w farmy fotowoltaiczne. Zamierzamy również zbudować ekomarinę w Makowie, a także rozbudować ciąg ścieżek rowerowych wokół Jezioraka. Planowany jest także szereg inwestycji przeznaczonych dla turystów uprawiających sporty wodne. Zostaną rozbudowane i powstaną nowe miejsca do cumowania.

Zapraszamy wszystkich, którzy chcieliby zamieszkać i zainwestować w gminie Iława. U nas możecie prowadzić swój biznes i żyć na wyższym poziomie w zgodzie z naturą.

Do zobaczenia nad Jeziorakiem!

Opracowała:
Ewa Okońska, UG Iława

Ekologiczna Mini-przystań Żeglarska w Siemianach

Spotkania z Folklorem Szwałkowo

Laseczniada

Jezioro Jeziorak

GMINA KĘTRZYN – NASZA MAŁA OJCZYZNA!

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Kętrzyn!

Minęło 5 lat od momentu, kiedy obdarzając moją osobę ogromnym zaufaniem i ponad 91-procentowym poparciem, wybrali mnie Państwo na Wójta Gminy Kętrzyn. 21 listopada 2018 r. zostałem zaprzysiężony na Wójta Gminy Kętrzyn. Pełnienie dla Państwa tej funkcji to ogromny zaszczyt, wyróżnienie i wyzwanie. Z wielką dumą i radością stałem się częścią tej społeczności, a służba na rzecz naszej Gminy Kętrzyn sprawia mi olbrzymią satysfakcję. Starałem się być blisko Państwa spraw i problemów, spełniać oczekiwania i ulepszać naszą gminę. Jako Wójt starałem się dbać o wspólne dobro mieszkańców, służyć Państwu pomocą, reagować na prośby, być otwarty na kontakt z Państwem. Kiedy ostatni raz szliśmy do wyborów samorządowych, a odbyły się one 24 października 2018 r., nikt nie mógł nawet przypuszczać, że przyjdzie sprawować urząd w wyjątkowo trudnym czasie. Musieliśmy sprostać wyzwaniom i skutkom wynikającym z pandemii COVID-19, szyliśmy maseczki czy też pomagaliśmy sąsiadom. W momencie, kiedy mieliśmy nadzieję na powrót do normalnego życia po epidemii nastąpiły wydarzenia, które diametralnie zmieniły sytuację

mieszkańców całej Europy – oczy całego świata zwróciły się w stronę wojny toczącej się za naszą wschodnią granicą, ale chęć do niesienia pomocy pokazała, że w Gminie Kętrzyn mieszkają wyjątkowi ludzie. Pomimo niestabilnej sytuacji i szalejącej inflacji był to czas stanowiący kolejny ważny krok w dziele rozwoju Gminy Kętrzyn na wielu płaszczyznach. Udało się nam pozyskać znaczne dofinansowania zewnętrzne, dzięki którym z dnia na dzień nasze otoczenie i warunki życia zmieniają się na lepsze. Pozyskane fundusze są efektem nie tylko mojej ciężkiej pracy, ale i pracowników Urzędu Gminy Kętrzyn oraz jednostek organizacyjnych podległych gminie. W mijającej kadencji zrealizowaliśmy wiele inwestycji na terenie całej Gminy Kętrzyn, nie sposób wszystko opisać czy pokazać.

Zabiegając o zewnętrzne środki finansowe na gminne inwestycje, nacisk położony został głównie na poprawę infrastruktury dróg gminnych. Największym zadaniem inwestycyjnym, do którego długo się przygotowywaliśmy, zarówno pod względem finansowym, jak i projektowym był największy kontrakt budowlany infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i remont dróg gminnych o łącznej długości 5,410 km w 11 miejscowościach (Czerniki, Łazdoje, Kruszewiec, Nakomiady, Smokowo, Bałowo, Sykstyny, Salpik, Martiany, Wopławki, Windykajmy) o wartości ponad 14 mln zł. Źródłem finansowania inwestycji były środki pozyskane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych, który pokrył wydatki inwestycyjne w wysokości 7 160 000,00 zł oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 2 200 000,00 zł. Dzięki pozyskanym środkom finansowym z budżetu państwa jak i unijnych w mijającej kadencji udało się wyremontować, czy też przebudować drogę w miejscowości Owczarnia, Czerniki, Nowa Różanka-Dąbrowa, Biedaszk Małe, Bałowo, Nowa Wieś Mała, Karolewo oraz Smokowo-Grabno. W tym miejscu należy również wspomnieć o dużej współpracy prowadzonej między samorządem Gminy

Kętrzyn i Powiatem Kętrzyńskim w ramach której udało się przebudować drogi powiatowe w miejscowości Wopławki, Koczarki, Langanki, Nakomiady, Pożarki, Godzikowo, Mażany, Jankowo, Parcz, Pręgowo i chodniki w miejscowości Nakomiady, Stachowizna i Kotkowo.

W wyniku procesu likwidacji gminnych stacji uzdatniania wody, który miał miejsce w latach 2002 – 2014 Gmina Kętrzyn w większej części korzystała z wody zakupowanej od Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kętrzynie tj. od Miasta Kętrzyn. Takie działania spowodowały, iż Gmina Kętrzyn ponosiła znaczne koszty na utrzymanie sieci, mimo iż studnie miejskie były położone na terenach gminnych. Od 2015 r. trwa ciągły proces odłączania się od Miasta Kętrzyn i zabezpieczania mieszkańców Gminy Kętrzyn w wodę z własnych źródeł. W 2021 r. rozpoczęto, a w 2022 r. zakończono budowę nowoczesnej Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Różance, która pozwala na zaopatrzenie w wodę mieszkańców naszej gminy. Całkowita wartość budowy stacji zamknęła się w kwocie ponad 2 mln zł. Inwestycje zrealizowano dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 działanie „Gospodarka wodno-ściekowa” w kwocie ponad 1.1 mln zł. W mijającej kadencji udało się rozbudować sieć wodnowodociagową o 24,85 km. W 2022 r. Gmina Kętrzyn jako pierwszy samorząd

w województwie warmińsko-mazurskim, podpisała umowę o dofinansowanie w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie” na kwotę ponad 7,3 mln zł. oraz była jedną z 625 najaktywniejszych gmin w Polsce, zajmując tym samym 423 miejsce w przeprowadzonym rankingu.

W 2022 r. zakończono modernizację oświetlenia drogowego na terenie Gminy Kętrzyn. Inwestycja ta polegała na wymianie 626 sztuk opraw oświetleniowych na oprawy energooszczędne. Modernizacja rozpoczęła się w 2019 r. i obejmowała 49 miejscowości, a wcześniejszą decyzją o podjęciu działań w tym zakresie okazała się zdecydowanie trafiona. Rosnące koszty energii elektrycznej oraz sytuacja geopolityczna na świecie znacząco odbiła się na finansach samorządów gminnych. Dzięki ukończonej modernizacji na terenie gminy Kętrzyn oraz skróceniu czasu świecenia opraw, udało się obniżyć pobór energii elektrycznej na oświetlenie drogowe aż o 70%.

Po dziesięciu miesiącach ciężkiej pracy zakończono i oddano w 2021 r. do użytkowania ścieżkę edukacyjną nad jeziorem Mój w Czernikach, której całkowity koszt wyniósł ponad 2 mln zł., a wkład własny Gminy Kętrzyn wyniósł tylko 58 tys. zł. Inwestycja była możliwa dzięki otrzymaniu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Ścieżka edukacyjna to kontynuacji

Stacja Uzdatniania Wody w Nowej Różance przed przebudową

Stacja Uzdatniania Wody w Nowej Różance po przebudowie

Remiza w Karolewie przed przebudową

Remiza w Karolewie po przebudowie

Szkoła Podstawowa w Wilkowie przed termomodernizacją

Szkoła Podstawowa w Wilkowie po termomodernizacji

Droga w miejscowości Windykajmy przed przebudową

Droga w miejscowości Windykajmy po przebudowie

Droga w miejscowości Czerniki przed przebudową

Droga w miejscowości Czerniki po przebudowie

Szkoła Podstawowa w Nakomiadach przed termomodernizacją

Szkoła Podstawowa w Nakomiadach po termomodernizacji

Szkoła Podstawowa w Biedaszkach przed termomodernizacją

Szkoła Podstawowa w Biedaszkach po termomodernizacji

Ścieżka edukacyjna nad jeziorem Mój w Czernikach

inwestycji z 2018 r. zagospodarowania terenów przybrzeżnych jeziora Mój. Teren zyskał całkowicie nowe oblicze, a gmina zyskała obiekt rekreacyjny, którego brakowało i który cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców gminy Kętrzyn oraz gości z całego kraju jak z zagranicy. Uzupełnieniem całej inwestycji nad jeziorem Mój jest długo wyczekiwana budowa I etapu ścieżki rowerowej od Orlika w Karolewie do drogi prowadzącej do jeziora Mój, o wartości 5 mln zł. Środki finansowe zostały pozyskane przez Związek Gmin Barcja. W tej chwili ścieżka jest praktycznie wykonana do Czernik, a zakończenie inwestycji planowane jest na czerwiec tego roku. Przed nami też kolejny etap, bo również udało się pozyskać pieniądze na budowę ścieżki od jeziora Mój, aż do wiaduktu w Parczu. Będziemy skomunikowani z Wielką Pętlą Mazurską i przepływ turystów będzie mógł się odbywać w normalnych warunkach.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej to kolejne ważne zadanie inwestycyjne jakie realizowane jest na terenie gminy. W ubiegłym roku rozpoczęliśmy termomodernizację budynku Urzędu Gminy Kętrzyn. Przez lata szukaliśmy finansowania na to zadanie i w końcu się udało. Koszt przebudowy obiektu to 5 mln zł, a wkład własny inwestycji to ok. 700 tys. zł. Inwestycja polegająca na budowie pomp ciepła przy Szkole Podstawowej w Karolewie oraz przy świetlicy w Mażanach i instalacji fotowoltaicznych na budynku użyteczności publicznej oraz modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Mażany, której koszt wyniesie ponad 2 mln zł i jest realizowana w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 Leader+ (LGD Barcja).

Ważną inwestycją była termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Wilkowie na ponad 2,7 mln zł. jak i w Biedaszkach i Nakomiadach na kwotę ponad 2.8 mln zł. Natomiast w 2021 r. w Szkole Podstawowej w Karolewie, Nakomiadach i Biedaszkach wykonano instalacje fotowoltaiczne na kwotę ok. 260 tys. zł. W 2022 r. Gmina Kętrzyn zakupiła 479 laptopów w ramach projektu „Wsparcie dzieci rodzin PPGR w sprzęt komputerowy”, na ten cel pozyskano ponad 1.3 mln zł.

W 2021 r. rozpoczęto modernizację Remizy w Karolewie, a z końcem 2022 r. zakończono inwestycję. Całkowita wartość zadania to 1 343 544,10 zł. Inwestycja została zrealizowana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w wysokości 890 577,35 zł oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 452.966,75 zł. Tak więc inwestycja została wykonana bez wydatków finansowych z budżetu gminy. Pod koniec 2022 r. rozpoczęto budowę Remizy w Wilkowie, której prace mają potrwać do końca kwietnia br. Całkowita wartość inwestycji w Wilkowie wynosi 2 496 602,16 zł. Inwestycja jest realizowana w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 1 100 000,00 zł oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 850 000,00 zł.

Obejmując Urząd Wójta obiecałem wprowadzić stypendia za osiągnięcia naukowe dla uzdolnionych uczniów ze szkół podstawowych, których organem prowadzącym jest Gmina Kętrzyn. Od 2014 r. co miesiąc ze swojego wynagrodzenia przekazywałem kwotę w wysokości 500 zł, a od 2022 r. jest to kwota 1000 zł z przeznaczeniem na wspieranie m.in. edukacji uczniów osiągających wysokie wyniki w nauce.

Podsumowując pięć lat kadencji należy również wskazać plany na kolejny lata oraz cele, które będziemy chcieli realizować. Ponad 6 mln zł. zaplanowano na zadania związane z przebudową i modernizacją dróg gminnych w miejscowości Karolewo, Smokowo-Grabno oraz w Nowej Wsi Kętrzyńskiej. Zaplanowano również wydatki związane z opracowaniem dokumentacji technicznej na budowę i przebudowę dróg w miejscowościach m.in.: Wilkowo, Pręgowo, Kolonia Gnato, Bałtrucie, Marszewo, Mażany, Nowa Różanka, Martiany, Biedaszk Małe, Smokowo-Smokowo Stare, Karolewo, Gałwuny, Kaskajmy, Gnato, Muławki, Nowa Wieś Kętrzyńska, Kwiedzina, Stachowizna. Gmina Kętrzyn w 2023 r. otrzymała dofinansowanie na przebudowę drogi w miejscowości Filipówka w wysokości 2 105 000,00 zł jak i w miejscowości Pożarki 1 850 000,00 zł oraz na modernizację sieci drogowej w Gminie Kętrzyn 6 250 000,00 zł w miejscowościach: Wopławki, Wilkowo, Gnato Kolonia, Bałtrucie, Marszewo, Nowa Różanka, Trzy Lipy, Muławki.

Serdecznie dziękuję wszystkim Mieszkańcom Gminy Kętrzyn za zaufanie, za słowa i gesty wsparcia, których przez te minione 5 lata otrzymałem, za ciekawe rozmowy na różne tematy istotne dla Gminy, za zgłaszane sugestie czy pomysły. Dziękuję!

Z wyrazami szacunku,
Wójt Gminy Kętrzyn
Paweł Bobrowski

Ścieżka rowerowa I etap Karolewo – Czerniki (Jez. Mój)

Remiza w Wilkowie w trakcie budowy

Budynek Urzędu Gminy Kętrzyn w trakcie termomodernizacji

Stypendia Wójta Gminy Kętrzyn w roku szkolnym 2022/2023

Wyzwolona energia w Gminie Barciany

Czy z beznadziejnego punktu startowego można w samorządzie dojść do skutecznego dbania o dobro mieszkańców? Można! Udowadnia to pięcioletnią pracą Marta Kamińska, wójt Gminy Barciany.

INWESTYCYJNE PRZYSPIESZENIE

Pokonana przez wójt droga biegnie od widma bankructwa na początku kadencji do 34 mln. zł. zaplanowanych na inwestycje w 2024 r. (zaplanowany budżet to niemal 70 milionów zł.).

Warto zauważyć, że pod koniec 2018 r. kwota wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wynosiła zaledwie 448,90 zł. Obecnie jest to 985,65 zł., co oznacza stu procentowy wzrost. Wydatki inwestycyjne w 2018 r. (budżet 31 mln. zł.) zamknęły się kwotą około 1,6 mln. zł. W taki sposób w obecnej kadencji wydatki na inwestycje wzrosły niemal 30-krotnie.

DROGI, ŚWIETLICE I RODZINNY DOM POMOCY

Powyższe kwoty mają rzeczywisty wymiar m.in. w postaci: dróg, chodników, dojazdów, kilometrów sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, sprzętu oraz profesjonalnej odzieży dla jednostek OSP, zakupu pojazdów na potrzeby GOPS i osób niepełnosprawnych, stworzeniu rekreacyjno-edukacyjnej infrastruktury, remontów świetlic wiejskich i wielu innych. Ogromnym wsparciem pracy socjalnej i wyjściem naprzeciw potrzebom lokalnej społeczności jest otworzony w marcu b.r. Rodzinny Dom Pomocy „Arka” w Mołtajnach. W jednostce będzie świadczona opieka dla 8 potrzebujących osób, a ponadto stanie się ona miejscem pracy lokalnych mieszkańców. Aktualnie w gminie jest realizowanych dziewięć dużych inwestycji: kanalizacja, wodociągi, remonty świetlic i dróg. Świetlica wiejska w Asunach zostanie przygotowana do

obsługi turystów oferując m.in. miejsca noclegowe i wyżywienie oparte na kuchni regionalnej i potrawach przygotowywanych przez lokalne KGW. Asuńska infrastruktura i zatrudniony koordynator zostaną również wykorzystane do utworzenia międzynarodowego centrum wymiany młodzieży.

RAZEM SKUTECZNIEJSI

Wójt Marta Kamińska od 2019 r. jest prezesem Stowarzyszenia Warmińsko-Mazurskich Samorządów Pogranicza. Organizacja skupia gminy i powiaty znajdujące się przy granicy z Rosją. Samorządy łączą wiele wspólnych problemów, w tym „martwa” granica z państwem-agresorem. Włodarze uznali, że współpracując mogą aktywniej zdobywać środki na rozwój. Założenie było słuszne, bo na początku 2024 r. SWMSP podpisało porozumienie terytorialne z Urzędem Marszałkowskim w Olsztynie. Dzięki temu do 14 samorządów od Dubeninek do Braniewa, w tym do Barcian, trafi 20 mln. euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Dofinansowanie będzie dzielone na 4 projekty: programy rozwojowe dla dzieci i młodzieży, utworzenie Ludowego Uniwersytetu Pogranicza, usługi społeczne i termomodernizację budynków użyteczności publicznej.

UWOLNIONA ENERGIA

Oprócz „twardych” projektów priorytet wójt Marty Kamińskiej z programu wyborczego stanowiła aktywizacja społeczna mieszkańców. Miara sukcesu jest chociażby aktywizacja gminnych Kół Gospodyń Wiejskich, które stały

się miejscem osobistego rozwoju ich członków i grupą liderów aktywizującą mieszkańców konkretnych miejscowości. W czasie aktualnej kadencji i z inicjatywy obecnej wójt powstały również Młodzieżowa Rada Gminy, Gminna Rada Seniorów oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku w Barcianach. Każdy z tych podmiotów jest traktowany przez wójt jako organ doradczy i reprezentant potrzeb danego środowiska. W odpowiedzi na postulaty młodzieży były realizowane zadania w szkołach czy przeprowadzony międzyszkolny sportowy turniej integracyjny. Potrzeby młodych mieszkańców realizuje także Gminny Ośrodek Kultury w Barcianach w postaci zajęć artystycznych, nauki śpiewu i gry na instrumentach, zajęć z robotyki. Obecnie gminne uroczystości uświetniają młodzi lokalni wykonawcy, którzy potrzebowali działań rozwijających talenty. Artystycznym dumą gminy jest również działający od roku i łączący różne pokolenia zespół śpiewaczy „Bartowie”. Jednocześnie imponującą pozostaje wyzwalona energia seniorów - wykłady, prelekcje, wyjazdy na wydarzenia kulturalne, inicjatywy samorozwojowe, bale integracyjne, wsparcie osób samotnych i potrzebujących - to tylko niektóre z ich aktywności.

Gmina Barciany długo będzie walczyć z licznymi problemami, w tym finansowymi. Ważne jednak jest to, że dziś znajduje się w kompletnie innym miejscu, niż w 2018 r. Nie grozi jej bankructwo i likwidacja, a szereg inwestycji z bieżącej kadencji oraz wyzwolony kapitał ludzki pozwalają dosyć pewnie spoglądać w przyszłość. Wójt Marta

Kamińska przejmując stery barciańskiego samorządu publicznie deklarowała otwartość na potrzeby mieszkańców oraz wytrwałość w zdobywaniu środków na rozwój. Jak w pierwszym, tak i drugim przypadku, co prezentuje poniższe zestawienie inwestycji, udowodniła, że nie były to puste słowa.

LATA 2023 – 2024 – INWESTYCJE I OTRZYMANE PROMESY:

6.840.000,00 zł – modernizacja infrastruktury drogowej w miejscowościach Rodele, Radosze, Silginy, Garbnik, Czaczek, Kudwiny.

5.994.500,00 zł – remont i przebudowa dróg w miejscowościach Niedziały, Silginy, Stary Dwór Barciański, Radosze, Kreliekijmy, Modgarby, Taborzec, Kudwiny, Michałkowo i Garbnik.

4.655.000,00 zł – budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowościach Bobrowo, Markuzy, Mołtajny, Arklity.

3.942.500,00 zł – budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Frączkowo-Kotki-Błędowo-Wielewo-Aptynty-Ruta-Czaczek-Michałkowo.

3.890.000,00 zł – modernizacja i remont świetlic wiejskich w miejscowościach Aptynty i Asuny.

3.739.091,02 zł – budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Skandawa i Frączkowo.

2.965.076,74 zł – remont drogi gminnej Asuny-Duje.

2.432.516,15 zł – przebudowa drogi wewnętrznej w Skandawie (do byłej szkoły).

2.352.000,00 zł – budowa i modernizacja infrastruktury społecznej w Barcianach, Drogoszach i Skierkach.

Do Barcian i innych samorządów „Pogranicza” trafi 20 milionów euro na rozwój lokalny.

Zespół „Bartowie” z pierwszą nagrodą.

2.038.770,00 zł – modernizacja dróg w miejscowościach Michałkowo i Garbno.
1.987.828,25 zł – budowa ścieżki edukacyjno-przyrodniczej przy Jeziorze Arklickim pomiędzy miejscowościami Mołtajny i Markuzy.
1.169.143,87 zł – remont drogi gminnej Aptyny – Wielewo.
800.000,00 zł – budowa chodników i dojazdów na osiedlu mieszkaniowym w Mołtajnach.
686 450,00 zł – przebudowa drogi wewnętrznej Skierki – Moruny III etap.
510 204,00 zł – modernizacja świetlicy wiejskiej w Radoszach.
510.200,00 zł – remont budynku nr 36 w Drogoszach.
196.580,17 zł – utrzymanie połączeń autobusowych pomiędzy Barcianami i miejscowościami: Kreliekijmy, Silginy, Krymlawki, Momajny, Mołtajny, Święty Kamień.

W 2022 R. NA INWESTYCJE WYDATKOWANO 8.091.860,02 ZŁ (WYBRANE ZADANIA):

1.788.595,41 zł – Przebudowa ulic Szkolna, Młynowa, Mickiewicza, Kościelna i Plac Wolności.
1.000.000,00 zł – Przebudowa drogi wewnętrznej Skierki – Moruny.
962.253,60 zł – Projekt grantowy „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym- Granty PPGR”.
566.341,22 zł – Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Maciejki + 70.076,73 prace dodatkowe.
300.000,00 zł – Zakup wyposażenia osobistego i sprzętu dla strażaków OSP z terenu gminy.
200.000,00 zł – dotacja na przebudowę odcinka od drogi wojewódzkiej do Modgarb.
159.946,99 zł – Zakup dwóch samochodów osobowych do walki z COVID-19- Nagroda Rosnąca Odporność.

W 2021 R. NA INWESTYCJE WYDATKOWANO 3.708.987,07 ZŁ (WYBRANE ZADANIA):

836.134,35 zł – zagospodarowanie terenu położonego w miejscowości Gęsiki (działka nr 64).
757.168,40 zł – przebudowa drogi gminnej Skierki – Staniszewo.
385.000,00 zł – przebudowa drogi gminnej w Momajnach.
156.395,27 zł – dotacja na remont drogi powiatowej na odcinku Barciany- Pastwiska III etap.
141.450 ,00 zł – przebudowa drogi

wewnętrznej w miejscowości Maciejki
129.029,68 zł – przebudowa sali sportowej Szkoły Podstawowej w Barcianach.
W 2020 R. NA INWESTYCJE WYDATKOWANO 5.459.915,87 ZŁ (WYBRANE ZADANIA):
1.058.184,77 zł – przebudowa drogi gminnej w Windzie.
991.784,67 zł – rozwój elektronicznej administracji w Gminie Barciany.
673.010,86 – remonty ulic w Barcianach I etap.
620.656,96 zł – przebudowa sali sportowej Szkoły Podstawowej w Barcianach
390.477,47 zł – przebudowa drogi gminnej w miejscowości Pastwiska-Fundusz Dróg Samorządowych.
127.715,64 zł – zagospodarowanie terenu położonego w miejscowości Gęsiki (działka nr 64) wraz z rekultywacją stawu
105.091,50 zł – modernizacja i remont świetlicy wiejskiej w Gęsich Górach
91.092,00 zł – modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego w Gminie Barciany

W 2019 R. NA INWESTYCJE WYDATKOWANO 1.612.101,35 ZŁ (WYBRANE ZADANIA):

350.511,02 zł – budowa chodnika w pasie drogi wojewódzkiej w miejscowości Winda
338.962,65 zł – utwardzenie nawierzchni wraz z remontem infrastruktury na drogach gminnych.
200.000,00 zł – przebudowa drogi powiatowej nr 1592N na odcinku Barciany- Pastwiska I etap (50/50).
102.392,06 zł – modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Barcianach.
91.538,78 zł – remont mostu w ciągu drogi gminnej w miejscowości Kreliekijmy.
90.000,00 zł – przebudowa drogi powiatowej Garbno-Skandawa III etap.

W 2018 R. NA INWESTYCJE WYDATKOWANO 1.751.664,42 ZŁ (WYBRANE ZADANIA)

179.173,85 zł – budowa Kanalizacji sanitarnej Moruny-Skierki.
137.291,70 zł – remont Mostu w ciągu drogi gminnej Nr 125008N w miejscowości Kreliekijmy.
100.000,00 zł – przebudowa drogi powiatowej nr 1590N na odcinku Rodele — Dębany.
100.000,00 zł – przebudowa drogi gminnej Garbnik-Wilkowo Małe III etap.

Dzięki staraniom wójt Marty Kamińskiej barciański GOPS pozyskał trzy auta, w tym busa do przewozu osób niepełnosprawnych

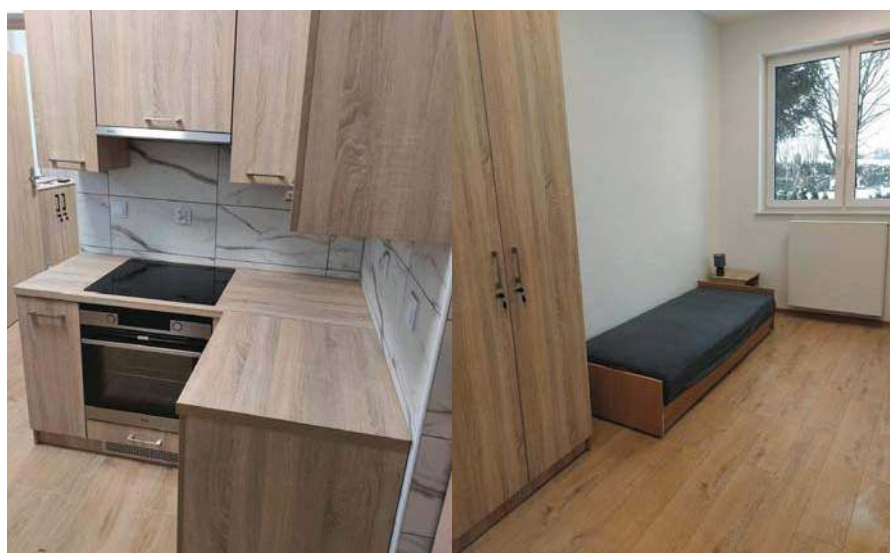
Ścieżka i plaża przy Jeziorze Arklickim – już w tym roku pozwolą mieszkańcom i turystom na miłe spędzanie wolnego czasu.

Młodzież decyduje o swoich sprawach.

Od 1,6 mln zł do 34 mln zł – tak w ciągu ostatnich 5 lat wzrosła roczna wartość inwestycji w gminie.

Gotowy na przyjęcie pierwszych podopiecznych Rodzinny Dom Pomocy w Mołtajnach.

GMINA SROKOWO

Podsumowanie kadencji 2018-2024

Mijająca kadencja oraz zbliżające się wybory samorządowe są dobrą okazją do poczynienia podsumowań. Trzeba przyznać, że te pięć lat było czasem bardzo intensywnej i systematycznej pracy dla dobra Gminy Srokowo oraz jej mieszkańców. Pomimo tego, że przyszło nam się mierzyć z problemami, na które nikt z nas nie był przygotowany – pandemia koronawirusa, kryzys uchodźczy w wyniku wojny na Ukrainie (utworzyliśmy na terenie gminy ośrodek dla uchodźców), szalejąca inflacja czy zablokowane środki z KPO to jednak udało nam się zrealizować szereg przedsięwzięć, które w znaczny sposób wpłynęły na komfort życia mieszkańców oraz odwiedzających gminę gości. Ważnym jest podkreślenie, że zaistniałe zmiany są efektem nie tylko mojej pracy jako wójta, ale również pracowników Urzędu Gminy; pracowników Centrum Usług Społecznych w Srokowie; Rady Gminy; pracowników Gminnego Ośrodka Kultury; pracowników Szkoły Podstawowej w Srokowie; druhów strażaków; sołtysów; kół gospodyń wiejskich; stowarzyszeń oraz wielu innych osób, którym dobro naszej gminy leży na sercu. Dziękuję Wam wszystkim za Wasze zaangażowanie.

Do 30 kwietnia 2021 r. funkcjonował u nas Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Srokowie, który realizował zadania z zakresu pomocy społecznej. Od 1 maja 2021 r. w ramach projektu pilotażowego, na który gmina otrzymała 100% dofinansowania, został on przekształcony w Centrum Usług Społecznych. Warto nadmienić, że w województwie warmińsko-mazurskim do projektu pilotażowego przystąpiły tylko dwie gminy: nasza gmina i miasto Elbląg. Dzięki przekształceniu jednostki oprócz wykonywanych dotychczas zadań przez GOPS, powstał szeroki wachlarz usług społecznych, socjalnych, koordynacyjnych, terapeutycznych, warsztatowych, psychologicznych, prawnych i wielu innych, skierowanych do wszystkich mieszkańców naszej społeczności (nadmienię że od roku jestem również mieszkańcem naszej gminy).

Aktywność inwestycyjna to niewątpliwie najważniejszy obszar działania gminy. Zabiegając o dodatkowe środki finansowe na gminne inwestycje, kładłem szczególny nacisk na poprawę infrastruktury naszych dróg, infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, rozbudowę i modernizację oświetlenia ulicznego, inwestycje w obiekty użyteczności publicznej, oświatę, sport i rekreację i wiele innych. Całkowity koszt na zadania inwestycyjne wraz ze środkami własnymi w ciągu pięcioletniej kadencji opiewa na kwotę ponad 50 mln zł. Oprócz zadań inwestycyjnych w trakcie kadencji realizowanych było wiele operacji poprawiających komfort życia mieszkańców (doposażone zostały place zabaw, hala sportowa w atrakcyjny sprzęt sportowy oraz saunę). Od 2 lat organizujemy szkolenia żeglarskie dla dzieci i dorosłych, wykonaliśmy miejsca spotkań mieszkańców Leśny Rów, Leśniewo, Silec, Bajory, Jankowice oraz zagospodarowaliśmy tereny wokół, utworzone zostały miejsca rekreacyjno-wypoczynkowe w Srokowie na ul. Barciańskiej a także w 5 miejscowościach siłownię zewnętrzne). Realizowane były również zadania w zakresie ochrony zwierząt („Akcja kastracja” i „Podaj łapę”). Prowadzenie gospodarki, oszczędnej gospodarki finansowej pozwoliło nie tylko oddłużyć samorząd, lecz także realizować wielomilionowe inwestycje, bardzo potrzebne naszej gminie. Nadmieniam że w 2022 roku spłaciśmy ostatnią ratę kredytu, który zaciągnęliśmy w kwocie 900 tys. zł w roku 2018 na zadania inwestycyjne. W poprzednich kadencjach samorządu zaciągane były nisko oprocentowane pożyczki na zadania inwestycyjne z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oraz Fundacji Wspomagania Wsi, które spłacone zostały przed 2018 rokiem. **Jako nieliczna z gmin w kraju, nasza gmina nie posiada od 2022r. zadłużenia z tytułu pożyczek i kredytów.**

Obecnie jesteśmy w trakcie przygotowywania procedury przetargowej na zaciągnięcie kredytu w wysokości 4 mln. zł na udział własny w realizowanych projektach inwestycyjnych.

Poniżej przedstawiam Państwu najważniejsze inwestycje, które zostały zrealizowane, są w trakcie realizacji oraz te które będą realizowane w 2024 oraz kolejnych

Zagłówki Omega na Kompleksie rekreacyjno-sportowym nad jeziorem Rydzówka

latach. Posiadamy zabezpieczone środki w kwocie ponad 18,1 mln zł w formie promes z Banku Gospodarstwa Krajowego. w ramach min. Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” oraz innych rządowych programów na lata 2024-2025.

INWESTYCJE WODNO-KANALIZACYJNE:

- Dofinansowano budowę przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków - łącznie do końca 2023 r. dofinansowano mieszkańcom budowę 63 szt. oczyszczalni
- Przebudowa wodociągu w Srokowie oraz budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Sińcu Dolnym;
- Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Brzeżnicy;
- Przygotowano dokumentację na wykonanie studni w Solance;
- Modernizacja oczyszczalni ścieków w Srokowie (przygotowany przetarg);
- Budowa nowej stacji uzdatniania wody, studni głębinowej i infrastruktury technicznej na ujęciu wody w Srokowie;
- Przebudowa ujęcia wody w Skandławkach;

DROGI GMINNE

- Przebudowa drogi gminnej Silec-Siemkowo;
- Przebudowa drogi w Srokowie pętla wokół osiedla na ulicy Kętrzyńskiej i Słonecznej oraz ul. Parkowej i ul. Młynarskiej;
- Przebudowa drogi na Pieczarki;
- Przebudowa drogi Siniec –Cegielnia;
- Przebudowa ulic w Srokowie - ul. Wiejska, ul. Zielona, ul. Traugutta;
- Modernizacja dróg w miejscowości Kosakowo (pętla we wsi);
- Remont drogi na odcinku DW 650 do miejscowości Kąty (obręb Siniec i obręb Kąty);
- Przebudowa drogi DW 650 Lesieniec, Leśny Rów, Srokowo (dokumentacja), W tym roku złożony będzie wniosek o dofinansowanie tego zadania ;
- Przebudowa drogi w miejscowości Szczeciniak (dokumentacja);
- Przebudowa drogi w Leśniewie od 650 w kierunku Pieczarek (dokumentacja);
- W trakcie opracowania jest dokumentacja na drogę w miejscowości Jankowice-Szczeciniak.

UDZIAŁ GMINY W DROGI POWIATOWE

- Przebudowa drogi powiatowej Lesieniec-Silec w kierunku Surwile;
- Przebudowa drogi powiatowej 1723N Aptynty-Srokowski Dwór- Bajory;
- Przebudowa drogi powiatowej Jegławki – Wilczyny (etap I).
- Przebudowa przejścia dla pieszych oraz chodników przy ul. Szkolnej w Srokowie.

SPORT I REKREACJA

- Wybudowano dwa pomosty pływające w miejscowości Silec i Młynowo nad jeziorem Silec;
- Wybudowano dwa pomosty pływające na kompleksie rekreacyjno – sportowym w Leśniewie;
- Zakupiono 4 zagłówki Omega, 6 zagłówek Optimist, zagłówek Antilla 24, deski SUP oraz motorówkę RIB;
- Doposażono kompleks w Leśniewie w siłownię plenerową, stół do tenisa, wybudowano miejsce ogniskowe;
- Wybudowano wiatę w sołectwach: Silec, Leśny Rów, Leśniewo, Bajory, Jankowice oraz zagospodarowano teren wokół;
- Utworzono miejsce rekreacyjno-wypoczynkowe w Srokowie na ul. Barciańskiej;
- Utworzono w Solance, Leśnym Rowie, Bajorach, Siłcu i Leśniewie miejsca aktywnej rekreacji – siłownię zewnętrzne oraz dodatkowe elementy placów zabaw;
- Utworzono miejsce spotkań dla mieszkańców sołectwa Leśny Rów nad Jeziorem Silec;
- Zagospodarowano place na miejsce spotkań mieszkańców sołectwa Leśniewo i Jankowice;
- Zakupiono bikestopy (punkty naprawy rowerów) w Srokowie i Leśniewie;
- Wybudowano i wyposażono 3 domki letniskowe na kompleksie rekreacyjno-sportowym w Leśniewie.

KULTURA, OŚWIATA, USŁUGI SPOŁECZNE

- Doposażono GOK w sprzęt nagłośnieniowy i muzyczny oraz zakończono modernizację instalacji elektrycznej;
- Doposażono SP w Srokowie w laptopy z oprogramowaniem dla nauczycieli oraz do pracowni komputerowej;
- Utworzono salę świąteł w budynku Szkoły Podstawowej w Srokowie;
- Powiększono i doposażono plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Srokowie;
- Zainstalowano maszt z flagą RP przy Szkole Podstawowej w Srokowie oraz przy dawnej szkole w Solance;
- Doposażono siłownię hali sportowej „Śnieżka”;
- Przekształcono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych w Srokowie;
- Przebudowano i wyremontowano pomieszczenie Klubu Integracji Społecznej oraz pomieszczenie na parterze, wyposażono Klub w meble oraz sprzęt komputerowy, audiowizualny, nagłośnieniowy i AGD;
- Zakończona została kompleksowa termomodernizacja budynku SP w Srokowie z przebudową systemu grzewczego oraz wykorzystaniem OZE;
- Zakupiliśmy samochód typu BUS do przewozu osób niepełnosprawnych dla Centrum Usług Społecznych.
- Trwa kompleksowa termomodernizacja budynku GOK w Srokowie z przebudową systemu grzewczego oraz wykorzystaniem OZE;
- Zakupiono sprzęt serwerowy, urządzenie NAS i oprogramowanie backup jednostkom organizacyjnym gminy (ZGKIM, CUS oraz UG).

Przekazanie zakupionego sprzętu strażakom z OSP Jegławki oraz OSP Srokowo

- Zakupiono dla 205 dzieci byłych pracowników PPGR w laptopy w ramach programu Granty PPGR ze środków UE.

OŚWIETLENIE ULICZNE

- Przebudowano oświetlenie uliczne w miejscowościach: Młynowo, Jegławkach, Wikrowie, Osikowie, Bajorach Gaj, Leśniewie;
- Przebudowano oświetlenie uliczne w Srokowie ul. Lipowa, Ogrodowa, Brzozowa oraz wykonano dodatkowe punkty świetlne i wymieniono istniejące na energooszczędne na ulicach;
- Przebudowano oświetlenia m.in. w miejscowości Kolkiejmy, Wikrowo, Skandławki, Siniec, Wilczyn, Wyskok, Solanka, Chojnica, Wółka, Pieczarki.
- W 2024 r. pozyskaliśmy 448 tys. zł na modernizację oświetlenia ulicznego w gminie - inwestycja do realizacji.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

- Doposażono OSP Srokowo i OSP Jegławki w specjalistyczny sprzęt wykorzystywany w akcjach ratowniczo-gaśniczych;
- W trakcie realizacji jest termomodernizacja budynku OSP Srokowo z rozbudową stanowisk garażowych oraz termomodernizacja budynku OSP w Jegławkach;
- Wykonano monitoring w Srokowie oraz na kompleksie rekreacyjno-sportowym w Leśniewie.
- Dofinansowano zakup samochodu dla Komendy Policji w Kętrzynie.

POZYSKANE ŚRODKI NA ZADANIA INWESTYCYJNE Z PROGRAMU OCHRONY ZABYTKÓW DO REALIZACJI W 2024-2025 ROKU

- Remont i konserwacja kościoła Ewangelickiego w Srokowie;
- Remont kaplicy cmentarnej na cmentarzu w Srokowie;
- Remont dzwonnicy w Kosakowie;
- Remont wieży ratusza w Srokowie;
- Remont spichlerza w Srokowie;

POZOSTAŁE PRZEDSIĘWZĘCIA

- Powstała wioska internetowa w GOK Srokowo oraz „Laboratorium Eksperymentów i Robotyki” w Gminnej Bibliotece zakupiono nowoczesny, multimedialny sprzęt;
- Powstał Klub Kodera oraz wyposażono GOK w profesjonalny program budowania z klocków lego i testowania rozwiązań opartych na technologii i robotyce;
- W Urzędzie Gminy uruchomiono „E-usługi” oraz umożliwiono dostęp do Systemu Informacji Przestrzennej gminy;
- Przebudowano chodniki na ul. Lipowej w Srokowie;
- Doposażono placówki oświatowe w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne;
- Zrealizowano szkolenie z zakresu żeglarskiego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych z terenu Gminy Srokowo. Patenty żeglarskie uzyskało już 75 osób;
- Utworzono Gminną Radę Seniorów w Srokowie;
- Wybudowano wiatę przystankową w Srokowie;
- Zakupiono sprzęt komputerowy w UG w Srokowie;

- Zamontowano znaki kierunkowe w gminie, lustra drogowe oraz radarowe liczniki prędkości, zamontowano progi na ul. Zjazdowej;
- Kontynuowano program usuwania azbestu z budynków;
- Zakupiono traktorek do koszenia w Leśniewie;
- Zakupiono traktorki do odśnieżania i koszenia do Solanki i Srokowa;
- Wyremontowano dach na świetlicy w Kosakowie oraz docieplono obiekt;
- Zakupiono kosiarkę bijakową;
- Wybudowano chodnik na osiedlu przy ul. Kętrzyńskiej oraz chodnik łączący ul. Wileńską i Słoneczną.

W Gminie Srokowo ważnym instrumentem rozwoju jest wydzielony w budżecie gminy Fundusz Sołecki. W ramach tego funduszu realizowanych jest wiele ciekawych i potrzebnych lokalnej społeczności inicjatyw - m.in. powstały wiaty, place zabaw, oświetlenie uliczne, remonty i wyposażenie świetlic.

Bardzo istotnym dla naszej Gminy jest fakt iż w 2019 z mojej inicjatywy oraz Pani Wójt Gminy Górowo Iławskie 9 gmin utworzyło Stowarzyszenie Gmin Pogranicza, które obecnie skupia już 13 Gmin oraz Powiat Węgorzewski. Dzięki aktywnym działaniom w Stowarzyszeniu Warmińsko – Mazurskich Samorządów Pogranicza (obecna nazwa stowarzyszenia), w którym pełnię funkcję zastępcy prezesa, w dniu 18.01.2024 r. zawarliśmy Porozumienie terytorialne z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego na realizację długofalowych przedsięwzięć rozwojowych na

Pograniczu opiewających na kwotę około 20 mln euro. Gmina Srokowo otrzyma około 15 mln złotych zł, z przeznaczeniem na: zajęcia dodatkowe dla uczniów oraz szkolenie nauczycieli w SP Srokowo około 1 mln zł, usługi społeczne realizowane przez CUS około 1,4 mln zł, termomodernizację hali „Śnieżka” i budynków po byłej szkole w Solance i Jegławkach - 12 mln zł, utworzenie Uniwersytetu Ludowego w GOK w Srokowie około 250 tys. zł. (zależne od kursu euro).

Budżet Gminy w latach 2018 – 2024 stanowi kwotę 148 548 017,00 zł. Wydatki majątkowe wyniosły 30 365 496,31 zł co stanowi ogółem 20,44%, ale w latach 2023 – 2024 stanowi 23%. Dotacje na inwestycje to kwota 22 260 101,00 co stanowi 73,30% środków przeznaczonych na inwestycje.

W okresie kadencji wskaźnik planowanych dochodów na jednego mieszkańca wzrósł z kwoty 1 137,46 w 2018 r. do 1 551,78 w 2022 roku.

W 2024-2025 zrealizowane zostaną najważniejsze inwestycje dla społeczności ale czeka nas jeszcze bardzo dużo pracy w różnych obszarach, w tym zadania inwestujące w kapitał ludzki. Za nami więc wiele zrealizowanych zadań, lecz zdaję sobie sprawę z tego, że wiele jest jeszcze do zrobienia. To przeświadczenie motywuje mnie do dalszej pracy, której sensem jest szeroko pojęte dobro całej naszej lokalnej społeczności (od ponad roku jestem również mieszkańcem gminy Srokowo). Mam szereg nowych pomysłów i planów na dalszy rozwój naszej Gminy.

Wójt Gminy Srokowo
Marek Olszewski

Przekazanie zakupionych laptopów dla dzieci byłych pracowników PPGR

ROZWÓJ GMINY PIECKI WYZWANIA I SUKCESY

Ostatnie lata to dynamiczny okres rozwoju Gminy Piecki, który wywarł znaczący wpływ na codzienne życie mieszkańców. Inwestycje w infrastrukturę drogową, sieci wodno-kanalizacyjne, stacje uzdatniania wody czy koncentratory tlenu, to tylko niektóre z licznych działań podejmowanych przez władze samorządowe wspólnie z lokalną społecznością.

Z MYŚLĄ O MIESZKAŃCACH

W celu redukcji ograniczeń komunikacyjnych oraz ułatwienia podróży mieszkańcom i turystom, uruchomiono publiczną komunikację autobusową. Funkcjonująca sieć obejmuje łącznie 10 linii autobusowych, mających na celu skomunikowanie poszczególnych miejscowości oraz umożliwienie łatwego dostępu do Mrągowa.

W trosce o zdrowie i życie mieszkańców, Gmina podjęła działania w czasie pandemii, zakupując 10 koncentratorów tlenu, które wraz z pulsoksymetrami służą do monitorowania i wspomagania funkcji życiowych. Od tego czasu są wykorzystywane regularnie przez osoby mające problemy z oddychaniem.

Aby zapewnić mieszkańcom ciągłość dostępu do wody i ogrzewania zakupiono agregaty prądotwórcze. Te urządzenia zapewniają niezależność działania kluczowej infrastruktury, w tym jednostek organizacyjnych, kotłowni, stacji uzdatniania wody, przepompowni oraz oczyszczalni ścieków. Dzięki tym działaniom mogą funkcjonować bez zakłóceń w przypadku awarii stacji energetycznej.

Z uwagi na trudności w dostępie do bieżącej wody mieszkańców wsi Nawiady, podjęto decyzję o budowie Stacji Uzdatniania Wody, której wartość to prawie 2,7 mln zł. Stacja służy procesowi poprawy jakości wody. Obecnie w tej samej miejscowości budowana jest sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i przebudową istniejącej sieci wodociągowej. Szacowana wartość robót budowlanych to ok. 8 mln zł. Natomiast w 2023 r. zakończona została przebudowa kanalizacji sanitarnej w Starych Kiełbonkach.

Na rozpoczęcie realizacji w 2024 r. czeka budowa sieci wodociągowej z kolonii Goleń do kolonii Machary, odcinek do stacji w Bieńkach oraz głównej kanalizacji sanitarnej do terenów objętych MPZP w Dobrym Lasku, a także sieci kanalizacji sanitarnej na terenie zabudowy jednorodzinnej przy ul. Polnej w Pieckach. Trwa opracowywanie dokumentacji technicznej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w miejscowościach Mojtyny, Dobry Lasek, Cierzpięty, Machary.

W ostatnich latach przeprowadzono także prace budowlane na wielu drogach, włączając między innymi miejscowości Brejdyny, Machary, Czaszkowo, Rutkowo, czy ul. Rolną oraz ul. Administracyjną w Pieckach.

Otwarto nowoczesny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Pieckach. Dzięki temu mieszkańcy mogą blisko miejsca swojego zamieszkania oddać wytworzone przez siebie odpady.

MODELOWY FUNDUSZ SOŁECKI

Od wielu lat w Gminie Piecki prężnie działa Fundusz Sołecki. To w ramach oddolnych inicjatyw sołtysów i mieszkańców stworzone zostały pomosty, plaże,

wiaty wypoczynkowe, altany, place zabaw, siłownie plenerowe. Zagospodarowane zostały tereny rekreacyjne, które wpłynęły na poprawę estetyki poszczególnych wsi.

W ramach współpracy Gminy z sołectwami rozpoczęto w 2020 roku modernizację oświetlenia ulicznego. Do chwili obecnej udało się wymienić około 70% lamp sodowych i rtęciowych na energooszczędne źródła światła LED. Gmina zainwestowała także w modernizację oświetlenia przy drogach krajowych i powiatowych. Planuje się w najbliższych dwóch latach wymienić 100% opraw na energooszczędne. Wprowadzono również inteligentny system zarządzania oświetleniem, który pozwala na części lamp dostosować natężenie światła do zmieniających się potrzeb, co przekłada się na znaczące oszczędności energii. Dodatkowo, na pięciu budynkach użyteczności publicznej zainstalowano panele fotowoltaiczne, co również przyczynia się do generowania oszczędności energetycznych.

WSPARCIE DLA OSP

W Gminie Piecki działa 5 ochotniczych straży pożarnych, które są stale doposażane i rozwijane. W Nawiadach rozbudowano i zmodernizowano remizę strażacką OSP a także dobudowano świetlicę, z której korzystają mieszkańcy. Budowany jest garaż na samochód OSP w Macharach, a na realizację czeka rozbudowa budynku OSP w Starych Kiełbonkach. W ramach inwestycji zakupuje się również pojazdy dla strażaków ochotników.

TURYSTYKA I REKREACJA

Gmina Piecki podjęła szereg inwestycji mających na celu zarówno aktywizację mieszkańców do większej aktywności ruchowej na świeżym powietrzu, jak i zachęcenia turystów do odwiedzenia regionu. Powstała ścieżka edukacyjna z kładkami oraz drewnianymi pomostami w Pieckach, ścieżka pieszo-rowerowa z Mrągowa do Krutyni, z inicjatywy lokalnej młodzieży pierwszy w powiecie mrągowskim pumtrack, zagospodarowano teren przy Parafii rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Różańcowej w Pieckach. Dzięki podejmowanym działaniom stworzona została atrakcyjna oferta dla mieszkańców, którzy mogą aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu, jak również dla turystów poszukujących unikalnych miejsc. Oferta odpowiada zapotrzebowaniu osób w każdym wieku – od maluchów po seniorów. Dodatkowo urozmaicona jest cyklicznymi imprezami, które integrują społeczność m.in. „Milko Mazury MTB” czy organizowane w Muzeum Walentyny Dermackiej z Sapiehów „Święto Chleba, Mleka i Miodu” oraz „Festiwal Ceramiki”.

Odkryj uroki Gminy Piecki – miejsca pełnego spokoju w otoczeniu malowniczych krajobrazów! Zapraszamy!

Centrum Piecek

Ostrów Pieckowski – Plaża

Mojtyny - wieś położona nad jeziorem o tej samej nazwie

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Świat — Polska — Warmia&Mazury

DLA MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych,
salonach Empik oraz na stacjach Orlen, dworcach i lotniskach

DOBIEGA KOŃCA BARDZO DOBRA KADENCJA SAMORZĄDU MIEJSKIEGO

Niebawem kończy się pięcioletnia kadencja samorządów lokalnych. Jaki to był okres dla rozwoju Nowego Miasta Lubawskiego, co w tym czasie zostało zrealizowane – pytamy burmistrza Józefa Blanka...

Józef Blank
burmistrz Nowego Miasta
Lubawskiego

Wspólnie z Radą Miejską, pracownikami Urzędu Miejskiego, dyrektorami miejskich jednostek organizacyjnych, we współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi staraliśmy się jak najlepiej wykorzystać czas obecnej kadencji dla dalszego rozwoju naszego miasta. W działalności samorządu był to okres trudnej i złożonej sytuacji, związanej z epidemią COVID-19, wojną w Ukrainie, wysoką inflacją i ogólnopolskim kryzysem energetycznym. Problemem w realizacji inwestycji był też znaczny wzrost cen usług i materiałów w branży budowlanej oraz ograniczona dostępność materiałów budowlanych. Nasz samorząd borykał się również z nieprzychylnością polityczną ekipy do niedawna rządzącej i związanego z tym ograniczonego wsparcia finansowego dla naszego samorządu. Pomimo to konsekwentnie realizowaliśmy duże inwestycje poprawiające jakość życia mieszkańców, skutecznie pozyskując środki unijne. Dla przykładu na lata 2014-2020 w Nowym Mieście Lubawskim zrealizowane zostały cztery inwestycje określone w Ponadlokalnym Programie Rewitalizacji Miast Cittaslow Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w Nowym Mieście Lubawskim zrealizowane zostały cztery inwestycje określone w Ponadlokalnym Programie Rewitalizacji Miast Cittaslow Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Zmodernizowany został budynek Miejskiego Centrum Kultury, w którym z myślą o kultywowaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego, utworzona została Manufaktura Zawodów Dawnych. Potencjał lokalowy, zakres tematyki projektu i zatrudniona kadra pozwalają obecnie na realizację w tym obiekcie wielu warsztatów, spotkań i inicjatyw rozwijających zainteresowania mieszkańców oraz turystów lokalną kulturą, kuchnią, rzemiosłem.

Wyjątkową dla naszego miasta inwestycją jest również zrewitalizowany budynek dawnego kościoła ewangelickiego, w którym w październiku 2021 roku otwarto „Kinoteatr Harmonia” oraz Centrum Informacji Turystycznej. Jest to milowy krok w tworzeniu warunków do popularyzowania, rozwijania i promowania kultury w naszym mieście – dziś widzimy, że warto było podjąć trud finansowy i organizacyjny, aby dzięki realizacji tej inwestycji uzyskać obiekt, który wzbogacił wizerunek centrum naszego miasta i przez długie lata będzie służył zarówno mieszkańcom jak i gościom miasta, jako miejsce kontaktu z filmem i kulturą na wysokim poziomie.

Ważnym przesłaniem rewitalizacji tego obiektu było swoiste połączenie „wczoraj” z „dziś”. Śladem czasów minionych jest orestaurowany, oryginalny polichromowany sufit sali z początku XX wieku, który jest niewątpliwie unikatową atrakcją w skali ogólnopolskiej. Nawiązaniem do powstałego w roku 1898 Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonia” jest zachowanie - zgodnie z wolą Mieszkańców - nazwy „Harmonia” w nazwie tego zrewitalizowanego obiektu. Natomiast znakiem obecnych czasów jest między innymi zastosowanie nowoczesnej technologii kinowej, nagłośnieniowej i oświetleniowej. Sala widowiskowo-kinowa, wyposażona jest w częściowo składaną widownię na prawie 200 miejsc siedzących, co pozwala na użytkowanie jej również w charakterze sali wystawienniczej.

Z pewnością zrewitalizowanie budynku Miejskiego Centrum Kultury oraz zrewitalizowanie budynku dawnego kościoła ewangelickiego, zapewni naszym Mieszkańcom i Gościom warunki do aktywnego udziału w życiu kulturalnym oferowanym przez miejskie instytucje kultury i jednostki organizacyjne. A tuż obok „Kinoteatru Harmonia” jest również jego umiejscowienie w centrum miasta, przez co wszystkie drogi w Nowym Mieście Lubawskim prowadzą do ... KULTURY.

Turyści i goście naszego miasta zachwycają się nowomiejskim Rynkiem...

Bardzo mnie to cieszy, bowiem rewitalizacja przestrzeni nowomiejskiego Rynku była dużym wyzwaniem inwestycyjnym i logistycznym, w ramach której wybudowano z trwałego i pięknego kamienia naturalnego nową jezdnię, plac centralny oraz chodniki. W ramach zadań wymieniono też znaczącą część infrastruktury podziemnej tj. sieć kanalizacji deszczowej, sieć wodociągową, sieć elektroenergetyczną. W miejsce schorowanych drzew nasadzono nową zielen - dziesięć lip przy budynku „Kinoteatru Harmonia” oraz dziewięć klonów wzdłuż jezdni przy pierzei południowej i zachodniej - zaś w strefie parkowania ustawione zostały donice z zielenią ozdobną.

W celu dokładniejszego doświetlenia przestrzeni placu poza głównymi latarniami oświetleniowymi w centralnej części Rynku, zostały również zamontowane dodatkowe latarnie przy krawędzi jezdni.

Centralnym obiektem zachodniej części placu jest podświetlana fontanna, która otoczona blokami kamiennymi, tworzy doskonałe miejsce zabaw dla dzieci oraz przyjazną atmosferę sprzyjającą wypoczynkowi w jej otoczeniu. W godzinach wieczornych fontanna jest miejscem prezentacji pokazów obrazów wodnych tworzonych przez dysze wyrzucające podświetlane strumienie wody z nawierzchni Rynku.

Z całą pewnością zielen,

a także zamontowane elementy małej architektury wpływają pozytywnie na wygląd i estetykę centrum miasta, które zyskuje nową funkcję reprezentacyjno-rekreacyjną. Szerokie chodniki umożliwiają powstawanie letnich ogródków gastronomicznych, a brak wysokich krawężników tworzy przestrzeń przyjazną dla pieszych, w tym osób z niepełnosprawnościami. Warto również wspomnieć, że w trosce o lokalny handel i usługi zachowano na placu rynkowym znaczną ilość miejsc parkingowych. Zrewitalizowany przez nowomiejski samorząd Rynek, daje nowe możliwości organizacji wielu wydarzeń i tworzenia wyjątkowego klimatu, czego byliśmy już wielokrotnie świadkami.

Pozytywnie zmieniła się również przestrzeń Ogrodu Róż...

Nowe zagospodarowanie dawnej średniowiecznej fosy to lepsze warunki do organizacji wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych oraz doskonałe miejsce wypoczynku dla osób zamieszkujących i odwiedzających centrum miasta. Przestrzeń Ogrodu Róż zyskała nową jakość pod względem zastosowanych materiałów, walorów estetyczno-architektonicznych oraz zieleni dekoracyjnej. Warto wspomnieć, że zadanie to jest ostatnim spośród realizowanych w naszym mieście inwestycji określonych w Ponadlokalnym Programie Rewitalizacji Sieci Miast Cittaslow Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Gotym okiem widać również pozytywne zmiany w budowie nowomiejskich ulic i ścieżek rowerowych...

To prawda, w ostatnich latach znacznej poprawie uległa infrastruktura drogową, bowiem wybudowano od podstaw, bądź gruntownie przebudowano 25 ulic - wśród nich łącznik pomiędzy ulicą Grunwaldzką oraz Zwirki i Wigury, który znacznie usprawnił poruszanie się po mieście i skrócił czas przejazdu np. do Szkoły Podstawowej nr 2. Stanowiąca ważny

ciąg komunikacji pieszej ulica Wodna została przebudowana podczas rewitalizacji nowomiejskiego Rynku.

W 2020 roku, dziurawa naszym szwajcarski ser ulica Targowa, odeszła w zapomnienie. Obecnie posiada ona nową jezdnię asfaltową i chodnik, powstało także 140 miejsc parkingowych, oświetlenie oraz kanalizacja deszczowa odwadniająca wszystkie utwardzone powierzchnie. Na inwestycję tą uzyskaliśmy dofinansowanie z budżetu państwa, a jej realizacja znacznie poprawiła warunki komunikacyjne i pozwoliła na podjęcie dalszych działań mających na celu modernizację Targowiska Miejskiego.

Z końcem 2022 roku oddano do użytkowania wybudowaną ulicę Sadową, na budowę której po latach starań pozyskaliśmy dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Na odcinku prawie 1,3 km wybudowana została jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 5,5 m wyposażona w kanalizację deszczową, chodnik jednostronny o szerokości 2,0 m, zjazdy na posadzkę z kostki betonowej, parkingi z kostki betonowej przy ogrodach działkowych i oświetlenie uliczne z oprawami typu LED w ilości 36 sztuk. W ramach zadania przebudowaliśmy 5 skrzyżowań, powstały 2 przejścia dla pieszych wyposażone w płyty ostrzegawcze dla niewidomych (w tym jedno wyniesione), a także nasadziliśmy znaczną ilość drzew. Realizacja tej inwestycji była niezwykle ważna dla usprawnienia układu komunikacyjnego naszego miasta i bezpieczeństwa mieszkańców.

Porozumienie z samorządem województwa przyniosło kres niedogodnościom, jakie z powodu braku odpowiedniego chodnika, przeżywali mieszkańcy górnej części ulicy Narutowicza i przylegających osiedli. Ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 538 całkowicie rozwiązał ten problem i poprawił znacznie bezpieczeństwo przemieszczania się pieszych i rowerzystów. Rozbudowana przy okazji sieć deszczowa umożliwia odprowadzenie wód opadowych

z nowo powstających osiedli w tej części miasta. Należy tu podkreślić bardzo dobrą współpracę pomiędzy samorządami i wzajemne zrozumienie potrzeb inwestycyjnych, bez których niemożliwe byłoby zrealizowanie tej inwestycji.

Osoby aktywnie spędzające wolny czas szczególnie chętnie korzystają z wybudowanej ścieżki rowerowej po dawnym torowisku kolejowym na terenie Nowego Miasta Lubawskiego, która razem ze ścieżkami w sąsiednich gminach ma łączną długość ponad 25 kilometrów. Na ten cel nasz samorząd pozyskał dotację ze środków unijnych w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2014-2020. Przekonany jestem, że im więcej będzie takich dróg tym lepsze i bezpieczniejsze będą warunki do przemieszczania się po mieście w sposób ekologiczny oraz do atrakcyjnego spędzania czasu wolnego poprzez aktywność fizyczną, rekreację i kontakt z przyrodą.

Dotrzymał Pan danego kiedyś słowa o przystąpieniu do modernizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

W maju 2019 roku odbyło się uroczyste otwarcie Stadionu Miejskiego po kosztownej modernizacji, na który pozyskaliśmy wsparcie z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Inwestycja ta zrealizowana była w szczególności z myślą o dzieciach i młodzieży uprawiających sport, ale też z myślą o organizacji zawodów sportowych w przyzwoitych warunkach. Jako byłemu człowiekowi sportu zależy mi szczególnie na rozwoju sprawności fizycznej i zainteresowania sportem, zarówno wśród młodzieży jak i dorosłych.

Zakres tej inwestycji obejmował m.in.:

- przebudowę boiska piłkarskiego oraz budowę bieżni lekkoatletycznej o długości 400 m z czterema torami okrężnymi i sześcioma torami prostymi do biegów sprinterskich z nawierzchnią poliuretanową,
- wykonanie urządzeń sportowych lekkoatletycznych

Miejskie Centrum Kultury

Wnętrze Kinoteatru Harmonia

Wieczorna panorama centrum miasta

Nowomiejski Rynek nocą

ulica Sadowa

Ogród Róż po rewitalizacji

Ścieżka rowerowa po dawnym torowisku kolejowym

ulica Targowa

Stadion Miejski

tj. skocznia do skoku w dal i trójskoku, dwustronna skocznia do skoku o tyczce, skocznia w wżyz, 2 rzutnie do pchnięcia kulą, rzutnia do rzutu oszczepem, rzutnia do rzutu młotem i dyskiem, (wyrównanie poziomu i dostosowanie instalacji nawadniającej w związku z budową bieżni okrężnej).

- budowę trybun na prawie 800 miejsc siedzących (w tym około 500 zadaszonych), z wyodrębnionym sektorem dla prasy, komentatorów, kibiców, gości oraz organizatorów,
- budowę jednokondygnacyjnego budynku zaplecza socjalno-sanitarnego o powierzchni zabudowy ok. 200 m² (m.in. szatnia dla zawodników oraz zaplecze biurowe),
- budowę obiektów kasy biletowej i toalet dla kibiców oraz wykonanie ogrodzeń, oświetlenia, monitoringu wizyjnego i nagłośnienia boiska głównego,

Ponadto zrealizowaliśmy szereg mniejszych inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, m.in. zmodernizowaliśmy przystań kajakową wraz ze strefą relaksu dla kajakarzy i wszystkich mieszkańców wyposażoną w palenisko, ławki, murowany grill, pływający pomost do wodowania kajaków i zaplecze socjalne.

Na dawnym torowisku kolejowym w sąsiedztwie wybudowanego rok wcześniej placu zabaw przy ulicy Żwirki i Wigury powstała Otwarta Strefa Aktywności (OSA) w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym. W jej sąsiedztwie w 2023 roku ze środków PROW, w ramach wniosku złożonego do LGD Ziemia Lubawska, wybudowane zostało półboisko do koszykówki oraz wiatka dla rowerzystów.

Z myślą o najmłodszych mieszkańcach wybudowane zostały nowoczesne kompleksy sportowe również przy szkołach podstawowych. Na obszarze miasta funkcjonuje 12 placów zabaw sukcesywnie

doposażanych i modernizowanych – między innymi przy Miejskim Przedszkolu i Żłobku oraz przy Szkołach Podstawowych, gdzie funkcjonują oddziały przedszkolne. Konsekwentnie, w miarę posiadanych środków, staram się wywiązywać z obietniczego dowodem jest również boisko do siatkówki plażowej na placu zabaw przy ul. Tysiąclecia, o które prosiła mnie nasza młodzież. Dzięki tej infrastrukturze poprawiają się warunki do spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu młode pokolenie nowomieszczan.

Dużą część środków budżetowych samorządu w Polsce przeznaczają na oświatę i wsparcie organizacji pozarządowych. Jak to wygląda w naszym mieście?

Chciałbym tu zwrócić uwagę również na rzeczy pozornie niewidoczne. Od wielu lat subwencje i dotacje oświatowe otrzymywane z budżetu państwa nie pokrywają kosztów realizacji zadań w funkcjonowaniu placówek oświatowych. Wymaga to od samorządu wygospodarowania środków z dochodów własnych na pokrycie tych kosztów. Pomimo to staramy się by w pełni zabezpieczyć środki na funkcjonowanie jednostek oświatowych. Wychodzimy z założenia, że na edukacji i wychowaniu nie można oszczędzać, dlatego ze szczególną troską podchodzimy do funkcjonowania jednostek oświatowych i Instytucji Kultury.

Skutecznie pozyskujemy dodatkowe pieniądze na edukację naszych dzieci i mieszkańców z programów unijnych zarządzanych m.in. przez Urząd Marszałkowski. Jeszcze w grudniu 2018 roku oficjalnie został otwarty Żłobek Miejski - inwestycja niebywale potrzebna - który w kolejnym roku został rozbudowany do poziomu 36 miejsc dla dzieci w wieku do 3 lat.

Zrealizowane zostały również cztery projekty edukacyjne we wszystkich nowomieskich placówkach oświatowych.

Były to kilkumilionowej wartości projekty, w ramach których powstały m.in. pracownie przedmiotowe, pracownie językowe, sale sensoryczne, siłownie i sale rehabilitacji oraz zakupione mnóstwo sprzętu i pomocy dydaktycznych.

Z powodzeniem realizujemy również projekty kierowane do środowiska seniorów. W ramach jednego z nich przy prawie półtoramilionowym dofinansowaniu utworzyliśmy Kluby Seniorów dla prawie 200 osób, które obecnie wspierane są dalej ze środków budżetu miasta. Od wielu lat znaczną część budżetu miejskiego przeznaczamy również na wsparcie w drodze konkursów dla lokalnych organizacji pozarządowych, m.in. na sport poprzez kluby sportowe oraz wypoczynek dzieci i młodzieży, integrację środowiska senioralnego, czy chociażby działalność kobiet, harcerzy, działkowców, PCK.

Mieszkańcy z zadowoleniem przyjęli funkcjonowanie nowej Stacji Uzdatniania Wody, czego efekty są wyraźnie odczuwalne

Problem deficytu wody pitnej na terenie miasta występował od kilkunastu lat. Już prawie 10 lat temu rozpoczęliśmy prace projektowe a następnie staraliśmy się pozyskać dofinansowanie na tą ważną inwestycję, które ostatecznie uzyskaliśmy w 2022r. z Programu Polski Ład.

W lipcu 2023 roku otwarta została nowa Stacja Uzdatniania Wody przy ulicy Makuszyńskiego. Tym samym zakończona została realizacja bardzo ważnej, strategicznej dla społeczności lokalnej oraz dla rozwoju miasta inwestycji, bo związanej z bezpieczeństwem w zakresie zaopatrzenia w zdrową wodę pitną. Nowy obiekt funkcjonuje perfekcyjnie - nie mamy spadków ciśnienia w sieci wodociągowej i woda dociera do wyżej położonych obszarów miasta, niezależnie od pory dnia.

Nowa stacja uzdatniania ma możliwość podania do sieci wodociągowej wody pitnej

w ilości 240 m³/h, co jest wartością dwukrotnie większą od możliwości dotychczas funkcjonującego obiektu zlokalizowanego przy ulicy Wodnej.

Większa wydajność nowego obiektu zapewnia długoletnią perspektywę rozwoju miasta w zakresie budownictwa mieszkaniowego i zakładów produkcyjnych. Nastąpiła również znaczna poprawa bezpieczeństwa dostaw wody w przypadku awarii sieci wodociągowej, a także dysponujemy rezerwą wody na potrzeby ochrony przeciwpożarowej.

Coś na podsumowanie Panie burmistrzu?

Zarówno poprzednie kadencje jak i bieżąca, to czas intensywnej i konsekwentnej pracy nad realizacją dużych i ważnych inwestycji, których wykonaliśmy kilkadziesiąt. Zrealizowanie tych inwestycji przyczyniło się do rozwoju naszego miasta oraz poprawy warunków i jakości życia naszych Mieszkańców.

Mimo to, jako Burmistrz Miasta mam świadomość, że w zakresie inwestycji w najbliższych latach mamy jeszcze sporo do zrobienia. Opracowaliśmy Strategię Rozwoju Miasta do 2030 roku, z której wynika jednoznacznie, że w kolejnych latach największy akcent położymy na budowę i przebudowę ulic w całym mieście, tworzenie warunków do rekreacji i wypoczynku – zwłaszcza dla młodzieży, rewitalizację średniowiecznych zabytków, Parku Miejskiego z trasami rowerowymi i rekreacyjne zagospodarowanie terenów nad rzeką Drwęcą. Będą też inwestycje niespodzianki, o których niebawem poinformuję.

Warto też wspomnieć, że oprócz realizacji wielu miejskich inwestycji, sprawnie przebiega rozbudowa świątłowodów, sieci gazowej i ciepłowniczej, rozwija się budownictwo mieszkaniowe, powstają nowe miejsca pracy i, co najbardziej cieszy, doczekaliśmy się zakończenia realizacji obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego, o którą tak długo zabiegaliśmy.

Kompleks sportowy przy SP nr 1

Przystań kajakowa po modernizacji

Nowa stacja uzdatniania wody

Obwodnica Nowego Miasta Lubawskiego

POWIATU OLSZTYŃSKIEGO

PRIORYTETY INWESTYCYJNE

— Kilka lat temu w naszej szkole rolniczej w Smolajnach realizowaliśmy projekt pod nazwą „Nowoczesny rolnik w nowoczesnej szkole”. Jego tytuł doskonale oddaje istotę naszych działań — bez nowoczesnej dydaktyki nie będzie absolwentów, którzy będą w stanie szybko odnaleźć się na rynku pracy — mówi Andrzej Abako, starosta olsztyński i dodaje: — Ale bez inwestycji też to się nie uda. Chcemy, aby młodzież uczyła się w jak najlepszych warunkach, dlatego też trzy nasze największe obecnie inwestycje to obiekty dydaktyczne.

Pod koniec lutego Powiat Olsztyński podpisał umowę z wykonawcą pierwszego etapu prac budowlanych przy hali sportowo-widowiskowej przy Zespole Szkół im. Krzysztofa Mrongowiusza w Olsztynku.

Hala jako centrum sportu i zdrowia będzie służyć zarówno młodzieży szkolnej, jak i mieszkańcom miasta, bo będzie w niej można organizować nie tylko zajęcia z wychowania fizycznego, ale także większe turnieje czy zawody, jak również imprezy artystyczne. A gdyby zaszła taka potrzeba, w razie pandemii lub klęsk żywiołowych, będzie mogła służyć jako tymczasowy szpital.

— Z rozmów z mieszkańcami wiemy, że taki obiekt jest tu potrzebny. Potrzebę jego powstania widzą też władze gminy, które bardzo wspierają i współfinansują tę inwestycję — dodaje starosta Abako.

Program funkcjonalno-użytkowy przewiduje, że w dwukondygnacyjnym obiekcie znajdzie się hala sportowo-widowiskowa z zapleczem umożliwiającym zarówno prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży oraz rozgrywek sportowych (meczów piłki ręcznej, koszykówki czy siatkówki), jak i organizację imprez kulturalno-rozrywkowych. Na co dzień będzie to sala gimnastyczna dla uczniów prowadzonego przez Powiat zespołu szkół, mającego swoją siedzibę w olsztyńskim zamku.

Postępowanie dotyczące wykonania tego zadania w formule zaprojektuj i wybuduj wygrała firma Rembud Sp. z o.o. z Przasnysza. Wykonawca będzie miał 30 miesięcy na przygotowanie projektu i prace budowlane. Pieńiądze na to zadanie, 13,38 mln zł, pochodzą przede wszystkim z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, z którego Powiat pozyskał 12,04 mln zł. Reszta, czyli tzw. wkład własny, pochodzi z budżetów Powiatu i Gminy Olsztynek — po 670 tys. zł.

— Po opracowaniu projektu, który pozwoli nam na oszacowanie kosztów, w trakcie prac budowlanych rozpoczniemy starania o kolejne pieniądze na dalsze etapy: wykończenie budynku i jego wyposażenie — tak, aby jak najszybciej oddać halę do użytku mieszkańcom Olsztynka i powiatu — mówi starosta olsztyński. — Przyjęliśmy etapową, bardzo elastyczną formułę realizacji tej i dwóch

Robert Fronczek, prezes Rembudu oraz Andrzej Abako, starosta olsztyński, podczas podpisywania umowy dotyczącej budowy hali w Olsztynku

innych inwestycji, pozwalającą na dostosowywanie naszych oczekiwań do finansowych realiów.

W podobnej formule będą realizowane dwie kolejne wielkie inwestycje Powiatu Olsztyńskiego. W najbliższym czasie ogłoszone zostanie postępowanie dotyczące wykonania trzech budynków Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w Wadągu, na które czeka przede wszystkim ponad pół tysiąca dzieci — uczniów Samorządowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Dywitach, ale także mieszkańcy i władze gminy. Wiosną rozpisane zostanie również postępowanie w sprawie budowy w Smolajnach nowoczesnej bursy dla uczniów powiatowego Zespołu Szkół Rolniczych im. bp. I. Krasickiego, inwestycji, która będzie pierwszym krokiem do powstania tam nowoczesnego kompleksu edukacyjnego.

— Wprowadzie zostaną one oddane do użytku dopiero za kilka lat, ale ważne jest to, że nie są to już tylko wizje czy projekty — mówi starosta Andrzej Abako. — Konsekwentnie stawiamy na młodych mieszkańców naszego powiatu, którym chcemy zapewnić jak najlepsze warunki do nauki i rozwoju, nie zapominając przy tym o ich rodzicach, którzy również oczekują kompleksowej oferty edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej

w swoich gminach. Warto też pamiętać, że oprócz tych sztan-dardowych przedsięwzięć cały czas realizujemy mniejsze projekty: rozbudowujemy szkolną infrastrukturę, unowocześniamy pracownie dydaktyczne, podpisujemy kolejne umowy z przedsiębiorcami na dualne szkolenie, we współpracy z lokalnym biznesem tworzymy klasy patronackie, powołujemy nowe kierunki nauczania. Staramy się wykorzystywać wszelkie możliwości. W tej kadencji na inwestycje oświatowe wydaliśmy prawie 51 mln zł.

Warto wspomnieć o ważnej roli, jaką w powiatowej strategii inwestowania w młodzież pełni od ponad dwudziestu lat fundacja Fundusz Ziemi Olsztyńskiej. Z pozyskanych przez nią środków ufundowanych zostało już 1080 stypendiów na łączną kwotę prawie 2 mln zł. Otrzymują je młodzież i studenci za osiągnięcia na polu naukowym, sportowym czy artystycznym.

— Warto zaznaczyć, że pieniądze, które trafiają do fundacji z naszych gmin, od samorządowców czy osób indywidualnych, w coraz większym stopniu pochodzą też od naszych przedsiębiorców, którzy w ten sposób również inwestują w swoich przyszłych pracowników — dodaje starosta olsztyński.

Wizualizacja hali sportowo-widowiskowej w Olsztynku.

Wizualizacja bursy powiatowego Zespołu Szkół Rolniczych w Smolajnach

Wizualizacja powiatowo-gminnego Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w Wadągu.

Grupa stypendystów Funduszu Ziemi Olsztyńskiej na tradycyjnej gali ich wręczenia w Biskupcu w 2023 r.

BARCZEWO – CIEKAWA PRZESZŁOŚĆ I OBIECUJĄCA PRZYSZŁOŚĆ

HISTORIA BARCZEWA W PIGUŁCE

26 grudnia 1329 roku biskup warmiński Eberhard z Nysy nadał powstałemu nad rzeką Orzechowo Wartbergowi, prawa podobne do miejskich. Założycielami miasta nad jeziorem Wadąg byli bracia Jan i Piotr, pierwsi sołtysi.

W Trzech Króli, 6 stycznia, 1354 roku wojska litewskie pod wodzą książąt Kiejstuta i Olgierda napadły na Wartberg. Po ich najeździe zostały tylko zgliszczona, czego dowody odkrywane są przez archeologów do dziś. Po roku 1355 z myślą o zbudowaniu miasta od nowa wybrano teren dwa kilometry od Krzyżowej Góry. 6 czerwca 1364 roku biskup warmiński Jan II Stryprok wydał na prawie chełmińskim przywilej lokacyjny dotyczący założenia tam nowego miasta Wartberg. Jego zasiedlenie powierzył Henrykowi z Łajs, który miał pełnić rolę zarządcy i urząd sołtysa miejskiego, dziedziczony przez jego legalnych spadkobierców.

Od tego czasu minęło prawie 695 lat. Miasto pełne jest historii, emocji, ducha zmian i planów.

ODWIEDŹ BARCZEWO...

Jest wiele powodów, by TU przyjechać. Barczewo jest miasteczkiem należącym do sieci miast Cittaslow. Spokojne, żyjące swoim tempem, inne niż intensywnie funkcjonujący nieopodal Olsztyn. Oprócz ciekawego dziedzictwa historycznego może pochwalić się niezliczonymi walorami przyrodniczymi, dbałością o lokalność i zachowanie niepowtarzalnego charakteru miejskiej przestrzeni.

W mieście jest co zobaczyć. Wizytę w Barczewie trzeba zacząć od zwiedzenia Salonu Muzycznego im. Feliksa Nowowiejskiego, wybitnego kompozytora,

dyrygenta, pedagoga i patriotę, a zarazem najsłynniejszego mieszkańca Barczewa. Koniecznie trzeba zobaczyć kościół św. Anny i św. Szczepana oraz kościół św. Andrzeja. Historia obu budowli jest niezwykle interesująca. Szczególną wartość dla miłośników historii ma renesansowy nagrobek w kościele św. Andrzeja, który kardynał Andrzej Batory w roku 1598 wystawił sobie oraz swemu bratu Baltazarowi. Kolejnym przystankiem każdego gościa odwiedzającego Barczewo jest średniowieczny ratusz w centralnej części rynku. Z jego odrestaurowanej wieży widokowej turyści mogą podziwiać piękną okolicę. Z wieży łatwo dojrzeć Staw Młyński, nad którym można odpocząć i cieszyć się czarującymi widokami w centrum miasta.

Wiele osób odwiedzających Warmię kojarzy Barczewo z zakładem karnym, który ma niezwykle ciekawą historię. Nie można też zapomnieć barczewskiej synagogi — jedynej byłej bożnicy żydowskiej pozostałej na naszych terenach.

Ważnym dla mieszkańców Barczewa i przybywających do niego turystów miejscem jest Skarbiec Kultury Europejskiej. Najpierw kościół ewangelicki, później magazyn eksponatów Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, w końcu sala koncertowa i wystawiennicza.

Zwiedzanie Barczewa i okolic ułatwiają wyznaczone szlaki piesze, rowerowe i kajakowe.

MIŁOWE KROKI W ROZWOJU MIASTA

Rozwijające się Barczewo nadąża za trendami, daje szansę na rozwój i dba o podwyższanie jakości życia. W ciągu ostatnich lat zrealizowano kilka dużych inwestycji, które zmieniły wizerunek miasta.

Na terenach nieużytków w centrum Barczewa powstał miejski park, przyjazne miejsce wypoczynku, rekreacji i aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców miasta i gminy Barczewo oraz chętnie odwiedzających Barczewo turystów. Dzięki zagospodarowaniu brzegów rzeki Pisy miasto zyskało piękne miejsce.

Stworzono Centrum Wielu Kultur, siedzibę Centrum Kulturalno-Bibliotecznego, które ma olbrzymie znaczenie dla działania lokalnej społeczności. Dostosowano przestrzeń użytkowaną przez instytucję kultury do prowadzenia nowoczesnej działalności oraz stworzono miejsce, które pozwoliło na zachowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego Barczewa, gdzie przed laty współistnieli przedstawiciele różnych narodowości i religii.

Innym projektem o olbrzymim znaczeniu dla mieszkańców gminy Barczewo jest Centrum Rekreacyjno-Aktywizacyjne. W Barczewie pojawiła się przestrzeń do prowadzenia działań aktywizujących i integrujących mieszkańców. Ze

zrewitalizowanego boiska lekkoatletycznego, ze wszystkimi udogodnieniami i nową infrastrukturą, przy ul. Wojska Polskiego korzystają dzieci, młodzież i dorośli.

Przy ul. Północnej wybudowano skatepark i street workout przy nowo powstałej bieżni lekkoatletycznej. Teren wzbogacił się też o skocznnię w dal czy rzutnię do pchnięcia kulą oraz małą architekturę.

W ramach tego projektu przebudowano i zmodernizowano ciągi piesze i pieszo-jezdne łączące obiekty do tej pory zrewitalizowane: boisko lekkoatletyczne, skatepark, street workout, infrastrukturę nad rzeką Pisą, budynek Centrum Wielu Kultur.

Zmienia się również wygląd szkół i obiektów sportowych w gminie dzięki remontom i budowom.

Celem ostatnio przeprowadzonego projektu pn. „Utworzenie i ochrona miejsc różnorodności biologicznej w gminie Barczewo” było utworzenie trzech ekoparków na terenie gminy: „Wyspa”, „Barczewo” i „Nikielkowo”. Zadbano o przepiękne tereny, m.in.: poddano konserwacji

na istniejący drzewostan, posadzono nową roślinność, zainstalowano małą architekturę, odrestaurowano zabytkową bramę na starym cmentarzu oraz wykonano plansze i tablice edukacyjne. Dzięki temu parki te stały się kolejnym bezpiecznym i atrakcyjnym terenem dla mieszkańców gminy.

NIC PROSZESZEGO: WSIĄDŹ DO AUTOBUSU

Dzięki staraniom samorządu gminy Barczewo mieszkańcy mogą cieszyć się z przywrócenia komunikacji publicznej na trasie Barczewo – Olsztyn – Barczewo. Udało się uruchomić dwie linie autobusowe: linię 114 oraz linię 124. W 2022 roku wprowadzono, również dzięki projektowi burmistrza, gminną komunikację publiczną, która jest uzupełnieniem pozamiejskiej komunikacji publicznej. Do Barczewa można teraz dotrzeć także liniami 510 i 540.

Jeśli jeszcze nie mieliście okazji, by odwiedzić Barczewo, to najwyższy czas, byście zaplanowali swoją wizytę u nas. Zapraszamy.

– Jestem dumny z pięknego Barczewa oraz całej gminy. Malownicza bliskość przyrody, bogata historia oraz dynamiczny rozwój gospodarczy to tylko kilka z licznych zalet, które sprawiają, że Barczewo to wspaniałe miejsce do życia, pracy i wypoczynku. Wspólnie dbamy o naszą społeczność, rozwijamy infrastrukturę oraz promujemy kulturę i dziedzictwo naszego regionu. Zapraszam wszystkich do odkrywania uroków naszego miasta oraz do pracy nad jego dalszym rozwojem. Wspólnie kreujemy lepszą przyszłość nas wszystkich.

Andrzej Maciejewski
Burmistrz Barczewa

15 LAT, KTÓRE ODMIENIŁY OLSZTYN

Piotr Grzymowicz
Prezydent Olsztyna

- Zostawiam Olsztyn piękniejszy, bardziej funkcjonalny i harmonijny oraz z potencjałem, który pozwoli na jeszcze szybszy rozwój - mówi prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz, który kilka dni temu świętował jubileusz objęcia urzędu. I nie będzie się już ubiegał o reelekcję.

9 marca 2009 roku Piotr Grzymowicz pierwszy raz złożył uroczyste ślubowanie. Zapytaliśmy, z czego jest szczególnie dumny od tego czasu. - Może trochę zaskoczę, ale powiem, że z... olsztynian - odpowiedział prezydent. - Przez te piętnaście lat nie mieli ze mną łatwo. Były rozkopane ulice, utrudnione dojazdy, chaos drogowy i brak środków na wiele potrzebnych działań, ale budżet samorządu nie jest z gumy i musi się domykać. Jestem z nich dumny, bo uwierzyli w powodzenie tych zmian, we mnie, że przeprowadzę je do końca i że mają one głębszy sens; że byli aktywni i walczyli o każdą złotówkę i każdy przysłowiowy prosty chodnik. Jednocześnie dziękuję im za wyrozumiałość, cierpliwość i zrozumienie, że nie zawsze mogłem im poświęcić tyle czasu, ile bym chciał. Z całą pewnością jestem dumny, że zostawiam Olsztyn piękniejszy, bardziej funkcjonalny i harmonijny oraz z potencjałem, który pozwoli na jeszcze szybszy rozwój.

Spośród przeprowadzonych inwestycji prezydenta cieszy, jak mówi, że udało się przeprowadzić „kilka rzeczy z pozoru awykonalnych”. - Takim jest powrót na ulice Olsztyna tramwajów - wyjaśnia Piotr Grzymowicz. - Zbudowanie od podstaw sieci tramwajowej było naprawdę spektakularnym wyczynem i pewnie w Polsce tak szybko się nie powtórzy. Tramwaje podniosły też na bardzo wysoki poziom komunikację publiczną.

Drugim spektakularnym działaniem było zagospodarowanie olsztyńskich jezior, a w szczególności wybudowanie Centrum Rekreacyjno-Sportowego „Ukiel”. - Olsztyn wrócił nad jeziora, wywołując przy okazji duży boom inwestycyjny. Mieszkańcy znów pokochali Ukiel, a za nimi podążyli inwestorzy budując hotele i apartamentowce - zwrócił uwagę wóldarz miasta. - Chcieliśmy być miastem atrakcyjnym turystycznie i wszystko wskazuje na to, że jesteśmy.

Kolejny powód do satysfakcji, to sfera gospodarki komunalnej. - Tu modernizację goniły modernizację, a na szczególne odnotowanie zasługuje gospodarka odpadowa - uważa Piotr Grzymowicz. - Najpierw zbudowaliśmy innowacyjny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi, a obecnie jesteśmy w fazie rozruchu Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych. To prawdziwy spalarniowy „mercedes”. Jeżeli ktoś pyta czy Olsztyn jest miastem nowoczesnych technologii, powinien odwiedzić ITPO.

Podsumowując 15 lat prezydentury, Piotr Grzymowicz podkreśla, że liczba ważnych inwestycji samorządowych w Olsztynie zdecydowanie przekroczyła setkę. - Myślę, że Olsztyn najbardziej zmienił się w sferze przestrzeni publicznej i drogownictwa - komentuje. - Kto dziś pamięta miejsce, na którym pojawił się park Centralny, a to przecież nie jedyny park godny uwagi. Zrewitalizowaliśmy park Podzamcze, Jakubowo, Górkę Jasia, planty miejskie, place, skwery, zbudowaliśmy. W drogach doczekaliśmy

się południowej obwodnicy Olsztyna wraz z ulicami dojazdowymi - ul. Towarową, ul. Pstrowskiego czy ul. Płoskiego, nowej ulicy Artyleryjskiej, czyli obecnie Bohaterów Bitwy Warszawskiej, Partyzantów i Pieniężnego oraz skrzyżowanie Warszawskiej z Armią Krajową i Obrońców Tobruku. Zbudowaliśmy połączenie Gutkowa przez Łupstych z „szesnastką” oraz ulice Plażową. Zmodernizowaliśmy ul. Jagiellońską do mostu na Wadąg, ul. Piłsudskiego do Ostrzeszewa, ul. Leonharda i Wyszyńskiego oraz Synów Pułku, Krasickiego i Wilczyńskiego do krańcówki transportu publicznego w Pieczewie. Przy okazji muszą też sprostować jeszcze jedną rzecz - nie ogołacamy miasta z zieleni, ale od lat prowadzimy potężną akcję nasadzeń

i staramy się to robić dorodnymi drzewami. Jeszcze rok, dwa, trzy, a zaczniemy na poważnie mówić o olsztyńskich alejach.

I dodaje na koniec: - Myślę, że w annałach Olsztyna ten czas zapisze się jeszcze jednym wpisem, na który zwrócono mi kiedyś uwagę. To będzie również odnotowane, jako czas inwestycji inżynierskich - mostów, estakad, przejść. Mamy nowy most św. Jakuba, nowy wiadukt w ciągu ulicy Bohaterów Bitwy Warszawskiej, nowy wiadukt w ciągu alei Wojska Polskiego i Partyzantów, wiadukt w ciągu ulicy Żołnierskiej, dwa wiadukty na nowej ul. Towarowej, estakadę tramwajową w ciągu ul. Krasickiego i Synów Pułku, a w realizacji wiadukt na Tracku.

WYBRANE NAGRODY PRYZNANE GMINIE OLSZTYN I PREZYDENTOWI W OSTATNICH LATACH

- Tytuł i statuetka Lidera ITS 2016 stowarzyszenia ITS Polska za wdrożenie rozwiązań ITS w realizacji Zintegrowanego Systemu Transportu Zbiorowego w kategorii „Najlepsze wdrożenie przez samorządy i instytucje”.
- Nagroda Stowarzyszenia Architektów Polskich za projekt „Budowa całorocznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nad jeziorem Krzywym w Olsztynie”, w kategorii „Najlepszy obiekt architektoniczny wzniesiony na terytorium RP ze środków publicznych w roku 2015, w kategorii przestrzeń publiczna”.
- Główna nagroda Europejskiej Rady Planowania Urbanistycznego za „Zintegrowany Program Rozwoju Przestrzennego Śródmieścia”.
- Tytuł „Lidera Samorządu 2016” przyznany Prezydentowi Olsztyna Piotrowi Grzymowiczowi przez dziennik „Rzeczpospolita” i Instytutu Studiów Wschodnich. Nagroda jest przyznawana samorządom, które w największym stopniu powiększyły swoje wyniki finansowe.
- Główna Nagroda za „Najlepiej oświetloną gminę i miasto w 2017 roku” przyznana w ramach XXVI Międzynarodowych Targów Sprzętu Oświetleniowego.
- Pierwsze miejsce Olsztyna w kategorii miast wojewódzkich w rankingu „Wykorzystanie środków Unii Europejskiej w latach 2014-2021” przygotowanym przez Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”.
- Tytuł Lidera Transformacji Energetycznej 2023 r. za projekt „Działalność Olsztyńskiego Klastra Energii”.

www.olsztyn.eu

WYKONALIŚMY OGROM PRACY

- Musieliśmy stawić czoła szeregowi zdarzeń, z jakimi dotychczas nie mieliśmy do czynienia. Mam tu przede wszystkim na myśli oczywiście pandemię oraz atak Rosji na Ukrainę
- mówi Robert Szewczyk, Przewodniczący Rady Miasta Olsztyna.

Rozmowa z Robertem Szewczykiem, Przewodniczącym Rady Miasta Olsztyna VIII kadencji

— Jak mógłby Pan podsumować pracę Rady Miasta w tej kadencji?

— Robert Szewczyk: - To była kadencja niezwykła z kilku powodów. Musieliśmy podczas niej stawić czoła szeregowi zdarzeń, z jakimi dotychczas nie mieliśmy do czynienia. Mam tu przede wszystkim na myśli oczywiście pandemię oraz atak Rosji na Ukrainę. Te wydarzenia odcisnęły i w dalszym ciągu odciskają piętno na naszej rzeczywistości.

Mimo przeciwności wynikających z tych zdarzeń, uważam że wykonaliśmy ogrom pracy. Dobrej, niezbędnej by zapewnić stolicy Warmii i Mazur stabilność i nieustanny rozwój.

Trzeba też pamiętać, że ta kadencja była niespotykana również pod względem długości. Przecież ze względu na globalną sytuację wybory samorządowe zostały przesunięte o około pół roku.

— Z których działań Rady jest Pan szczególnie zadowolony?

— Bez wątpliwości przede wszystkim z tych, przy których mogliśmy się zjednoczyć i współpracować ramię w ramię, mimo politycznych czy światopoglądowych różnic. A takich sytuacji przecież nie brakowało. Muszę przyznać, że to był niezwykle intensywny czas. Spotkaliśmy się w tej kadencji 70 razy. Analizowaliśmy, dyskutowaliśmy, spieraliśmy się i w końcu głosowaliśmy nad blisko 1,1 tys. uchwałami. To ogrom materiału, ogrom stanowionego prawa, decyzji, które przyniosły lub przyniosą skutki – wierzę, że pozytywne – w przyszłości. Na pewno jednym z kluczowych dokumentów jest przyjęta przez nas strategia rozwoju miasta na kolejne lata. To

niezwykle istotny, bazowy zbiór kierunków i celów do osiągnięcia.

Nie mam wątpliwości, że praca, którą wykonaliśmy pozwoliła zrobić naszemu miastu kilka potężnych susów do przodu. Już teraz doskonale wiemy, że przedstawiciele innych, często większych i wydawałoby się prężniejszych ośrodków, oglądają nasze plecy i zazdroszczą nam.

— Jakie największe wyzwania czekają nową Radę Miasta?

— Chciałbym, aby Rada Miasta kolejnej kadencji utrzymała wysokie tempo i poziom pracy, a także z troską dostrzegała coraz to inne potrzeby olsztynian. Czekają nas wyjątkowo trudne zadania, by móc jak najefektywniej i z korzyścią dla mieszkańców wykorzystać choćby unijne wsparcie. Na pewno to też będzie czas wypełnienia wspomnianej przeze mnie przed chwilą strategii rozwoju miasta konkretnymi, wykonawczymi projektami.

Następna kadencja będzie też w pewnym sensie wyjątkowa. Pierwszy raz od kilkunastu lat nowa będzie zarówno Rada Miasta, jak i prezydent Olsztyna. Nie mam jednak wątpliwości, że wszyscy będą ciężko pracowali na rzecz naszego miasta.

HONOROWI OBYWATELE OLSZTYNA w ostatniej kadencji:
Irena Telesz-Burczyk | Stefan Brzozowski | Jerzy Sikorski

RADA MIASTA OLSZTYNA VIII kadencji w latach 2018-2024
w liczbach: 1068 uchwał • 581 interpelacji • 13 stanowisk • 2 apele

Radosław Nojman
przewodniczący
Klubu Radnych
Prawa
i Sprawiedliwości

ROLĄ PRAWDZIWEJ OPOZYCJI JEST „PATRZENIE NA RĘCE”

- Rolą prawdziwej opozycji jest „patrzenie na ręce” i krytyczna ocena sprawujących władzę, stąd, siłą rzeczy, jej moc sprawcza jest mocno ograniczona. Na pewno cieszę się z tych uchwał Rady Miasta Olsztyna, przy których, mimo różnic zdań, udało się wypracować kompromis z radnymi koalicji zarządzającej, dla dobra olsztynian. Tak było chociażby ostatnio w kwestiach dotyczących budowy ulicy Nowobałtyckiej. Do rangi symbolu urosło przyjęcie wspólnego „stanowiska w sprawie wyrażenia szacunku św. Janowi Pawłowi II, Honorowemu Obywatelowi Olsztyna oraz wyrażenia sprzeciwu wobec nieuprawnionego wykorzystania Jego Osoby w walce politycznej”. Olsztyn był jednym z niewielu, jeśli nie jedynym, miastem wojewódzkim, w którym taka uchwała została przyjęta w reakcji na liczne, nieuprawnione ataki na osobę Papieża-Polaka.

Niestety, podobnej jedynowładzności nie osiągnęliśmy w sprawie usunięcia tzw. szubienic z centrum naszego miasta. Niemniej, odczuwam osobistą satysfakcję, iż z inicjatywy Klubu Radnych PiS, którym mam zaszczyt kierować, jeden z placów na Osiedlu Generałów nosi dziś imię gen. Elżbiety Zawackiej ps. „Zo”, o czym myślałem jeszcze w czasach studiów. Jestem też zadowolony z tych działań, w których wraz z „klubowymi” Koleżankami i Kolegami reprezentowaliśmy głosy mieszkańców Olsztyna i skutecznie zwracaliśmy uwagę na negatywne konsekwencje pewnych projektów. Przykładowo, to po naszym zdecydowanym sprzeciwie nie doszło do likwidacji dwóch Dziennych Domów Pomocy Społecznej, Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Mł-

dzieży oraz Romskiej Świątlicy Rodzinnej, a także projekt „Programu Zatorze” został skierowany do kolejnych konsultacji. Warto zaznaczyć, że byliśmy pierwszym klubem radnych głośno zwracającym uwagę na wielokrotnie podnoszony przez pracowników problem nieprzejrzystości systemu wynagradzania w ratuszu i instytucjach miejskich.

Łukasz Łukaszewski
przewodniczący
Klubu Radnych
Platformy
Obywatelskiej
Nowoczesna Koalicja
Obywatelska

„JESTEŚMY DUMNI Z NASZEGO MIASTA I JEGO MIESZKAŃCÓW”

W tych niełatwych czasach, kiedy pandemia i niepokoje na świecie stawiają przed nami nowe wyzwania, Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej w Olsztynie pokazał, że wspólnymi siłami można zdziałać wiele. Mimo przeciwności, nasze miasto święci triumfy dzięki projektom, które znacząco wpłynęły na życie olsztynian. Z ogromną dumą możemy powiedzieć, że hala Urania i rozbudowana linia tramwajowa, to teraz nasza rzeczywistość. Wielkie projekty, które stały się możliwe dzięki naszej determinacji i zgranej pracy. Ale to nie wszystko! Pomyśleliśmy również o naszych najmłodszych mieszkańcach, wprowadzając bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczniów szkół podstawowych. To nie tylko krok w stronę łatwiejszego dostępu do edukacji, ale też wielki skok w kierunku przyjaznego środowiska i zielonego Olsztyna. Wprowadzenie miejskiego programu in vitro to kolejna inicjatywa, która pokazuje, jak bardzo nam zależy na wsparciu rodzin w naszym mieście. To projekt, który daje nadzieję i otwiera nowe możliwości. Nie zapomnieliśmy też o wsparciu naszych rad osiedlowych, nauce pływania i edukacji kulturalnej – wszystko to dzięki dodat-

kowym środkom, które udało nam się zabezpieczyć. Działania te podkreślają nasze zaangażowanie w budowanie społeczności, która jest silna, zintegrowana i pełna entuzjizmu dla wspólnych przedsięwzięć. Olsztyn pokazuje, że nawet w trudnych czasach można robić wielkie rzeczy. Jesteśmy dumni z naszego miasta i jego mieszkańców, a działania Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej są dowodem na to, że razem możemy więcej. Przed nami kolejne wyzwania, ale patrząc na to, co już osiągnęliśmy, jesteśmy pełni optymizmu co do przyszłości. Razem zmieniamy Olsztyn na lepsze!

Miroslaw Gornowicz
przewodniczący
Klubu Radnych
Ponad Podziałami

„INWESTYCJE PODNIOŚŁY JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW”

Mijająca kadencja przyniosła Olsztynowi wiele ważnych decyzji, była też najdłuższą z dotychczasowych i niezwykle trudną, ze względu na sytuację globalną. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu prezydenta Grzymowicza przy współpracy z Radą Miasta z sukcesem zakończone zostały duże inwestycje, które podniosły jakość życia mieszkańców Olsztyna. Ważną kwestią jest to, jak wydatki inwestycyjne wpłynęły na zadłużenie miasta. Pod tym względem jako mieszkańcy możemy spać spokojnie. Otóż Olsztyn jest relatywnie najmniej zadłużonym miastem wojewódzkim w Polsce. Dług w stosunku do dochodów miasta w 2023 r. wynosił u nas 21,6 proc. Wydajemy w Olsztynie na inwestycje tyle, na ile nas stać; nie zadłużamy przez to nadmiernie miasta ani nie uszczuplamy środków na bieżące jego funkcjonowanie. Nie zaniedbujemy też inwestycji w infrastrukturę społeczną

RADNI RADY MIASTA OLSZTYNA 2018-2024

PREZYDIUM RADY

Robert Jan Szewczyk

Przewodniczący Rady Miasta Olsztyna
Klub Radnych Platformy Obywatelskiej
Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Nelly Elżbieta Antosz

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Olsztyna
Klub Radnych Demokratyczny Olsztyn

Zbigniew Dąbkowski

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Olsztyna
Klub Radnych Ponad Podziałami

RADNI RADY MIASTA

Mirosław Arczak

Leszek Araszkiewicz

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

Jarostaw Stanisław Babalski

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

Halina Ciunel

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Krystyna Flis

Klub Radnych Demokratyczny Olsztyn

Tomasz Jan Głazewski

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Mirosław Antoni Gornowicz

Klub Radnych Ponad Podziałami

Wanda Agnieszka Jabłońska

Klub Radnych Ponad Podziałami

Marta Kamińska

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Paweł Radosław Klonowski

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Łukasz Jacek Łukaszewski

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Czesław Jerzy Małkowski

Klub Radnych Demokratyczny Olsztyn

Edyta Markowicz

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

Joanna Dorota Misiewicz

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Krzysztof Narwojsz

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

Radosław Marcin Nojman

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

Monika Joanna Rogińska-Stanulewicz

Zdzisława Barbara Totwińska

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

Elżbieta Ewa Wirska

Wiktor Wójcik

Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Ewa Renata Zakrzewska

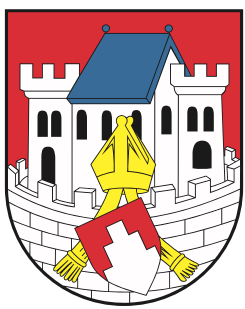
Klub Radnych Platformy Obywatelskiej

Nowoczesna Koalicja Obywatelska

Marian Zdunek

Klub Radnych Ponad Podziałami

BISKUPIEC

Biskupiec i jego malownicze okolice to wyjątkowa architektura, zapierające dech widoki, liczne wydarzenia i prężnie rozwijająca się infrastruktura. To niewielkie miasto na Warmii odwiedzają bardzo licznie turyści. Sąsiadujące samorządy natomiast stawiają Biskupiec za wzór i miasto godne naśladowania. O tym czym może pochwalić się to miasteczko, jak osiągnąć zamierzone cele i jakie plany na przyszłość ma Biskupiec rozmawiamy z burmistrzem Kamilem Kozłowskim.

Kamil Kozłowski
burmistrz Biskupca

Panie Burmistrzu, Biskupiec na przestrzeni ostatnich lat zmienił się zarówno pod względem infrastruktury, gospodarki jak i turystyki. Co wg Pana jest najistotniejsze, z czego jest Pan dumny?

Minione lata to przede wszystkim szeroko rozumiany rozwój nie tylko naszego miasta ale całej gminy. Faktycznie udało nam się zrealizować kilka bardzo istotnych inwestycji, które znacząco wpłynęły na wizerunek miasta, bezpieczeństwo i poprawę życia naszych Mieszkańców. Począwszy od modernizacji wielu dróg, chodników, termomodernizacji wszystkich budynków użyteczności publicznej, modernizacji dworca, budowy miejskiej hali sportowej przy Zespole Szkół po reekultywację jeziora Kraksy przy wsparciu firmy Egger. Niewątpliwie perełką

inwestycyjną ostatnich lat jest dla mnie modernizacja Stadionu Miejskiego im. Andrzeja Biedrzyckiego, który jest jednym z najnowocześniejszych obiektów w regionie, a nawet województwie i nieustannie tętni sportowym życiem. Budowa ścieżki rowerowej po dawnym nasypie kolejowym z Biskupca do Szczytna, również cieszy się uznaniem. Kolejnym bardzo kluczowym działaniem było zagospodarowanie terenu wokół Kraks, gdzie powstało Centrum Aktywizacji Ruchowej z piękną, nowoczesną plażą, miejscem do zabawy i kąpieli. Ogółem na inwestycje w latach 2019-2023 z budżetu Gminy, a także środków zewnętrznych przeznaczyliśmy 113,5 mln zł. Trzeba przyznać, że jest to spora kwota, za którą kryją się liczne i konstruktywne zadania, a wiele jeszcze przed nami!

No właśnie Panie Burmistrzu jeśli mowa o przyszłości to proszę zdradzić jakie plany i cele ma Pan na kolejne lata?

Planuję przede wszystkim dokończyć trwające jeszcze inwestycje, modernizacje ulic i chodników czy adaptację budynku po byłej szkole na potrzeby żłobka. Tak jak wspominałem już wielokrotnie w swoich wypowiedziach dbamy o to, by w naszym mieście był harmonijny i zrównoważony rozwój. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii, rozwoju gospodarczego i otwartości dla nowych inwestorów powstają nowe miejsca pracy i Biskupiec się rozwija, co przekłada się z korzyścią dla naszej społeczności. Kolejnym bardzo istotnym

działaniem zarówno dla mnie jak i naszych Mieszkańców jest budowa ronda przy ul. Chrobrego. O realizację tego pomysłu staramy się już od jakiegoś czasu i będziemy to kontynuować, aż dojdzie do skutku. Bez wątpienia będę także rozmawiał i ubiegał się w Wodach Polskich o pogłębienie i poszerzenie koryta rzeki Dymar, by już więcej nie pojawiały się problemy z zalewaniem i podtapianiem mienia Mieszkańców. Kluczową inwestycją na kolejne lata jest również modernizacja oczyszczalni ścieków, która od początków powstania nie była jeszcze gruntownie wyremontowana. Oczywiście planów i celów jest znacznie więcej, ale by doszło do ich realizacji potrzeba czasu i środków, o które tak jak w latach ubiegłych będziemy mocno zabiegać. Mam nadzieję, że Mieszkańcy Gminy Biskupiec ponownie zaufają mi i po tegorocznych wyborach samorządowych razem przeprowadzimy szereg kolejnych, pozytywnych zmian.

Skoro mowa o nadchodzących wyborach to jak w skrócie podsumowałby Pan swoją pracę przez ostatnie 5 lat?

To były bardzo intensywne, merytoryczne lata, wypełnione wieloma istotnymi wydarzeniami, inwestycjami a przede wszystkim spotkaniami z Mieszkańcami. Jestem ogromnie dumny z rozwoju sołectw, z zaangażowania i współpracy z Radnymi, Sołtysami i Radami Sołeckimi. Dzięki nim mniejsze społeczności lokalne są zintegrowane i wspólnie działają na rzecz swoich wiosek. Prężnie rozwijają i zawiązują

się także Koła Gospodyń Wiejskich, na tę chwilę mamy już ich 9. W ubiegłym roku w naszym mieście powstał długo wyczekiwany Uniwersytet Trzeciego Wieku „Aktywni wciąż”, który już liczy ponad 150 osób. Wszystkie stowarzyszenia zrzeszają lokalną społeczność, wpływają na poczucie jedności i przynależności, a za tym idą wspólne cele i ich realizacja, co jest ogromnie istotne. W ostatnich latach w naszej gminie działo się naprawdę dużo! Wiele imprez, spotkań, wydarzeń, które zyskały uznanie Mieszkańców, ale także turystów. Są takie, które cyklicznie przyciągają osoby z różnych zakątków Polski. Zarówno rozwój gospodarczy jak i społeczny idzie w bardzo dobrym kierunku. Myślę, że śmiało mogę powiedzieć, że Biskupiec to dziś nowoczesne miasto, wypełnione miejscami do rekreacji, wypoczynku czy zabawy. Pasjonaci sportów, siłowni plenerowych, entuzjaści wycieczek pieszych i rowerowych, każdy znajdzie tu miejsce dla siebie. Nasze miasto potrafi tętnić życiem, oferować rozrywkę i świetną zabawę, ale także być odskocznią od codziennego pędu, gdzie natura jest na wyciągnięcie ręki. Nie bez przyczyny przyświeca nam hasło, że Biskupiec to krajobraz pełen możliwości. Tak po prostu jest!

W takim razie pozostało nam życzyć zarówno Biskupcowi jak i Panu, Panie Burmistrzu dalszego rozwoju i szerokich perspektyw na nadchodzące lata. Dziękuję za rozmowę.

Z pewnością tak będzie! Dziękuję.

Fot. Piotr Wszyński Fotografia

warszawa • mazowsze

wawa.info

CZYTAJ
NOWY
PORTAL

WARSZAWA • RADOM • PŁOCK • OSTROŁĘKA • SIEDLCE

ROZWÓJ POWIATU OSTRÓDZKIEGO INWESTYCJE, SUKCESY I WYZWANIA

25-LAT
SAMORZĄDU
POWIATU OSTRÓDZKIEGO

Tegoroczny Jubileusz 25-lecia samorządu powiatu ostródzkiego jest okazją do podsumowania osiągnięć i refleksji nad przyszłością. Funkcjonowanie samorządu powiatowego świadczy o stabilności naszego regionu, mając przy tym istotny wpływ na jakość życia mieszkańców i rozwój lokalnej społeczności w ciągu ostatniego ćwierćwiecza.

Andrzej Wiczowski
Starosta Ostródzki

— Panie Starosto, w jaki sposób samorząd powiatu ostródzkiego efektywnie zarządzał finansami, realizując kluczowe inwestycje podczas VI kadencji?

— Podczas VI kadencji samorządu powiatu ostródzkiego, zrealizowano szereg kluczowych inwestycji, współtworząc projekty finansowane z funduszy UE o łącznej wartości blisko 63 mln zł, z czego wkład własny powiatu wyniósł 17 mln zł. Te projekty obejmowały: infrastrukturę medyczną, na którą przeznaczono 28,5 mln zł, termomodernizację o wartości 14,4 mln zł, inwestycje w edukację, na które przeznaczono 12,3 mln zł, rozwój infrastruktury drogowej, z inwestycją o wartości 5,9 mln zł oraz działania z zakresu cyfryzacji, z przeznaczeniem środków w wysokości 1,5 mln zł.

— Dodatkowo, korzystając z dofinansowania krajowego w ramach programów rządowych, przeprowadzono 30 kluczowych inwestycji, mających na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach, o łącznej wartości przeszło 102 mln zł, z wkładem

własnym powiatu wynoszącym 42 mln zł. W sumie, w VI kadencji samorząd wydał 165 mln zł na projekty poprawiające jakość życia mieszkańców powiatu ostródzkiego. Jest to rezultat wspólnego zaangażowania i pracy wielu osób, w tym członków zarządu powiatu, radnych, pracowników administracyjnych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców powiatu. To dobry moment, aby docenić ich wysiłki i kontynuować rozwój „Małej Ojczyzny”.

— Jakże konkretnie przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji i infrastruktury medycznej zostały zrealizowane w ostatnim czasie?

— Samorząd powiatowy przeprowadził skuteczną termomodernizację obiektów oświatowych, co nie tylko poprawiło estetykę elewacji, ale również przyczyniło się do znaczącego zmniejszenia strat energii cieplnej. Ponadto, w ramach inwestycji w infrastrukturę medyczną m.in. rozbudowano Szpital w Ostródzie S.A., dodając nowe skrzydło oraz ukończono remont Oddziału Wewnętrzny o Profilu Kardiologicznym. Te inwestycje zdecydowanie wpłynęły na poprawę warunków leczenia pacjentów i podniosły standardy świadczonych usług medycznych w regionie.

— Panie Starosto, rok 2023 to czas znaczących inwestycji drogowych w Ostródzie.

— Tak, to prawda. W połowie roku rozpoczęły się prace związane z budową dwóch nowych

rond. Pierwsze zlokalizowane na skrzyżowaniu ulic Grunwaldzkiej, Drwęckiej, Kopernika i I Dywizji, a drugie na przecięciu ulic Mickiewicza i Olsztyńskiej. Trzecie rondo, którego realizacja rozpocznie się w 2024 roku, powstanie na skrzyżowaniu ulic Drwęckiej i Niepodległości. Te inwestycje mają na celu nie tylko poprawę estetyki miasta, ale także usprawnienie ruchu drogowego i zwiększenie bezpieczeństwa na ulicach.

— Jakże formy wsparcia oferuje Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie dla osób bezrobotnych oraz pracodawców, a także jaki jest obecny stan bezrobocia w powiecie ostródzkim?

— Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie pełni istotną rolę w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także wspiera rozwój przedsiębiorstw na lokalnym rynku. W 2023 roku, liczba zarejestrowanych bezrobotnych w ewidencji urzędu spadła o 200 osób w porównaniu do poprzedniego roku, osiągając poziom 2 568. Dynamika zmniejszania bezrobocia utrzymuje się także po okresie letnim.

— W ramach różnorodnych form pomocy, PUP oferuje dotacje na otwarcie własnej działalności gospodarczej (do 30 tys. zł), refundacje kosztów wyposażenia stanowisk pracy (do 35 tys. zł), oraz prace interwencyjne, obejmujące częściową refundację kosztów związanych z wynagrodzeniami i ubezpieczeniami społecznymi

Szpital w Ostródzie S.A.

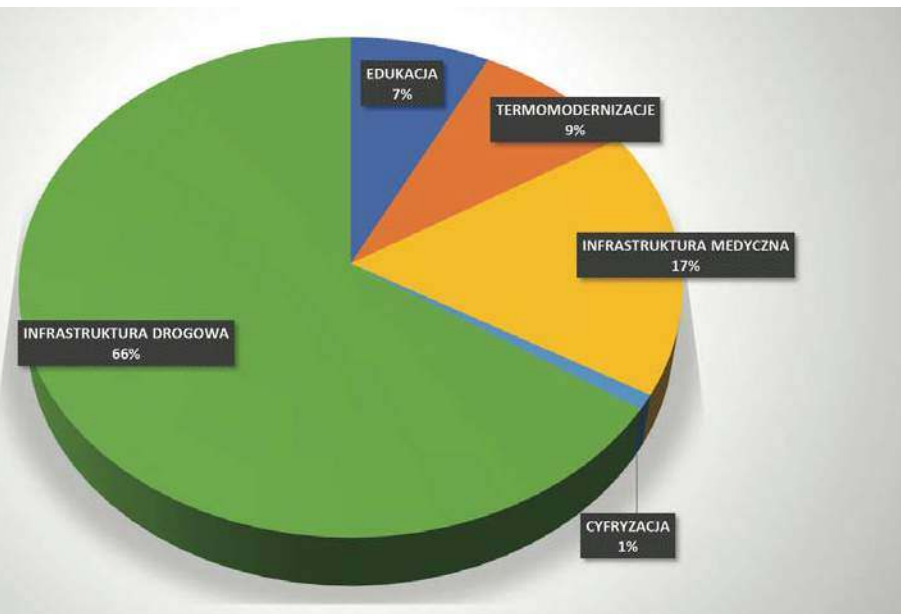
Dni otwarte rozbudowy ostródzkiego szpitala

Budowa ronda na przecięciu ulic Mickiewicza i Olsztyńskiej w Ostródzie (fot. Wiesław Ruczyński)

Przebudowa na rondo skrzyżowania ulic Grunwaldzka – Drwęcka – Kopernika – I Dywizji w Ostródzie (fot. Wiesław Ruczyński)

Projekty UE i programy zrealizowane przez Powiat Ostródzki podczas VI kadencji Rady Powiatu w Ostródzie (28.11.2018 r. – 30.10.2023 r.)

pracowników. Staże pozostają popularnym narzędziem wsparcia, szczególnie dla osób młodych, umożliwiając zdobycie doświadczenia zawodowego bez formalnego zatrudnienia, a stażyści otrzymują stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych.

— Dodatkowo, Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie angażuje się w rozwijanie kwalifikacji zawodowych, organizując szkolenia indywidualne i finansując kursy dla pracodawców oraz ich pracowników poprzez Krajowy Fundusz Szkoleniowy. Te działania wspomagają zarówno osoby poszukujące pracy, jak i przedsiębiorstwa, umożliwiając im skuteczne dostosowanie się do dynamicznie zmieniających się warunków rynkowych.

— Jakiego kroku podjął Powiat Ostródzki w celu likwidacji barier dla osób ze szczególnymi potrzebami?

— W ostatnim roku Starostwo Powiatowe w Ostródzie

skoncentrowało się na realizacji działań mających na celu poprawę dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach obowiązku dostępności, podjęto inicjatywy zarówno w zakresie likwidacji barier architektonicznych, jak i komunikacyjno-informacyjnych. Istotnym krokiem w tej kwestii było stworzenie alternatywnego wejścia do budynku, które uwzględniło potrzeby osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W tym celu wprowadzono wjazd dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością, a także zainstalowano drzwi otwierane automatycznie, umożliwiające samodzielny dostęp. Wdrożenie tych udogodnień sprawia, że Starostwo Powiatowe w Ostródzie staje się bardziej przyjazne i dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami, jednocześnie spełniając wymogi ustawowe dotyczące zapewnienia dostępności w budynkach użyteczności publicznej.

— Jakiego konkretnego kroku zostały podjęte w ramach projektu „Cyfrowy Powiat” w celu rozwoju cyfrowego i poprawy cyberbezpieczeństwa w Starostwie Powiatowym w Ostródzie oraz jednostkach mu podległych?

— W ramach projektu „Cyfrowy Powiat”, który otrzymał finansowanie z Programu Polska Cyfrowa 2014 - 2020, V oś Rozwój cyfrowy JST – REACT EU, Starostwo Powiatowe w Ostródzie oraz trzy jednostki mu podległe (Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zarząd Dróg Powiatowych) podjęły szereg działań mających na celu rozwój infrastruktury cyfrowej i wzmocnienie cyberbezpieczeństwa. Obejmują one m.in. diagnozę cyberbezpieczeństwa, rozbudowę systemów antywirusowych, zakup sprzętu IT, oprogramowania, oraz szkolenia w zakresie cyberbezpieczeństwa dla pracowników. Realizacja projektu przyczyniła się do zwiększenia efektywności

Rozpoczęcie działań plenerowych Kampanii

Odbiór wyróżnienia za projekt Kampania Zdrowe Lato w 11 edycji konkursu PRO Warmia i Mazury

Nowo wybudowany wjazd do budynku Starostwa Powiatowego w Ostródzie

działań instytucji samorządowych w obszarze technologii cyfrowych.

— W jaki sposób Kampania „Zdrowe L@to” przyczyniła się do sukcesu samorządu powiatu ostródzkiego?

— Kampania „Zdrowe L@to” odegrała kluczową rolę w osiągnięciu sukcesu samorządu powiatu ostródzkiego, zwłaszcza podczas 12. edycji Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur. Wyróżnienie projektu przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 11 edycji konkursu PRO Warmia i Mazury potwierdziło efektywność działań podejmowanych w ramach akcji. Inicjatywa umocniła pozycję regionu jako atrakcyjnego miejsca, zwłaszcza w kontekście turystyki zdrowotnej. Kampania organizowana od 7 lat, skupia się na czterech blokach tematycznych (Kierunek Zdrowie, Bezpieczne Wakacje, Sport i Energia, EKO na TAK), przyczyniając się jednocześnie do pozytywnego

oddźwięku medialnego i społecznego. Osiągnięcia kampanii stanowią motywację dla samorządu do kontynuacji projektu, rozwijania działań i angażowania się w inicjatywy mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców powiatu ostródzkiego.

Zachęcam Państwa do śledzenia naszej strony internetowej oraz mediów społecznościowych.

Andrzej Wiczkowski
Starosta Ostródzki

GMINA PISZ

INWESTYCJE ZREALIZOWANE I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Andrzej Szyborski piastuje urząd Burmistrza Pisz nieprzerwanie od 2014 r.

Jak sam mówi - przez ten czas sprawiłem, że Gmina Pisz jest w bezpiecznej sytuacji finansowej, co pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość. Obecnie możemy realizować zaplanowane inwestycje i planować kolejne. Do końca 2023 r. pozyskałmy 180 milionów złotych dotacji na inwestycje i inne cele publiczne. Z tych środków oraz ze środków własnych gminy wyremontowano wiele ulic i dróg gminnych, ścieżek rowerowych, traktów pieszych, budynków użyteczności publicznej, obiektów sportowych i rekreacyjnych, zagospodarowano gminne tereny zielone, modernizowano oświetlenie i monitoring. Zainwestowano w oświatę, kulturę, służbę zdrowia, bezpieczeństwo - mam tu na myśli również wsparcie dla policji oraz OSP.

INFRASTRUKTURA

- Modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenach wiejskich (konceptcja gospodarki wodno-ściekowej terenów wiejskich w gminie Pisz jest w opracowaniu) oraz sieci wodno-kanalizacyjnej w Pisz.
- Modernizacja oświetlenia na energooszczędne na wsiach i w mieście.
- Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na wsiach i w mieście.
- Budowa oświetlenia nieoświetlonych dróg gminnych na terenie zabudowanym w Gminie Pisz.
- Doświetlenie przejść dla pieszych.
- Remont kładki pieszej przez rzekę.
- Budowa nowego budynku Ośrodka Profilaktyki i Terapii.
- Dalsza modernizacja targowiska miejskiego w Pisz z budową parkingu i wyjazdu z targowiska.
- Ukończenie remontu budynku PDK.

- Oddanie do użytku szaleńców miejskich.
- Budowa parkingu przy plaży.
- Oświetlenie uliczne w miejscowościach Liski i Łupki.
- Powiększenie cmentarza w Turośli.
- Remonty cmentarzy w Imionku i przy ul. Dworcowej w Pisz.
- Budowa cmentarza miejskiego w Pisz z kolumbarium.
- Budowa infrastruktury przystani na rzece Pisie (budynek kapitanatu, zaplecze sanitarno-socjalne służące do obsługi ruchu wodnego i rozbudowa portu nad jeziorem Roś).
- Rozbudowa Mazurskiej Pętli - odcinek Wiartel - Karwica.
- Modernizacja Muzeum Ziemi Piskiej.
- Remont budynku Społecznego Ogniska Muzycznego w Pisz przy ul. Rybackiej.
- Remont trzech schronów, zagospodarowanie terenu i budowa 2 morów dla rowerzystów na ul. Nidzkiej i Leśnej.
- Budowa nowych i doposażenie istniejących placów zabaw.
- Budowa Centrum sportowo-rekreacyjno-kulturalnego z halą sportowo-widowiskową i salą zabaw dla dzieci.

- Budowa pełnowymiarowego boiska ze sztucznej nawierzchni na Osiedlu Wschód przy Centrum Rekreacyjnym.
- II etap modernizacji stadionu miejskiego - modernizacja istniejącej trybuny stadionu lekkoatletycznego i boiska piłkarskiego, wykonanie ciągów pieszo - jezdnych i dróg dojazdowych z parkingami, ogrodzenie stadionu, wykonanie oświetlenia, nagłośnienia, budynku spikera, toalet.

- Rozbudowa i modernizacja basenu miejskiego.
- Lodowisko miejskie.

- Szlak Pisa-Narew - świetnie przygotowany wodny szlak turystyczny dla miłośników turystyki kajakowej wraz z zagospodarowaniem plaży miejskiej (punkt startowy) oraz kolejnych punktów wzdłuż rzeki, poczynając od Portu na Pisie ze strefą Zamku Piskiego oraz w miejscowościach Niedźwiedzie, Boraki, Szast, Dziadowo, Jeże.
- Zagospodarowanie strefy Zamku Piskiego.
- Budowa ślipów ogólnodostępnych.

WSPARCIE DLA SŁUŻBY ZDROWIA, POLICJI I STRAŻY

- Dalsze wspieranie finansowe piskiego szpitala oraz wdrażanie lokalnych programów profilaktycznych mających na celu poprawę zdrowia mieszkańców.
- Zwiększenie nakładów na Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratownicze.
- Zakup średniego samochodu dla OSP oraz doposażenie jednostek.
- Rozbudowa remizy strażackiej w Pogobiu Średnim i Hejdyku.
- Systematyczny rozwój monitoringu miejskiego i na wsiach.
- Budowa nowych, bezpiecznych przejść dla pieszych i doświetlenie istniejących.
- Wymiana oświetlenia na inteligentne w całej gminie.

OŚWIATA

- Stworzenie Uniwersytetu Dzieci i Młodzieży - rozwijanie kompetencji społecznych.
- Zwiększenie nakładów finansowych na opiekę psychologiczną - pedagogiczną w szkołach.
- Wzmacnianie prestiżu zawodu nauczyciela poprzez wzrost dodatków funkcyjnych i motywacyjnych.
- Realizacja programów rządowych i inicjatyw oświatowych współfinansowanych ze środków UE.
- Inwestycje i remonty w szkołach: SP 4 w Pisz, SP nr 1 w Pisz, generalny remont Przedszkola przy ul. Matejki z rozbudową nowego skrzydła z przeznaczeniem na żłobek/klub dziecięcy i zakup wyposażenia, SP nr 2 w Pisz; SP w Hejdyku; SP w Trzonkach, SP Liskach, SP w Jeżach i adaptacja budynku gospodarczego na salę gimnastyczną w Kotle Dużym.

KULTURA

- Uruchomienie nowoczesnego kina prezentującego nowości filmowe w PDK.
- Zwiększenie oferty kulturalnej, nawiązanie współpracy z teatrami i filharmoniami.
- Festiwal kulturalny - stworzenie marki piskiego festiwalu będącego fuzją wielu sztuk.
- Festiwal kulinarny „Pisz się na Rybę”.
- Modernizacja budynku Muzeum Ziemi Piskiej w ramach dotacji unijnej ze Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020.
- Ciekawy zróżnicowany program wydarzeń muzealnych w Muzeum Ziemi Piskiej zawierający organizowanie wydarzeń, spotkań z ciekawymi ludźmi, koncertów, wystaw czasowych oraz prezentacji efektów kolejnych prac wydawniczych.
- Festiwal książki „wPisz się w Mazury” - autorzy z woj. warmińsko-mazurskiego w MGBP w Pisz, ciekawy zróżnicowany program wydarzeń bibliotecznych.
- Dom Kultury jako centrum kulturalne (sala na 340 miejsc), prezentujące różnorodne wydarzenia: seanse kinowe, koncerty, wystawy, spektakle, warsztaty, spotkania, uroczystości, wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Budynek dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

DIALOG Z MIESZKAŃCAMI

- Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy Pisz.
- Powołanie Rady Senioralnej Gminy Pisz.
- Wspieranie organizacji pozarządowych i wzrost finansowania.
- Zwiększenie nakładów na stowarzyszenia emeryckie i Uniwersytet Trzeciego Wieku.
- Wsparcie inicjatyw wiejskich w tym Kół Gospodyń Wiejskich.

INNE DZIAŁANIA

- Klaster energii i inwestycja w OZE.
- Dalsze, skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów.
- Dbalność o zieleni miejską i nowe nasadzenia w całej gminie.
- Zagospodarowanie zieleni oraz budowa nowoczesnej fontanny na Placu I. Daszyńskiego.
- Zwiększenie ilości połączeń autobusowych w ramach likwidacji barier komunikacyjnych.
- Monitorowanie powstania obwodnicy Pisz zgodnie z oczekiwany wariantem.
- Monitorowanie powstania stopnia wodnego na Pisie.
- Budowa drogi w uzbrojonej już w specjalnej warminsko-mazurskiej strefie ekonomicznej.
- Kontynuacja polityki podatkowej - niepodnoszenie podatków.

NAJWAŻNIEJSZE ZREALIZOWANE INWESTYCJE TO M.IN.:

- Około 70 dróg w mieście i gminie oraz modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej i oświetlenia.
- Ścieżka rowerowa od ul. Długiej do plaży miejskiej oraz wzdłuż Al. Turystów do ulicy Pionierów.
- Modernizacja stadionu miejskiego - I etap.
- Modernizacja targowiska miejskiego w Pisz.
- Budowa socjalnego budynku wielorodzinnego na ul. Nidzkiej.
- Termomodernizacja budynków szkół podstawowych w Hejdyku i Kotle Dużym oraz budynku Administratora.
- Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Gminie Pisz.
- Zagospodarowanie parków, skwerów, terenów zielonych, placów zabaw.
- Monitoring.
- Mazurska Pętla Rowerowa.

Pozostając nadal przy sterze wykorzystam pozyskane fundusze zgodnie z przeznaczeniem, zrealizuję kolejne inwestycje, dotyczące modernizacji infrastruktury drogowej oraz oświetlenia na terenie gminy; zrealizuję plany związane ze szlakiem turystyki wodnej Pisa-Narew wraz z zagospodarowaniem plaży miejskiej oraz strefy zamku piskiego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej. Pozyskane 85 milionów zł dotacji w ramach członkostwa w Stowarzyszeniu Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 przeznaczą na realizację istotnych projektów inwestycyjnych na terenie gminy m.in. na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w szkołach nr 1, 2 i 4 w Pisz, a także w Jeżach, Trzonkach i Liskach, na rozbudowę infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej - rozbudowę przystani na Pisie oraz portu nad jeziorem Roś, a także na rozbudowę Mazurskiej Pętli Rowerowej oraz modernizację Muzeum Ziemi Piskiej.

Jeśli zostaną ponownie wybrany na fotel Burmistrza Pisz planuję dokończenie i realizację, a także rozpoczęcie prac dotyczących następujących zadań i projektów:

70 MILIONÓW DLA ZDROWIA

SZPITAL W SZCZYTNIIE – INWESTYCJE W PRZYSZŁOŚĆ

Zespół Opieki Zdrowotnej (ZOZ) dzięki inwestycjom stał się jedną z nowoczesniejszych placówek medycznych w województwie. Kadencja 2018-2024 była okresem intensywnych działań, a jednym z kluczowych obszarów inwestycji była sfera medyczna. - Inwestycje w sferze zdrowia to inwestycje w przyszłość naszego powiatu. Dzięki wspólnym działaniom zapewniamy mieszkańcom dostęp do nowoczesnej opieki medycznej – mówi Jarosław Matlach Starosta Szczycieński.

Szpital w Szczytynie to centrum nowoczesnej opieki medycznej, które w ostatnich latach przeszło znaczącą transformację. Dzięki intensywnej działalności inwestycyjnej, placówka jest obecnie wyposażona w nowoczesną infrastrukturę i oferuje kompleksową opiekę zdrowotną dla mieszkańców Powiatu Szczycieńskiego. Szpital posiada oddziały: Wewnętrzny, Chirurgiczno-Ortopedyczny, Dziecięcy, Położniczo-Ginekologiczny, Oddział Intensywnej Terapii, Zakład Opiekuńczo-Lecniczy, Szpitalny Oddział Ratunkowy.

W roku 2018 zakończono budowę lądowiska dla śmigłowców ratunkowych, co umożliwiło szybki i skuteczny transport pacjentów w sytuacjach nagłych. W kolejnym roku rozpoczęto budowę nowego skrzydła szpitala, rozbudowę infrastruktury magazynującej gazy medyczne oraz zmodernizowano aparat RTG. W 2020 roku oddano do użytku nowe skrzydło, umożliwiając rozszerzenie oferty świadczeń medycznych dla

mieszkańców. Również w tym roku rozpoczęto budowę Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (SOR). W związku z globalną pandemią Covid-19, decyzją wojewody, nowo wybudowane skrzydło przekształcono w szpital tymczasowy.

Mimo wyzwań związanych z pandemią w 2021 roku kontynuowano projekty inwestycyjne, skupiając się głównie na budowie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Zaangażowanie środków własnych oraz dotacje umożliwiły modernizację budynku dykcji, zakup specjalistycznego sprzętu medycznego oraz utworzenie Zakładu Opiekuńczo-Lecniczego.

W 2022 roku ZOZ kontynuował rozbudowę swoich zasobów kupując nowoczesny sprzęt medyczny, modernizując wentylację oraz rozbudowując bazę łózkową. Wsparcie finansowe od wojewody Warmińsko-Mazurskiego w postaci darowizn inwestycyjnych było kluczowe dla realizacji tych przedsięwzięć.

Rok 2023 przyniósł kontynuację inwestycji, skupiając się na dalszym wzmacnianiu infrastruktury i podnoszeniu standardów opieki medycznej. Wartość inwestycji w tym okresie wyniosła prawie 6 mln złotych.

W latach 2018-2023 ZOZ zainwestował prawie 70 mln złotych w rozbudowę infrastruktury, zakup nowoczesnego sprzętu medycznego, modernizację budynków oraz inne inicjatywy mające na celu podniesienie standardów opieki medycznej dla społeczności lokalnej.

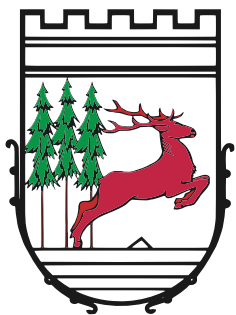
Nowa część szpitala

Otwarcie Oddziału Intensywnej Terapii

Nowoczesny, wysokiej klasy sprzęt w szczycieńskim szpitalu

PODSUMOWANIE VII KADENCJI WŁADZ SAMORZĄDOWYCH MIASTA SZCZYTNO 2018 – 2024

Podsumowanie VIII kadencji władz samorządowych Miasta Szczytno można opisać jako dynamiczne i pełne sukcesów. Przez ostatnie lata udało się zrealizować wiele ważnych inwestycji, które przełożyły się na poprawę jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjność miasta dla turystów.

Jednym z najważniejszych osiągnięć władz było wyremontowanie 29 ulic oraz budowa 20 km infrastruktury podziemnej. Działania te przyczyniły się do poprawy komfortu mieszkańców oraz bezpieczeństwa na drogach. Poprawiona została również jakość transportu publicznego. Na ulicach Szczytna możemy zauważyć elektryczne autobusy, a od początku 2024 roku poruszanie się komunikacją miejską jest bezpłatne.

W Szczytnie zaczęło pojawiać się coraz więcej zamiejscowych inwestycji, takich jak: McDonald's, Sphinx czy Pijalnia Czekolady E. Wedel. Po długiej przerwie do miasta powróciło również kino.

Ważnym aspektem kadencji była także dbałość o rozwój sportu i kultury. Powołanie Sportowej Szkoły Podstawowej oraz realizacja licznych imprez sportowych, takich jak Gala Boksu RBK Boxing Night 2 czy imprezy rangi Mistrzostw Polski, doprowadziła do wzrostu zainteresowania sportem wśród mieszkańców. Dla wytrwałych zawodników każdego roku czekały nieziemskie wyzwania podczas

Triathlonu oraz Extremalnej Trójki. Jednym z najważniejszych przedsięwzięć było otwarcie Stadionu Miejskiego, sportowej dumy naszego miasta. Zmodernizowany obiekt spełnia oczekiwania zarówno sportowców, jak i kibiców.

Największą inwestycją mijającej kadencji był Zamek Krzyżacki, który w czerwcu 2021 r. oficjalnie udostępniony został do zwiedzania. 9 września 2021 r. tj. po 96 dniach od otwarcia Zamek odwiedziła 100 000 osoba, była to mieszkanica Poznania. Do dnia dzisiejszego obiekt odwiedziło prawie 400 tys. osób. Zamek po renowacji otrzymał wyróżnienie oraz Nagrodę Instytutu Naukowego IBOA w Warszawie w konkursie Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku - stał się szczycieńskim centrum wydarzeń kulturalnych.

Wraz z rozpoczęciem sezonu turystycznego w Szczytnie rozpoczyna się cykl imprez kulturalno – sportowych pod nazwą „Letnie Granie”. Od maja do września kalendarz wypełniony jest wydarzeniami, podczas których każdy znajdzie coś dla siebie. Jednym z najważniejszych wydarzeń są Dni i Noce Szczytna, które w 2022 roku zmieniły swoją lokalizację z Placu Juranda na Plażę Miejską. Organizacja licznych wydarzeń kulturalnych, przyczyniła się do podniesienia atrakcyjności miasta w oczach turystów.

Zamek Krzyżacki w Szczytnie

**Stadion Miejski w Szczytnie
– perła sportowa w województwie warmińsko-mazurskim**

Dni i Noce Szczytna

Jedna z 29 wyremontowanych ulic w Szczytnie

Za sprawą Gran Turismo Polonia 2022 Plac Juranda stał się na chwilę jednym z najdroższych parkingów świata. Do Szczytna przyjechało bowiem około 200 najdroższych samochodów świata, które swój rajd odbywały po Polsce. Od tej kadencji rozpoczęto organizację pleneru malarskiego oraz rzeźbiarskiego. Spod rąk artystów wyszły niesamowite cuda, które podnoszą estetykę przestrzeni miejskiej i cieszą oczy mieszkańców oraz turystów. Miasto aktywnie współpracuje z regionalnymi i ogólnopolskimi mediami. Jednym z nich jest Radio ZET, które odwiedziło Szczytno wielokrotnie, czy to na śniadaniu czy grilowaniu, zawsze było ciekawie i zabawnie.

Minionej kadencji obchodziliśmy aż cztery ważne jubileusze rok po roku. XXX-lecie samorządu w 2020 r. przypadło na czas rozwijającej się pandemii. Rok 2021 należał do Krzysztofa Klenzona i jego 40. rocznicy śmierci oraz 80. rocznicy urodzin. Szczycieńskie święto grodu - Dni i Noce Szczytna - w 2022 roku miało swoją 30. rocznicę, a zwieńczeniem wszystkich jubileuszów było obchodzone w 2023 roku 300-lecie nadania praw miejskich Miastu Szczytno. Wszystkie te okoliczności były doskonałą okazją do organizacji wielu wydarzeń miejskich.

Nie zapomniano także o ekologii i bezpieczeństwie. Likwidacja „kopciuchów”,

wymiana lamp na energooszczędne oraz zwiększenie liczby kamer w mieście, to tylko kilka z działań podejmowanych w tym zakresie. Poprawiona została efektywność energetyczna budynków oświatowych: Szkoły Podstawowej nr 6 oraz Miejskiego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 „Promyczek”. Oprócz tego zadbano o zdrowie nas wszystkich dzięki ogólnodostępnym defibrylatorom, które są umieszczone w przestrzeni publicznej oraz komunikacji miejskiej.

Poczucie bezpieczeństwa to dla nas najważniejsza sprawa, dlatego zaopiekowaliśmy się uchodźcami z Ukrainy i udzieliłiśmy im nie tylko schronienia i pomocy na czas wojny, stworzyliśmy im także namiastkę domu.

Miasto nawiązało współpracę z Gminą Batočina w Serbii oraz przypieczętowało partnerstwo z Akademią Policji w Szczytnie, co przyniosło liczne korzyści dla wszystkich zaangażowanych stron.

Podsumowując, kadencja władz samorządowych Miasta Szczytno mimo trudności, z jakimi przyszło nam w ostatnich latach żyć, była pełna sukcesów i realizacji ambitnych projektów. Dzięki zaangażowaniu, determinacji oraz wsparciu mieszkańców udało się osiągnąć wiele pozytywnych zmian, które przyczyniły się do rozwoju miasta i poprawy jakości życia mieszkańców.

GMINA JEDWABNO

MAZURY NA WYCIĄgniĘCIE RĘKI

Gmina Jedwabno jest idealnym miejscem do wypoczynienia, osiedlania się i zamieszkiwania. Do dyspozycji mamy tutaj wiele ciekawie i uroczym położonych nieruchomości i obiektów, zarówno do zakupu jak i pod wynajem. Gmina Jedwabno ma charakter wybitnie turystyczny. Jej obszar to 311 km², z czego 70 % tej powierzchni to lasy, pełne różnych gatunków zwierząt. Na jej terenie położonych jest aż 38 jezior, z których te najbardziej znane to Świętajno (w obrębie miejscowości Narty, Warchały i Brajniki), Dłużek, Małszewskie i Głębock. Wszystkie jeziora są bardzo czyste gdyż aż 80 % mieszkańców tej wiejskiej gminy ma kanalizację. Jezioro Świętajno uchodzi za jedno z najczystszych w Polsce i od lat ściągają rzesze turystów z całego kraju. Największe zainteresowanie budzi plaża w miejscowości Warchały nazywana „Złotymi Piaskami”, gdzie w letnie weekendy przebywa do 10 000 osób. Dogodne połączenia komunikacyjne z Olsztynem i Warszawą sprawiają, iż wielu mieszkańców tych i innych miast posiada tutaj swoje domy letniskowe, których jest prawie 1 000. Bazę turystyczną uzupełniają liczne pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe, kempingi, restauracje i bary a także czterogwiazdkowy Hotel Natura Mazur w Warchałach. Dlatego w sezonie letnim tereny te odwiedza mnóstwo turystów. Od lat korzystają oni ze zdrowego powietrza, pięknych lasów i czystych wód oferowanych przez Gminę Jedwabno. W bezpośrednim sąsiedztwie

granic Gminy Jedwabno znajduje się Port Lotniczy Olsztyn – Mazury w Szymanach zapewniający połączenia lotnicze w najważniejszych kierunkach.

Lokalnym centrum jest oczywiście Jedwabno, liczące 1 200 mieszkańców. Znajduje się tutaj znakomicie wyposażony Zespół Szkolno – Przedszkolny obejmujący teren całej gminy wraz z Halą Sportową. Do dyspozycji mieszkańców i turystów jest Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna, Środowiskowy Dom Samopomocy, stacja benzynowa Orlen,

Bank Spółdzielczy, Ośrodek Zdrowia, Urząd Gminy. Swoje usługi świadczy tu szereg firm budowlanych i transportowych oraz warsztaty samochodowe.

Do walorów geograficznych, przyrodniczych, komunikacyjnych i turystycznych dochodzą atuty społeczne. Liczba stałych mieszkańców jest bardzo niewielka, wynosi raptem niespełna 3 617 mieszkańców, czyli niecałe 12 mieszkańców na 1 km². Jednak ich wielokulturowość i społeczna inicjatywa tworzą barwną i kolorową mieszankę. Działają tutaj ponad

20 stowarzyszeń, zarówno kulturalnych i gospodarczych jak również zajmujących się innymi dziedzinami życia społecznego. Do najbardziej znanych należy Stowarzyszenie Kulturalne „Tanecznik” prowadzące Zespół Pieśni i Tańca „Jedwabno”, organizujące co roku Festiwal Folklorystyczny w Jedwabnie. Jest to obszar z bogatą kulturą, historią, folklorem i wieloma tajemnicami. Tutaj wypoczywają znani artyści i twórcy.

Istotnym elementem integrującym mieszkańców jest 18 sołectw, które tworzą Gminę

Jedwabno. Każde sołectwo posiada swój własny fundusz sołecki i w jego ramach mieszkańcy danej miejscowości co roku bezpośrednio decydują o sposobie jego wydatkowania, dysponując te środki choćby na budowę i wyposażenie placów zabaw, doposażenie świetlic wiejskich, budowę oświetlenia ulicznego czy też na działania kulturalne. Dzięki temu czują się prawdziwymi gospodarzami swoich wsi. Fundusz sołecki jest jednym z najważniejszych czynników wspierających rozwój poszczególnych miejscowości a jednocześnie elementem i przykładem daleko idącej samorządności, dającym mieszkańcom możliwość bezpośredniej realizacji wielu własnych pomysłów i zadań. Ta forma aktywności i integracji mieszkańców stała się w ostatnich latach jednym z motorów rozwoju Gminy Jedwabno. Z pewnością wzbogaca to lokalny krajobraz społeczny i kulturowy.

Gmina Jedwabno z pewnością jest jednym z miejsc w którym warto żyć, mieszkać i wypoczywać. Nie tylko w sezonie turystycznym ale przez cały rok. Po więcej informacji zapraszamy na stronę internetową Gminy Jedwabno: www.jedwabno.pl a także na profil Gminy Jedwabno w serwisie społecznościowym Facebook. Materiały filmowe z Gminy Jedwabno z różnych dziedzin można obejrzeć na serwisie Telewizja Jedwabno pod adresem internetowym: <http://jedwabno.kopernik.tv/>

Zapraszamy do Gminy Jedwabno!

Zbiory UG Jedwabno/Fot. Paweł Adamski (zdjęcie z drona)

DOŻYŃKI POWIATOWE 2024

W JEDWABNIE

W dniu 15 sierpnia 2024 (czwartek) na Stadionie Gminnym w Jedwabnie, znanym z nominowanego do Oscara filmu „IO”, odbędą się Dożynki Powiatowe Powiatu Szczycieńskiego. Wystąpią między innymi Zespół Pieśni i Tańca „Jedwabno” oraz zespoły folklorystyczne z Litwy i Ukrainy. Gwiazdami wieczoru będą zespoły Enej i Bad Boys Blue. Stawkę wykonawców uzupełni lokalny młodzieżowy zespół muzyki popularnej Black Minds oraz gwiazda disco Bartosz Abramski. Zapraszamy do Jedwabna 15.08.2024 na Dożynki Powiatowe!

